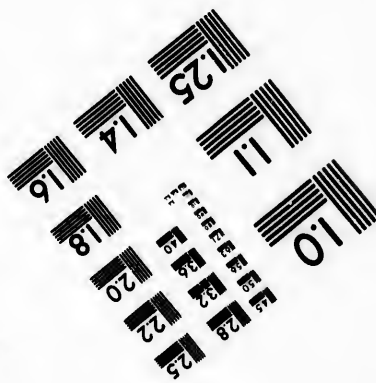
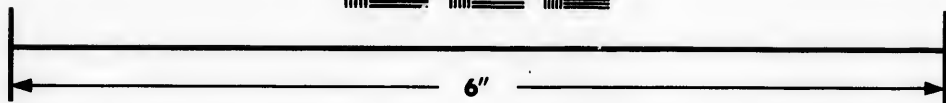
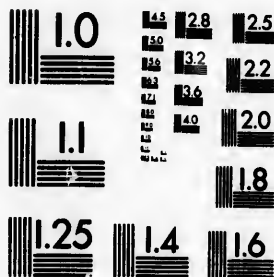

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

**CIHM/ICMH
Microfiche
Series.**

**CIHM/ICMH
Collection de
microfiches.**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1986

Technical and Bibliographic Notes/Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- Coloured covers/
Couverture de couleur
- Covers damaged/
Couverture endommagée
- Covers restored and/or laminated/
Couverture restaurée et/ou pelliculée
- Cover title missing/
Le titre de couverture manque
- Coloured maps/
Cartes géographiques en couleur
- Coloured ink (i.e. other than blue or black)/
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- Coloured plates and/or illustrations/
Planches et/ou illustrations en couleur
- Bound with other material/
Relié avec d'autres documents
- Tight binding may cause shadows or distortion
along interior margin/
La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la
distorsion le long de la marge intérieure
- Blank leaves added during restoration may
appear within the text. Whenever possible, these
have been omitted from filming/
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées
lors d'une restauration apparaissent dans le texte,
mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont
pas été filmées.
- Additional comments:/
Commentaires supplémentaires: **Wrinkled pages may film slightly out of focus.**

- Coloured pages/
Pages de couleur
- Pages damaged/
Pages endommagées
- Pages restored and/or laminated/
Pages restaurées et/ou pelliculées
- Pages discoloured, stained or foxed/
Pages décolorées, tachetées ou piquées
- Pages detached/
Pages détachées
- Showthrough/
Transparence
- Quality of print varies/
Qualité inégale de l'impression
- Includes supplementary material/
Comprend du matériel supplémentaire
- Only edition available/
Seule édition disponible
- Pages wholly or partially obscured by errata
slips, tissues, etc., have been refilmed to
ensure the best possible image/
Les pages totalement ou partiellement
obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure,
etc., ont été filmées à nouveau de façon à
obtenir la meilleure image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	14X	18X	22X	26X	30X
☐	☐	☐	☒	☐	☐
12X	16X	20X	24X	28X	32X

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

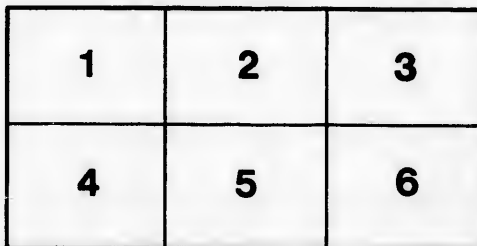
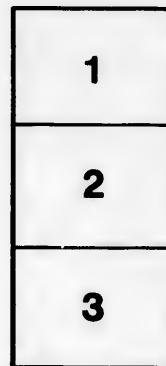
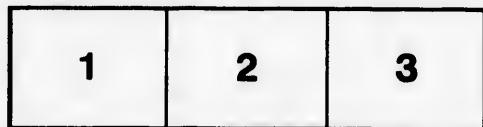
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol \rightarrow (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole \rightarrow signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

e
détails
s du
modifier
r une
image

rrata
to
pelure,
n à

32X

S

R E I Z E

NAAR DEN

STILLEN OCEAAN.

THE

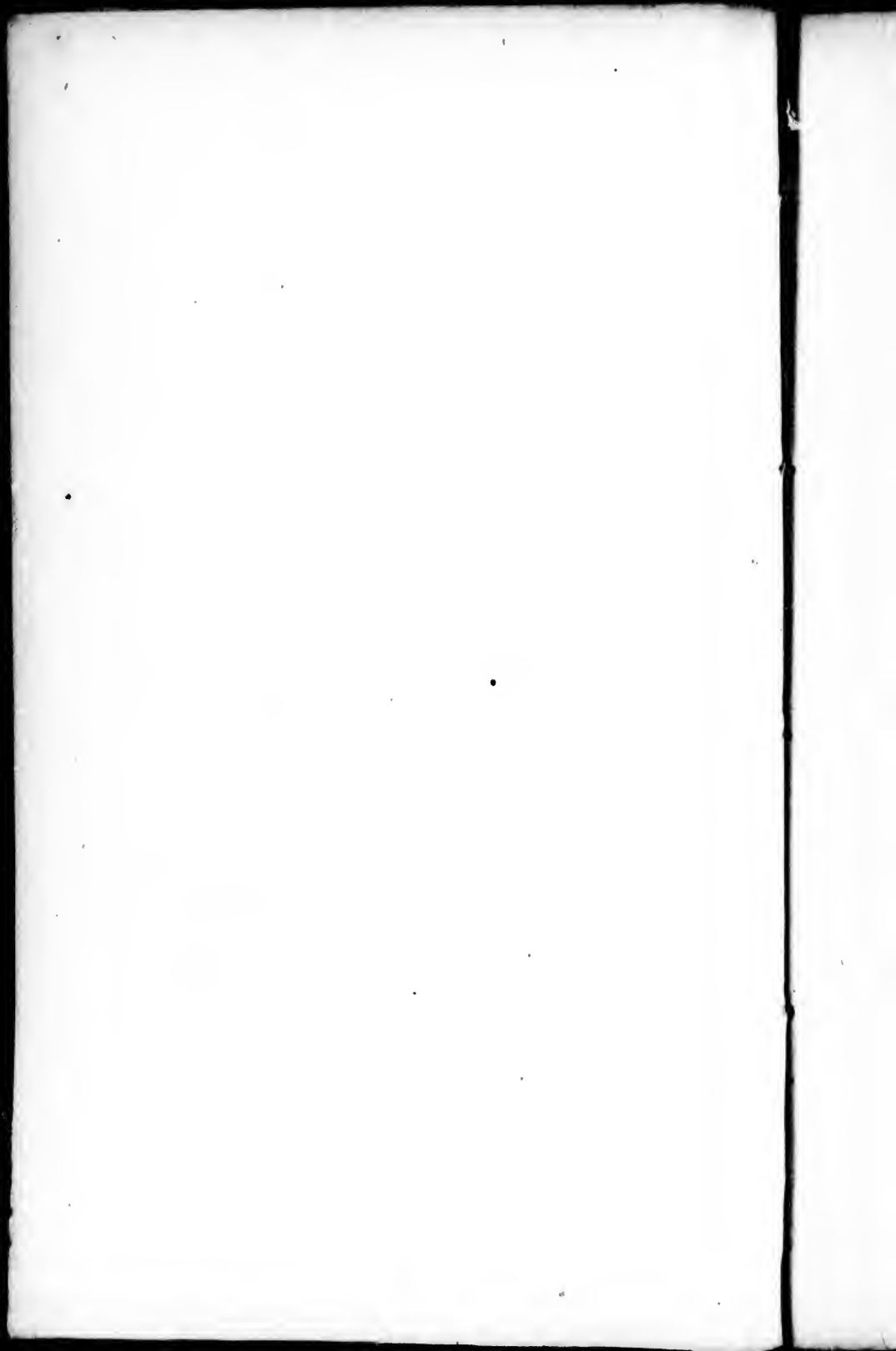
LIBRARY

OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

R E I Z E N
R O N D O M D E
W A E R E L D,
D O O R
J A M E S C O O K,
V E R T A A L D D O O R
J . D . P A S T E U R .
M E T K A A R T E N E N P L A A T E N
E L F D E D E E L .

TE LEYDEN, AMSTERDAM, EN 'S HAAGE, bij
HONKOOP, ALLART EN VAN CLEEF,
M D C C C H I .

INHOUD

VAN HET
ELFDE DEEL

VIERDE BOEK.

VERRICHTINGEN ONDER DE INBOORLINGEN VAN NOORD-AMERIKA. ONTDEKINGEN LANGS DIE KUST EN HET OOSTLIJK EIND VAN ASIA NOORDWAARTS TOT IJS-KAAP; EN TERUGKEERING ZUIDWAARTS NAAR DE SANDWICH-EILANDEN.

EERSTE HOOFDSTUK.

Bladz.

De schepen vaaren het Kanaal in en meeren zig vast in eene haven. Omgang met de inboorlingen. Zij brengen koopwaaren om te vermangelen. Diefstallen. De sterrekundige tent wordt opgezet en de timmerlieden aan het werk gesteld. Neijver van de inwoonders van het Kanaal om andere stammen te beletten omgang met de schepen te hebben. Stormachtig en regenachtig, weder.. Men vaart het

Bladz.

Kanaal om. Gedrag van de inboorlingen op hunne dorpen. Hunne wijze van visch te droogen, enz. Aanmerkelijk bezoek van vreemdelingen en plechtigheden, waarmede zij ingeleid worden. Tweede bezoek in een van de dorpen. Verlof om gras te snijden gekogt. De schepen gaan onder zeil. Geschenken over en weder bij het scheiden. I

T W E E D E H O O F D S T U K .

Naam van het Kanaal en onderrigtingen hoe 'er in te zeilen. Beschrijving van het omliggend Land. Het Weder. De Luchtstreek. De Boomen. Andere Gewassen. Viervoetige Dieren, welke vellen te koop gebragt wierden. Zee-dieren. Beschrijving van een' Zee-Otter. Vogelen. Watervogelen. Vischen. Schulpvischen. Krui-pende Dieren. Insekten. Steenen enz. De inboorlingen. Hunne kleur, hunne gewoone kledij en opschik. Hunne ceremonie-klederen en monsterachtige housen mom-aangezigten. Hun algemeene aart. Hunne Gezangen. Hunne Speeltuigen. Hunne gretigheid naar ijzer en andere metaalen. : 29

D E E :

I N H O U D.

v

DERDE HOOFDSTUK.

Bladz.

Wijze van de huizen te bouwen in Nootka. Een huis van binnen beschreven. Huisraad en gereedschap. Houten beelden. Bezigheden van de mannen. Bezigheden van de vrouwen. Hun voedsel zoo uit het dieren- als planten-rijk. Wijze van het klaar te maaken. Hunne wapenen. Hunne manufactuuren en werktuiglijke konsten. Hunne beeldhouw- en schilder-konst. Hunne vaartulgen. Hun jags- en vischtuig. Hun ijzer gereedschap. Hoe zij aan dat metaal koomen. Aanmerkingen over hunne taal en kleine woorden-lijst. Sterre- en zeevaartkundige waarneemingen in Nootka-Kanaal gedaan. . 67

VIERDE HOOFDSTUK.

Een storm. De Resolutie krijgt een lek. De gewaande Straat van Admiraal DE FONTE voorbijgevaaren zonder 'er onderzoek naar te doen. Voortzetting van de koers langs de kust van Amerika. Beerings-Baai. Kaye-Eiland. Beschrijving van hetzelfde. De schepen koomen ten

* 3

an-

Bladz.

anker. Bezoek van de inboorlingen. Hun gedrag. Hunne begeerte naar glazen koraalen en ijzer. Pooging om de Ontdekking te plonderen. Het lek van de Resolutie gestopt. Men vaart het Kanaal op. Deszelfs uitgestrektheid door de Heeren GORE en ROBERTS onderzocht. Redenen tegens eene opening door hetzelfde naar het Noorden. De schepen vaaren het Kanaal af en loopen in zee. . . . 110

VIJFDE HOOFDSTUK.

Het Kanaal wordt Prins Willems Kanaal genoemd. Deszelfs uitgestrektheid. De perfoonen van de inwooneren beschreven. Hunne kledij. Insnijding in de onderlip. Verschillende andere versierzelen. Hunne vaartsuigen. Wapenen. Visch- en jagtuig. Huisraad. Gereedschap. Gebruik van het ijzer. Hun voedzel. Hunne taal en eene korte woorden-lijst. Viervoetige Dieren. Vogelen. Vischen. Waarvan daan zij ijzer en glazen koraalen krijgen. 147

ZES:

ZESDE HOOFDSTUK.

Bladz.

Vaart langs de kust. Kaap Elisabeth. Kaap St. Hermogenes. De beschrijving van BEERINGS reis is zeer gebrekkig. Banks-Punt. Kaap Douglas. Kaap Bede. De Berg St. Augustijn. Hoop van eenen doortogt door een inlopend kanaal te zullen vinden. De schepen vaaren het op. Onwispelbaare tekenen dat het eene rivier is. Zij wordt Cooks-Rivier genaamd. De schepen zakken dezelve wederom af. Verscheiden bezoeken van de inboorlingen. Luitenant KING gaat aan wal en neemt bezit van het land. Zijn bericht. De Resolutie geraakt aan den grond op een bank. Aanmerkingen over de ontdekking van Cooks Rivier. Reden van de getijden in dezelve.

171

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Ontdekkingen na het verlaten van Cooks-Rivier. Het Eiland van St. Hermogenes. Pinkster-Kaap. Kaap Grenville. Kaap Barnabas. Tweepuntige Kaap. Drievuldigheid-Eiland. BEERINGS Mistig

* 4

Ei-

Bladz.

Eiland. *Een fraaie vogel beschreven.*
 Kodiak- en de Schumagin-Eilanden. *Een
 Russische brief door eenen inboorling aan
 boord gebragt. Gissingen daar over.*
 Rots-Punt. Heilbot-Eiland. *Een bran-
 dende berg. Gevaar, waarin de schepen
 onvoorziens koomen. Aankomst te Oona-
 lashka. Omgang met de inboorlingen van
 hetzelfde. Een tweede Russische brief.*
 Samganoodhka-Haven *beschreven.* . 201

AGTSTE HOOFDSTUK.

*Koers Noordwaarts. De eilanden Oonella
 en Acootan. Ooneemak. Ondiepte van
 het water langs de kust. Bristol-Baai,
 Rond-Eiland. Kalm-Punt. Kaap Newen-
 ham. De Luitenant WILLIAMSON gaat
 aan land en zijn bericht. Bristol-Baai
 en derzelver uitgestrektheid. De schepen
 zijn genoodzaakt terug te keeren wegens
 banken. Daar koomen inboorlingen aan
 de schepen. Dood van den Heer ANDER-
 SON. Zijn karakter. Een eiland naar
 hem genoemd. Rodney-Punt. Slede-
 Eiland en aanmerkingen bij het landen
 aldaar. Kings-Eiland. Prins van Wales
 Kaap,*

Bladz.

*Kaap, het westlijk eind van Amerika.
Koers westwaarts. Men ankert in eene
baai op de kust van Asia.* . . . 234

NEGENSE HOOFDSTUK.

*Gedrag van de inboorlingen, de Tschutski,
op het zien van de schepen. Omgang
met enige van hun. Hunne Wapenen.
Hunne Persoonen. Versierzelen. Kledij.
Winter- en zomer-Wooningen. De sche-
pen steeken de straat over naar de kust
van Amerika. Vaart Noordwaarts. Kaap-
Mulgrave. Ijs-velden. Ligging van Ijs-
kaap. De zee geheel met ijs gestopt.
Zee-Paerden gedood en tot proviand ge-
bruiks. Beschrijving van deeze dieren.
Afmetingen van een van dezelve. Kaap
Lisburne. Vergeeffsche pooging om door
het ijs te koomen op enigen afstand van
de kust. Aanmerkingen over de formee-
ring van dit ijs. Aankomst op de kust
van Asia. Noord-Kaap. De verdere voort-
zetting van de reis wordt tot het volgende
jaar uitgesteld.* . . . 264

TIEN.

TIENDE HOOFDSTUK.

Bladz.

Terugkeering van Noord-Kaap langs de kust van Afsia. Gezigten van het land. Burneys-Eiland. Kaap Serdze Kamen, de Noordlijke grenzen van BEERINGS togt. Men vaart de Oost-Kaap van Afsia voorbij. Beschrijving en ligging van dezelve. Aanmerkingen over MULLER. De Tschutski. St. Laurens-Baai. Twee andere baaien en wooningen van de inboorlingen. BEERINGS Kaap Tschukotskoi. BEERINGS plaatsing van deeze kust is naauwkeurig. Eiland St. Laurens. Wij steeken naar de Amerikaansche kust over. Kaap Derby. Kaale Kaap. Kaap Denbigh op een schier-eiland. Het Eiland Besborough. Wij bekoomen hout en water. Bezoeken van de inboorlingen. Hunne personen en wooningen. Voortbrengzelen des lands. Tekenen dat het schier-eiland welcer door de zee is omringd geweest. Luitenant KINGS bericht. Norton-Kanaal. Waarneemingen op de maan. Bewijs dat de kaart van STEHLIN gebrekkig is. Ontwerp van toekomstige verrigtingen.

294

ELF.

ELFDE HOOFDSTUK.

Bladz.

Ontdekkingen na het verlaaten van Norton-Kanaal. Stuarts-Eiland. Kaap Stephens. Ondiep Water-Punt. Banken op de Amerikaanse kust. Clerkes-Eiland. Gores-Eiland. Dak-Eiland. Aankomst te Oonalashka. Omgang met de inwooneren en Russische handelaars. Kaarten van de ontdekkingen der Russen door den Heer ISMYLOFF medegedeeld. Hunne gebreken aangewezen. Ligging van de eilanden, door de Russen bezogt. Beschrijving van hun Comptoir op Oonalashka. Van de inboorlingen van het Eiland. Hunne personen. Kleding. Versierzelen. Voedzel. Huizen en huisraad. Manufactuuren. Wijze van vuur te maaken. Hunne vaartsuigen. Jagt- en vischtuig. Visschen en zee-dieren. Zee- en waterrogelen en land-vogelen. Land-dieren en gewassen. Hunne wijzen van de dooden te begraven. Gelijkenis van de inboorlingen aan deeze zijde van Amerika met de Groenlanders en Esquimaux. Getijden. Waarneemingen om de Lengte van Oonalashka te bepaalen. . . . 326

TWAALF-

TWAALFDE HOOFDSTUK.

Bladz.

Vertrek van Oonalashka en verdere voornemens. Het Eiland Amoghta. Ligging van eene aanmerkenswaardige klip. De schepen vaaren de Straat tusfchen Oonalashka en Oonella weder door. Vaart Zuidwaarts. Ongelukkig voorval aan boord van de Ontdekking. Mowee, een van de Sandwich-Eilanden ontdekt. Omgang met de inboorlingen. Bezoek van TERREEOBOO. Een ander Eiland, Owwhyhee genaamd, ontdekt. De schepen laveeren tegens den wind om hetzelfde om te zeilen. Maan-eclips waargenoomen. Het volk weigert suiker-riet-bier te drinken. Het wand wordt onsterk bevonden. Lof van de inboorlingen van Owwhyhee. De Resolutie komt te loefwaart van het eiland. Zij vaart de Zuid-Oostlijke kust langs. Gezigten van het land en bezoeken van de inboorlingen. De Ontdekking komt bij de Resolutie. Traage vordering Westwaarts. De Karakakooa-Baal door den Heer BLIGH opgenoomen. Grootte toeloop van inboorlingen. De schepen ankeren in de baai.

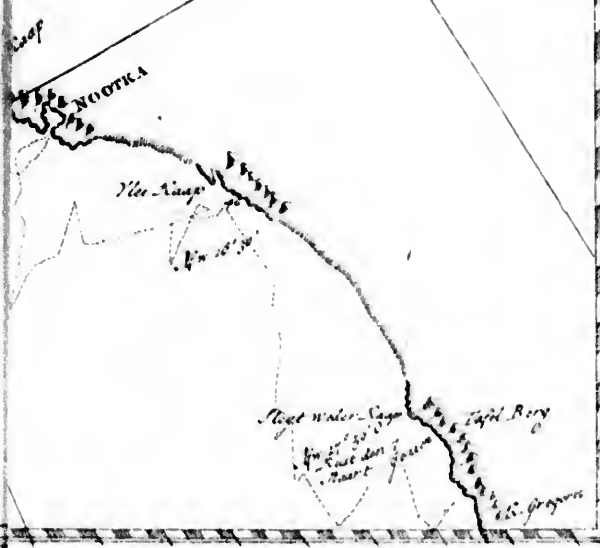
381

REL-

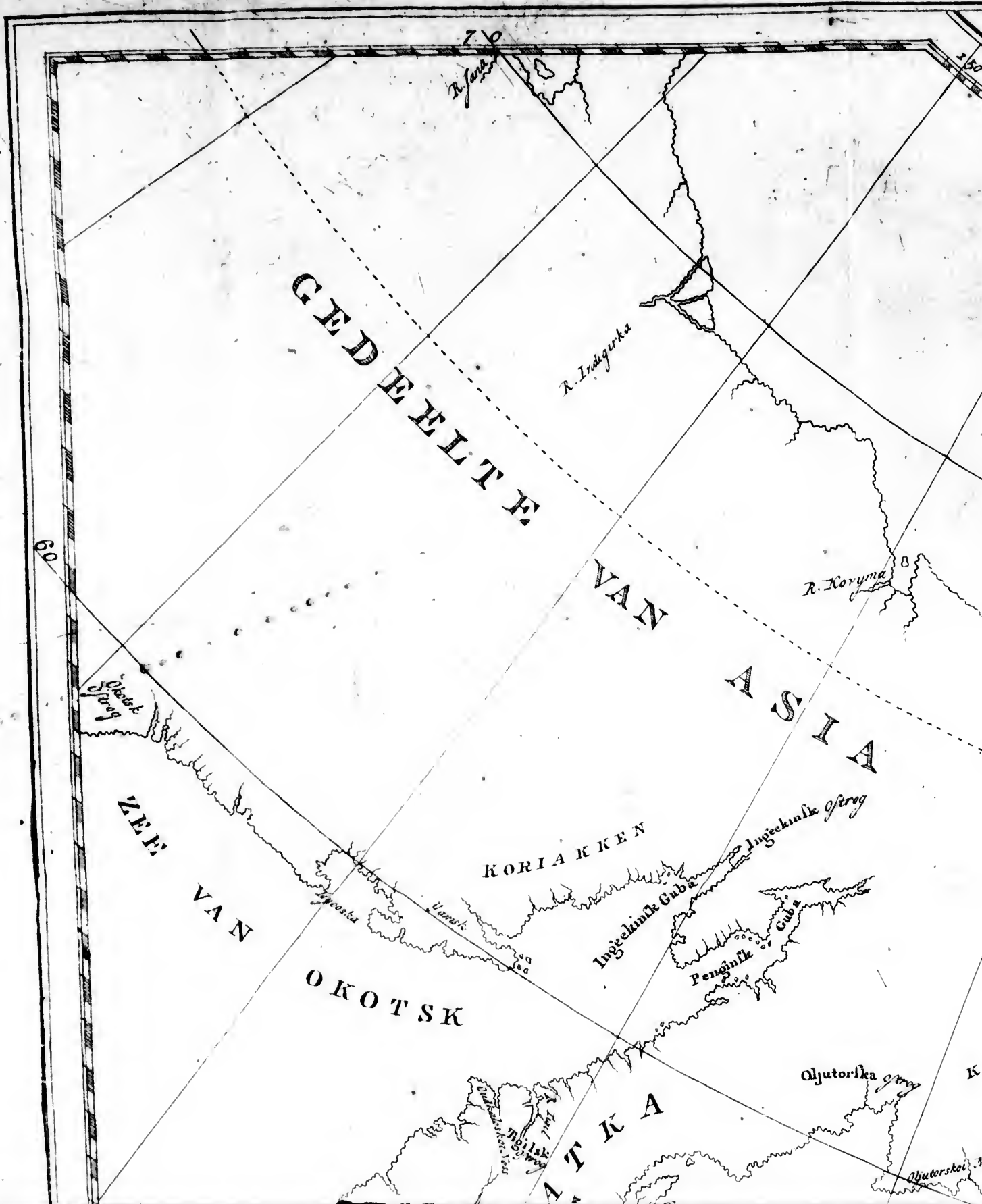
RIKA

zijn getren
ren is.

30'0

230

GEDRELTTE

VAN

ASIA

ZEE VAN

OKOTSK

KORIAKKEN

Ingelink Cuba

Ingelink Gtrog

Pengink

Cuba

Ojutorika

KAMCHATKA

Ojutorskoi

R. Iradyrka

R. Koryma

St. George

70

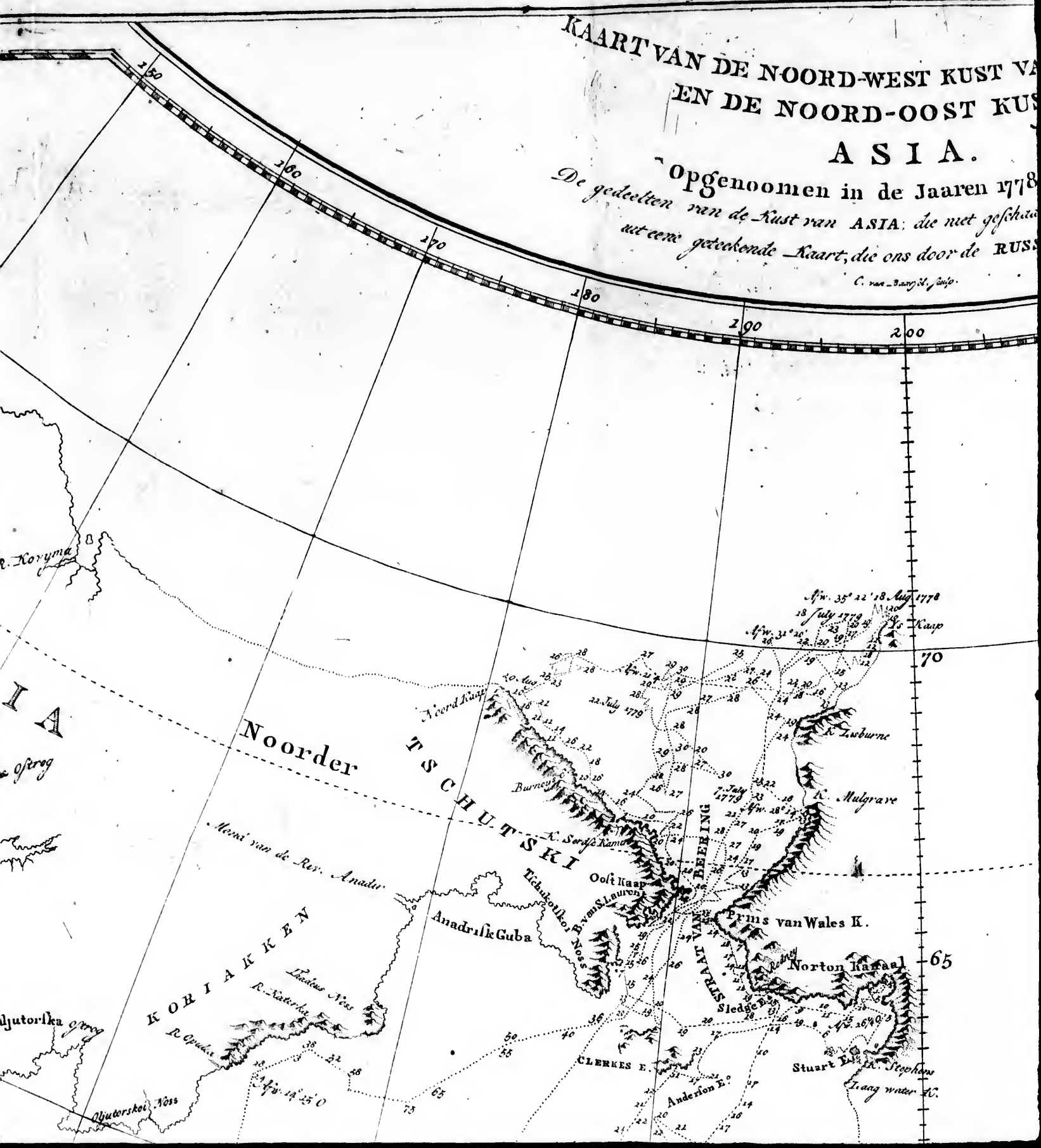
250

60

KAART VAN DE NOORD-WEST KUST VAN
 EN DE NOORD-OOST KUST VAN
 ASIA.

Opgenoomen in de Jaaren 1778
 De gedeelten van de Kust van ASIA: die niet geschied
 uit een getrokkende Kaart, die ons door de RUSS

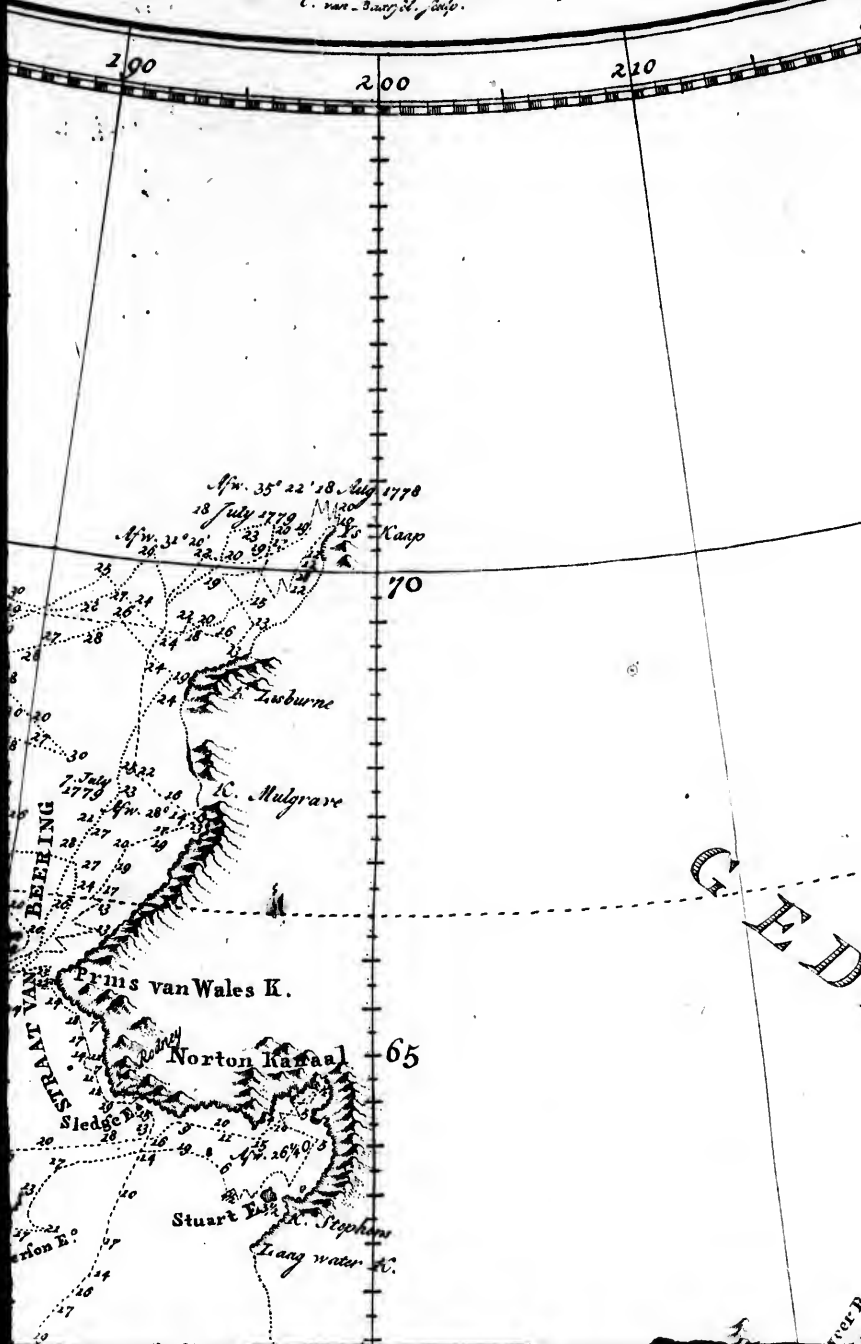
C. van Baaren, 1778.

VAN DE NOORD-WEST KUST VAN AMERIKA
 EN DE NOORD-OOST KUST VAN
 A S I A.

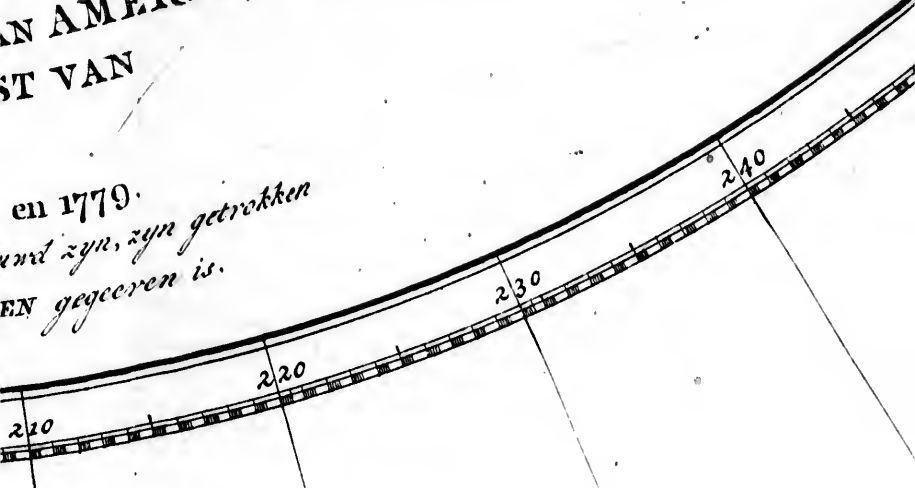
Opgenoomen in de Jaaren 1778 en 1779.
 van de Kust van ASIA; die niet geskilderd zijn, zijn getrou-
 we geteekende Kaart, die ons door de RUSSEN gegeven is.

C. van Langsdorp, 1780.

N AMERIKA
ST VAN

en 1779.
wordt zyn, zyn getrokken
EN gegeeren is.

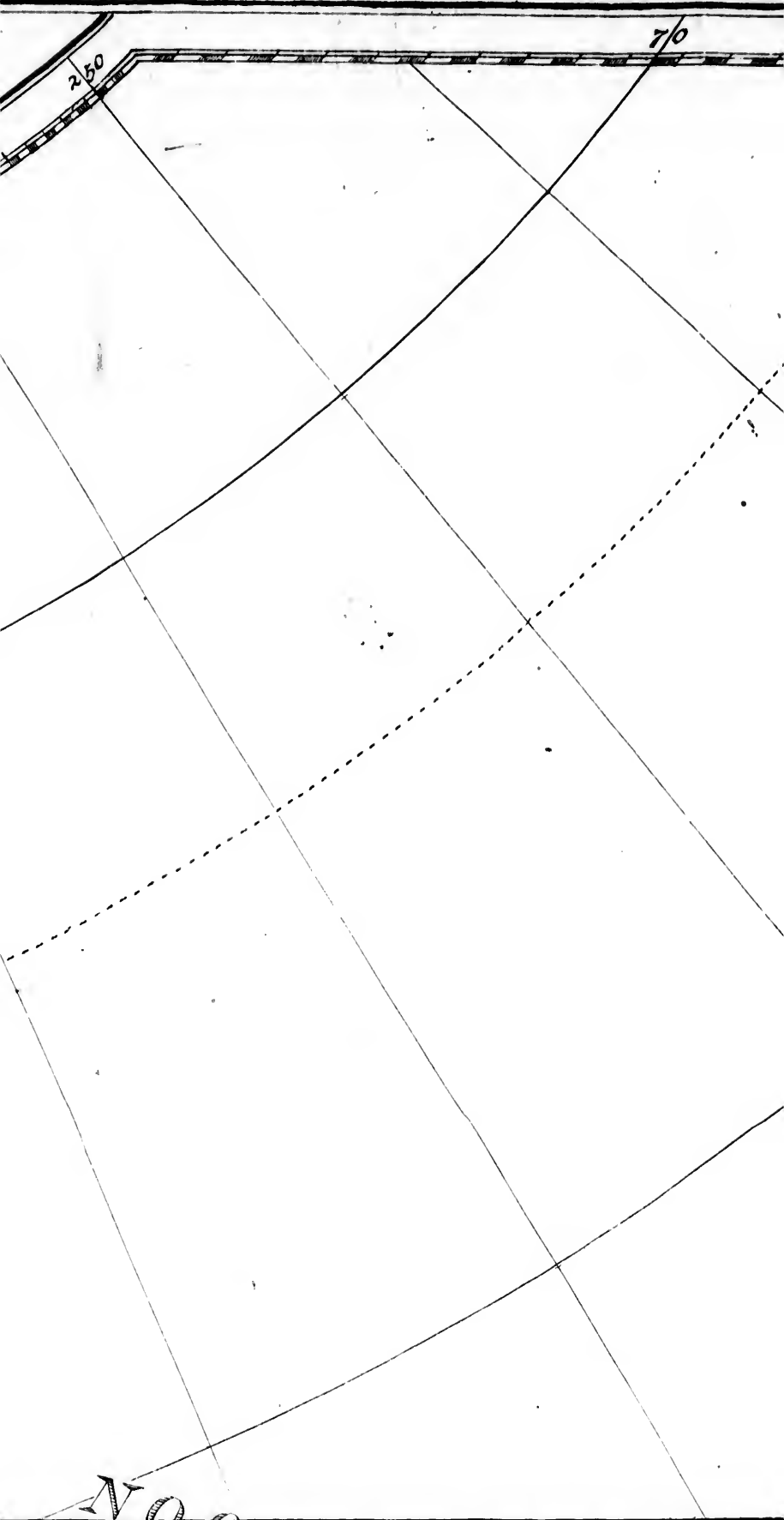

Pool Cirkel

G E D E E L T E

V A N

ver B.
EMS KAN

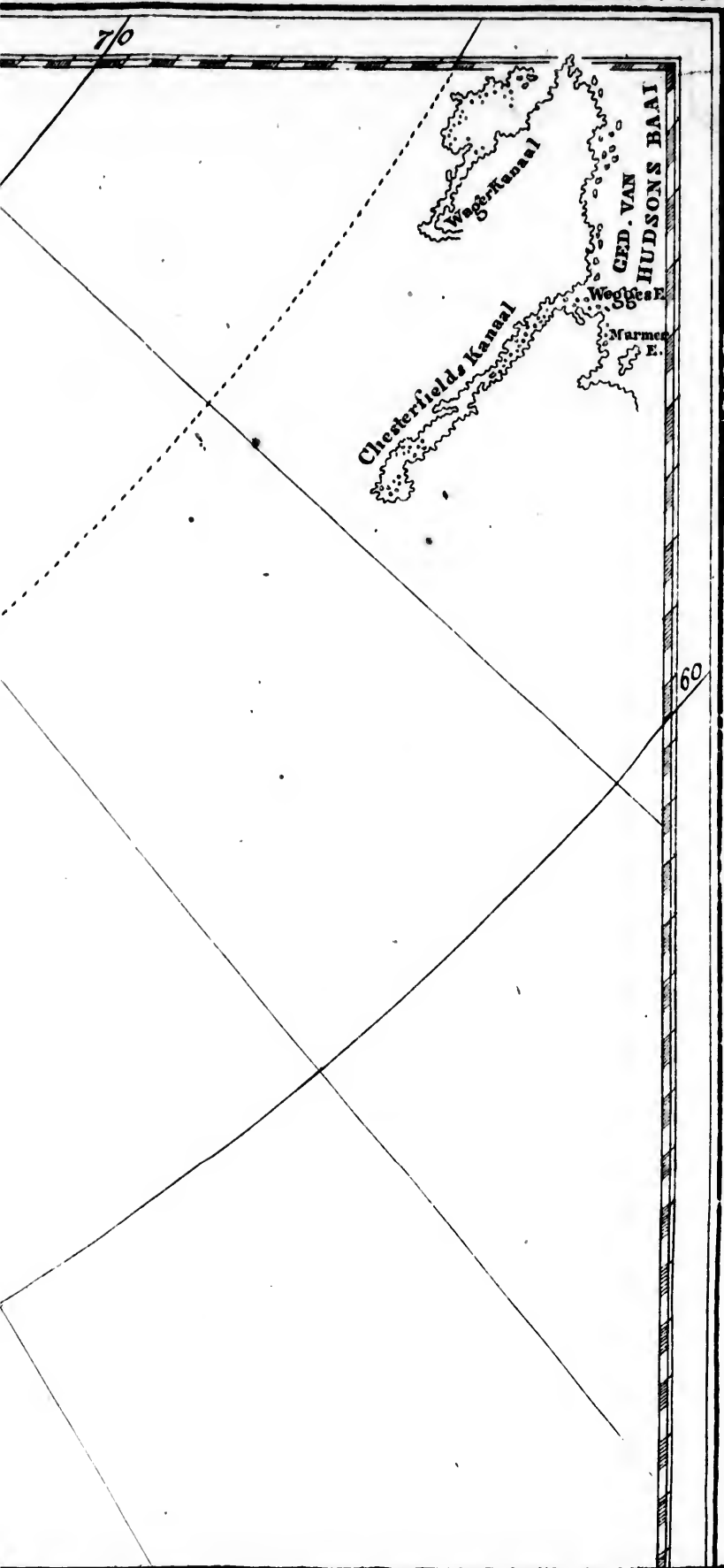

250

70

No

70

60

Wester-Kanaal

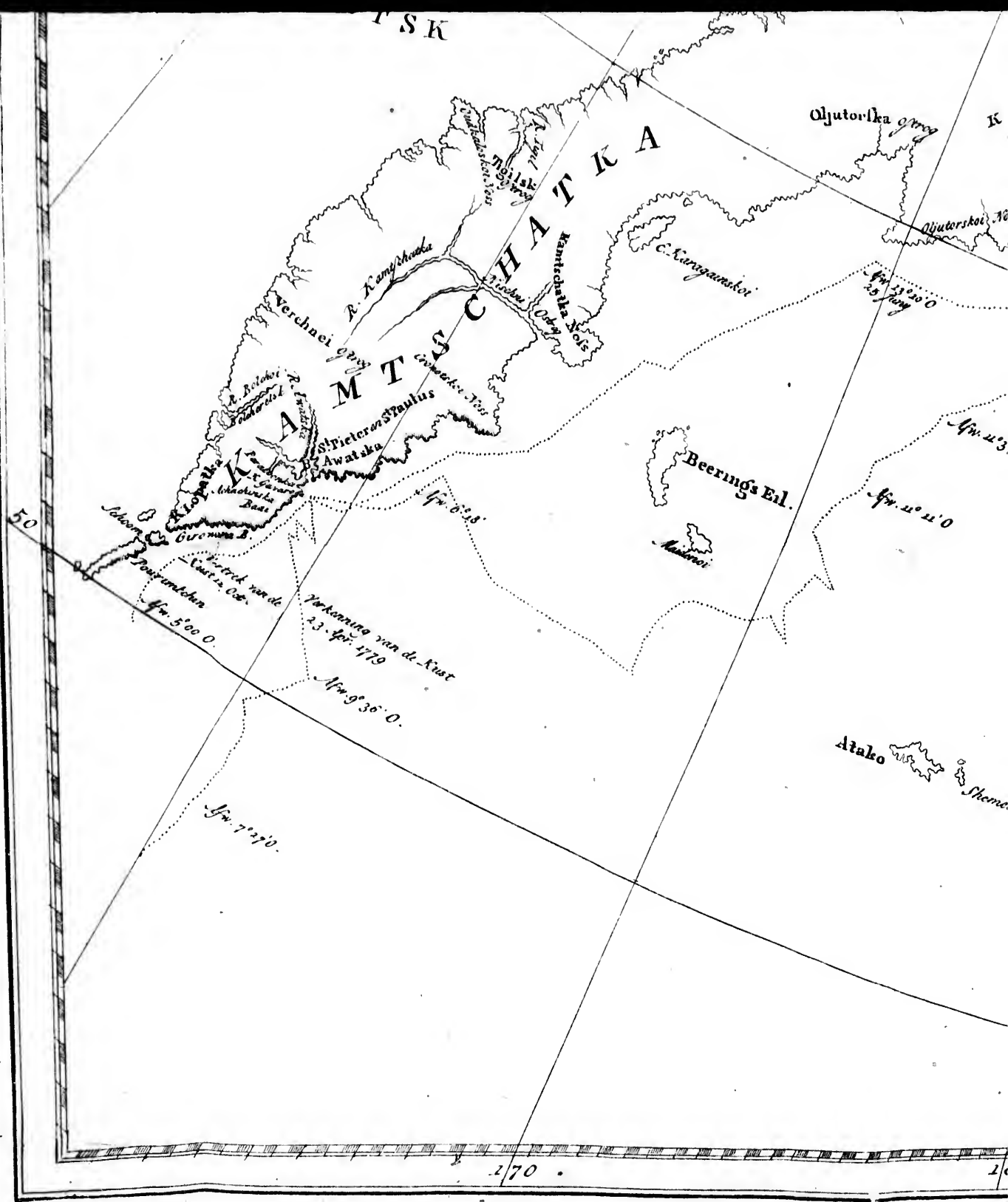
Chesterfields Kanaal

GED. VAN HUDSONS BAAI

Wester-Sce E.

Marmen E.

FSK

KAMTSCHATKA

Olyutorska

Olyutorskoi

Beering's Eil.

Atako

Shem...

Verkhnei

KAMTSCHATKA

St. Pieter's

Awataska

Gironska B.

Schwan

Pourimotok

50

Apr. 1770.

Verkenning van de Kust
23. Apr. 1779

Apr. 9. 36. 0.

Apr. 8. 28.

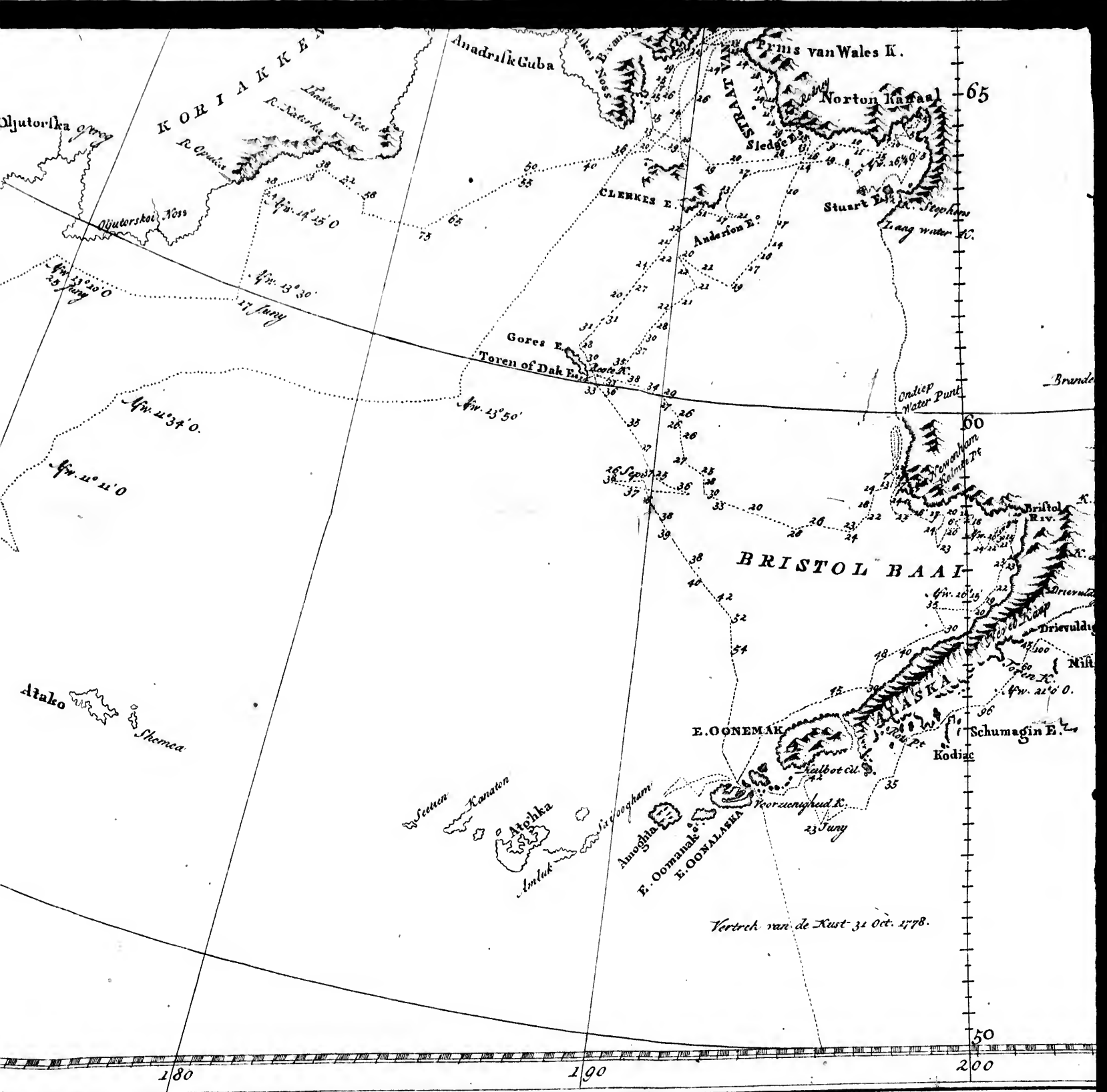
Apr. 22. 0

Apr. 22. 11. 0

Apr. 22. 20. 0

170

10

Vertrek van de Kust 31 Oct. 1778.

van Wales K.

DEELTE VAN NO

Norton Kanaal 65

Stuart E.
Stichting
Laag water N.
Ondiep Water Punt

60

STOLBAAI

ALASKA
Kodig
Schumagin E.
23 Juny

de Kart 31 Oct. 1778.

Keerweer E.
PRINS WILLEMS KANAAL
Brandende berg
Kajjes E.
Eil Montagu
C. Elizabeth

K. Douglas
K. Grenville
K. der 2. Koningin
Drievuldigheid
Nittig E.
Schumagin E.
K. 21' 0.
K. 20' 0.
K. 19' 0.
K. 18' 0.
K. 17' 0.
K. 16' 0.
K. 15' 0.
K. 14' 0.
K. 13' 0.
K. 12' 0.
K. 11' 0.
K. 10' 0.
K. 9' 0.
K. 8' 0.
K. 7' 0.
K. 6' 0.
K. 5' 0.
K. 4' 0.
K. 3' 0.
K. 2' 0.
K. 1' 0.

S. Elias Berg
Beering's Baai
Mooi Water berg
Mooi Water Kaap
Kruis Kanaal
Eilanden Baai
Berg Edgewood
K. Edgewood

210
220
230

65
60
50
200

210

220

W
NOORD

AMERIKA

ig's Baai
oi Water berg
Nooi weder-Sagp
Kruis Kanaal
Eilanden Baai
Berg Edgewunbe
C. Edgewunbe

47° 24' 19"

1. Aug 1778

47° 21' 12" 0

Four Saap
HOOP
Baai

NOOTKA

1100 Saap

47° 19' 27"

47° 10' 30"

Slegt water-Sagp
47° 10' 30"
Kust den
maart
Lafel Berg

S. Gregoris

220

230

50

A small table with a decorative top border consisting of a series of small squares. Below the border are two horizontal lines, and the table contains a few lines of text that are mostly illegible.

R E I Z E
NAAR DEN
STILLEN OCEAAN.

VIERDE BOEK.

VERRIGTINGEN ONDER DE INBOORLINGEN VAN NOORD-AMERIKA. ONTDEKINGEN LANGS DIE KUST EN HET OOSTLIJK EIND VAN ASIA NOORDWAARTS TOT IJS-KAAP; EN TERUGKEERING ZUIDWAARTS NAAR DE SANDWICH-EILANDEN.

EERSTE HOOFDSTUK.

De schepen vaaren het Kanaal in en meeren zig vast in eene haven. Omgang met de inboorlingen. Zij brengen koopwaaren om te vermagelen. Diefstallen. De sterrekundige tent wordt opgezet en de timmerlieden aan het werk gesteld. Naijver van de inwooneren van het Kanaal om andre stammen te belet-
XI. DEEL. A ten

ten omgang met de schepen te hebben. Stormachtig en regenachtig weder. Men vaart het Kanaal om. Gedrag van de inboorlingen op hunne dorpen. Hunne wijze van visch te droogen, enz. Aanmerkelijk bezoek van vreemdelingen en plechtigheden, waarmede zij ingeleid worden. Tweede bezoek in een van de dorpen. Verlof om gras te snijden gekogt. De schepen gaan onder zeil. Geschenken over en weder bij het scheiden.

Thans gelukkiglijk eene zoo uitneemende schuilplaats voor de schepen gevonden hebbende in een kanaal, welks kusten bewoond scheenen door een geslacht van menschen, wier vreedzaam gedrag eenen vriendschapplijken omgang beloofde, liet ik, den volgenden morgen, na dat ik het anker had laten vallen, geen tijd verloren gaan om eene gemaklijke haven te zoeken, daar wij, geduurende ons verblijf in het Kanaal, zouden kunnen liggen. Ik zond 'er dan drie gewapende sloepen, onder het bevel van den Heer KING, op uit, en kort daarop vertrók ik zelf in eene kleine sloep tot hetzelfde einde. Ik had weintig moeite om te vinden hetgeen wij nodig hadden. Aan de noord-west-zijde van den arm, waarin wij ons thans bevonden, en niet verre van de schepen, vond ik eene goede kleine bogt, zeer geschikt tot ons oogmerk. De Heer KING
slaag-

slaagde ook wel; want op den middag kwam hij terug, en berichtte dat hij eene nog betere haven gevonden en opgenoomen had aan de noordwest-zijde van het land. Dan alzoo 'er meer tijd zoude vereischt geworden zijn om de schepen derwaarts te brengen dan naar de bogt daar ik geweest was, die onmiddelijk binnen ons bereik was, bepaalde deeze reden mijne keuze ten voordeele van de laatste plaats. Egter vreezende dat wij niet in staat zouden zijn voor den avond de schepen derwaarts te brengen en behoorlijk vast te meeren, vond ik het raadzaamst te blijven daar wij waren tot den volgenden morgen; en, om geen tijd te verliezen, besteedde ik het overige van den dag tot het een en ander nuttig werk; ik liet de zeilen van de raas afflaan, de stengen strijken en de fokkemast van *de Resolutie* onttakelen, en hetgeen verleten was herstellen.

Daar zworven den geheelen dag veele kanos met Inboorlingen rondom de schepen, en weldra vong 'er een koophandel tuschen hen en ons aan, die aan wederzijde met de naauwgezette eerlijkheid gedreven wierd. De goederen, die zij te koop bragten, bestonden in vellen van verschillende dieren, als van beeren, wolven, vosfen, rheeën, rakoons, buntfings, marters, en in het bijzonder van zee-otters, die aan de eilanden ten oosten van *Kamschatka* gevonden worden.

Behalven de vellen, zoo als zij van de dieren gekoomen waren, bragten zij ook klederen, van dezelve vervaerdigd, en nog eene andere soort van kleeding, van den bast van een' boom, of van de eene of andere plant, als hennip, gemaakt, wapenen, als boogen en pijlen, en speeren, visch-haaken en verscheidene soorten van werktuigen, houten mom-aangezigten van veele verschillende monsterachtige gedaanten, eene soort van wollen goed of deken, zakken met roode oker, stukken besneden hout, glazen koraalen, veelerleie andere kleine versierzelen van dun koper en ijzer, van gedaante als een hoef-ijzer, die zij aan hunne neuzen hangen, en verscheiden beitels of stukken ijzer met hand-vatten; uit welke metaalen wij konden opmaaken dat zij of te vooren door eene beschaafde natie bezogt waren, of gemeenschap met stammen op het vaste land hadden, die met hetzelfde in gemeenschap waren. Doch de bijzonderste van alle de artijken, die zij aan de schepen te koop bragten, waren menschen schedelen en handen, die nog niet volkoomen van het vleesch ontbloot waren, en zij gaven ons volk duidlijk te verstaan dat zij die afgekloven hadden; ook droegen enige van dezelve duidlijke tekenen dat zij op het vuur geweest waren. Uit deeze omstandigheid hadden wij maar al te veel reden om te vermoeden dat de afgrijslijke gewoonte van de vijanden op te eeten alhier even

even zoo wel heerscht als op *Nieuw-Zeeland* en de andere eilanden van de Zuid-zee. Voor de verschillende artikelen, die zij aanbragten, namen zij in ruiling mesfen, beitels, stukken ijzer en tin, spijkers, spiegeltjens, knopen of alles wat slechts metaal was. Glazen koraalen stonden hun niet aan, en alle doek, van welke stoffaadjen ook, wierd door hen geweigerd.

Wij besteedden den volgenden dag met de schepen in de bogt te haalen, daar zij voor en agter vastgemeerd wierden, terwijl wij onze lijnen aan de boomen aan land vast bonden. Toen wij het anker van *de Resolutie* opwonden, vonden wij, ondanks de groote diepte, waarin wij het hadden laten vallen, dat 'er klippen op den grond waren. Zij hadden het kabel aanmerkelijk beschadigd, en de lijnen, die uitgebragt wierden om het schip in de bogt te winden, geraakten ook onklaar aan de klippen, waaruit bleek dat de grond 'er geheel als mede bezaaid was. Het schip ook boven water zeer lek geworden zijnde, zettede ik de timmerlieden aan het werk om het te kalfaaten en om alle gebreken te verhelpen, die wij bij een naauwkeurig onderzoek mogten ontdekken.

Het gerugt van onze aankomst lokte deezen dag een grooten toeloop van volk naar de schepen. Wij telden eens honderd kanos te gelijk, die, de eene door de andere, elke vijf menschen

mogten voeren, want weinige hadden 'er minder dan drie aan boord, en veele hadden 'er zeven, agt of negen, en eene was met niet minder dan zeventien bemand. Onder deeze bezoekers waren 'er veele, die ons nu voor de eerste reis met hun bezoek vereerden, dat wij daaruit konden opmaaken dat zij de fchepen met hunne aanspraaken en andere plechtigheden naderden. Zoo zij in het eerst enig wantrouwen tegens ons gevoed hadden, of bevreesd voor ons geweest waren, fcheenen zij nu alle agterdocht en vrees ter zijde gelegd te hebben; want zij kwamen aan boord en mengden zig onder ons volk met de grootfte vrijmoedigheid. Wij ontdekten wel dra door deezen naauweren omgang dat zij even handgaauw waren als onze vrienden van de eilanden, die wij bezogt hadden; en zij waren zelfs veel gevaarlijker dieven; want, fcherp ijzer gereedschap bezittende, konden zij eene haak van een takel, of enig ander stuk ijzer van een rouw snijden, zoo dra wij den rug maar gekeerd hadden. Op deeze wijze geraakten wij eene groote haak, tusschen twintig en dertig ponden weegende, verscheiden kleinere, en ander ijzer-werk kwijt. En wat onze floepen belangt, zij beroofden dezelve van alle stukken ijzer, die slechts waerdig waren medegenoomen te worden, schoon wij 'er altoos eene wagt in hadden. Zij waren behendig genoeg om hunne oogmerken te bereiken; want
de

de eene kaerel hield den sloep-wagter aan het een eind van de sloep bezig, terwijl de ander 'er aan het ander eind het ijzer werk uit haalde. Als wij iets misten zoo dra het gestoolen was, viel het ons ligt den dief te ontdekken, alzoo zij gereed genoeg waren om elkanderen te beschuldigen. Maar de schuldige gaf gemeenlijk zijn buit met weêrzin terug, en somtijds vonden wij het noodzaaklijk onze toevlugt tot geweld te neemen.

Toen de schepen veilig vastgemeerd lagen, gingen wij den volgenden dag aan ons ander noodzaaklijk werk. De tenten en werktuigen tot de waarneemingen wierden aan land gebragt, en op eene hooge rots aan de eene zijde van de bogt, digt bij *de Resolutie* geplaatst. Daar wierd enig volk met eenen Officier uitgezonden om hout te kappen en eene plaats opteruimen, daar wij gemaklijk onze water-vaten zouden kunnen vullen. Andere wierden aan het brouwen van pijnboomenbier gezet, alzoo hier veele pijn-boomen waren. De smidse wierd ook opgezet, om het ijzerwerk te smeeden, dat wij nodig hadden om de fokke-mast te herstellen, want de doove jut van bakboord en eene van de dwars-houten waren onder andere geborsten.

Dagelijks kwam ons een aanmerkelijk aantal inboorlingen bezoeken, en wij zagen geduurig nieuwe aangezigten. Als zij voor de eerste reis kwamen, booden zij zig gemeenlijk op eene zonde-

derlinge wijze aan. Zij roeiden dan met alle hunne macht de schepen rond, terwijl een Oppérhoofd, of liever een van hunne aanzienlijke regt op stond, met eene speer of ander wapen in zijne hand, en al dien tijd sprak of liever schreeuwde. Soms had de spreker in de kano zijn aangezicht met een masker bedekt, dat of een menschlijk gelaat of het aangezicht van een beest verroonde, en, in plaats van een wapen, een ratel in de hand, gelijk in het voorgaande hoofdstuk reeds gezegd is. Na dat zij de schepen aldus rond gevaaren waren, kwamen zij tegens het boord leggen, en begonnen zonder verderen omslag te handelen. Zeer dikwijls, egter, lieten zij ons eerst een gezang hooren, dat door alle die in de kano waren met eene aangename wel-luidendheid gezongen wierd.

Gedurende deeze bezoeken gaven zij ons geene andere moeite dan dat wij ons moesten wagten voor hunne dieven-streeken. Maar in den morgen van den vierden wierden wij ernstig verontrust. Ons volk aan land, dat bezig was hout te hakken en de water-vaten te vullen, merkten op dat de inboorlingen zig alle op de best mogelijke wijze wapenden; zij, die geene eigenlijke wapenen hadden, maakten stokken gereed en verzamelden steenen. Dit verneemende vond ik het raadzaam mij insgelijks te wapenen; doch voorneemens zijnde slechts verweerderwijze te werk

te gaan , beval ik alle onze werklieden naar de rots te wijken , waarop wij onze sterrekundige werktuigen geplaatst hadden , de inboorlingen in het gerust bezit latende van den grond , daar zij zig verzameld hadden , en die binnen een' steenworp . van den spiegel van *de Resolutie* was . Onze vrees was ongegrond ; deeze vijandlijke toebereidzelen waren niet regens ons gerigt , maar regens eene bende van hunne eigen landslieden , die hen kwamen bevegten ; en onze vrienden van het Kanaal , ziende dat wij vreesden , wendden hunne uiterste pogingen aan om ons te overtuigen dat dit het geval was . Wij konden zien dat zij volk op den uitkijk hadden op elke kaap van de bogt , en daar voeren dikwijls kanos heen en weder tusfchen deeze en de groote bende , die dicht bij de fchepen verzameld was . Eindelijk vertoonde zig de vijand , in omtrent een dozijn groote kanos , op de hoogte van de zuid-punt van de bogt , daar zij ftil hielden en in eene linie van bataille gefchaard lagen , terwijl 'er eene onderhandeling op het tapijt was . Daar voer enig volk in kanos tusfchen de twee partijen over en weder , om te onderhandelen , en daar wierd aan beiden zijden onder elkanderen beraadslaagd ; eindelijk fcheen het gefchil , welk het dan ook wezen mogt , bijgelegd te zijn ; maar den vreemdelingen wierd het niet toegelaaten met hunne vaartuigen aan onze fchepen te koomen , noch enigen handel

of gemeenschap met ons te hebben. Waarschijnlijk waren wij de oorzaak van den twist; mogelijk waren de vreemdelingen verlangende om deel te hebben in het voordeel van handel met ons te drijven, en misfchien hadden onze eerste vrienden, de bewoners van het Kanaal, besloten dat alleen voor zig te houden. Wij hadden bij verscheiden andere gelegenheden bewiezen hiervan; ja het scheen zelfs dat niet alle die aan het Kanaal woonden dezelfde partij trokken; want de zwakere waren dikwijls genoodzaakt voor de sterkere bende te wijken, en wierden van alles beroofd, zonder enigen den minsten wederstand te bieden.

In den agtermiddag hervatteden wij ons werk, en den volgenden dag tuigden wij de fokke-mast toe; derzelver kop wat te klein zijnde voor het ezels-hoofd, wilde de timmerman 'er aan de eene zijde een stuk aanzetten, om de ledige ruimte te vullen. Tot dat einde in den kop van de mast hakkende en denzelven onderzoekende, wierden de bramzalings zoo rot bevonden, dat zij niet meer konden hersteld worden, zoo dat het nodig was de mast 'er uit te ligten en 'er nieuwe aan te zetten. Het was klaar dat eene van de bramzalings reeds van het begin af aan slegt geweest was, en dat het aangestooken gedeelte 'er uitgehakt en een ander stuk 'er in gezet was, dat niet alleen den kop van de mast ver-

verzwakt had, maar ook oorzaak geweest was dat de bramzalings overal verrot waren. Dus moesten wij, toen wij omtrent gereed waren om in zee te loopen, weder van vooren of aan beginnen, en, dat nog verdrietiger was, daar moest boven dat nog een ander werk ondernoomen worden, hetwelk enigen tijd zoude vereisfchen; dan, alzoo daar niets tegens te doen was, gongen wij onmiddelijk aan het werk. Het was gelukkig voor de reis dat deeze gebreken ontdekt wierden toen wij op eene plaats waren daar de benodigde materialen te vinden waren; want onder het drijvend hout in de bogt vonden wij enige kleine boomen, die zeer geschikt waren voor ons oogmerk. Wij koozen 'er eenen uit, en de timmermans begonnen 'er zonder tijd te verliezen twee nieuwe bramzalings van te maaken.

In den morgen van den zevenden namen wij de fokkemast uit en haalden hem aan land, en de scheeps-timmerlieden wierden 'er aan te werk gesteld. Naardien een gedeelte van het onderstaande wand zeer sterk versleten was, liet ik, alzoo wij nu tijd hadden om het in orde te brengen, terwijl de timmerlieden aan de mast arbeidden, een nieuw stel van wand aan de groote mast slaan, en ik liet een beter stel voor-wand uit het beste van het oude kiezen.

Van den tijd toen wij het Kanaal ingelooopen waren tot nu toe was het weder zeer fraai geweest,

weest, zonder wind of regen; maar dat vermaak wierd ons, juist op het tijdstip wanneer deszelfs voortduuring ons van den meesten dienst zoude geweest zijn, ontnoomen. In den morgen van den agtsten wakkerde de wind aan uit het Zuid-Oosten, van dik dampig weder en regen verzeld. In den agtermiddag begon de wind nog toe te neemen, en tegens den avond woei het zeer sterk. De wind kwam, met zeer zwaare rukwinden, van over het hoog land aan de overzijde regt de bogt in, en bragt de schepen, schoon zeer wel vast gemeerd liggende, in enig gevaar. Deeze storm-vlaagen volgden elkanderen vrij schielijk op, maar waren van korten duur, en tusschen beiden hadden wij volslagen kalmte. Volgens het oud spreekwoord, een ongeluk kooft zelden alleen, was de bezaans-mast nu de eenigste mast op *de Resolutie*, die toegetakeld was gebleven, met de steng 'er op. De mast was zoo slecht, dat zij, gedurende de hevigheid der storm-vlaagen, de steng niet houden kon, maar boven aan onder het wand bezweek. Omtrent agt uren verzwakte de vlag, maar de regen bleef met zeer weinig tusschenpoozing enige dagen agter een aanhouden; ten einde nu de timmerlieden in staat zouden wezen, terwijl die regen aanhield, met hun werk voort te vaaren, wierd 'er eene tent over de mast opgeslagen, onder welke zij zonder veel ongemak konden werken.

Het

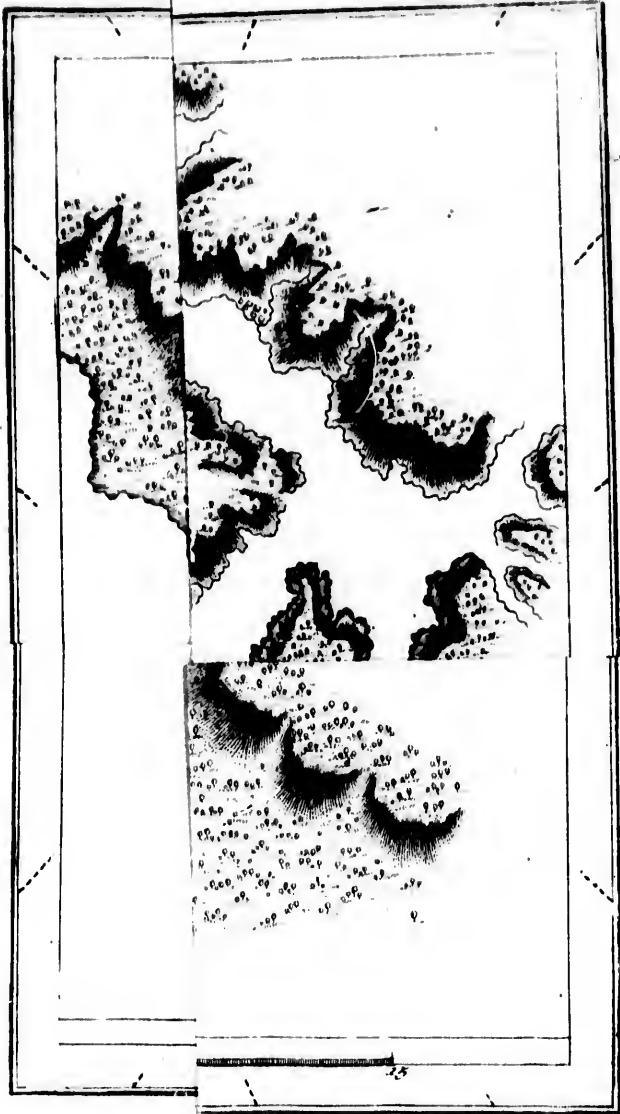
Het slegt weder dat nu aankwam beletterde de inboorlingen niet ons ^{له} bijzks te bezoeken, en in zulke omstandigheden waren hunne bezoeken zeer voordeelig voor ons; want dikwijls bragten zij ons eenen tamelijken voorraad van visch, wanneer wij 'er zelve geene met hoek en lijn vangen konden, en daar was geene voeglijke plaats hier omtrent om een zegen te trekken. De vischen, die zij ons bragten, waren of sardynen of geleeken 'er veel naar, eene kleine soort van braassem, en somtijds kleine kabeljauw.

Ondanks den regen wierden den elfden de hoofdtouwen aan de groote mast vastgemaakt en opgezet, en den volgenden dag begonnen wij de bezaans-mast uitteneemen, welke kop zoo verrot was, dat hij 'er af viel terwijl zij in de jijn hong. In den avond kreegen wij bezoek van eenen stam van inboorlingen, dien wij nog niet gezien hadden, en die 'er, over het algemeen, beter uitzagen dan de meeste van onze oude vrienden, van welke zij enige bij zig hadden. Ik haalde deeze bezoekers voor de eerste reis over om in de kajuit te koomen, en zag dat 'er niers was dat de aandacht van de meeste eenen oogenblik konde bezig houden, en hun gelaat gaf te kennen dat zij alle onze nieuwigheden met de grootste onverschilligheid aanzagen. Dit was egter niet zonder uitzondering, want enige weinige van het gezelschap lieten enige nieuwsgierigheid blijken.

In

In den agtermiddag van den volgenden dag gong ik met enig volk in de boschen en liet eenen boom vellen voor eene bezaans-mast. Den volgenden dag wierd hij naar de plaats gebragt daar de timmerlieden aan de fokke-mast werkten. In den avond liep de wind, die enigen tijd Westliik geweest was, naar het Z. O., en groeide tot eene zeer sterke koeite aan, met regen, die tot den volgenden morgen ten agt uren aanhield, wanneer hij gong leggen en wederom naar het Westen omliep.

De fokkemast nu klaar zijnde, haalden wij dezelve aan het schip; maar het slegr weder bettede ons die optezetten voor in den agtermiddag, wanneer wij dezelve met de grootste haast begonnen toe te tuigen, terwijl de timmerlieden aan wal met hun werk aan de bezaansmast voortgongen. Den zestienden waren zij 'er zeer verre aan gevorderd; wanneer zij ontdekten dat het stuk hout, waaraan zij werkten, gebersten of geknakt was, hetgeen naar gedagten moest veroorzaakt zijn door enig toeval in het nederhouwen van den boom. Al hün arbeid was dan vergeefs, en wij moesten eenen anderen boom uit de boschen haalen, dat al het volk meer dan eenen halven dag bezig hield. Geduurende al dit werk, stonden verscheiden van de inboorlingen, die bij de schepen waren, met eene veel uitdrukkende stille verwondering 'er

ag
let
en
agt
en.
st-
tot
tot
eld,
het

wij
be-
ster-
ofte
tim-
ans-
ij'er
kten
ge-
gren
het
beid
an-
het
eld.
iden
ren,
ring
'er

SCHETS
van het KANAAL van
NOOTKA.

As. Schips Bogt.

19° 36' NB
23° 18' O.L.
Afw. 17° 49' O.

23 19 20 30 50

Zee

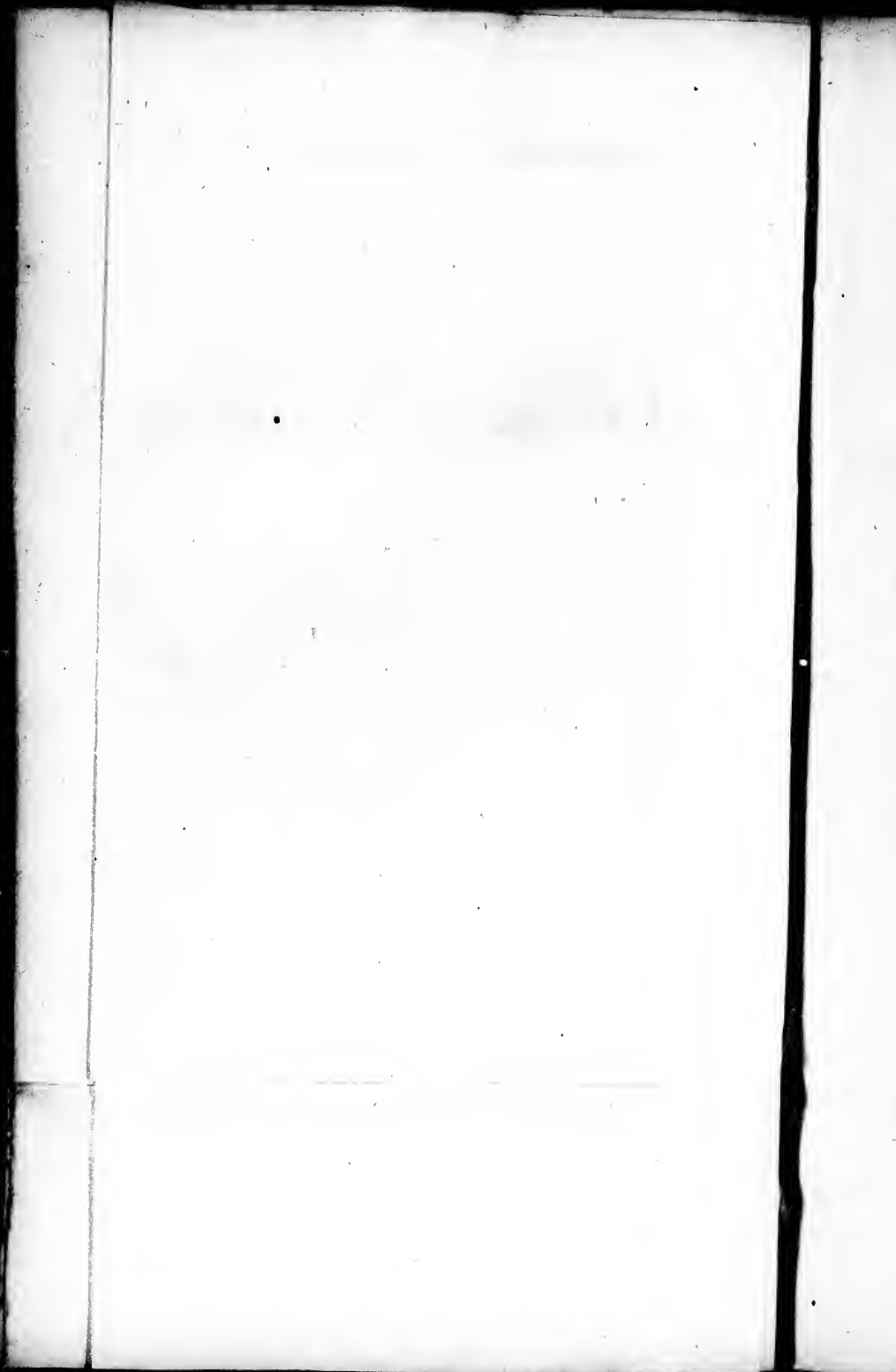
S
A. I. VII
K A.
6' N.
18' O.
17' 49' O.

Lee Nylon.

10

15

er naar te kijken, hetgeen wij niet zouden verwacht hebben van hunne algemeene onverschilligheid en onoplettendheid.

Den agttienden kwamen er enige vreemdelingen in zes of agt kanos in de bogt, daar zij ons enigen tijd lang bleeven bekijken, waarna zij verrokken zonder aan een van de schepen aan te leggen. Wij gisten dat onze oude vrienden, die thans talrijker hier omtrent waren dan deeze nieuwe bezoekers, hun niet wilden toelaaten enige gemeenschap met ons te houden. Het was bij deeze en veele andere gelegenheden baarblijklijk dat de bewoohners van de omliggende strecken van het Kanaal ons geheel voor ziczelven hielden, of, als zij somtijds vreemdelingen niet wederhielden van met ons te handelen, wisten zij den handel voor hun zoodanig te bestieren, dat de prijs van hunne waaren altijd wierd staande gehouden, terwijl de waarde van de onze dagelijks verminderde. Wij bevonden ook dat veele van de voornaamste inboorlingen, die dicht bij ons woonden, eenen handel dreeven met afgelegener stammen, in de waaren, die zij van ons ingeraaid hadden; want wij merkten op dat zij dikwijls voor vier of vijf dagen agter den anderen verdweenen, en dan met nieuwe ladingen van vellen en merkwaardigheden terugkwamen, waarop ons volk zoo verzot was, dat zij altoos eene goede markt maakten. Maar wij
dee-

deeden het meeste voordeel met die inboorlingen, welke ons dagelijks bezogten. Deeze, alle hunne beuzelingen verkogt hebbende, gongen aan het visfchen, en wij kreegen altijd ons deel van hetgeen zij gevangen hadden. Wij bekwamen van dit volk ook eene aanmerkelijke hoeveelheid zeer goede traan, die zij in blaazen bewaarden. In deezen handel tragteden sommige ons te bedotten door water onder de traan te mengen, en eens of twee maalen hadden zij de behendigheit van hun bedrog zoo verre te drijven, dat zij hunne blaazen enkel met water, zonder een' druppel traan, gevuld hadden. Het was altijd beter deeze strecken maar geduldig te verdraagen dan 'er met hun gefchil over te maaken; want onze koopwaaren bestonden voor het grootste gedeelte slechts uit beuzelingen, en egter hadden wij werk om van deeze genoeg voorraad te vinden. Glazen koraalen en diergelijke fnuisterijen, van welke ik nog enige overig had, waren in weinig achtting. Niets vond bij onze bezoekers vertier dan metaal; en het koper had nu het ijzer verdrongen; het wierd zoo gretig gezogt, dat 'er, voor wij deeze plaats verlieten, naauwlijks een stukjen in de beiden fchepen van overig was dan hetgeen tot onze onontbeerlijke werktuigen behoorde. Geheele stellen klederen wierden van alle de knopen beroofd, *bureaux* van hun beflag, en de koperen ke-

ketels, tinnen kommen, kandelaars en diergelijke, wierden alle gebrooken, zoo dat onze Amerikaanfche vrienden alhier een grooter mengelmoes van verfchillende dingen van ons bekwamen, dan enige andere natie, die wij in den loop deezer reize nog bezogt hadden.

Na veertien dagen flegt weder, den dag van den negentienden een fraaien dag zijnde, namen wij denzelven waar om de ftengen en raas optezetten en dezelve toetetuigen. Thans het meeste zwaar werk geëindigd hebbende, vertrok ik den volgenden morgen om het Kanaal opteneemen. Eerst begaf ik mij naar de westlijke punt, daar ik een groot dorp vond, en voor hetzelfde eene zeer beknopte haven, waarin van negen tot vier voeten water ftond, op eenen zand-grond van fijn zand. Het volk van dit dorp, dat talrijk, en bij de meeste van welk ik wel bekend was, ontvong mij zeer beleefd; ieder drong bij mij aan om in zijn huis, of liever in zijn vertrek binnen te treden, want daar wonen verfcheiden huisgezinnen onder een dak. Ik floeg deeze nodigheden niet af, en mijne gastvrije vrienden, die ik bezogt, fpreidden eene mat voor mij uit, om op te zitten, en beweezen mij alle andere blijken van beleefdheid. In de meeste huizen waren vrouwen aan het werk, klederen van de bovengenoemde plant of bast maakende, dat zij op dezelfde wijze deden als de Nieuw-

Zeelanders hun doek maaken. Andere waren bezig met fardijnen te openen. Ik had eene groote hoeveelheid van die vischen uit kanos aan wal zien brengen, en met maaten onder verscheiden menschen zien verdeelen, die dezelve naar hunne huizen bragten, daar zij die in den rook droogen, en verder bewaaren. Zij hangen dezelve aan kleine stokjens, eerst omtrent een' voet van het vuur, en dan verwijderen zij die al hooger en hooger, tot de stokjens, waaraan de vischen hangen, tegens het dak van het huis koomen. Als zij volkoomen gedroogd zijn, worden zij afgenoomen en vast in baalen opgepakt, die zij met matten bedekken. Dus bewaaren zij dezelve tot zij die nodig hebben, en het is geen onaangenaam voedsel. Kabeljauw en andere groote visch worden ook op dezelfde wijze door hen klaar gemaakt, schoon zij die somtijds zonder vuur in de open lucht droogen.

Van dit dorp begaf ik mij de west-zijde van het Kanaal op. Omtrent drie Engelsche mijlen verre vond ik de kust gedekt door kleine eilandjens, die zoo gelegen zijn, dat zij verscheiden goede havenen vormen, zijnde van verschillende diepten, van dertig tot zeven vademen, met eenen goeden grond. Twee mijlen in het Kanaal, aan deeze west-zijde, loopt een arm in, in de streek van N. N. W., en twee mijlen verder is nog een andere in dezelfde streek inloopende, met een

een vrij groot eiland 'er voor. Ik had geen tijd om eenen van deze armen opteneemen; maar heb reden om te denken dat zij niet diep het land inloopen, alzoo het water aan derzelver monden niet meer dan brak was. Eene Engelsche mijl den tweeden arm op vond ik de overblijfselen van een dorp. De geraamten van de huizen stonden nog overeind, maar de planken, die tot wanden en daken gediend hadden, waren 'er niet meer. Voor dit dorp lagen enige grote visch-fuiken; maar ik zag niemand, die 'er op paste. Deeze fuiken waren gemaakt van teen-werk van dunne teenen, sommige digter dan andere, naar de grootte van de visfchen, die men 'er mede meende te vangen. Deeze stukken teen-werk, (waarvan sommige ten minsten twintig voeten oppervlakte in de lengte en twaalf in de breedte hebben) worden op hunne kanten gezet in ondiep water, door middel van dikke staaken, die vast in den grond staan. Agter dit vervallen dorp ligt eene vlakte enige morgen groot, met de grootste pijn-boomen bedekt, die ik ooit gezien heb. Dit was des te aanmerkenswaardiger, omdat de hooge grond, en de meeste andere gedeelten van deeze west-zijde van het Kanaal wat kaal was.

Van deeze plaats stak ik over naar de andere of oost-zijde van het Kanaal, eenen arm overvaarende, die N. N. O. inloopt, naar allen

schijn niet diep. Nu bevond ik hetgeen ik te vooren gegist had, dat het land, onder welk de schepen lagen, een eiland was, en dat 'er veele kleinere eilanden in het Kanaal, aan deszelfs west-zijde, verspreid lagen. Over de noordlijke punt van ons groot eiland, op het vast land, zag ik een dorp, en ik gong 'er aan land. De bewooners van hetzelfde waren niet zoo beleefd als die van het ander eiland, dat ik te vooren bezogt had. Maar dit koel onthaal scheen grootendeels, zoo niet geheel, te wijten te zijn aan een morrig Opperhoofd, die mij niet wilde toelaaten in hunne huizen te gaan, mij overal volgde waar ik gong, en dikwijls door duidlijke tekenen zijn ongeduld te kennen gaf dat ik vertrekken zoude. Ik tragtete te vergeefs hem door geschenken te susfen; dan, schoon hij die niet weigerde, deeden zij hem niet van gedrag veranderen. Enige van de jonge vrouwen, die meer met ons ingenoomen waren dan haar ongastvrij Opperhoofd, kleedden zig haastiglijk in haare beste klederen, verzamelden zig bij een, en verwelkoomden ons in het dorp met een algemeen gezang, dat in geene deelen ruuw of onaangenaam was.

Den dag nu verre verlopen zijnde, begaf ik mij weder naar de schepen om de noordlijke punt van het groot eiland, onder weg verscheiden kanos, met sardijnen geladen, ontmoetende,
die

die zoo even hier of daar in den oostlijken hoek van het Kanaal gevangen waren. Toen ik aan boord kwam, berichtte men mij dat de schepen, gedurende mijne afwezigheid, een bezoek ontvangen hadden van enige vreemdelingen in twee of drie groote kanos, die ons volk door tekenen hadden te verst gegeven dat zij uit het zuidoosten van agter de Baai kwamen. Zij bragten verscheiden vellen, klederen en andere dingen mede, die zij vermangelden; doch dat het zonderlingst was, men kocht van hun twee zilveren tafel-lepels, die wij naar hun bijzonder maakzel voor Spaansch werk aanzagen. Een van deeze vreemdelingen droeg dezelve als versierzelen aan zijnen hals. Deeze bezoekers waren ook overvloediger van ijzer voorzien dan de bewooners van het Kanaal.

De bezaans-mast nu af zijnde, wierd zij den een en twintigsten ingezet en toegerakeld, en de timmerlieden wierden aan het werk gesteld om eene nieuwe fokke-steng te maaken, om de plaats te vervangen van die, welke enigen tijd te vooren gebrooken was.

Den volgenden morgen, omtrent agt uren, kreegen wij een bezoek van een groot aantal vreemdelingen in twaalf of veertien kanos. Zij kwamen de bogt in uit het Zuiden, en zoo dra zij om den hoek gekoomen waren, hielden zij stil en lagen meer dan een half uur in slag-orde

geschaard, omtrend honderd roeden van de schepen. In het eerst dagten wij dat zij bevreesd waren om nader te koomen; maar hierin vonden wij ons bedrogen, want zij waren slechts bezig om zig tot eene plechtigheid gereed te maaken, waarmede zij zig bij ons zouden aandienen. Toen zij de schepen begonnen te naderen, stonden zij alle op in hunne kanos en begonnen te zingen. Enige van hunne gezangen, waarin alle deelden, waren op eene langzaame en andere op eene sneller maat, en zij verzelden hun gezang met de regelmatigste bewegingen hunner handen, of door alle te gelijk met hunne roei-spanaen tegens de boorden van de kanos te slaan, en met andere veel betekenende gebaerden. Op het eind van elken zang zweegen zij enige seconden, en begonnen dan weder, somtijds het woord *hoee!* sterk, als in choor uitgalmende. Na ons met dit staaltjen van hunne muziek, waarnaar wij met bewondering luisterden, omtrent een half uur vermaakt te hebben, kwamen zij aan de schepen leggen, en vermangelden hetgeen zij te koop hadden. Wij bevonden nu dat 'er verscheiden van onze oude vrienden uit het Kanaal onder waren, die het geheel bestier van den handel tusfchen ons en de vreemdelingen op zig namen, zeer tot voordeel van de laatste.

Toen wij van deeze bezoekers af waren, begaf ik mij met Kapitein CLERKE in den voormiddag
met

met twee sloepen naar het dorp, op de westpunt van het Kanaal. Toen ik aldaar geweest was, had ik opgemerkt dat daar omstreeks veel gras groeide, waarvan het nodig was eene zekere hoeveelheid optedoan, tot voeder voor de welnige geiten en schaapen, die wij nog overig hadden. De inwoners ontvongen ons met dezelfde vriendschap-betuigingen als de eerste reis; zoo dra wij dan geland waren, beval ik enigen van mijn volk te beginnen met gras te snijden. Ik had geene de minste gedagte dat de inboorlingen 'er iets tegens zouden hebben dat wij ons voorzagen van hetgeen voor hun van geen nut, en voor ons onontbeerlijk was. Ik vond mij egter hierin bedrogen; want zoo dra ons volk gras begon te snijden, schooten enige van de inwoneren tusfchen beiden, en wilden hen niet laten voortgaan, zeggende zij moesten *makook*, dat is, zij moesten het eerst koopen. Ik was toen in een van de huizen, maar zoo dra ik dit vernam, gong ik naar het veld, daar ik omtrent eendozijn inboorlingen vond, van welke ieder aanspraak maakte op een gedeelte van het gras, dat hier groeide. Ik begon 'er dan met hun over te handelen, en, de koop gesloten hebbende, meende ik dat wij nu vrijheid hadden overal gras te snijden daar wij wilden; maar hier bleek het dat ik mij andermaal bedroog; want de goede prijs, dien ik den

eersten voorgewenden eigenaar betaald had, deed andere nieuwe eischen doen, zoo dat 'er geen onkel gras-scheutje scheen te zijn of het had eenen anderen eigenaar, en daar waren 'er zoo veele, die te vreden gesteld moesten worden, dat mijne zakken weldra geledigd waren. Toen zij bevonden dat ik waarlijk niets meer te geeven had, hielden zij op mij te kwellen, en wij mogten gras snijden daar wij wilden, en zoo veel als wij verkoozen weg te voeren.

Ik moet hier opmerken dat ik nergens, op mijne onderscheiden reizen, enige onbeschaafde natie of stam gevonden heb, die zulke naauwkeurige denkbeelden had van het recht dat zij had op den uitsluitenden eigendom van alles wat hun land voortbrengt als de bewooners van dit Kanaal. In het eerst wilden zij dat ons volk hun betaalen zoude voor het hout en water, dat zij naar boord bragten, en, zoo ik op de plaats geweest ware, toen zij deezen eisch deden, zoude ik 'er voorzeeker in bewilligd hebben. Onze arbeiders dagten 'er, als wij 'er niet bij waren, anders over, want zij sloegen weinig acht op zulke vraagen, en, wanneer de inboorlingen bevonden dat zij niet voorneemens waren iets te betaalen, hielden zij eindelijk op 'er om te vraagen. Maar zij maakten van den nood eene deugd, en namen naderhand dikwijls de gelegenheid

heid waar om ons te herinneren dat zij ons uit vriendschap hout en water gegeven hadden (*).

Geduurende den tijd dien ik aan dat dorp doorbragt, maakte de Heer WEBBER, die mij derwaarts verzeld had, tekeningen van alles wat merkwaardig was, zoo in- als buiten's huis. Ik had ook gelegenheid om de bouwing van hunne huizen, huisraad en gereedschap naauwkeuriger opteneemen, gelijk ook de treffende bijzonderheden van de gewoonten en levenswijze van de inwoonderen. Zij zullen op eene andere plaats, zoo goed mij mogelijk is, beschreven worden, waartoe ik mij van de waarneemingen van den Heer ANDERSON zal bedienen. Toen wij al ons werk aan dit dorp verrigt hadden, scheidden de inboorlingen en wij zeer goede vrienden, en wij begaven ons in den agtermiddag weder naar onze schepen.

De

(*) Even als deeze inboorlingen van *Nootka* bij die gelegenheid gedroeg zig ook een andere stam Indianen, verder noordwaarts, op $57^{\circ} 18'$, jegens de Spanjaarden, die slechts drie jaaren voor Kapitein COOK eene reis ondernoomen hadden om de kusten van Amerika opteneemen, ten noorden van *California*. Ziet het dagverhaal van die reis, door den tweeden Stuurman van de vloot geschteven, en door den Heer DAINES BARRINGTON uitgegeeven, aan welke de letterkundige wereld zoo veel verplichting heeft.

De drie volgende dagen wierden besteed om ons gereed te maaken om in zee te loopen; de zeilen wierden aangeslaagen, de tenten en werktuigen voor de waarneemingen, de brouw-ketels en alle onze andere goederen wierden van land gehaald; daar wierden enige kleine sparren tot verschillend gebruik, en balken timmerhout, die bij gelegenheid tot planken konden gezaagd worden, gereed gemaakt en aan boord genomen; en beiden de schepen wierden opgeruimd en zeilvaerdig gemaakt.

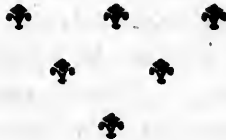
Alles nu gereed zijnde, was ik voorneemens in den morgen van den zes en twintigsten in zee te loopen; maar wind en getij tegens ons zijnde, was ik gehoodzaakt te wagten tot op den middag, wanneer de Zuid-Westen-wind wierd vervangen door stilte, en het getij in ons voordeel kenterende, gooiden wij de touwen los, en boegseerden de schepen met onze sloepen de bogt uit. Hierop hadden wij veranderlijke zugtjens en kalmten tot des agtermiddags ten vier uren, wanneer 'er een koeltjen uit het Noorden opkwam, met zeer dik dampig weder. De kwik in den barometer daalde ongemeen laag, en wij hadden alle voortekenen van eenen aannaderenden storm, die wij reden hadden te verwagten dat uit het Zuiden zoude koomen. Dit deed mij een weinig aarselen, alzoo de nacht voor de deur stond, of ik het waagen zoude onder zeil te gaan, dan tot den

den volgenden morgen wagten. Doch mijn onverduldig verlangen om mijne reis te vervorderen, en de bedugtheid van deeze gelegenheid te zullen verliezen om het Kanaal uit te geraaken maakte eenen sterker' indruk op mijn' geest dan de vrees voor onmiddelijk gevaar, en ik besloot om, daar kwame dan van wat het wilde, in zee te loopen.

Onze vrienden, de inboorlingen, verzelden ons tot wij omtrent het Kanaal uit waren, sommige aan boord van de schepen, en andere in hunne kanos. Een van hunne Opperhoofden, die zedert enigen tijd zeer aan mij verknogt was, was van de laatste die ons verlieten. Hem, voor hij vertrok, een klein geschenk gedaan hebbende, ontvong ik van hem als een tegengeschenk een bever-vel van veel grooter waarde. Dit verplichtte mij om mijn geschenk nog met iets anders te vermeerderen, hetwelk hem zoo zeer behaagde, dat hij 'er op aandrang dat ik zijn mantel van bever-vel, dien hij toen droeg, en waarop ik wist dat hij bijzonder gesteld was, zoude aanneemen. Door dit voorbeeld van edelmoedigheid getroffen, en niet willende dat hij door zijne vriendschap jegens mij iets verliezen zoude, bood ik hem eenen nieuwen sabel met een koper gevest aan, welkers bezit hem volkoomen wel te vreden maakte. Hij en veele andere zijner landslieden drongen sterk bij ons aan dat

dat wij hun nog een bezoek zouden geeven, en beloofden, om ons daartoe aantemoedigen, dat zij eenen goeden voorraad van vellen zouden opleggen. Ik twijfel dan ook niet of degeene die na mij naar deeze plaats zullen koomen, zullen de inboorlingen toegerust vinden met eenen niet geringen voorraad van een handel-artikel, naar hetwelk zij konden bemerken dat wij gretig waren, en dat wij bevonden met groot voordeel te kunnen koopen.

De bijzonderheden omtrent het land en deszelfs inwooneren, die, gedurende ons kort verblijf aldaar, tot onze kennis kwamen en in den loop van dit werk niet zijn aangevoerd, zullen de stof voor de twee volgende hoofdstukken opleveren.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Naam van het Kanaal en onderrigtingen hoe 'er in te zeilen. Beschrijving van het omliggend Land. Het Weder. De Luchtstreek. De Boomen. Andere Gewassen. Viervoetige Dieren, welke vellen te koop gebragt wierden. Zee-dieren. Beschrijving van een' Zee-Ooster. Vogelen. Water-vogelen. Vischen. Schulpvischen. Kruipende Dieren. Insekten. Steenen enz. De inboorlingen. Hunne kleur, hunne gewoone kledij en opschik. Hunne ceremonie klederen en monsterachtige houten momaangezigten. Hun algemeene aart. Hunne Gezangen. Hunne Speeltuigen. Hunne gretigheid naar ijzer en andere metaalen.

Bij mijne aankomst in dit Kanaal had ik het vereerd met den naam van *Koning-Georges-Kanaal*; maar naderhand vernam ik dat het bij de inboorlingen *Nootka* genoemd wordt. Deszelfs mond ligt in den oost-hoek van *Hoop-Baai*, op $49^{\circ} 33'$ Noorder Breedte en op $233^{\circ} 12'$ Ooster Lengte. De oost-kust van die baai, den geheelen weg van *Branding-Punt* tot den mond van het Kanaal, is gedekt door eene keten blinde klippen, die zig tot op enigen afstand van

van

van land scheenen uitstrekken, en ligt bij het Kanaal liggen enige eilanden en klippen boven water.

Wij stevenen dit Kanaal in tusschen twee rotsachtige punten, die tusschen drie en vier Engelsche mijlen O. Z. O. en W. N. W. van elkanderen liggen. Binnen deeze punten verbreedt het Kanaal aanmerklijk, en loopt ten minsten vier mijlen noordwaarts landwaarts in, behalven de verscheiden takken, welke 'er in het diepst van hetzelfde gevonden worden, en welker diepte wij geen tijd hadden om natespeuren. Doch daar wij het water, ter plaatse daar onze sloepen dezelve aan den mond overvoeren, reeds veel zoeter vonden, waren zij waarschijnlijk niet verre meer van derzelve einde verwijderd, welke waarschijnlijkheid nog daardoor versterkt wordt dat de bergen, die dezelve naar de landzijde begrensd, met dikke sneeuw bedekt waren, daar op die naar den zee-kant, of daar wij lagen, geen spoor van sneeuw meer te zien was, schoon zij over het algemeen veel hooger waren. In het midden van het Kanaal liggen veele eilanden van verschillende grootte. Doch de kaart of schets van het Kanaal, die hier is bijgevoegd, schoon niet als naauwkeurig wordende opgegeeven, zal, met alle hare onvolkoomenheden, een beter denkbeeld van deeze eilanden en van de gedaante en uitgestrektheid van het Kanaal geeven dan alle beschrijvingen.

De

De diepte is in het midden van het Kanaal, en zelfs op sommige plaatsen digt aan den wal, van zeven en veertig tot negentig vademen, en misschien nog grooter. De havenen en ankerplaatsen binnen deszelfs ommekring zijn talrijk, maar wij hadden geen' tijd om die opteneemen. De bogt, waarin onze schepen lagen, is aan de oost-zijde van het Kanaal en aan de oost-zijde van het grootste der eilanden. Zij is voor de zee gedeekt, maar heeft weinig anders dat haar aanbeveelt, liggende open voor de Zuid-Oosten-winden, die wij bevonden dat met groote hevigheid woelen, en de verwoesting, die zij somtijds maaken, was op veele plaatsen zichtbaar.

Het land is langs de zee-kust van eene middelbaare hoogte en effen; maar binnen in het Kanaal rijst het bijna overal tot zeer steile bergen, die in hunne algemeene gedaante met elkanderen overeenkoomen, eindigende in ronde of stompe kruinen, met enige scherpe, schoon niet zeer verre uitsteekende, ruggen. Enige van deze bergen kunnen hoog genoemd worden, terwijl andere maar van eene zeer maatige hoogte zijn; maar zelfs de hoogste zijn tot hunne kruinen toe geheel met de dikste boschen bedekt, zoo wel als alle vlakke gronden naar den zee-kant. Daar zijn somtijds plekken op de zijden van deeze bergen, die kaal zijn; maar zij zijn weinige in getal, in vergelijking van het geheel, schoon zij den

den algemeenen steenachtigen aart van deeze bergen genoegzaam aanwijzen. Daar ligt, eigenlijk gesproken, geene aarde op, behalven eene soort van mist, uit gerot mos en boomen bestaande, ter diepte van twee voeten of meer. Hunne grondslagen moeten dan niet anders beschouwd worden dan als verbaazend groote rotsen van eene witachtige of graauwe tint daar zij aan de lucht zijn blootgesteld; maar, gebrooken zijnde, waren zij van eene blaauwachtige graauwe kleur, gelijk die soort, welke algemeen op *Kerguelens-Land* gevonden wierd. De rotsachtige oevers zijn een doorgaande klomp van dezelve, en de kleine bogten in het Kanaal hebben stranden, die uit stukken en brokken van dezelve bestaan, met een weinig keilteentjens 'er onder. Alle deeze bogten zijn voorzien van eene groote menigte hout dat 'er in gevallen is, en dat 'er door het getij in gedreven wordt, en met beekjens van zoet water, genoeg tot gebruik van een schip, die geheel schijnen gevoed te worden door den regen en de dampen, die over de toppen der bergen hangen; want men kan weinig bronnen verwagten in een zoo rotsachtig land, en het zoet water, verder op in het Kanaal gevonden, zal waarschijnlijk opgeleverd worden door het smelten van de sneeuw, alzo 'er geene reden was om te denken dat 'er groote rivieren in het Kanaal vallen, want 'er kwamen geene vreemde-
lin-

lingen het Kanaal af, en daar vertoonden zig geene andere omstandigheden, die zulks zouden te kennen geeven. Het water van deeze beekjens is volmaakt helder en ontbindt de zeep gemakkelijk.

Het weder kwam, gedurende ons verblijf aldaar, vrij wel overeen met dat, hetwelk wij op de kust ondervonden hadden, dat is, als de wind in enige streek tusschen het Noorden en het Westen was, was het weder fraai en helder; maar als hij ten Zuiden van het Westen was, dampig met regen. De luchtstreek is, zoo verre wij 'er ondervinding van hadden, oneindig zachter dan die op de oost-kust van Amerika onder dezelfde breedte. De kwik zakte in den thermometer, zelfs in den nacht, nooit lager dan 42° , en rees zeer dikwijls over dag tot 60° . Wij bespeurden geen vorst op de laage gronden, integendeel de groeiing had reeds aanmerklijke vorderingen gemaakt, want ik vond 'er gras, dat reeds meer dan een' voet lang was.

De boomen, waaruit de boschen voornamelijk bestaan, zijn de Canadafche pijnboom, de witte cypres (*cypresus thyoides*) de wilde pijnboom, en twee of drie andere minder gemeene soorten van pijnboomen. De twee eerste maaken schier twee derden van het geheel uit, en kunnen van verre ligtlijk voor denzelfden boom aanzien worden, alzoo zij beiden in puntige krui-

nen als spits torens opgroeijen; maar als men nader koomt, zijn zij gemakkelijk te onderscheiden aan hunne kleur, - alzoo de cypres van een veel bleeker groen of tint is dan de ander. De boom groeijen, over het algemeen, met groote kracht, en zijn alle van eene groote hoogte.

Daar is maar weinig verscheidenheid van andere gewassen, schoon 'er ongetwijfeld veele waren, die in dit vroege jaargetijde, waarin wij deeze plaats bezogten, nog niet waren opgeschoten, en nog veele andere buiten den engen kring onzer naspeuringen voor ons onbekend kunnen zijn gebleven. Onder de rotsen en aan den zoom der boschen vonden wij aardbezie-planten, enige framboozen, aalbezieën en kruisbezieën-struiken, alle in eenen zeer bloeienden staat, met enige weinige kleine zwarte elzen. Daar is ook eene soort van varkens-distel, kleefkruid, enig kraaienvoet (*), dat eene zeer fraaie karmozijn-roode kleur heeft, en twee soorten van *anthericum*,
eene

(*) *Crow's foot*. Ik heb den naam van deeze plant niet anders dan letterlijk durven vertaalen, in de onzekerheid, waarin ik ben, welke 'er door worde bedoeld; want deeze naam wordt zoo wel gegeven aan de *Ranunculus acris*, de Veld-Haanevoet, of Boterbloem, als aan de *Cochlearia saxatilis*. Doct. FORSTER verstaat 'er de eerstgenoemde plant door, want hij vertaald het door *Ranunkelen*; doch deeze plant heeft geele bloemen.

VERTAALER.

eene met eene groote oranje bloem, en de andere met eene blaauwe. Wij vonden aldaar ook enige wilde roozen-struiken, die begonnen uit te borten, eene groote menigte jonge look met driehoekige bladeren, eene kleine soort van gras, en enige water-kers, die aan de boorden der beekjens groeide, behalven nog grooten overvloed van *Andromeda*. Binnen in de boschen staan, behalven twee soorten van kreupelhout, dat ons onbekend was, mosfen en varen, van de eerste zeven of agt verschillende soorten en van de laatste niet meer dan drie of vier, en beiden de soorten zijn meest van die welke Europa en Amerika gemeen is.

Gelijk het jaargetijde ongunstig voor ons was om veel kennis te krijgen van de boomen en planten, welke dit land voortbrengt, was onze toestand, terwijl wij aldaar lagen, ook zoodanig dat wij niet in staat waren veel omtrent deszelfs dieren te weten te koomen. Want gelijk het gebrek aan water ons eerst noodzaakte het Kanaal inteloopen, beletteden de onvoorziene omstandigheden, die naderhand opkwamen, schoon zij ons verblijf aldaar verlengden, ons geheel en al ons daarmede bezig te houden. Het dringende van de zaak eischte dat ieder aanhoudend bezig was met het noodzaaklijk werk van de schepen, dat de hoofdzak was, alzoo het jaargetijde zeer sterk

vorderde en het wel slaagen van de reis van de naarstigheid en spoed in het volvoeren van ieder zijn taak afhing. Hier van daan kwam het dat 'er geene tochtjens noch te water noch te land ondernoomen wierden. En alzoo wij in eene bogt aan een eiland lagen, zagen wij in de bosschen geene andere leevende dieren dan twee of drie rakoons, marters en inkhoorns. Sommige van ons volk, die op eenen dag op het vast land bij de zuid-oost-zijde van den mond van het Kanaal aan land gongen, zagen egter het spoor van een' beer aan het strand. Het bericht dat wij van de viervoetige dieren geeven kunnen, is dan ontleend van de vellen, welke de inboorlingen te koop bragten, en deeze waren dikwijls zoo verminkt met opzigt tot de kenmerkende deelen, gelijk de klauwen, staerten en koppen, dat het onmogelijk was zelfs maar te raaden naar de dieren, welken zij toebehoord hadden; schoon andere wederom zoo volledig waren, of, ten minsten, zoo wel bekend, dat 'er geene reden was om 'er aan te twifelen.

Van deeze waren de gemeenste beeren, herten, vosfen en wolven. De beeren-vellen waren veelvuldig, weinige waren zeer groot, maar, over het algemeen, van eene blinkende zwarte kleur. De harten-vellen waren schaarscher, en zij schijnen tot die soort te behooren, die door
de

de beschrijvers van Carolina (*) Damhert genoemd is, schoon de Heer PENNANT meent dat het eene geheel onderscheiden soort is van de onze, en dezelve met den naam van Virginisch Hert onderscheidt (†). De vossen zijn zeer menigvuldig en van veelvuldige verscheidenheden; sommige vellen van deeze dieren waren geel met eene zwarte tip aan den staert, andere van een donker of roodachtig geel, met zwart vermengd, en eene derde soort van eene witachtige graauwe kleur of aschgrauw, ook met zwart vermengd. Ons volk was gewoon de vellen zonder onderscheid vossen- of wolven-vellen te noemen, als zij zoo verminkt waren dat 'er reden was om 'er aan te twijfelen. Maar eindelijk kreegen wij een geheel wolfs-vel met den kop 'er aan, en het was graauw. Behalven de gemeene soort van huis-marter is hier ook de bosch-marter, en nog een ander, welkers vel ligter bruin van kleur is dan de twee voorige met grover hair; maar deeze is zoo gemeen niet, en is mischien slechts enkel eene verscheidenheid, van den ouderdom of van de eene of andere toevallige omstandigheid afhangende. De hermelijn wordt hier ook gevonden, maar hij is zeldzaam en klein; ook

(*) LAWSON EN BRICKELL.

G. FORSTER.

(†) PENNANT *Hist. of Quadr. Vol. I. N. 46. en art. Zool. N. 6.*

ook is het hair niet zeer fijn, schoon het dier volkoomen wit schein, behalven een duim of meer aan den tip van den staert. De rakoons en inkhorns zijn van de gemeene soort; maar de laatste soort is wat kleiner dan de onze en is donkerer roestkleurig langs den rug.

Wij waren zeker van het aanwezen van alle de dieren, die ik zoo even heb opgenoemd, maar daar zijn nog twee andere, welke wij met geene genoegzaame zekerheid wisten t'huis te brengen. Van de eerste van deeze zagen wij niet dan vellen, die opgemaakt of getaand waren als leder. De inboorlingen draagen die bij enige gelegenheden, en uit de grootte zoo wel als dikte beslooten wij algemeen dat zij den eland (*Moose Deer*) toebehoorden, schoon sommige misschien van den buffel waren. Het ander dier, dat 'er geenzints zeldzaam schijnt, gisten wij eene soort van wilde kat of los te zijn. De lengte der vellen, behalven den kop, dien geen derzelve had, was omtrent twee voeten twee duimen. Zij zijn met zeer fijn wol of bont bedekt, van eene zeer ligt bruine of witachtig geele kleur, met lange haren doormengd, op den rug, daar zij kortst zijn, zwartachtig; aan de zijden, daar zij langer zijn, zilverachtig wit, en op den buik, daar zij langst zijn, van de kleur van de wol; maar de witachtige of zilver kleurige haren hebben dikwijls zoo de overhand, dat het

ge-

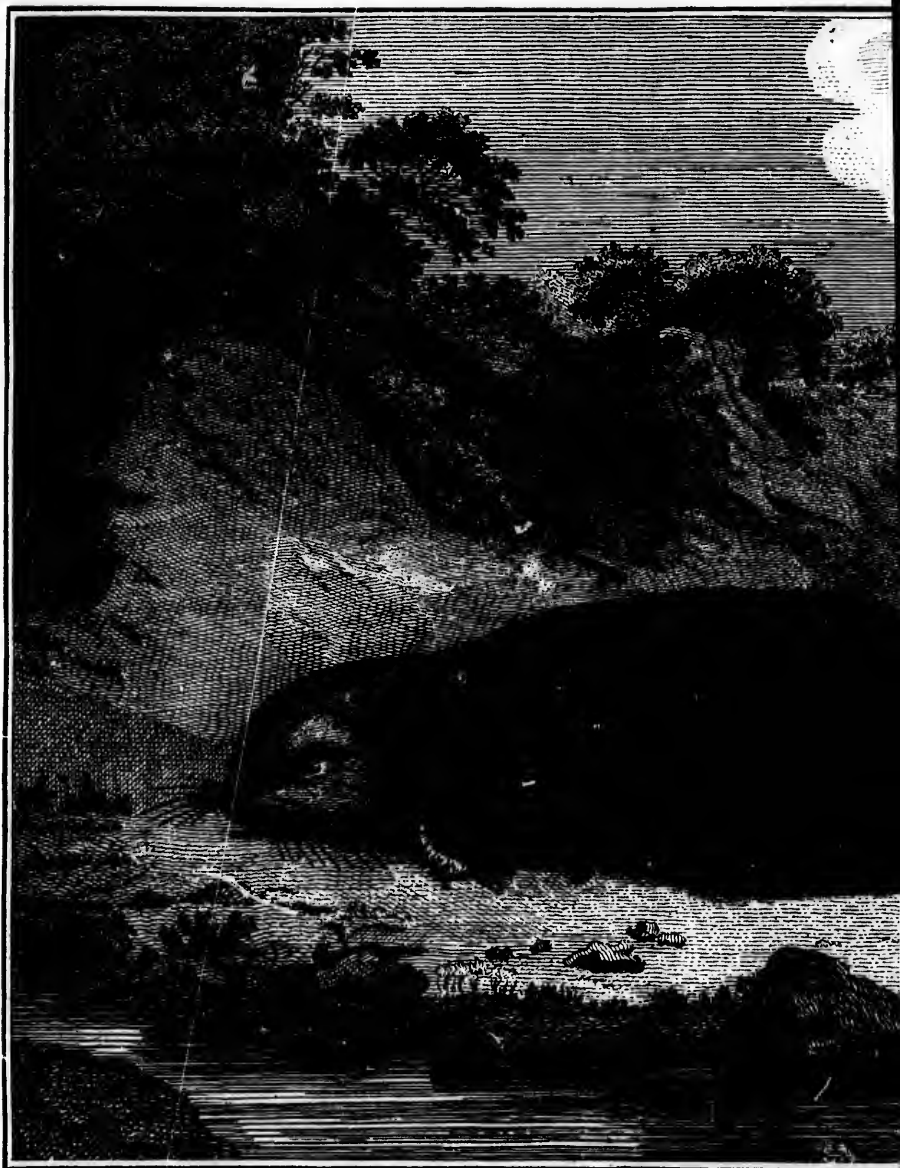
geheel dier eene tint van die kleur aanneemt. De staert is slechts drie duimen lang en heeft eene zwarte tip, en het geheel vel wordt door de inboorlingen *wanshee* genaamd, dat allerwaarschijnlijkst in hunne taal de naam van dat dier is. Varkens, honden en geiten zijn nog niet tot deeze plaats doorgedrongen; ook schijnen de inboorlingen geene kennis te hebben aan onze bruine rotten, welken zij, toen zij van die dieren op de schepen zagen, den naam gaven, met welken zij de inkhoorns benoemen; en schoon zij onze geiten *eineetla* noemden, is dit zeer waarschijnlijk hun naam vóór een jong hert of een herte-kalf.

De zee-dieren, die wij aan de kust zagen, waren walvischen, bruin-vischen en zee-kalveren. De laatste schijnen slechts van de gemeene soort te zijn, naar de vellen, die wij 'er van zagen, te oordeelen; derzelver kleur was of zilver-wit of geelachtig, effen of met zwart gevlekt. De bruin-visch is de gewoone of de *phocena*. Ik heb verkoozen hier bij te voegen den zee-otter, als meest in het water levende. Het zou mischien genoeg geweest zijn te zeggen dat dit dier alhier in overvloed gevonden wordt, alzoo het in veele boeken nauwkeurig beschreven is, naar de berichten van de Russische ontdekkers op hunne tochten ten oosten van *Kamschatka*, zoo 'er niet een klein verschil ge-

weest ware bij eenen, dien wij zagen. Wij twiſfelden enigen tijd lang of de veele vellen, die de inboorlingen aanbragten, wezenlijk van dit dier waren, alzo onze eenigſte reden om dit te denken op de grootte, kleur en ſijnheid van het bont gegrond was, tot kort voor ons vertrek, wanneer 'er een geheele, die even te vooren gedood was, van enige vreemdelingen, die kwamen mangelen, gekogt wierd, en van deezen maakte de Heer WEBBER eene aftekening. Hij was nog jong, weegende ſlechts vijf en twintig ponden, van eene blinkende of glanzende zwarte kleur, doch veele haren wit aan de punten zijnde, gaf zulks hem op het eerſte gezigt eene graauwachtige tint. Het aangezigt, de keel en de borst waren van eene geelachtig witte of zeer ligt bruine kleur, die op veele van de vellen zig langs de geheele lengte van den buik uitſtrekte. Hij had in elke kaak zes ſnijdtanden; twee van die van de onderkaak waren zeer klein, en ſtonden naar buiten aan den voer van de twee middenſte. In dit opzigt ſchijnt hij te verſchillen van die, welke de Ruſſen gevonden hebben, gelijk ook daarin, dat hij de buitenſte teenen van de agterſte voeten niet met een vlies verbonden had. Daar ſcheen ook eene grooter verſcheidenheid in de kleur der vellen dan door de beſchrijvers van den Ruſſiſchen zee-otter wordt opgegeeven. Deeze veranderingen van
kleur

Wij
llen,
van
om
heid
ons
en te
gen,
van
reke-
vijf
glan-
aan
erste
zigt,
chtig
e van
den
hijde-
aren
voet
t hij
yon-
bui-
een
ene
dan
cter
van
eur

DE ZEE--O

DE ZEE-OTTER.

kleur grijpen voorzeeker plaats in de verschillende tijdperken van hun leven. Die welke zeer jong waren hadden bruin hair, dat grof was, met zeer weinig dons-hair 'er onder, maar die, welke van de grootte waren van den geheelen zee-otter, dien wij bekwamen, en dien wij zoo even beschreven hebben, hadden eene aanmerkelijke hoeveelheid daarvan, en de zee-otters schijnen in dien staat en van die kleur te blijven tot zij hunnen volkoomen wasdom bereikt hebben. Daarna verliezen zij hunne zwarte kleur en nemen eene donker bruine of roet-kleur aan, maar dan hebben zij eene groote hoeveelheid zeer fijn dons en naauwlijks eenig lang hair. Andere, welke wij vermoedden dat nog ouder waren, waren kastanjebruin, en wij zagen enige weinige vellen, die eene volkoomen geele kleur aangenoomen hadden. Het bont van deeze dieren, gelijk het in de Rusfische berichten beschreven wordt, is zeeker zagter en fijner dan dat van alle andere dieren, die wij kennen, waarom de ontdekking van dat gedeelte van het vast land van Noord-Amerika, daar een zoo kostbaar artikel van koophandel te vinden is, geene onverschillige zaak kan zijn (*).

De

(*) De Heer COXE bericht ons, op gezag van den Heer PALLAS, dat de oude en middelbaare zee-otter-vellen door de Russen, te *Kiachta*, aan de Chineezzen verkogt

De vogelen zijn 'er, over het algemeen, niet alleen schaarsch in foorten, maar ook zeer weinig in getal, en deeze weinige zijn zoo schuw, dat zij, waarschijnlijk, bij aanhoudendheid door de inboorlingen gejaagd worden, mischien om dezelve te eeten, en voorzeeker om hunne vederen te hebben, die zij tot hunnen opschik gebruiken. Die, welke de boschen bewoonen, zijn kraaien en raaven, niet verschillende van de Engelsche, eene blaauwe gaai of aakster (*), de gemeene winterkoningjens, die de eenigste zingende vogel was, welken wij hoorden, de Canadasche of verhuizende lijster en een aanmerkelijk aantal bruine arenden, met witte koppen en staerten, die, schoon zij voornamelijk de kust schijnen te bewoonen, bij slegt weder in het Kanaal koomen, en somtijds op de boomen gaan zitten. Onder enige andere vogelen, van welke de inboorlingen stukken of gedroogde vellen bragten, konden wij eene kleine soort van havik onderscheiden, een reiger en een' ijs-vogel, zijnde den groot-gekuifden Amerikaanschen ijsvogel. Daar zijn ook enige, die, geloof ik, door

worden voor tagtig tot honderd roebels het stuk, dat is, van honderd zestig tot twee honderd guldens. Zie COXE *Russian Discoveries* p. 13.

(*) Veelligt de *Corvus cristatus* van LINNEUS.

G. FORSTER.

door de schrijvers, die opzetlijk over die vak der natuurlijke historie geschreven hebben, niet zijn opgenoemd, of ten minsten zeer aanmerkelijk verschillen van de beschrijvingen door dezelve van hun gegeven. De twee eerste zijn soorten van spechten, de eene nog kleiner dan een lijster, van boven zwart van kleur, met witte vlakken op de vleugelen, een rooden kop, hals en borst, en eenen geelachtigen olijkleurigen buik, van welke laatste eigenschap hij mischien niet ongepast de geelbuikige specht zoude kunnen genoemd worden. De andere is een grooter en nog veel fraaijer vogel, van boven van eene donker bruine kleur, fraai bewolkt met zwart, behalven om den kop, den buik van eene roodachtige tint, met ronde zwarte vlakken, eene zwarte vlak op de borst, en de onder-zijde van de vleugelen en staert van eene effen scharlaken kleur, schoon van boven zwartachtig, met eene karmozijn-roode streep, van den hoek van den bek ter wederzijde een weinig den hals aflopende. De derde en vierde zijn de eerste een kleine vogel van het vinken-geslacht, omtrent van de grootte van een vlasvink, van eene donker bruine kleur, van onderen witachtig, met eenen zwarten kop en hals, en eenen witten snavel, de tweede een strandlooper, van de grootte van eene kleine duif, van eene donker bruine kleur, en van onderen wit, behalven de keel en borst,

borst, met eenen breedten witten band dwarsch over de vleugelen. Daar zijn ook bloemzulgergens, die egter schijnen te verschillen van de menigvuldige soorten van dat teder vogeltjen, die reeds bekend zijn, tenzij zij slechts eene verscheidenheid van den *Trochilus colubris* van LINNEUS uitmaaken. Deze woont mischien meer naar het zuiden, en begeeft zig noordwaarts, als het jaargetijde vordert, omdat wij 'er in het eerst geene zagen, schoon de inboorlingen dezelfde, toen wij op ons vertrek stonden, in groot aantal aanbragten (*).

De vogelen, die het water en de stranden be-
woonen, zijn 'er niet talrijker dan de andere. Grootte stormvogelen of Quebrantahuesfos, meeuwen en water-raaven zagen wij op de kust, en de twee laatste vliegen ook in het Kanaal. Zij zijn van de gemeene soorten. Wij zagen twee soorten van wilde eenden, de eene zwart met eenen witten kop, die in groote vlugten vloog, de andere wit met eenen rooden snavel, maar grooter, en de groote lomme, of duiker van onze noordlijke landen. Daar wierden ook eens of tweemaal zwaanen gezien, die het Kanaal
over

(*) Het is ook wel mogelijk dat zij weggekroopen en met het zagter weder uit hunne schuilhoeken te voorschijn gekoomen zijn.

over naar het noorden vloogen; maar wij wisten niet waar zij zig ophielden. Op het strand vonden wij, behalven den boven beschreven strandlooper, nog eenen anderen van de grootte van een leeuwrik, die grootte overeenkomst met den steenpikker (*) heeft, en een plevier, die zeer weinig van den gemeenen piepert (†) verschilt.

Visfchen zijn 'er menigvuldiger dan vogelen, schoon de verscheidenheid niet zeer groot is, en egter is het uit enige omftandigheden waarschijnlijk dat de verscheidenheid in zekere jaargetijden aanmerklijk vermeerderd. De voornaamste foorten, die wij 'er in groote menigte vonden, zijn de gemeene haring, doch zelden grooter dan zeven duimen, eene kleiner foort, die eenerleie is met de ansjovis of sardijn (§), schoon wat grooter; een witte of zilverkleurige braasfem en een andere van eene goud-bruine kleur, met geele smalle overlangfchte blaauwe streepen. De haringen en sardijnen koomen ongetwijfeld in groote fchoolen en enkel op gezette tijden, gelijk die foort van visch gewoonlijk

(*) *Tringa cinclus.*

G. FORSTER.

(†) *Charadrius hiaticula.*

G. FORSTER.

(§) Sardijn en ansjovis zijn veelligt tweeërleie foorten.

G. FORSTER.

lijk doct. De braasem van beiden soorten kan gerekend worden op deeze te volgen in hoeveelheid, en de volwasfene woogen ten minften een pond. De andere visfchen, die alle fchaarsch zijn, zijn eene kleine bruine foort van zee-fcorpioen (*), gelijk die op de Noorweegfche kusten gevonden wordt, eene andere van eene bruinachtige roode tint, eene foort van kabeljaauw (†); een groote, enigzints naar den govie of

(*) *Scorpena*. G. FORSTER.

(†) In het Engelsch *frost-fish*, hetwelk G. FORSTER letterlijk door *frost-fisch* vertaalt, denklijk niet hebbende kunnen raaden welke foort alhier bedoeld worde. Ik vind eene foort van kabeljaauw, die op de kusten van Noord-Amerika gevonden wordt, *frost* genaamd. Ziet J. A. DONN-DORFF *Zoologische Beyträge zur XIII ausgabe des Linné-fchen naturfystems* III B. bl. 299. en de aldaar aangehaalde ARTEDI *gen. pisc.* p. 134. n. 17. en FENNANT *art.* *Zoolog. suppl.* p. 114. Zonderling is de wijze, waarop de vertaaler van de fransche uitgave zig redt, als hij voorwerpen van natuurlijke historie ontmoet, welke hij niet kent, of niet weet t'huis te brengen, dat altoos het geval is als het niet algemeen bekende voorwerpen zijn. Deezen visch heet hij *poisson de géide*. Zoo noemt hij hooger het *Moufe Deer*, (den Eland) *Daim couleur de fouris*. Op veele plaatfen laat hij de Engelsche naamen staan en zegt: „Het staat aan Natuurkundigen in de „Engelsche boeken te zoeken naar de soorten van vier- „voetige dieren, vogelen, visfchen en planten, welker „naamen ik in het fransch niet heb kunnen ontdekken.” Tom. III, p. 58. Het is voorzeeker de kortste weg aldus zijn plicht als vertolker op den hals van den leezer te schuiven.

of dikkop gelijkende, met eene taaie huid zonder schubben, en de inboorlingen bragten nu en dan, kort voor den tijd toen wij het Kanaal stonden te verlaten, eenen kleinen bruinachtigen kabeljaauw, met wit gevlakt, en eenen rooden visch van dezelfde grootte, die sommige van ons volk zeiden in *de Straat van Magelhaens* gezien te hebben, en nog eenen anderen, die weinig van den stokvisch verschilde. Daar is ook groote menigte van den visch, door sommige de *chimera* of kleine zee-draak genoemd, die verwant met, en van de grootte van de *peze-gallo*, de haan-visch, of olijphant-visch, is. Daar koomen ook somtijds haaien in dat Kanaal; want de inboorlingen bezitten 'er enige tanden van; en wij zagen enige stukken van roggen, die vrij groot scheenen geweest te zijn. De andere zee-dieren, van welke ik hier melding moet maaken, zijn een kleine gekruiste kwal of *medusa*, zee-sterren, die enigzints van de gemeene verschillen, twee kleine soorten van krabben, en twee andere, welke de inboorlingen aanbragten, eene van eene dikke, taaie, slijmerige

ven. Doch ik heb reeds op andere plaatsen aangemerkt met hoe weinig kunde en naauwkeurigheid de franche vertaaling van deeze reizen bewerkt is. Ziet voorbericht voor het I. Deel en Deel VIII. bl. 228.

VERTAALER.

rige zelfstandigheid, en de andere eene foort van vliesachtige buis, die beiden waarschijnlijk op de klippen hadden vastgezet. Wij kogten ook eens van hun eene zeer groote zee-kat.

Daar was overvloed van groote mosfelen op de klippen, en ook veele zee-ooren, en dikwijls zagen wij schelpen van vrij groote effen kom-doubletten. De kleinere soorten zijn enige *trochi* of tollen van tweeërleie soorten, eene merkwaardige *murex* of stekelhoorn, ruige kinkhoorns en eene slak, die alle waarschijnlijk deeze plaats eigen zijn; ik weet ten minsten niet dezelve in enig ander land, op dezelfde breedte, in een van de halfronden gezien te hebben. Daar zijn daarenboven nog enige kleine effen hart-doubletten, klipklevers, en enige vreemdelingen, die in het Kanaal kwamen, droegen halskettingen van eene kleine blaauwachtige voluut. Veele van de mosfelen zijn eene span lang, en sommige hebben vrij groote paerlen in, die egter slegt gevormd en slegt van kleur zijn. Wij kunnen vermoeden dat 'er rood koraal in het Kanaal of ergens op de kust zij, wijl wij 'er enige dikke stukken of takken van zagen in de kanos der inboorlingen.

De eenigste kruipende dieren, die wij hier zagen en die in de boschen gevonden wierden, waren bruine slangen, twee voeten lang, met witachtige streepen op den rug en zijden, die
on-

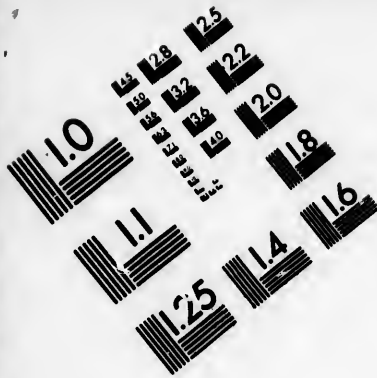
onschadelijk zijn, naardien wij de Inboorlingen haar dikwijls leevende in de handen zagen draagen, en bruinachtige water-hagedissen met eenen staert als die van een aal, die zig in de kleine stilstaande poelen op de rotsen ophielden.

De infekten schijnen 'er talrijker te zijn; want schoon het jaargetijde, waarin zij voornamelijk te voorschijn koomen, slechts een aanvang nam, zagen wij egter vier of vijf verschillende soorten van kapellen, die egter niet ongemeen waren, eene goede menigte hommels, enige van onze gemeene besen-uiltjens (*), twee of drie soorten van vliegen, enige weinige torren, en enige muskiten, die waarschijnlijk in den zomer, in een zoo houtrijk land, lastiger zullen zijn, schoon zij ons in deezen tijd weinig verveelden.

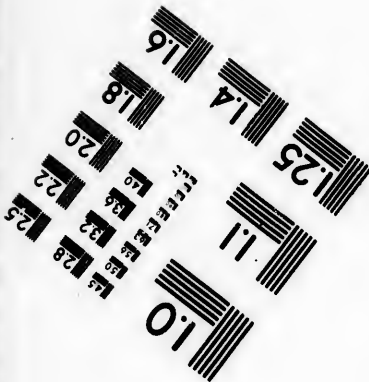
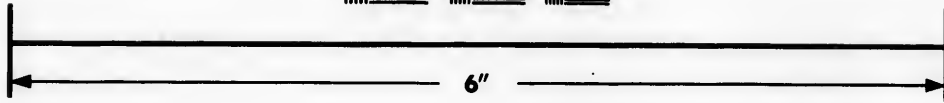
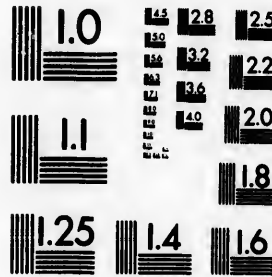
Wat de mineraale zelfstandigheden van dit land betreft; schoon wij hier ijzer en koper vonden, is 'er weinig reden om te denken dat een van deeze metaalen alhier t'huis behoeft. Ook zagen wij geenerleie erts, uitgezonderd eene grove, roode, aardachtige of okerachtige zelfstandigheid, die de inboorlingen gebruikten om zig te beschilderen, en die waarschijnlijk een weinig ijzers zal bevatten, en eene witte en zwarte verw, die zij tot hetzelfde einde gebruikten; maar wij kree-

(*) *Phalena grosulariata* LINN.

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

18
20
22
25

18
20
22
25

gan, er geene maasfen van, en kunnen dus ook niet stellig bepaalen, uit welke deelen derelve zamengesteld zijn.

Behalven den steen of de rots, waaruit de bergen en kusten bestaan, die somtijds stukken zeer grove kwarts bevat, vonden wij onder de inborlingen dingen van eenen, harden zwarten granietsteen gemaakt: schoon niet zeer vast of sijn van kortel eenen grooemachtigen wetsteen (*), den gememen olie-steen van onze tinnelieden in grover en sijnere stukken, en enige zwarte stukken steen, die weinig minder dan de rotssteen zijn. De inborlingen gebruiken ook het doorschijnend, bladerig glimmer of Muscovijsch glas, een bruin bladerig of ijzerhoudend glimmer, en zij brengen ons somtijds stukken rots-kristal, die niet helder waren. De twee eerste zelfstandigheden worden waarschijnlijk digt bij deeze plaats gevonden, alsoo zij die in aanmerkelijke menigte hadden; maar het laatste schijnt van eenen grooteren afstand aangebragt te worden, of

Wetsteen, olie-steen, soets-steen zijn, gelijk bekend is, onbepaalde benaamingen, die enkel op het werkelijk gebruik betrekking hebben; zij kunnen eger, uit getuigenis van eenen nauwkeutiger omschrijving, niet met mineralogische namen verwisseld worden.

ook
selve
rgen
rove
oor-
niet-
van
(*)
leden
stuk-
steen
door-
glas,
mer,
ijstat,
zelf-
deeze
lijke
van
n, of
het
ijk be-
werk-
er, ult
t met

PL. XCVIII.*

MAN UIT NOOTKA KANAAL.

STILLEN OCEAAN, [April 1778.] 51

het is zeer schaarsch, want onze bezoekers stonden het altijd met weêrzin af. Sommige van de stukken waren agthoekig, en scheenen door konst tot die gedaante gebragt te zijn.

De personen der Inboorlingen zijn over het algemeen beneden de gewoone grootte, maar niet rank naar evenredigheid, zijnde gemeenlijk vrij dik of rond, schoon niet sterk gespierd. Aan den anderen kant zwelt hun week vleesch bijna nook tot zwaarlijvigheid, en veele van de oude zijn eer dun of mager. Het aangezigt van de meeste is rond en vol; en ook somtijds breed, met hooge uitsteekende wangen; daarenboven is hun aangezigt ook dikwijls zaamengedrukt, of tussehen de slaapen ingevallen; de neus is plat aan zijn grondstuk, met vrij wijde neusgaten en eene stompe punt. Het voorhoofd is lang; de oogén klein, zwart en eer kwijnende dan schitterende; de mond rond, met groote ronde dikke lippen; de tanden vrij gelijk en wel geplaatst, maar niet zeer wit. Zij hebben of in het geheel geen baard, dat bij de meeste het geval was, of eenen kleinen dunnen baard aan de punt van de kin, hetgeen niet koomt van enig natuurlijk gebrek daaraan, maar daarvan daan dat zij dien min of meer uitplukken; want sommige, en bijzonderlijk de oude mannen, hebben niet alleen groote baarden over de geheele kin, maar zelfs knevels op de bovenlip, en van daar schuin

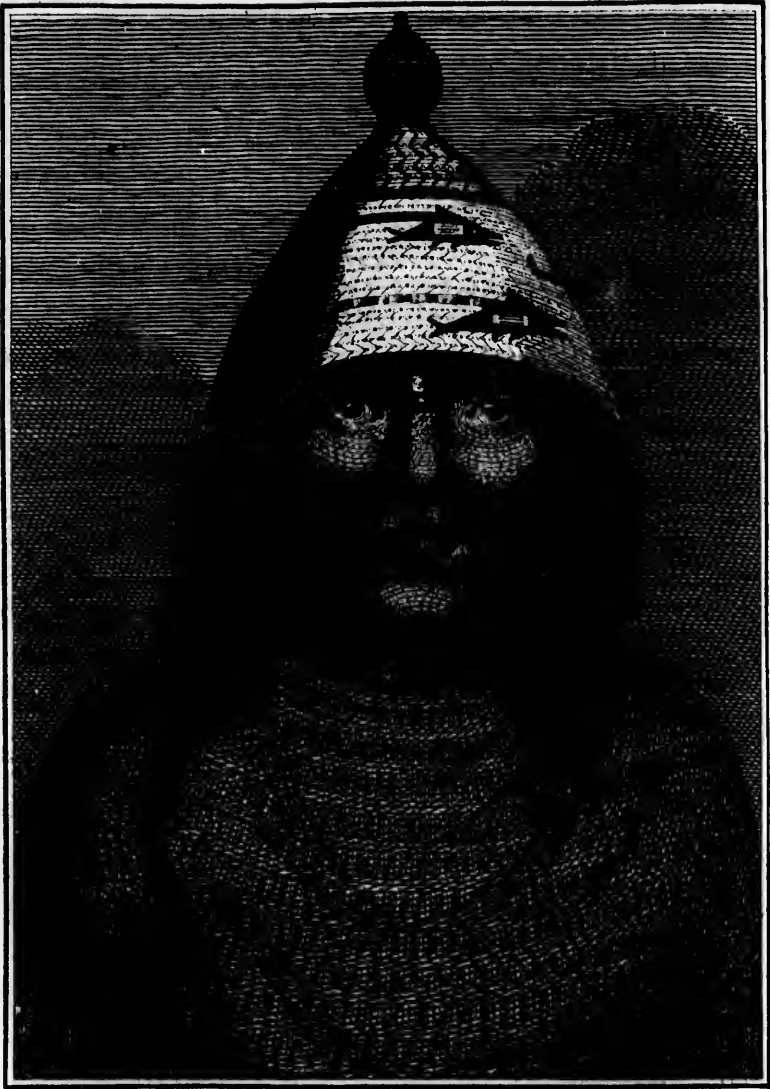
nederloopende naar de onderkaak (*). Hunne wenkbraauwen zijn ook dun van hair en altoos smal; maar zij hebben zeer veel hoofd-hair, dat zeer grof en sterk is, en, zonder eene enkele uitzondering, zwart, regt en sluik over de schouderen nederhangende. Hun hals is kort; de armen en het lijf hebben geene bijzondere takenen van schoonheid en sierlijkheid van vorm, maar zijn eer lomp, en hunne ledenmaaten zijn, over het geheel, zeer klein, naar evenredigheid van de andere deelen, en krom of slegt gevormd, met groote lelijk gevormde voeten en uitsteekende enkels. Dit laatste gebrek schijnt meest te ontstaan van het veel zitten op hunne hurken of knieën, zoo in hunne vaartuigen als in hunne huizen.

Hunne kleur konden wij niet stellig bepalen, alzoo 'er eene korst van verw en slijk op hunne lighaamen zat, alhoewel, in bijzondere gevallen, als die wel afgeschraapt waren, hun vel in witheid dat van Europeaanen scheen te evenaaren, schoon

(*) De uitgeever lascht alhier eene lange aantekening in om te bewijzen dat den Amerikanen niet, gelijk sommige onderfeld hebben, natuurlijk de baard ontbreekt. Ik zal hem hierin niet volgen, alzoo het thans, uit de berichten van geloofwaardige reizigers, genoegzaam bekend is dat de Amerikanen natuurlijk baarden hebben, maar dat zij in sommige landen van dat werelddeel dezelve uitplukken.

anne
roos
air,
kele
nou-
e ar-
enen
naar
over
van
md,
tee-
eest-
ken
anne

len,
anne
len,
wit-
ren,
oon
g ir
nige
zal
hten
dat
zij
en.

VROUW UIT NOOTKA KANAAL.

schoon wat van die bleeke doffe tint, die de zuidlijke volkeren onderscheidt. Hunne kinderen, welker vel nog niet met verw was besmet geweest, hadden het zoo blank als wij. Sommige zien 'er in hunne kindsheid niet onaardig uit, als men hen met het volk in het algemeen vergelijkt; maar dit schijnt alleen toeteschrijven aan de levendigheid van dien ouderdom, want, als zij eens tot zekere jaaren gekoomen zijn, is 'er naauwlijks enig onderscheid. Over het geheel heerscht 'er in de gelaats-trekken van de gantsche natie eene aanmerkelijke eenvormigheid, en hun gelaat tekent zig, met zeer weinig verandering, door eene domme koelheid zonder enige uitdrukking.

De vrouwen zijn omtrent van dezelfde grootte, kleur en gedaante als de mannen, van welke men haar niet gemakkelijk kan onderscheiden, alzoo zij geene natuurlijke tederheid bezitten, die haare personen aangenaam zoude kunnen maken, en wij zagen naauwlijks eene, zelfs onder die, welke in de eerste jeugd waren, die de minste aanspraak had om fraal genaamd te worden.

Hunne gemeene kledij is een linnen kiel of mantel, aan den bovenrand met eene smalle strook bont, en aan den ondersten rand met franje of kwasten versierd. Hij gaat onder den linker arm door, en is over den regter schouder gebonden door eene koord van vooren en eene van

agteren , omtrent het midden , waardoor beiden de armen vrij blijven , en hij hangt gelijk , de linker zijde bedekkende , maar de rechter zijde open latende , behalven dat de losse zoomen 'er over vallen , tenzij de mantel door eenen gordel van grof matwerk of wol om den middel is vastgebonden , gelijk dikwijls geschiedt . Deze kiel reikt tot over de knieën , en over deze draagen zij eenen kleinen mantel van dezelfde stoffe , insgelijks van anderen met franje voorzien . Deze is rond met een gat in het midden om 'er het hoofd door te steeken , alsdan rust hij op de schouderen , en bedekt de armen , de elleboogen en het lijf tot aan den middel . Hun hoofd is bedekt met eene muts , van gedaante als een geknotte kegel of als eene bloempot , van fijn matwerk gemaakt , welker bol dikwijls met eene ronde of puntige knop , of bondel van lederen kwasten versierd is , en zij is met eene keelband onder de kin vastgemaakt om niet door den wind afgewaaid te worden .

Behalven deze kleeding , die beiden de kunnen gemeen is , werpen de mannen dikwijls over hunne andere klederen het vel van een beer , wolf , of zee-otter , met het hair buitenwaarts , binden het , als een mantel , van boven vast , en draagen het dan eens van vooren en dan eens van agteren . In regenachtig weder werpen zij eene grove mat over hunne schouderen . Zij heb-

hebben ook wollen klederen, die egter weinig in gebruik zijn. Zij draagen gemeenlijk hun tuif los nederhangende, maar sommige binden het, als zij geene muts op hebben, in een bundel op de kruin van het hoofd. Hunne kleding is over het algemeen gemakkelijk, en zou zelfs sierlijk zijn, als zij schoon gehouden wierd; dan, alzoo zij hunne lighaamen geduurig besmeeren met eene roode verw, van eene kleelachtige of grove okerachtige zelfstandigheid, met olte geméngt, neemmen hunne klederen daardoor eenen garrigen stank aan en eene verachtige wullheid, zoo dat zij een lelijk vuil voorkoomen hebben, en, dat nog erger is, hunne hoofden en klederen kriebelen van ongedierte, dat wij hen, zoo bedorven is hunne smaak in zindeljskheid, bedaatd zagen opzoeken en opeeten.

Schoon hunne lighaamen altijd met roode verw bestreken zijn, zijn hunne aangezigten dikwijls, tot sieraad, met eene zwarte ligter roode of witte kleur besmeerd. De laatste doet hen als geesten uitzien en geeft hun een waiglijk voorkoomen. Zij strooien ook de bruine ijzer-glimmer op de verw, dat dezelve doet flikkeren. Veele hebben de oor-tellen doorboord met een vrij groot gat, terwijl zij nog twee andere hooger aan den uitwendigen zoom hebben. In deeze gaten hangen zij stukjens been, schafften van vederen op eenen lederen riem vastgehecht; kleine schepfen, bossen

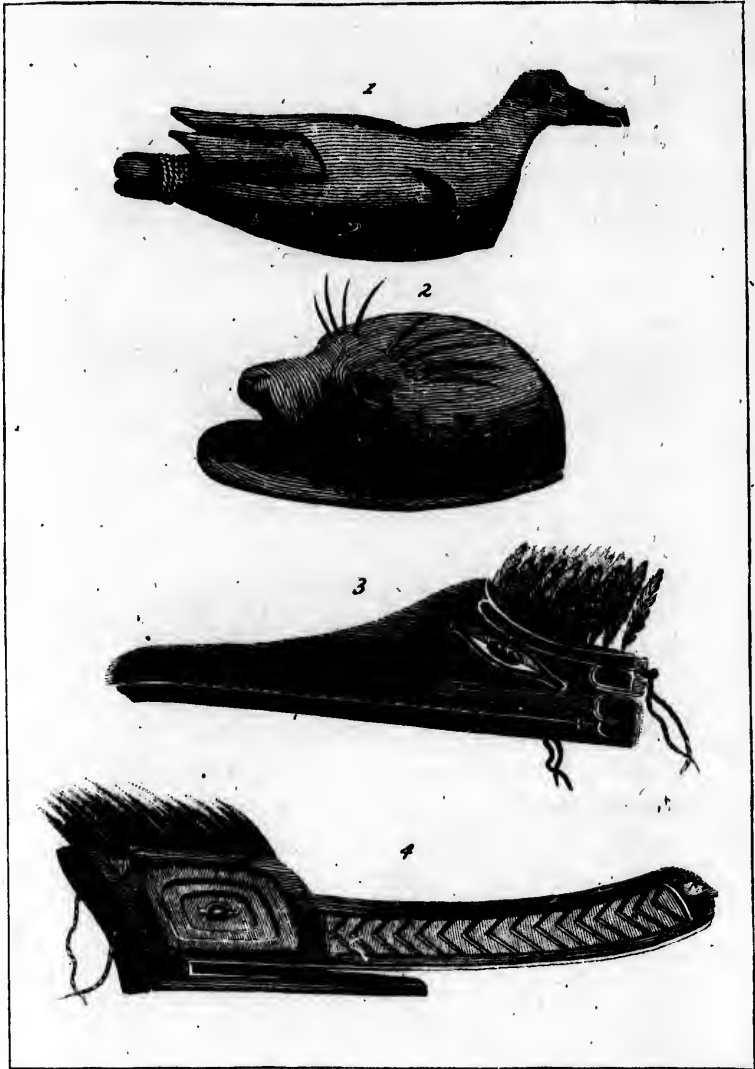
van wollen kwasten, of stukken van dun kopes, welke onze glazen koraalen nimmer konden vervangen. Het middenshot van den neus is bij veele ook doorboord, en zij steeken een stuk zagt touw door het gat; andere draagen 'er kleine dunne stukjens ijzer, geel of rood koper, omcrent van gedaante als een hoef-ijzer in, welke twee punten zoo digt bij elkanderen koomen, dat zij het middenshot van den neus, dat 'er tuschen gestooken wordt, zagtlijk knippen, waar door het sieraad over de bovenlip hangt. De ringen van onze koperen knoopen, die zij gretig van ons kogten, wierden tot dit gebruik ingerigt. Zij draagen om hunne handen armingen of bosfen van witte glazen koraalen van eene kegelachtige schulpachtige zelfstandigheid gemaakt, bosfen van lederen riemen met kwasten, of eene breede, zwarte, blinkende, hoornachtige zelfstandigheid van een stuk. En om hunne enkels draagen zij ook dikwijls lederen riemen, meermalen om dezelve gewonden, of de zenuwen van dieren tot eene aanmerkelijke dikte gevlogten.

Dus verre van hunne gewoone kleding en opschik; doch zij hebben andere, die slechts bij buitengewoone gelegenheden schijnen gebruikt te worden, hetzij wanneer zij zig als vreemdelingen voordoen, in plechtige bezoeken, of als zij ten oorlog gaan. Onder de eerste kan men begrijpen

pen

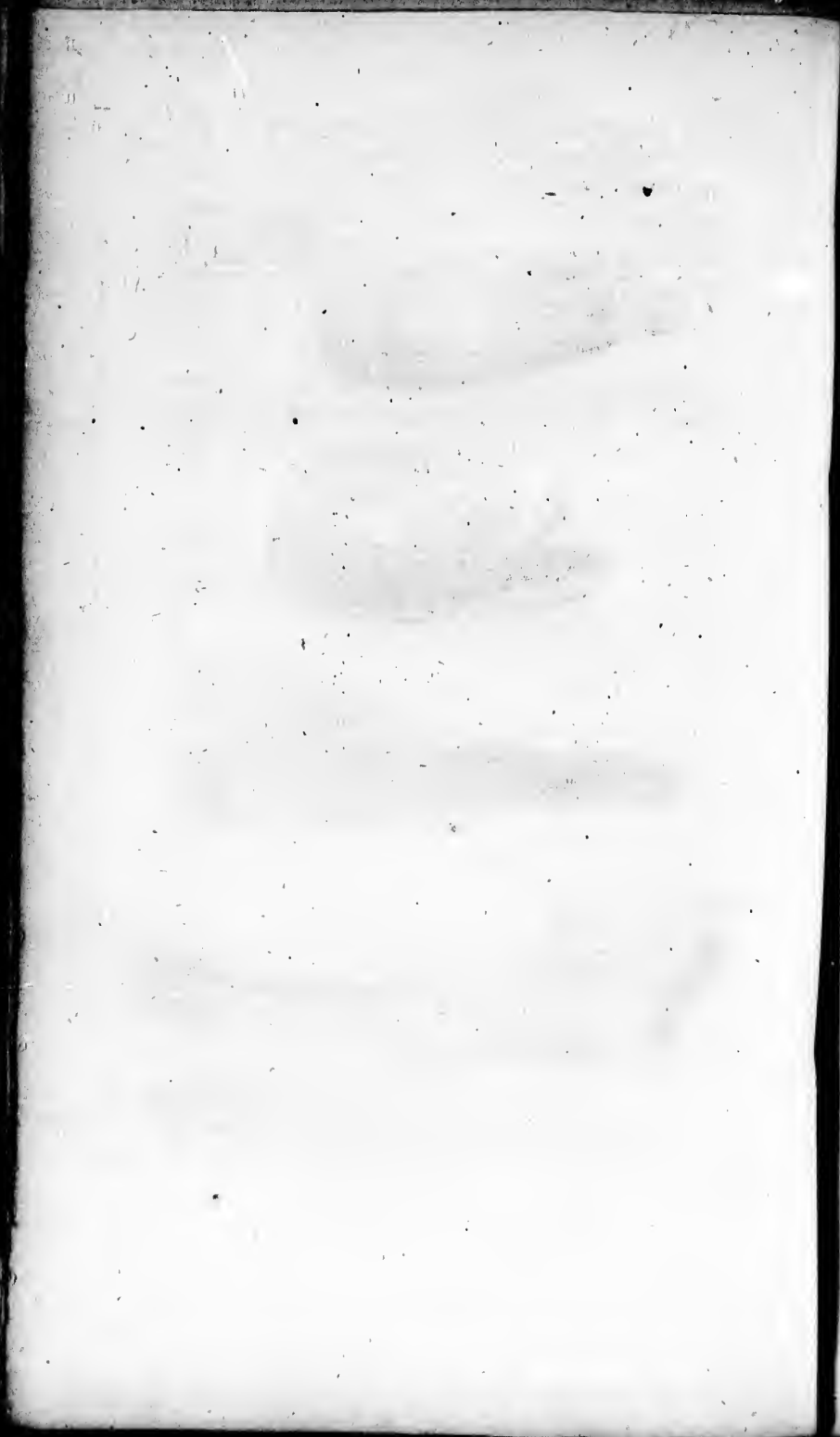
pen de vellen van dieren, als van wolven en beeren, op de gewoone wijze aangedaan, maar aan de randen met breede soomen van bont, of van de wollen stof, die zij maaken, konstig met verschillende figuren bewerkt, versierd. Deze worden of afzonderlijk, of over hunne andere gewoone klederen gedragen. Bij zulke gelegenheden is het gemeenste hoofd-hulzel eene menigte van teen, of half geklopte boom-bast, die om het hoofd is gewonden; met verscheiden groote vederen, bijzonderlijk arends-vederen 'er in gestookt, of geheel met kleine witte vederen bedekt of als gepoederd. Hun aangezigt is dan verschillend geblanket; het bovenst gedeelte is van eene andere kleur dan het onderst, en de strecken vertoonen zig als versche sneden, of het is besmeerd met eene soort van vet, met verw gemengd, dat naderhand tot eene groote verscheidenheid van regelmaatige figuren gevormd wordt en zig als beeldhouw-werk vertoont. Sometijds verdeelen zij hun hair in kleine bundels, die, van twee duimen tot twee duimen, tot het eind toe met bind-touw zijn vastgebonden; andere binden het van agteren zaamen op onze wijze, en steeken 'er takken van de witte cypres in. Dus uitgedost hebben zij een wezenlijk wild en afziglijk voorkoomen; maar dit wordt nog meer zoo, als zij hunne monsterachtigen opschik aanneemen. Deze bestaat in eene eindelooze

verscheidenheid van gesneden houten mom-aan-gezigten, die zij voor het aangezicht of het voorhoofd zetten. Sommige gelijken naar menschen aangezigten, met hair, baarden en wenkbrauwen, andere naar de koppen van vogelen, bijzonderlijk van arenden en quebrantuhuesfos, en veele naar de hoofden van land- en zee-dieren, als wolven, herten, bruinvischen en andere. Maar deeze figuren zijn, over het algemeen, grooter dan de natuur, en zij zijn beschilderd en dikwijls met stukjens van de bladerige glimmer bestrooid, dat hen doet schitteren en hunne monsterachtige lelijkheid nog vermeerdert. Zij gaan dit zelfs nog somtijds te boven, en maaken op het voorhoofd groote stukken gesneden hout vast, naar de voorstevan van eene kano gelijkende, op dezelfde wijze beschilderd en tot eenen aanmerkelijken afstand vooruitsteekende. Zij zijn zoo verzot op deeze vermommingsen, dat ik eenen van hun zijn hoofd in eene tinnen ketel, dien hij van ons bekoomen had, zag steeken, uit gebrek aan eene andere soort van masker. Of zij deeze belagchelijke vermomming bij de eene of andere bijzondere godsdienstige plechtigheid, of bij eene vermaaklijkheid gebruiken, dan of zij aangedaan worden om hunne vijanden vervaard te maaken, als zij ten oorlog gaan, of als bedrieglijkheden als zij ter jagt gaan, is onzeker. Maar men kan 'er uit besluiten, dat, zoo rei-

DINGEN DOOR DE INWOONEREN VAN NOOTKA-
KANAAL. VERVAERDIGD.

1. Een Ratel. 2. 3. 4. Nooten hoeden.

zigt ter zee of te land, in eene domme en bijgeloovige eeuw, toen men aan het bestaan van veele onnatuurlijke en wonderbaarlijke dingen geloofde, menschen gezien hadden, op deeze wijze opgeschikt, zonder hen zoo nabij te hebben kunnen koopten om te zien wat het ware, zij gereedlijk zouden geloofd hebben, en in hunne reisbeschrijvingen andere zouden hebben willen doen gelooven dat 'er een geslacht van menschen bestond, die half mensch half beest waren, en nog des te meer, als zij, behalven de koppen van dieren op de schouders van menschen, de lighaamen van hunne mensch-monsters met vellen van dieren hadden gedekt gezien (*).

De eenigste kleeding onder het volk van *Noorka*, die wij gezien hebben dat bijzonder voor den oorlog geschikt is, is een dikke gevoerde lederen mantel, die, aan zijne grootte, het bereid vel van eenen eland of buffel schijnt te zijn. Deezen maaken zij op de gewoone wijze vast, en hij is zoo gemaakt dat hij de borst tot den hals toe kan bedekken, terwijl hij bijna tot de hielen nederhangt. Somtijds is hij konstig in ver-

schel-

(*) Deeze aanmerking kan de bewondersaars van *HERODOTUS* in het bijzonder eene uitnemende verschooning opleveren voor sommige van zijne wonderbaarlijke vertellingen van deezen aart.

scheiden vakken geverwd, en hij is niet alleen sterk genoeg om pijlen te wederstaan, maar zelfs kunnen, gelijk zij ons door tekenen te kennen gaven, de speeren 'er niet door, zoo dat hij als hun malie-kolder of hun volledigst wapen van verdediging kan beschouwd worden. Bij dezelfde gelegenheden draagen zij somtijds eene soort van lederen kolder, met reien van gedroogde berten-klaauwen bezet, in eene horizontale plaatfing, die aan lederen riemen, met schaften van vederen bezet, hangen, welke, als zij zig beweegen, een sterk ratelend geluid maaken, bijna als dat van veele kleine schelletjens. Het schijnt egter twijfelachtig of dit gedeelte van hunne kleding ingerigt zij om in den oorlog vrees aan te jaagen, dan of het slechts te beschouwen zij als behoorende tot hunne grillige versierzelen bij plachtige gelegenheden, want wij zagen eene van hunne muzijkaale vermaaklijkheden, die door eenen man bestierd wierd, welke in deeze kledij gekleed was, met zijn masker aan, en met zijn ratel ratelende.

Schoon dit volk niet zonder een zeker afgrijzen kan beschouwd worden, als het in zulke buiten-spoorige kledij gekleed is, heeft het egter, als het die niet aan heeft, en in zijne gewoone kledij en dagelijks bezigheden is, geen het minste voorkoomen van woestheid, en schijnt integendeel, gelijk reeds gezegd is, van eenen stil-

stillen, koelen, en onwerkzaamen aart te zijn, enigermaate ontbloom van den graad van vuur en levendigheid, die hen als maatschappelijke wezens aangenaam zoude maaken. Zoo zij niet ingetogen zijn, zijn zij egter ook verre van praatachtig te wezen; maar hunne deftigheid is misfehien meer het gevolg van hunnen zoo even beschreven aart dan van eene overtuiging van de betaamlijkheid daarvan, of de uitwerking van eene bijzondere wijze van opvoeding; want in de grootste aanvallen van woede schijnen zij buiten staat om die genoegzaam uittedrukken, hetzij door kracht van taal of veelbetekenende gebaerden.

Hunne redenvoeringen, welke zij houden als zij in een geschil of twist gewikkeld zijn, of als zij bij andere gelegenheden hun gevoelen in het openbaar willen uiten, schijnen weinig meer dan korte spreuken, of liever enkele woorden, sterk herhaald wordende, en aanhoudend op eenen zelfden toon en even sterk, alleen met eene enkele gebaerde verzeld, die zij bij elken zin doen, hun geheel lijf een weinig voorwaarts werpende door de knieën te buigen, terwijl hunne armen langs hun lighaam nederhangen.

Schoon 'er, uit het te koop brengen van menschen-schedels en beenderen maar al te veel reden is om te besluiten dat zij hunne vijanden met onbeschofte wreedheid behandelen, duidt deeze om-

stan-

standigheid eerder eene algemeene overeenstemming van karakter met dat van bijna alle stammet van onbeschaafde volkeren, in alle eeuwen, en in alle gedeelten van de waereld, aan, dan dat men hun eene bijzondere onmenschlijkheid zoude te verwijten hebben. Wij hadden geene reden om over hunnen aart in dit opzigt ongunstig te oordeelen. Zij schijnen een handelbaar, beleefd en goedaartig volk te zijn; doch, ondanks de heerschende koelbloedigheid in hun temperament, snel in gevoeligheid over hetgeen zij als een hoon opvatten, en, gelijk ander oplopend volk, dien even ras weder vergeetende. Nooit heb ik bespeurd dat deeze haastige buiten verder gongen dan de partijen, die 'er onmiddelijk in betrokken waren; de toekijkers namen geen deel aan het geschil, hetzij het met iemand van ons of onder henzelven voorviel, en bleeven zoo onverschillig als of zij 'er niets van geweeten hadden. Ik heb dikwijls eenen van hun zien raazen en schelden, zonder dat iemand van zijne landslieden de minste acht op al zijn tieren sloeg, terwijl niemand onzer de oorzaak of het voorwerp van zijne boosheid kon uitvinden. In zulke gevallen toonen zij geene de minste blijken van vreesachtigheid, maar schijnen gereed, wat 'er ook van koome, den hoon te wreeken; zelfs omtrent ons waren zij nimmer in de minste vrees

VOOR

voor onze meederheid; maar toonden zig, als 'er geschil ontstond, even gereed om de belediging te wreken als onder henzelfen.

Hunne andere hartstogten, bijzonderlijk hunne nieuwsgierigheid, schijnen enigermaate te slaapen; want weinige hunner lieten enige begeerte blijken om dingen, die hun geheel onbekend waren, te zien en te onderzoeken, en die menschen, welke waarlijk door die hartstogt aangedaan waren, verwonderlijk zouden voorgekomen zijn. Zij waren altijd te vreden als zij de dingen, die zij kenden en nodig hadden, bekwamen, en zagen alle andere dingen met groote onverschilligheid aan; ook scheenen onze personen, kleding en manieren, zoo verschillende van de hunne, of zelfs de buitengewoone grootte en het maakzel onzer schepen, geene verwondering bij hen optewekken, of zelfs hunne aandacht niet naar zig te trekken.

Eene van de redenen hiervan bestaat mischien in hunne luiheid, die zeer groot schijnt; maar aan den anderen kant zijn zij egter niet geheel onvatbaar voor tedere aandoeningen, als wij daarover mogen oordeelen uit hunne liefhebberij voor de muziek, die meest van eenen deftigen of ernstigen, maar waarlijk hartstogtigen trant is. Zij houden zeer nauwkeurig de gelijkheid in hunne zangen, die dikwijls door veele tegelijk gezongen worden, gelijk die, waarop zij ons

in

in hunne kanes onthaalden. Deze gaan gemeenlijk langzaam en plechtig; maar de muziek is niet zoo bepaald en eenvoudig als onder veele andere ruuwe natiëen, want de veranderingen zijn zeer menigvuldig en vol uitdrukking, en de kadans of melodie had iets zeer sustfende. Behalven hunne choor-zangen, zongen ook dikwijls enkele personen een ernstig lied, waarbij zij met hunne hand op de dije de maat sloegen. Somwijlen egter scheen de muziek van haaren heerschenden plechtigen trant aftegaan, en meermaalen wierd 'er een vrolijker en levendiger lied gezongen, waaronder zelfs iets grappigs gemengd was.

Het eenigst speeltuig (zoo het zoo genoemd mag worden) dat ik bij hen zag, was een ratel, en een klein fluitjen, omtrent een duim lang, waarmede men geene verschillende toonen kon geeven, alzoo 'er maar een gat in was. Zij gebruiken den ratel als zij zingen; maar bij welke gelegenheid zij het fluitjen gebruiken weet ik niet, tenzij zulks geschiedde als zij zig als dieren verkleeden, en derzelver gehuil of geschreeuw trachten natevolgen. Eens zag ik eenen van hun in een wolfs-vel gekleed, met den kop over zijn hoofd getrokken, en dat dier nabootfende door een schreeuwend geluid met een van deeze fluitjens, dat hij in zijn mond hield, te maaken. De ratels zijn meest van gedaante als een vogel

gemaakt, met enige kei-steentjens in het lijf, en de staert dient tot handvatfel. Zij hebben egter nog andere, die meer naar den ratel van de kinderen gelijken (*).

In het mangelen met ons verrieden sommige eenen bedrieglijken aart, en namen onze goederen mede, zonder 'er iets voor te geeven; maar over het algemeen had het tegendeel plaats, en wij hadden overvloedige reden om hunne goede trouw te prijzen. Hunne gretigheid egter om ijzer en koper of ander metaal te bezitten was zoo groot, dat weinige de verzoeking wederstaan konden van het te steelen, als 'er zig gelegenheid toe opdeed. De bewooners van de eilanden in de Zuid-zee wilden, gelijk uit menigvuldige voorbeelden in den loop van deeze reis blijkt, liever dan ledig henen te gaan, steelen hetgeen hun onder de handen viel, zonder zelfs te letten of het hun van dienst konde zijn dan niet. De nieuwigheid van het voorwerp was bij hen eene genoegzaame beweegreden om te tragten het op eene slinksché wijze in hun

(*) Ziet Pl. C. Fig. 1. Op dezelfde plaat ziet men drie van de mom-aangezichten, waarvan even te vooren gesproken is, van welke Fig. 2 den kop van een' zee-hond, Fig. 3 en 4 den kop van een' vogel verbeelden. Fig. 4 moet een menschen-gezicht verbeelden. Alle deeze maskers zijn van hout; Fig. 3 en 4 met vederen en Fig. 4 nog daarenboven met groenen talksteen versierd.

bezit te krijgen, hetgeen aantoonde dat zij in zulke gevallen eerder bezielde wierden door eene oneerlijke neiging, om hetgeen zij nodig hadden, op welke wijze het ook ware, machtig te worden. Voor de bewoners van *Nootka*, die ons onzen eigendom ontstalen, kan ik deeze verfoehoning niet bijbrengen. Zij waren dieven in den gestrengsten zin van het woord; want zij beschaarden niets van ons dan hetgeen zij wisten dat tot hun bijzonder gebruik kon aangewend worden, en dat, volgens hunne waardeering der dingen, eene wezenlijke waarde had. En het was gelukkig voor ons dat niets in hun oog van waarde was dan alleen onze metaalen. Linnen en diergelijke dingen waren volkoomen veilig voor hunne dieverijen, en wij konden die gerust den geheelen nacht aan land laten uithangen zonder 'er op te passen. Hetzelfde beginzel, dat onze Nootkasche vrienden aanzettede om ons te besteelen, moest natuurlijk eene diergelijke uitwerking hebben op hun gedrag jegens eikanderen. Wij hadden ook veel reden om te denken dat het steelen onder hen zeer gemeen is, en dat het hoofdzakelijk de reden is van hunne geschillen, waarvan wij meer dan een voorbeeld zagen.

W
zij in
or eene
adden,
e wor-
le ons
e ver-
ven in
ant zij
wisten
ewend
ng der
to het
og van
Linnen
veilig
gerust
angen
pinzel,
le om
dler-
jegens
om te
een is,
hunne
rbeeld

DER-

OR I

AN DE INBOC

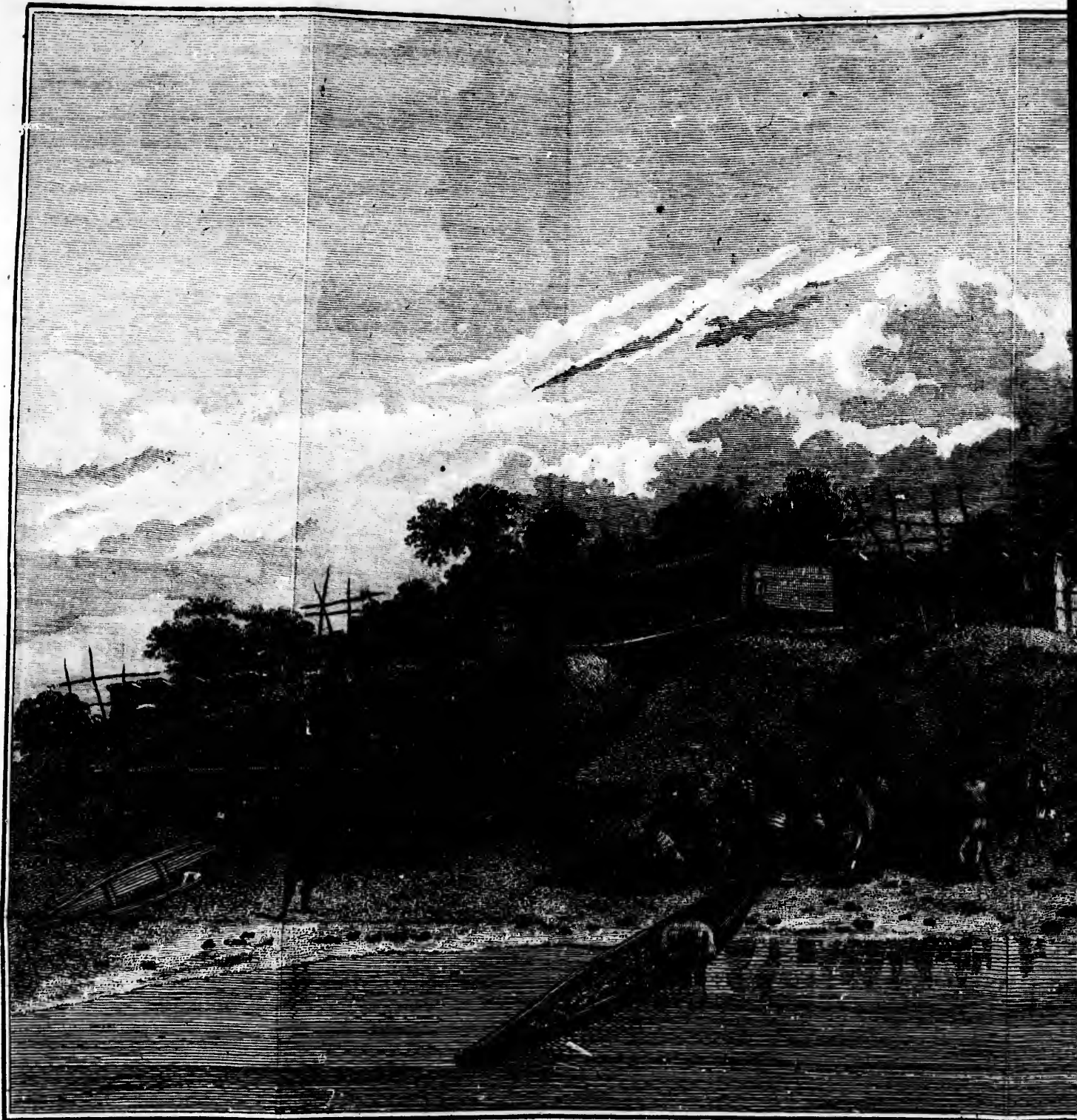
DERDE HOOFDSTUK.

Wijze van de huizen te bouwen in Nootka. Een huis van binnen beschreven. Huisraad en gereedschap. Houten beelden. Bezigheden van de mannen. Bezigheden van de vrouwen. Hun voedzel zoo uit het dieren- als plantenrijk. Wijze van het klaar te maaken. Hunne wapenen. Hunne manufactuuren en werktuiglijke konsten. Hunne beeldhouw- en schilder-konst. Hunne vaartuigen. Hun jagt- en visch-tuig. Hun ijzer gereedschap. Hoe zij aan dat metaal koomen. Aanmerkingen over hunne taal en kleine woorden-lijst. Sterre- en zeevaartkundige waarneemingen in Nootka Kanaal gedaan.

De twee steden of dorpen, van welke ik reeds melding gemaakt heb, schijnen de eenigste bewoonde plaatsen aan het Kanaal te zijn. Het getal der bewooneren van beiden kan vrij naauwkeurig berekend worden naar de kanos, die om onze schepen waren, daags na onze aankomst. Zij bedroegen omtrent honderd, die, door malkanderen, naar eene maatige berekening, elke vijf persoonen moeten gevoerd hebben. Doch,

E 2

al-

GEZICHT VAN DE WOONINGEN VAN DE INBOORLI

R-

INBOORLINGEN IN NOOTKA KANAAL.

alzoo 'er naauwliks enige vrouwen, oude mannen, kinderen of jonge lieden bij waren, denk ik dat men het getal der inwooneren van de twee steden te laag zoude rekenen, als men die minder stelde dan vier maalen het getal van onze bezoekers, dat is in het geheel twee duizend zielen.

Het dorp aan den ingang van het Kanaal staat op het hellen van eenen rijzenden grond, die vrij steil van het strand tot den zoom van het bosch oploopt, in welke ruimte het gelegen is.

De huizen staan in drie reien, trapswijze agter de andere oprijzende; de voorste zijn de grootste en de andere zijn kleiner, en dan staan 'er aan elk eind nog hier en daar enige huizen verspreid. Deeze reien zijn op onregelmaatige afstanden afgebrooken door smalle padjens of laantjens, die naar boven loopen, maar die, welke in de streek van de huizen, tusschen de reien loopen, zijn veel breeder. Schoon 'er in deeze schikking enige schijn van regelmaatigheid is, is 'er egter geene te zien in de huizen elk op zigzelf; want elke van de verdeelingen, die door de padjens gemaakt worden, kan beschouwd worden of als een enkel huis of als verscheiden huizen, alzo 'er geene regelmaatige of volkoomen afscheiding of van binnen of van buiten is, waardoor zij

on-

onderscheiden worden. Zij zijn van zeer lange breede planken gebouwd (*), die de eene op den rand van de andere rusten, hier en daar met teenen van den bast van pijnboomen aan malkanderen gebonden, en zij hebben slechts dunne posten, of liever staaken, op groote afstanden van buiten, waaraan zij ook vastgebonden zijn; maar van binnen zijn enige zwaarer posten, dwarsch geplaatst. De hoogte van deeze woningen aan de zijden en einden is zeven of agt voeten, maar het agterste gedeelte is wat hooger, waardoor de planken, die het dak uitmaaken, schuinsch naar vooren liggen, en zij worden 'er los op gelegd, zoo dat zij verplaatst kunnen worden, hetzij om dicht tegens elkanderen gelegd te worden, om den regen te keeren, of, bij fraai weder, van malkanderen af geplaatst te worden, om het licht in te laaten en den rook eenen uitgang te verleenen. Zij zijn egter, over het geheel, ellendige woningen en met weinig zorg en schranderheid gebouwd; want schoon de zijde-planken op sommige plaatsen zeer dicht passen, zijn zij op andere geheel open, en daar

(*) De woningen van de Inwooners meer naar het noorden op deeze kust, bij welke BEHRINGS volk in het jaar 1741 landde, schijnen naar die van *Nootka* te gelijken. MULLER beschrijft dezelve aldus: *ces cabanes étoient de bois revetu de planches bien unies & même enchauffées en quelques endroits MULLER Découvertes. p. 255.*

zijn geene regelmatige deuren in; de eenigste weg om 'er in te koomen is of door een gat, daar de ongelijke lengte van de planken toevallig eene opening heeft gelaaten, of somtijds heeft men de planken omtrent twee voeten over elk-anderen laten schieten, en daar is dan de ingang. Daar zijn ook gaten of vensters in de zijden van de huizen, om daar door naar buiten te kijken, maar zonder dat men die met enige regelmatigheid geplaatst of gemaakt heeft, en voor dezelve hangen stukken van matten, opdat de regen 'er niet in zoude koomen.

Van binnen kan men dikwijls van het een eind tot het ander van deeze reien gebouwen zien zonder dat het gezicht stuit; want schoon 'er over het algemeen de eerste beginzelen, of liever de spooren van afschutselfs ter wederzijde zijn, tot gerief van verschillende huisgezinnen, zijn zij egter zoodanig dat zij het gezicht niet onderscheppen, en bestaan dikwijls uit niet anders dan uit stukken plank, van de zijden tot in het midden van het huis loopende, zoo dat, zoo zij volledig waren, het geheel zoude kunnen vergeleken worden bij eene lange stal met eene dubbele rei van stallingen en een breeden gang in het midden. Digt aan de wanden in elk van deeze gedeelten is een kleine bank van planken, vijf of zes duimen hooger dan het overige van den grond, en met matten bedekt, waarop het
huis

huisgezin zit en slaapt. Deze banken zijn gemeenlijk zeven of agt voeten lang en vier of vijf voeten breed. In het midden van den vloer tusschen dezelve is de haardstede, daar noch haard, noch schoorsteen is. In een huis, dat aan het eind van eene midden-rei staat, en bijna geheel en al van de overige afgezonderd door eene digte en hooge schutting, en het regelmaatigste in aanleg van alle die ik gezien heb, waren vier van deze banken, op elke van welke een afzonderlijk gezin zig ophield, in een hoek, doch zonder enig afschutzel van planken, en het middenste vak van het huis scheen aan hun allen gemeen te zijn.

Hun huusraad bestaat hoofdzakelijk in een groot aantal kisten en kasten van allerlei grootte, die gemeenlijk op elkaër gestapeld zijn, digt tegens de wanden aan de einden van het huis, en waarin de klederen, die zij overig hebben, hunne vellen, maskers en andere dingen, waaraan zij waarde hechten, bewaard worden. Sommige van dezelve zijn dubbel, of de eene bedekt de andere als een dekzel, andere hebben een dekzel dat 'er met riemen aan vast gemaakt is, en enige van de allergrootste hebben een vierkant gat of luik in het bovenst gedeelte, waardoor de dingen 'er ingestooken en uitgehaald worden. Dikwijls zijn zij zwart geverwd, met de tanden van

verschillende dieren ingelegd, of gesneden met eene soort van fries, dieren en vogelen vertoonende, tot sieraad. Hun ander huis-geréedschap bestaat meest uit vierkante of langwerpige emmers of bakken, om water en andere dingen te bewaaren, ronde houten koppen en bakken, en kleine ondiepe houten bakken, omtrent twee voeten lang, waaruit zij eeten, gelijk ook manden van teenen, en zakken van matten en diergelijke. Hun visch-tuig en andere dingen liggen of hangen in verschillende gedeelten van het huis, doch zonder de minste orde, zoo dat alles een volkoomen toneel van verwarring is, en de eenigste plaatsen, daar niets overhoop ligt, zijn de slaapbanken, waarop niets ligt dan de matten, die ook zindelijker en fijner zijn dan die zij gemeenlijk in hunne vaartuigen hebben om op te zitten.

De vuiligheid en stank is in hunne huizen niet minder dan de verwarring; want, gelijk zij hunne visch binnens huis droogen, kaaken zij die ook aldaar, en het grom en de beenderen en stukken, die zij bij hunne maaltijden wegwerpen, benevens nog andere soort van vuiligheid, liggen overal op hoopen, en worden, geloof ik, nooit weggedraagen, tot dat die misthoopen zoo groot worden dat zij ongemaklijk worden om 'er over te stappen. In één woord, hunne huizen
zijn

net
oo-
hap
ers
be-
en
wee
nan-
tier-
ngen
uis,
een
nig-
n de
ren,
j ge-
p te

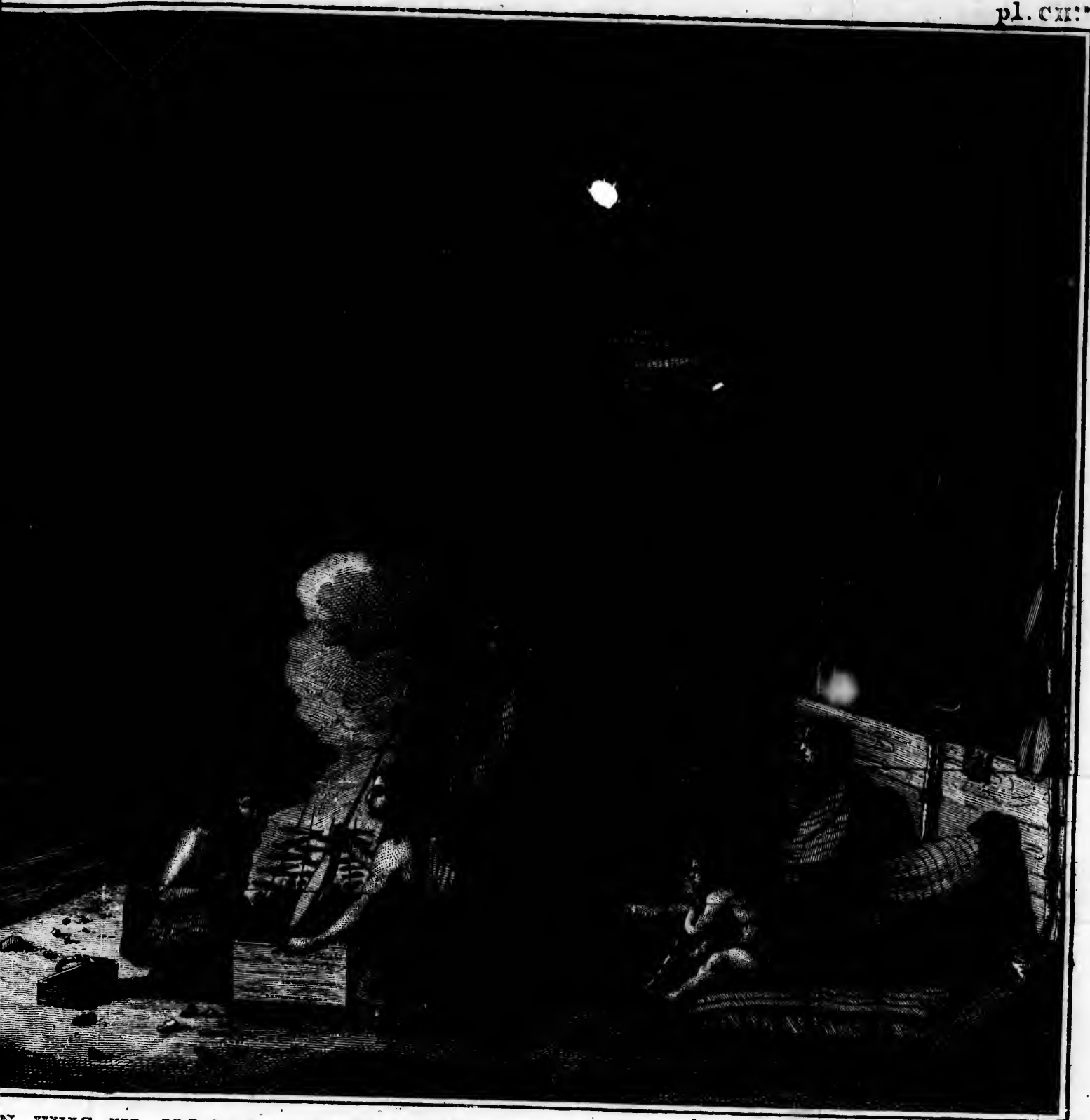
niet
unne
ook
stuk-
pen,
lig-
ik,
zoo
n'er
zigen
zijn

SIN

Het schijnt dat zij gewoon zijn op zekere tijden
voor dezelve te offeren, als wij zulks mogen

GEZIGT VAN EEN HUIS IN N

N HUIS IN NOOTKA KANAAL VAN BINNEN.

HUIS

zijn zoo morsig als varkens-schotten, en alles wat aan of omtrent hen is stinkt naar visch, traan en rook.

Maar onder alle de vuiligheden en verwarring, die in de huizen gevonden worden, zijn veele egter nog met beelden versierd. Deeze zijn niet meer dan de stammen van zeer groote boomen, vier of vijf voeten hoog, alleen of bij paaren aan het opper-eind van het vertrek opgezet, met het voorste gedeelte tot een menschlijk aangezicht gesneden, de armen en handen aan de zijden uitgehakt, en met verschillende kleuren geverwd, zoc dat zij waarlijk monsterachtige figuren uitmaaken. De algemeene naam van deeze beelden is *Klumma* en de naamen van twee in het bijzonder, die in een van de huizen regt tegens over elkanderen en drie of vier voeten van malkaer stonden, waren *Naschkoa* en *Masseeta*. De plaat van het Nootkaasch huis van binnen, naar de tekening van den Heer WEBBER gesneden, waarin deeze beelden verbeeld worden, zal 'er een beter denkbeeld van geeven dan alle beschrijvingen. Meestentijds hong voor dezelve eene mar, op de wijze van een gordijn, die de inboorlingen niet altijd weg wilden neemen, en als zij hen ontblooteden, scheenen zij 'er op eene zeer geheimzinnige wijze van te spreken. Het schijnt dat zij gewoon zijn op zekere tijden voor dezelve te offeren, als wij zulks mogen

opmaaken uit het verzoek dat zij ons deeden om
deeze beelden iets te geeven, als zij de matten,
die hen bedekten, ter zijde trokken (*). Uit
dee-

(*) Het schijnt dat de Heer *WESSER* verplicht was zijne
offerhanden vrij dikwijls te herhaalen voor men hem toeliet
zijne tekening van deeze beelden af te werken. Hij gaf 'er
het volgend bericht van. „ Na hunne wooningen over het
„ algemeen bezigtigd te hebben, zegt ik een binnenhuis, dat
„ mij stof konde leveren om een volkoomen denkbeeld te
„ geeven van de wijze, waarop dit volk leeft. Weldra was
„ het gevonden. Terwijl ik bezig was, naderde mij een
„ man met een groot mes in de hand, en naar het scheen
„ verstoord zijnde toen hij zag dat mijne oogen gevestigd
„ waren op twee menschen-beelden, die aan het een eind
„ van het vertrek geplaatst waren, op hout gesneden, van
„ eene reusschtige grootte en op hunne wijze beschilderd.
„ Ik sloeg egter zoo weinig acht op hem als mogelijk was
„ en gong voort met mijn werk: Om mij dit te beletten,
„ haalde hij eene mat, en plaatste die zoodanig, dat zij mij
„ verhinderde dezelve te zien. Naardien ik vrij zeeker
„ wist dat ik in het vervolg geene gelegenheid zoude heb-
„ ben om mijne tekening te voltoolen, en het voorwerp
„ te belangrijk was om het 'er uit te laten, bedagt ik dat
„ eene kleine steek-penning mischien van eene goede uit-
„ werking zoude wezen. Ik bood hem dan een' knoop
„ van mijn rok, die, van metaal zijnde, hem, naar mijne
„ gedagten, wel zoude te vreden stellen. Dit gelukte ook
„ aansonds; want de mat wierd weggenoomen en men liet
„ mij vrijheid om voorttegaan gelijk te vooren; maar
„ naauwlijks had ik mij nedergezet en een begin gemaakte
„ of hij kwam weder en deed wederom hetzelfde om mij
„ te hinderen, en dit herhaalde hij zoo lang tot ik mijne
„ knoo-

deze omstandigheden moesten wij natuurlijk besluiten dat het afbeeldingen van hunne Goden waren, of zinnebeelden van het een of ander voorwerp van godsdienst of bijgeloof, en egter hadden wij blijken van de weinige wezenlijke achting, die zij hun toedroegen; want met eene kleine hoeveelheid ijzer of koper zou ik alle de Goden (zoo het Goden waren) van de plaats hebben kunnen koopen. Ik zag 'er geen, die mij niet wierd aangeboden, en ik kocht ook werkelijk twee of drie van de allerkleinste soort.

De hoofd-bezigheid van de mannen schijnt de vischerij te zijn en het dooden van land- of zeedieren, tot onderhoud van hunne huisgezinnen; want wij zagen weinige iets in de huizen verrijgen, terwijl de vrouwen bezig waren met het maaken van hunne wollen of linnen klederen en met het gereed maaken van de sardijnen om die te droogen, die zij ook in teenen manden van het strand naar boven draagen, als de mannen die in hunne kanos aangebragt hebben. De vrouwen worden ook in de kleine kanos afgezonden om mosfelen en andere schulp-vischen te raapen en mischien nog tot ander werk, want zij be-
stuuren de vaartuigen even zoo behendig als de
man-

„ knoopen tot een toe kwijt was. Toen hij zag dat hij
„ mij volkoomen geplonderd had, ontmoetede ik geen
„ verderen tegenstand.”

mannen, die, met haar in de kanos zijnde, weinig voor haare sexe inschikken, en het werk van de roeispaan niet voor haar verrigten; zij behandelen haar bij andere gelegenheden ook met geene bijzondere eerbied of tederheid. De jonge lieden scheenen de luiste of ledigste van deeze gemeente te zijn, want of zij zaten hier en daar bij kleine gezelschapjens, om zig in de zon te blakeren, of lagen zig tot dat zelfde einde op het strand in het zand te wentelen als een hoop varkens, zonder enig dekzel. Doch deeze verachting van alle schaamte was alleen den mannen eigen. De vrouwen waren altoos behoorlijk gekleed; zij gedroegen zig ook met de uiterste betaamelijkheid, en verdienden met recht allen lof wegens haare schaamachtigheid en zedigheid, zoo als haare kunne betaamt, doch nog des te verdienstlijker in haar, omdat de mannen geen gevoel van schaamte schijnen te hebben. Het was egter niet mogelijk hunne huislijke levenswijze en hunne bezigheden naauwkeurig waarteneemen in een enkel bezoek van enige weinige uren, naardien het eerst bezoek gantsch ter loops was, want men kan gemakkelijk begrijpen, dat, bij zulk eene gelegenheid, de meeste arbeid van alle de bewooneren van het dorp bij onze aankomst gestaakt wierd, en zelfs de gewoone wijze van zig in hunne huizen te houden, zoo als die in hunne lediger en gezelliger uren, als zij aan hun-
zel-

zelve zijn overgelaaten, plaats heeft, moest afgebrooken worden. Wij waren veel beter in staat een denkbeeld te vormen van hunne neiging, en, enigermaate ook van hunne wijze van leeven, uit de menigvuldige bezoeken, welke zoo veele van hun ons in hunne kanos aan onze schepen deden, in welke zij, naar het schijnt, een groot gedeelte van hunnen tijd doorbrengen, ten minsten in het zomer-faizoen; want wij merkten op dat zij 'er dikwijls niet alleen in eeten en slaapen, maar zij ontkleeden 'er zig zelfs in en liggen 'er zig in te blakeren in de zon, op dezelfde wijze als wij de jonge lieden aan de dorpen hadden zien doen. Hunne grootste kanos zijn ook ruim genoeg daartoe en volkoomen droog, zoo dat zij, door een vel bedekt zijnde, veel aangenaamer wooningen zijn dan hunne huizen, als het niet regent.

Schoon men, streng gesprooken, kan zeggen dat hun voedzel bestaat uit alles dat eetbaar is uit het dieren- en planten-rijk, dat zij bekoomen kunnen, is de hoeveelheid van het laatste zeer klein naar evenredigheid van het eerste. Hun grootste steun schijnt de zee te zijn, als visch, mosfelen en kleiner schulp-visfchen, en zeedieren opleverende. Van de eerste zijn de voornaamste haringen en sardijnen, de twee soorten van braasfems, van welke hier boven reeds gesprooken is, en kleine kabeljaauw. Maar de
ha-

haringen en sardijnen worden niet alleen, op hun tijd, versch gegeten, maar zij worden ook tot voorraad opgelegd, gedroogd en gerookt, en in matten opgepakt, tot groote baalen van drie of vier voeten vierkant. Het schijnt dat de haring hun ook een grooten voorraad van ander voedsel oplevere, namelijk veel kuit, die zij zeer merkwaardig weeten toe te bereiden. Zij wordt gestrooid op, of, als het ware, gekleefd aan kleine takken van den Kanadafchen pijnboom. Zij bereiden haar ook op eene soort van lang smal zee-gras, dat overvloedig op de klippen onder water groeit. Deze caviaar, als zij zoo mag genoemd worden, wordt in manden of in zakken van matwerk bewaard en gebruikt na dat zij eerst in het water geweekt is. Zij kan beschouwd worden als het winter-brood van dit volk, en heeft geene onaangename smaak. Zij eeten ook de kuit van eenen anderen visch, die, naar de grootte van de korreltjens te oordeelen, zeer groot moet wezen; maar zij heeft eene gerstige reuk en smaak. Het schijnt dat zij geene andere visch op deeze wijze bereiden om die langen tijd te bewaaren; want schoon zij enige van de braasfems en zee-draaken splijten en droogen, die 'er vrij overvloedig zijn, rooken zij die egter niet gelijk de haringen en sardijnen.

Een ander voedsel, waarop zij zig voor een
groot

groot deel verlaaten , zijn de groote mosfelen , van welke groote overvloed in het Kanaal gevonden wordt. Deeze worden in hunne schulpen gebraden , en dan aan lange houten speeten gestooken , en , naarmate men die nodig heeft , 'er af genoomen , wordende zonder enige andere toebereiding gegeten , schoon zij die dikwijls in traan doopen. De andere zee-voortbrengzelen , gelijk de kleine schulp-visfchen , schoon zij ook toebrengen om den algemeenen voorraad te vermeerderen , kunnen geenzints beschouwd worden als een doorgaand-artikel van voedsel , als zij met de voorige vergeleken worden.

Van de zee-dieren zagen wij den bruinvisch meest in gebruik voor voedsel , welkers spek en zwaard zij , zoo wel als het vleesch , in groote stukken snijden , als de haringen droogen , en zonder enige verdere bereiding eeten. Zij maaken ook eene soort van sop van dit dier , versch zijnde , op eene zonderlinge wijze ; zij leggen stukken van hetzelfde in eene vierkante houten bak , gieten 'er water op , en werpen 'er heete steenen in. Dit herhaalen zij tot zij denken dat het genoeg gestoofd of gekookt is. Zij werpen 'er de versche steenen in en haalen 'er de andere uit door middel van eenen gespleten stok , die hun tot een tang dient , zijnde de bak tot dat einde altoos bij het vuur geplaatst , gelijk men ziet in de plaat , verbeeldende een binnen-huis van

van *Nootka*, daar de inwooners verbeeld worden aan dit werk bezig te zijn. Dit is een vrij gemeen geregt bij hen, en het schijnt sterk voedszaam eten. De traan, die zij van dit en andere zee-dieren bekoomen, wordt door hen ook in groote hoeveelheid gebruikt; zij drinken die alleen met eenen grooten schepper of lepel, van hoorn gemaakt, of vermengen die met hunne andere spijzen.

Het is te denken dat zij ook van andere zee-dieren leeven, als zee-honden, zee-otters en walvischen, niet alleen omdat de vellen van de twee eerste gemeen bij hen zijn, maar ook omdat wij eene groote menigte van allerlei gereedschap, tot het dooden van deeze dieren gemaakt, bij hen zagen, hetgeen klaar bewijst dat zij 'er jagt op maaken, schoon zij die egter niet in alle jaargetijden in groote menigte vangen, dat het geval scheen te zijn terwijl wij aldaar lagen, alzoo wij niet veele versche vellen noch stukken vleesch van dezelve zagen.

Men mag mischien hetzelfde zeggen van de land-dieren, die, schoon de inboorlingen somtijds van dezelve dooden, thans schaarsch scheenen te zijn, alzoo wij geen stuk vleesch van enig van die dieren zagen, en schoon hunne vellen 'er in vrij grooten overvloed zijn, is het waarschijnlijk dat veele van dezelve door koop-handel van andere stammen zijn ingekogt. Over
het

het geheel schijnt het uit eene menigte omstandigheden klaar dat dit volk bijna al hun dierlijk voedsel uit de zee haalt, uitgezonderd enige vogelen, van welke de zee-meeuwen, die zij met hunne pijlen schieten, de voornaamste zijn.

Gelijk de Kanadafche pijnboom-takken en het zee-gras, waarop de visch-kuit gestrooid wordt, kunnen beschouwd worden als hun eenigst wintervoedsel uit het planten-rijk, zoo maaken zij, als de lente vordert, ook gebruik van verscheiden andere, naarmate derzelve tijd koomt. De gemeenste van deeze, welke ons onder het oog kwamen, waren twee soorten van lelij-wortelen, de eene glad van schillen, de andere korrelig op de oppervlakte, *mahkatta* en *kooquoppa* genaamd, die eene zachte zoetachtige smaak hebben, slijmerig zijn en raauw gegeten worden. Zij hebben nog eenen anderen wortel in grooten overvloed, die *abeita* genoemd wordt, in smaak naar ons zoet hout gelijkende, en nog een varen-wortel, welkers bladeren nog niet ontwikkeld waren. Zij eeten ook raauw eenen anderen kleinen, zoetachtigen, latten wortel, omtrent van de dikte van *sarsaparilla*, maar wij kenden de plant niet, waarvan hij kwam, gelijk ook nog eenen anderen wortel, die zeer groot en gevingerd is, dien wij hen bij het dorp zagen opgraaven en eeten. Het is ook waarschijnlijk dat zij, naarmate de zomer nadert, nog veele andere hebben, die wij niet

te zien kwamen; want schoon 'er geen schijn van bebouwing bij hen te vinden is, is 'er egter veel vlier, kruisbezieën, aalbezieën en struiken, welker vrugten zij in haaren natuurlijken staat kunnen eeten, gelijk wij hen de bladeren van de laatste zagen nuttigen, en van de lelieën, zoo als zij van de plant geplukt waren. Ik moet egter aanmerken dat zij niets scheenen te eeten dat scherp, maar alleen dat zagt van smaak was; want zij wilden geen look of knoflook eeten, schoon zij 'er zeer veel van te koop bragten, toen zij bespeurden dat wij 'er graag naar waren. Zij scheenen geen' smaak in onze spijzen te hebben, en, als men hun geestrijke dranken aanbod, weigerden zij die als iets onnatuurlijks en onsmaklijks voor den mond.

Schoon zij somtijds kleine zee-dieren in hunnen verschen staat raauw eeten, zijn zij egter gewoon hun voedsel te braaden of te bakken, want zij zijn geheel onkundig van onze wijze van koken, tenzij wij hunne wijze van hunne bruinvisch-sop klaar te maaken daarvoor willen houden; ook zijn hunne vaten, die alle van hout zijn, daar toe geheel onbekwaam.

Hunne wijze van eeten kooft wel overeen met de morsigheid van hunne huizen en perfoonen, want de bakken en schotels, waarin zij hun voedsel doen, schijnen nooit gewaschen te zijn, zedert zij gemaakt zijn, en het morsig overschot

van

van een voorig maal wordt slechts door een volgend weggevaagd. Zij scheuren ook al wat vast of taai is met hunne tanden aan stukken; want schoon zij van hunne mesfen gebruik maaken om groote stukken te snijden, hebben zij 'er egter nog niet aan gedacht om deeze op dezelfde wijze tot kleiner stukjens of mond-vollen te verdeelen, schoon het baarblijkelijk gemaklijker en zindelijker is. Maar zij schijnen geen denkbeeld van zindelijkheid te hebben; want zij eeten de wortelen, die zij uit den grond graaven, zonder 'er eens de aarde, die 'er aan kleeft, af te doen.

Wij zijn onzeeker of zij gezette tijden voor hunne maaltijden hebben, want wij zagen hen op alle uren van den dag in hunne kanos eeten; naardien ik egter, toen wij het dorp bezogten, omtrent den middag, verscheiden schotels van het bruin-visch-sop zag klaar maaken, zou ik denken dat zij op dien tijd een voornaam maal houden.

Hunne wapenen zijn boogen en pijlen, slingers, speeren, korte knodsen van been, omtrent als de *patoo patoo* van *Nieuw-Zeeland*, en eene kleine strijd-bijl, niet ongelijk aan den gemeenen Amerikaanschen *tomahawk* of kop-kloover (*).

De

(*) Zie eene beschrijving en afbeelding van den *tomahawk* der Noord-Amerikaanen in *CARVERS Retze*. Ned. vert. II Deel bladz. 38. Pl. VI.

De speer heeft gemeenlijk eene lange punt, van been gemaakt. Sommige van de pijlen hebben ijzeren punten; maar de punten waren meest van been, dat getand was. De bijl is van steen, zes of agt duimen lang, aan een eind gepunt, en het ander eind in een houten handvatfel vastgezet. Dit handvatfel gelijkt het hoofd en den hals van een mensch, en de steen is in den mond vastgemaakt, zoo dat hij eene ontzagchelijke lange tong verbeeldt. Om de gelijkenis nog sterker te maaken, is 'er ook menschen hair aan gezet. Dit wapen noemen zij *taaweesh* of *tsuskeeah*. Zij hebben een ander steenen wapen, *seeaik* genaamd, negen duimen of een voet lang, met eene vierkante punt.

Uit het aantal van steenen en andere wapenen zouden wij bijna moeten besluiten dat het hunne gewoonte is van dicht bij te vegten, en wij hadden maar al te overtuigende bewijzen dat hunne oorlogen menigvuldig en bloedig zijn uit het groot aantal menschen schedels, die zij te koop bragten.

Hunne manufactuuren en werktuiglijke konsten zijn veel uitgestrekter en schranderer bedagt, hetzij men lette op den aanleg of op de uitvoering, dan men zoude hebben mogen verwagten van de natuurlijke imborst van dat volk, en de weinige vorderingen, welke de beschaaving in andere opzigten onder hen gemaakt heeft. De linnen en wollen klederen, met welke zij zig bedekken,
moe-

moeten noodwendig hunne eerste zorg naar zig trekken, en de voornaamste van die, welke onder de manufactuuren kunnen gerekend worden. De eerste worden gemaakt van den bast van eenen pijnboom, die tot hennip geklopt wordt. Hij wordt niet gesponnen, maar, als hij behoorlijk toebereid is, wordt hij uitgespreid op een stok, die dwarsch aan twee andere, welke regtop staan, wordt vastgemaakt. Hij is op zulk eene wijze gesteld dat de werkster, die bij dit eenvoudig werktuig op haare hurken zit, 'er dwarsch door breidt met dunne gevlogten draaden, een halven duim van malkanderen. Schoon het nu daardoor niet zoo digt of vast is als geweeven doek, maaken de vezelen tusschen de knoopen het ondoordringbaar genoeg voor de lucht door de tusschenwijdten te vullen, en dan heeft het nog het voordeel van zagter en buigzaamer te zijn. De wollen klederen, schoon waarschijnlijk op dezelfde wijze gebreid, hebben de grootste gelijkenis naar geweeven doek. Maar de verschillende figuren, die 'er zeer konstig in gevlogten zijn, doen zien dat zij niet op een getouw gewerkt zijn, alzo het ten hoogsten onwaarschijnlijk is dat dit volk zoo behendig zoude zijn van zulk een zaamengesteld werk onmiddelijk met hunne handen te verrigten. Zij zijn van verschillende graaden van fijnheid; sommige gelijken onze groffte dekens, en andere evenaaren bijna onze fijnste voor-

ten, of zijn zelfs zagter en voorzeeker warmer. De wol, waarvan zij gemaakt worden, schijnt van verschillende dieren gekoomen te zijn, als van den vos en den bruinen los, van welke de laatste verse de fijnste soort is, en die, in haaren natuurlijke staat, weinig verschilt van de kleur van onze grove wollen, doch naardien het hair, waarmede het dier ook bedekt is, 'er onder is, heeft het, als het gewerkt is, een enigzints verschillend voorkomen. De versieringen of figuren in deeze stoffen, die met groote smaak geschikt zijn, zijn gemeenlijk van eene andere kleur, zijnde of donker bruin of geel geverwd, welke laatste kleur, als zij nieuw is, in fraaiheid onze beste vloer-kleeden evenaart.

Met hunne smaak of tekening in het werken van figuren op hunne stoffen stemt ook overeen hunne liefhebberij van alles wat zij van hout maken met figuren te besnijden. Niets is zonder eene soort van loofwerk of de afbeelding van het een of ander dier, maar meest ziet men 'er menschen aangezigten op, die dikwijls op vogelen en de andere monsterachtige figuren, van welke boven gesproken is, zijn uitgesneden, ja zelfs op hunne wapenen van steen of been. De algemeene tekening van alle deeze dingen is volkoomen genoegzaam om het voorwerp, dat zij willen verbeelden, aan te duiden; maar het snijwerk is niet uitgevoerd met die netheid, welke
een

een bekwaam kunstenaar zelfs aan eene gemeene tekening zoude besteeden. Dit kan men egter niet zeggen van veele van de menschlijke mom-aangezigten en hoofden, in welke zij zig als bekwaame beeldhouwers vertoonen. Zij bewaaren niet alleen met groote naauwkeurigheid het algemeen beloop van hunne eigen aanzigten, maar bewerken de afzonderlijke deelen met veel naauwkeurigheid in de evenredigheden en netheid in de uitvoering. De sterke neiging van dit volk voor werken van dezzen aard is aanmerkelijk in zeer veele bijzonderheden. Kleine geheele menschlijke beeldjens, afbeeldingen van vogelen, vischen, land- en zee-dieren, modellen van hun huisraad en van hunne kanos, vonden wij onder hen in groote menigte.

Naardien de konsten van navolging naauw met elkanderen vermaagschapt zijn, is het ook geen wonder dat zij bij hunne bekwaamheid in het werken van figuren, in hunne stoffen en in het snijden van hout, ook die voegen van figuren merkleuren te tekenen. Wij hebben somtijds hunne geheele walvisch-vangst op hunne musen geschilderd gezien. Dit, schoon het ruuw uitgevoerd is, dient ten minsten om te toonen dat, schoon 'er geen schijn is dat zij kennis van letteren bezitten, zij egter een denkbeeld hebben van eene konst om daaden op eene langduurende wijze te verbeelden en voor de vergetelheid te bewaaren,

behalven hetgeen door hunne gezangen en overleveringen kan geschieden. Zij hebben ook andere figuren op enige andere dingen geschilderd; doch het is twijfelachtig of dezelve moeten beschouwd worden als sinnebeelden, die zekere vaste betekenissen hebben, dan enkel als de voortbrengzelen van hunne verbeelding en grilligheid.

Hunne vaartuigen zijn van een eenvoudig maakzel; maar naar allen schijn, wel ingerigt tot alle nuttige einden. Zelfs de grootste, die twintig of meer menschen voeren, zijn uit eenen enkelen boom gemaakt. Veele zijn veertig voeten lang, zeven breed en omtrent drie diep. Zij worden van het midden naar de einden steeds nauwer, en de agtersteven eindigt plat af, met eenen kleinen knop op den top; maar de voorsteven is uitgerekt, naar vooren en naar boven uitstekende, tot zij in eene ingesneden punt of steven eindigt, welke aanmerklijk boven de boorden van de kano uitsteekt, die omtrent in eene rechte lijn loopen. Zij zijn meestendeels zonder enige versierzelen; maar op sommige ziet men een weinig snijwerk, en zij zijn versierd met tanden van zee-honden, die als knopjens op de oppervlakte gezet zijn, gelijk ook de gewoonte op hunne maskers en wapenen is. Enige weinige hebben ook nog een aangezette steven in de gedaante van een groot galjoen, die met de afbeelding van een dier be-

beschildderd is. Van binnen zijn geene banken noch enige andere stutten dan verscheiden ronde stokken, weinig dikker dan een rotting, op het midden van de diepte dwarsch geplaatst. Zij zijn zeer ligt en hunne breedte en platheid maakt dat zij vast op het water liggen, zonder uitlegger, waarmede geene van dezelve voorzien zijn, een aanmerklijk onderscheid tusschen de vaartuigen van alle de Amerikaansche natiëen en het zuidlijk gedeelte van de Oost-Indiëen en de eilanden van de Zuid-zee. Hunne roet-spaanen zijn klein en ligt; derzelver gedaante gelijkt enigermaate naar die van een groot blad, van onderen met een' punt, breedst in het midden en trapswijze in den steel te niet loopende, zijnde in het geheel omtrent vijf voeten lang. Zij hebben, door een aanhoudend gebruik, groote behendigheid verkregen in het behandelen van deeze roefspanen; want zeilen gebruiken zij in het geheel niet in hunne scheepvaart.

Hun jagt- en visch-gereedschap, dat schrander bedagt en wel gemaakt is, zijn netten, hoeken en lijnen, harpoenen, werp-spietsen en een werktuig als een riem van onze sloepen. Deeze laatste is omtrent twintig voeten lang, vier of vijf duimen breed en omtrent een halven duim dik. Elke kant is omtrent twee derden van haare lengte (het ander derde is het handvatzel) met scherpe tanden van been, omtrent twee duimen lang,

bezet. Haringen en sardijnen, en alle zulke kleine vischen, die met schoolen zwemmen, worden met dit werktuik aangetast, dat in de school wordt gestookt, en de vischen worden of op, of tuschen de tanden gevangen. Hunne hoeken zijn van been en hout gemaakt en niet zeer konstig; maar de harpoen, met welke zij de walvischen en kleiner zee-dieren harpoenen, toont eenen grooten uitvinding-geest. Zij bestaat uit een stuk been, tot twee weërhaaken gesneden, waarin het eirond blad van eene groote mosfelschulp is vastgemaakt, waaraan de punt van het werktuig is. Hieraan zijn omtrent twee of drie vademen touw vastgemaakt. Om deeze harpoen te werpen gebruiken zij een' steel van omtrent twaalf of vijftien voeten lang, waaraan de lijn is vastgemaakt, en aan welker een eind de harpoen zit, zoo dat zij zig van de steel scheidt en dezelve op het water laat drijven als een boei, als het dier met de harpoen wegschiet.

Van hunne wijze van de land-dieren te vangen of te dooden kunnen wij niets zeggen, tenzij wij onderstellen willen dat zij de kleine soorten met hunne pijlen schieten, en de beeren, wolven en vossen met hunne speeren aanvallen. Zij hebben wel verscheiden netten, die waarschijnlijk tot dat einde gebruikt worden (*), alzoo zij die dikwijls
over

(*) Men vangt den zee-otter, op *Kamschatka*, als hij

over hun hoofd wierpen, om ons derzelver gebruik te wijzen, als zij ons dezelve te koop bragten. Zij verschalken ook somtijds de dieren door zig met een vel te bedekken en op handen en voeten te loopen, waarin zij zeer gaauw zijn, gelijk ons bleek uit het staaltjen van hunne bekwaamheid, dat zij ons gaven; dan maaken zij tegelijk een geschrei of gehinnik, en bij deeze gelegenheden worden de maskers of houten koppen, zoo wel als de wezenlijke gedroogde koppen van de verschillende dieren opgezet.

Wat de stoffen belangt, waarvan zij die verschillende dingen maaken, moet men aanmerken dat alles wat van touw gemaakt is, of van ledere riemen, of van zenuwen van dieren, of van dezelfde vlasachtige zelfstandigheid wordt vervaerdigd, waarvan hunne mantels gemaakt zijn. De zenuwen waren dikwijls van zulk eene lengte, dat men denken moet dat zij van geen ander dier wezen konden dan van den walvisch. Hetzelfde kan gezegd worden van de beenderen, van welke zij hun gereedschap en wapenen maaken, gelijk hunne werktuigen om den boombast te kloppen, de punten van hunne speeren en de weërhaaken van hunne harpoenen.

Hunne groote behendigheid in het bewerken van
 hij aan land is, onder andere ook met netten. Ziet *Russian Discoveries*, p. 13.

van het hout moet enigermaate worden toegeschreven aan de hulp, die zij ontvangen van ijzer gereedschap; want voor zoo verre wij weeten, gebruiken zij geen ander; wij zagen ten minsten maar eenen enkelen beitel van been; en schoon in het begin hun gereedschap van verschillende stoffen moet zijn geweest, is het niet onwaarschijnlijk dat veele van hunne verbeteringen gemaakt zijn zedert zij kennis aan dat metaal gekregen hebben, dat thans in alle hunne houtwerken algemeen gebruikt wordt. De beitel en het mes zijn de eenigste werktuigen, voor zoo verre wij zagen, die zij van ijzer maaken. De beitel is een lang plat stuk, in een houten handvatzel gezet. Een steen dient hun tot hamer en een stuk visch-huid om te polijsten. Ik heb van deeze bettels gezien, die agt of tien duimen lang waren en drie of vier duimen breed; maar zij waren over het algemeen kleiner. De mesfen zijn van verschillende grootte, sommige zijn zeer groot, en de lemmetten krom, omtrent als onze snoei-mesfen, maar de snede is op den rug of de bolronde zijde. De meeste die wij zagen waren omtrent van de breedte en dikte van eenen ijzeren hoepel, en derzelve zonderlinge gedaante toont dat zij niet van Europeisch maakzel zijn. Waarschijnlijk zijn het navolgingen van hunne eigen eerste werktuigen, die tot hetzelfde einde dienden. Zij scherpen dat ijzer
ge-

gereedschap op eenen groven wetsteen van lei, en houden het werktuig ook altijd blank.

Daar het ijzer, dat zij *seekemaile* noemen (een naam, dien zij ook aan tin en aan alle witte metaalen geeven) bij dit volk bekend was, was het zeer natuurlijk dat wij onze gedagten lieten gaan over de wijze, waarop het tot hen gekoomen ware. Bij onze aankomst in het Kanaal lieten zij aanstonds eene kennis van den handel, en eene genegenheid tot denzelfen blijken; en naderhand wierden wij overtuigd dat zij deeze kennis niet bekoomen hadden door eenen korten omgang met vreemdelingen; maar volgens de wijze, waarop zij 'er mede te werk gongen, scheen dezelve bij hen eene vaste gewoonte te zijn, waarop zij gesteld, en waarin zij ook wel ervaren waren. Met wie zij dien handel drijven zal veelligt twijfeling onderworpen zijn; want schoon wij onder hen dingen vonden, die ongetwijfeld van Europisch maakzel, of ten minsten van eene beschaafde natie afkomstig waren, gelijk ijzer en koper, blijkt het geenzints dat zij die onmiddelijk van die natieën ontvangen hadden; want wij zagen nooit het minste blijk dat zij te vooren schepen als de onze gezien, noch dat zij met zulk volk koophandel gedreven hadden. Daar zijn veele omstandigheden, die dit bijna buiten allen twijfel stellen. Zij vroegen, bij onze aankomst, zeer ernstig met tekenen of wij voor-

nee-

neemens waren ons onder hen ter neder te zettē , en of wij als vrienden kwamen ? ons tegelijk te verstaan geevende dat zij het hout en het water vrij, uit vriendschap, gaven. Dit bewijst niet alleen dat zij de plaats als volstrekt hunnen eigendom beschouwden , zonder enige meerderheid te vreezen ; maar die vraag zou ook onnatuurlijk geweest zijn, zoo 'er te vooren alhier schepen geweest waren , hier handel gedreven, en zig van hout en water voorzien hadden en dan vertrokken waren , want in dat geval zouden zij natuurlijk verwacht hebben dat wij hetzelfde zouden doen. Zij toonden wel geene tekenen van verwondering op het zien van de schepen , maar dit kan , gelijk ik reeds aangemerkt heb , toegeschreven worden aan hunne natuurlijke luië geaartheid en gebrek aan nieuwsgierigheid. Ook schrikten zij niet op het afschieten van een snaphaan ; maar op eenen dag , wanneer zij ons tragteden te doen begrijpen dat hunne pijlen en speeren de klederen van vellen niet konden doorbooren , schoot een van onze Officieren eenen snaphaan-kogel door een van dezelve, die zesdubbel gevouwen was , hetgeen hen zoo verbaasde dat het baarblijklijk was dat zij de uitwerking van schietgeweer niet kenden. Dit wierd naderhand zeer dikwijls bevestigd als wij bij hunne dorpen en op andere plaatsen onze snaphaanen gebruikten om vogelen te schieten ,
het-

hetgeen hen geheel verftomde, en onze verklaaringen van het gebruik van kruid en lood wierden met de duidlijkste blijken dat zij 'er te vooren geen denkbeeld van gehad hadden ontvangen.

Voor ik uit Engeland vertrok, was aldaar enig naricht gekoomen van eene reis van Spaanfche fchepen naar deeze kust in de jaaren 1774 en 1775; maar de voorgaande omftandigheden bewijzen genoegzaam dat deeze fchepen niet te *Nootka* geweest waren (*). Behalven dit was het klaar dat het ijzer hier te gemeen, in te veel handen, en deszelfs gebruik bij hen te wel bekend was dan dat zij zoo laat kennis aan hetzelfde zouden gekregen hebben, ja zelfs vroeger door enigen toevalligen toevoer van een fchip. Men kan uit het algemeen gebruik, dat zij van dat metaal maaken, zonder enigen twijfel onderftellen dat het van eene aanhoudende bron voortkoomt, bij wijze van koophandel, en dat niet zedert eenen zeer korten tijd, want zij zijn

(*) Wij weeten thans dat ooks gisfing wel gegrond was. Het blijkt uit het dagverhaal van die reis, van welk wij reeds gewag gemaakt hebben, dat de Spanjaards slechts op drie plaatsen omgang met de inboorlingen van deeze kust hadden, namelijk op 41° 7', op 47° 21' en op 57° 18' breedte, zoo dat zij op geene twee graaden bij *Nootka* geweest zijn, en het is zeer waarfchijnlijk dat het volk aldaar nooit van de Spaanfche fchepen gehoord hebbe.

zijn zoo behendig in het gebruiken van hun gereedschap als de langduurigste beoefening hen maaken kan. De waarschijnlijkste weg dan, langs welken men kan onderstellen dat zij hun ijzer krijgen, is dat zij het van andere Indiaanſche stammen inruilen, die of onmiddelijke gemeenschap met Europeiſche volkplantingen op dat vast land hebben, of dat zij het miſſchien door veele tuſſchen beiden liggende natieën ontvangen. Hetzelve kan gezegd worden van het rood en geel koper, dat wij onder hen vonden.

Of deeze dingen langs den weg van de *Hudſons Baai* en *Kanada* van de Indiaanen, die met onze kooplieden handel drijven, en zoo door het land heen van de eene natie tot de andere tot hen koomen, dan of zij op dezelve wijze uit de noord-westlijke deelen van *Mexico* aangebragt worden, kan miſſchien niet gemaklijk bepaald worden; maar het zou ſchijnen dat niet alleen de ruuwe ſtoffen, maar zelfs enige reeds bewerkte waaren herwaarts doordringen. De koperen neus-ſierzelen in het bijzonder zijn zoo net gewerkt, dat ik twiſfel of de Indiaanen wel in ſtaat zijn dezelve te maaken. De ſtoffen zijn voorzeeker Europeaanſche, alzoo 'er geene Amerikaanſche natieën gevonden zijn, die de konſt verſtonden van geel koper te maaken, ſchoon men gemeenlijk rood koper bij hen vond, dat, door zijne zagtheid, tot alle gedaanten kan gevormd

vormd en ook gepolijst worden. Zoo onze handelaars op de *Hudsons Baai* en *Kanada* in hunnen handel met de inboorlingen zulke waaren niet gebruiken, moeten zij te *Nootka* ingevoerd zijn van den kant van *Mexico*, van waar ongetwijfeld de twee zilveren tafel-lepels, die wij hier zien, gekoomen waren. Het is egter zeer waarschijnlijk dat de Spanjaards zulke ijverige kooplieden niet zijn, en zulke uitgestrekte gemeenschap met de stammen ten noorden van *Mexico* niet gevormd hebben, dat zij hun van zoo veel ijzer voorzien, dat zij 'er zoo veel van missen kunnen om 'er dit volk mede te gerieven (*).

Van de staatkundige en godsdienstige inrigtingen, onder hen stand grijpende, kan men niet ver-

(*) Schoon de twee zilveren lepels, te *Nootka* gevonden, allerwaarschijnlijkst van de Spanjaarden in het Zuiden kwamen, schijnt 'er egter genoegzaame grond te zijn om te gelooven dat de regelmaatige toevoer van ijzer van eenen anderen kant koome. Het is opmerklijk dat de Spanjaards in het jaar 1775 te *Puerto de la Trinidad*, op de breedte van $41^{\circ} 7'$, pijlen vonden met koperen of ijzeren punten, die zij vernamen dat uit het Noorden kwamen. De Heer DAINES BARRINGTON zegt in eene aantekening op deeze plaats van het Spaansche dagverhaal: „ Ik zou denken dat het koper en ijzer, waarvan hier gesproken wordt, eerst moet ingeruild zijn aan onze forten in de „ *Baai van Hudson*.”

verwagten dat wij veel kennis zullen gekregen hebben. Dit konden wij bemerken dat 'er zoo veel als Opperhoofden zijn, die door den naam of titel van *Acweek* onderscheiden worden, en aan welken de andere enigermaate onderhoorig zijn. Doch ik gis dat het gezag van elken deezer groote mannen zig niet verder uitstrekke dan het gezin, tot hetwelk hij behoort, en dat hem als zijn hoofd erkent. Deze *Acweeks* waren niet altoos mannen van jaaren, waaruit ik het besluit trok dat deeze titel hun hij erfopvolging aankwame.

Ik bespeurde niets dat de minste inzage in hunne godsdienstige denkbeelden geeven konde, dan de bovengemelde beelden, door hen *Klumma* genaamd. Deeze waren allerwaarschijnlijkst afgoden; doch, alzoo zij, wanneer zij van dezelve spraken, dikwijls het woord *Acweek* noemden, hebben wij mischien grond om te onderstellen dat zij beeldtenissen van enige van hunne voorouderen zijn, die zij als godheden vereeren. Doch dit alles is niet meer dan gissing; want wij zagen hun geene godsdienstige hulde bewijzen; wij konden 'er ook geenerhanden naricht van bekoomen, alzoo wij weinig meer van hunne taal geleerd hadden dan genoeg was om de naamen van de dingen te vraagen, zonder in staat te zijn enig gesprek met de inboorlingen te houden,

den, dat ons omtrent hunne instellingen of overleveringen enig licht zoude hebben kunnen verschaffen (*).

Hunne spraak is geenzints hard of onaangenaam, dan in zoo verre zij de *k* en *h* met meer kracht gebruiken, of zoo zagt niet uitspreken als wij doen, en zij heeft, over het geheel, meer letters, die met de lippen en tanden dan die met de keel uitgesproken worden. De enkelvoudige geluiden, die wij hen niet hebben hooren gebruiken, en die wij dus kunnen rekenen dat zeldzaam bij hen zijn, of in hunne taal ontbreken, zijn die welke verbeeld worden door de letters *b*, *d*, *f*, *g*, *r* en *v*. Maar aan den anderen kant hebben zij een, dat zeer dikwijls voorkomt en bij ons niet in gebruik is; het wordt op eene bijzondere wijze gevormd door de tong gedeeltelijk met eene groote kracht tegens het verhemelte te klappen, en dat vergeleken kan worden bij eene zeer grove of schorre wijze van brouwen. Het is moeilijk dit geluid door zaamenstelling van onze letters te verbeelden, als misfchien op deeze of dergelijke wijze

(*). Tot dus verre heb ik de waarneemingen van den Heer ANDERSON met de mijne vermengd. Doch alles wat hunne taal betreft ben ik aan hem verschuldigd, en de volgende aanmerkingen zijn in zijne eigen woorden vervat.

wijze, *lszthl*. Deze is een van hunne gewoonste uitgangen, schoon wij het somtijds aan het begin van de woorden vonden. De volgende algemeenste uitgang bestaat uit *tl*; en veele woorden eindigen met *z* en *fs*. Ik zal een staaltjen of twee van elken geeven.

Opulszthl, de zon.

Onulszthl, de maan.

Kahsheest, dood.

Teeshsheet, een' steen werpen.

Koomitz, een menschen schedel.

Quahmifs, kuit van vlsch.

Zij schijnen zoo onbepaald in hunne uitspraak te werk te gaan, dat ik somtijds vier of vijf verschillende uitgangen van hetzelfde woord heb waargenoomen. Dit is iets dat in het eerst zeer ongemaklijk is voor eenen vreemdeling, en eené groote onvolmaaktheid in hunne taal te kennen geeft.

Omtrent derzelve woordvoeging kunnen wij zeer weinig zeggen, vermits wij nauwlijks in staat waren de verschillende deelen van de reden te kunnen onderscheiden. Men kan slechts uit hunne wijze van spreken, die zeer langzaam en duidelijk is, opmaaken dat zij weinig voorzetsels en zaamvoegzels heeft, en, voor zoo verre wij konden ontdekken, heeft zij geen een uitroeping-woord om bewondering of verbaasdheid te kennen te gee-

geeven. Daar de zaamvoegzels weinige zijn, en dezelve gevolgiijk voor onnodig worden gehouden, als daar onder verstaan wordende, kan men begrijpen dat elk woord bij hen eene veel beduidende betekenis moet hebben, of verscheiden enkelvoudige denkbeelden moet bevatten, hetgeen ook indedaad schijnt plaats te hebben. Doch, om dezelfde reden, zal de taal in andere opzigten gebrekkig zijn, alzoo zij geene woorden heeft om verschillen uitdrukken, die waarlijk bestaan, en daarom ook niet woordenrijk genoeg. Dit bespeurden wij het geval te zijn bij veele gelegenheden, bijzonderlijk met opzigt tot de namen van dieren. Welke betrekking of verwantschap zij moge hebben met andere talen of op dit vast land of op dat van Asia ben ik niet in staat geweest genoegzaam nategaan, bij gebrek van goede woorden - lijsten om dezelve te vergelijken, behalven die van de Esquimaux en Indiaanen omtrent de *Hudsons Baai*, met geene van welke zij de minste gelijkenis heeft. Aan den anderen kant zie ik in de weinige Mexicaansche woorden, die ik heb kunnen bekoomen, de baarblijkelijkste overeenkomst met dezelve, in de zeer menigvuldige uitgangen van de woorden in *l*, *th* of *z*, door de geheele taal (*).

De

(*) Mogen wij, ter bevestiging van de aanmerking van den Heer ANDERSON, niet herinneren, dat *Opulzshl*, te

De groote woorden-lijst van de Nootkasche taal, door den Heer ANDERSON verzameld, zal tot eene andere plaats bespaard worden (*), alzoo derzelver inlasching alhier ons verhaal te veel zou afbreeken. Thans zal ik slechts hunne telwoorden uitkippen tot voldoening van de zoodanige mijner leezeren, die vermaak scheppen in die van verschillende volkeren in onderscheiden gedeelten van de waereld te vergelijken:

<i>Tsawack,</i>	Een.
<i>Akkla,</i>	Twee.
<i>Katsirsa,</i>	Drie.
<i>Mo of Moo,</i>	Vier.
<i>Sochach,</i>	Vijf.
<i>Nospo,</i>	Zes.
<i>Aislepoo,</i>	Zeven.
<i>Atlaquolthl,</i>	Agt.
<i>Tsawaquulthl,</i>	Negen.
<i>Haecoo,</i>	Tien.

Zoo ik het volk van *Noorka* eenen naam moest geeven als eene onderscheiden natie, zou ik het de *Wakashiaanen* noemen, van het woord *wakash*, dat zeer dikwijls in hunnen mond was.

Het

Noorka de zon betekenende, en *Vitsiputzh*, de naam van eene Mexicaansche godheid, in de uitspraak vrij wel met elkanderen overeenkoomen.

(*) Men zal die agter het XIII Deel vinden.

Het scheen toejuiching, goedkeuring en vriendschap uittedrukken, want als zij voldaan of verheugd scheenen met iets dat zij zagen of met enig voorval dat gebeurde, riepen zij met eene algemeene stem uit *wakash! wakash!* Ik zal afscheid van hun neemen met nog aantemerken, dat, naardien zij in perfoonen, gewoonten en taal zoo veel van de bewooneren van de Eilanden in de Zuid-zee verschillen, men ook niet kan onderstellen dat de voorvaderen van deeze volkeren in eenen zelfden stam vereenigd zijn geweest, of naauwe gemeenschap met elkanderen gehad hebben, toen zij uit hunne oorspronkelijke woonplaatsen verhuisden naar de plaatsen, daar wij nu hunne nakoomlingen vinden.

Mijn bericht van onze verrigtingen in het Kanaal van *Nootka* zou onvolkoomen zijn, als ik 'er de sterrekundige en zeevaartkundige waarneemingen niet bijvoegde, welke, terwijl onze schepen aldaar lagen, door ons gedaan zijn.

Noorder Breedte.

De Breedte van onze Sterren- schouwplaats naar de zon .	49° 36' 1" 15"
Naar de sterren zuidwaarts .	49 36 8 36
———— noordwaarts .	49 36 10 30
Het gemiddelde van deeze gemid- delde waarneemingen . .	49 36 6 47

G 4

Oos-

Ooster. Lengte.

Naar waarneemingen op de maan.	
Twintig reeksen op den een en twintigsten en drie en twintig- sten Maart gedaan	233° 26' 18" 7"
Drie en negentig aan de sterre- schouwplaats gedaan	233 18 6 6
Vier en twintig op den eersten, tweeden en derden Meij gedaan	233 7 16 7
Her gemiddelde van deeze gemid- delde waarneemingen	233 17 13 27
Doch als wij elke reeks, gedaan voor wij in het Kanaal kwa- men, en na wij het verlaaten hadden, naar den tijd-wijzer reduceeren, en dezelve opsom- men met die op de plaats ge- daan, zal het gemiddelde van de honderd zeven en dertig reeksen zijn	233° 17' 30" 5"
Lengte volgens den tijd-wijzer naar den gang te <i>Greenwich</i>	235 46 51 0
Naar den gang te <i>Ulietea</i>	233 59 24 0

Volgens de uitkomsten van de waarneemingen van gelijke hoogten van de zon gedurende de laatste vijftien dagen, verloor het uurwerk dagelijks op den middelbaaren tijd 7", en den zes-
tien-

tienden April was het op den middelbaaren tijd 16" 0^m 58", 45 ten agteren. Wij vonden eene grooter onregelmatigheid in deszelfs gang dan ooit te vooren. Wij vonden goed de eerste vijf dagen niet te rekenen, alzoo de gang gedurende die dagen zoo veel verschilde van dien gedurende de vijftien volgende, en zelfs in die vijftien dagen verschilde elke dag meer dan gewoonlijk van den anderen.

Afwijking van het Kompas (oostlijk).

4	April V. M. aan de sterren-schouw-	
	plaats . . .	15° 57' 48 ¹ / ₂ "
	N. M. gemiddelde van vier	
	naalden . . .	15 41 2
		<hr/>
		15 49 25
5	— V. M. aan boord . . .	19 50 49
17	— N. M. gemiddelde van vier	
	naalden . . .	19 38 46
		<hr/>
		19 44 47 ¹ / ₂

De afwijking aan boord moet voor de waare gehouden worden, niet alleen omdat zij overeenkwam met die wij op zee waarnamen; maar omdat men bevond dat 'er aan land iets was dat eene aanmerklijke uitwerking op de kompassen had, en wel op sommige plaatsen meer dan op andere. Op eene plaats, op de westpunt van

het Kanaal, wierd de naald $11\frac{1}{2}$ streek van haare
eigenlijke rigting afgetrokken (*).

Duiking van de Inclinatie-naald.

5 April, aan boord met eene in even-
wigt hangende naald,

getekend (†)	} noordlijk eind	} $71^{\circ} 26' 22\frac{1}{2}''$
ongetekend		
		<hr/>
		71 40 22 $\frac{1}{2}$

Dezelfde naald aan de schouwplaats;

getekend	} noordlijk eind	} $72 3 45$
ongetekend		
		<hr/>
		72 0 0

18 April, getekend	} noordlijk eind	} $71 58 20$
ongetekend		
		<hr/>
		72 7 15

5 April met eene andere naald aan
de schouwplaats,

getekend	} noordlijk eind	} $72 32 30$
ongetekend		
		<hr/>
		72 49 15

18

(*) Eene streek (*point*) van het kompas bevat $11^{\circ} 15'$
waarvan twee en dertig de omtrek van het kompas uit-
maaken. G. FORSTER.

(†) De Heer COOK heeft waarschijnlijk twee naalden ge-
had, waarvan de eene tot onderscheiding getekend was, en
de andere niet. VERTAALER.

STILLEN OCEAAN. [April 1778.] 107

18 April dezelfde;

getekend	}	noordlijk eind	} 72	55	0
ongetekend		en duikende	} 73	28	30
			73 11 45		

22 April met eene andere naald aan boord;

getekend	}	noordlijk eind	} 73	28	38
ongetekend		en duikende	} 72	53	30
			73 11 4		

Waaruit volgt dat de middelbaare dui-

king met beiden naalden aan land was 72 32 33

En aan boord 72 25 43½

Dit is zoo nabij als men verwagten kan, en toont, dat, wat het ook ware dat de kompassen aandeed, hetzij aan boord of aan land, het geene uitwerking op de inclinatie-naalden had.

Getijen.

Het is op de dagen van nieuwe en volle maan hoog water ten 12" 20'. Het water heeft agt voeten negen duimen loodregte rijzing en daaling, dat verstaan moet worden van dag-getijen en van die, welke twee of drie dagen na nieuwe en volle maan voorvallen. De nacht-getijen rijzen op dien tijd bijna twee voeten hooger. Dit was zeer duidlijk geduurende het spring-getij van de volle maan, dat kort na onze aankomst voorviel,

viel, en het was klaar dat het even eens zoude zijn bij dat van de nieuwe maan, schoon wij hier niet lang genoeg vertoefden om 'er de uitwerking volkoomen van te zien.

Enige omstandigheden, die hieromtrent dagelijks voorvielen, verdienen nog in het bijzonder vermeld te worden. In de bogt daar wij hout en water haalden, was eene groote menigte drijf-hout op het strand geworpen, van welke wij een gedeelte moesten wegruimen, om bij het water te koomen. Het gebeurde dikwijls dat groote stukken van boomen, die wij over dag buiten bereik van het hoog water van dien tijd hadden gesleept, den volgenden morgen weder drijvende in onzen weg gevonden wierden, en alle onze gooten, om het water afteleiden, uit haare plaatsen geworpen waren, daar zij gedurende de daggetijden onbeweeglijk gelegen hadden. Wij vonden ook dat hout, dat wij tot brandhout gekloofd, en boven het bereik van het dag-getij geplaatst hadden, in den nacht weggedreven was. Sommige van deeze omstandigheden gebeurden elken nacht of morgen, drie of vier dagen gedurende het hoogste van de spring-getijden, gedurende welken tijd wij genoodzaakt waren elk morgen-getij de groote stukken hout uit onzen weg te ruimen, om water te kunnen haalen.

Ik kan niet zeggen of de vloed in het Kanaal valle uit het N. W., Z. W., of Z. O. Ik geloof
niet

niet dat hij uit de laatste streek koome ; maar dit is slechts eene gissing, op de volgende waarneemingen gegrond. De Zuid-Ooster koelten, die wij in het Kanaal hadden, waren zoo verre van den vloed hooger te doen rijzen, dat zij dien eerder nog verminderden, dat waarschijnlijk niet zou gebeurd zijn, als de vloed en de wind uit dezelfde streek waren gekoomen.

VIERDE HOOFDSTUK.

Een storm. De Resolutie krijgt een lek. De gewaande Straat van Admiraal DE FONTE voorbijgevaaren zonder 'er onderzoek naar te doen. Voortzetting van de koers langs de kust van Amerika. Beerings Baai. Kaye Eiland. Beschrijving van hetzelfde. De schepen koomen ten anker. Bezoek van de inboorlingen. Hun gedrag. Hunne begeerte naar glazen koraalen en ijzer. Pooging om de Ontdekking te plonderen. Het lek van de Resolutie gestopt. Men vaart het Kanaal op. Deszelfs uitgestrektheid door de Heeren GORE en ROBERTS onderzocht. Redenen tegens eene opening door hetzelfde naar het Noorden. De schepen vaaren het Kanaal af en loopen in zee.

In den avond van den zes en twintigsten, gelijk reeds gezegd is, in zee geloopt zijnde met sterke voortekenen van eenen annaderenden storm, hadden deeze tekenen ons niet bedrogen. Naauwlijks waren wij het Kanaal uit of de wind liep in een' oogenblik van het N. O. naar het Z. O. ten O., en groeide aan tot eenen sterken stooker met rukwinden en regen, en eene zoo donkere lucht,

STILLEN OCEAAN. [April 1778.] 111

lucht, dat wij niet de lengte van ons schip van ons af konden zien. Bevreesd zijnde, volgens de ondervinding, die ik had zedert onze aankomst op deeze kust, dat de wind zuidlijker zoude loopen, dat ons in gevaar zoude gebragt hebben van op een laager wal te vervallen; loefden wij zoo veel mogelijk op, en stuurden met alle zeilen, die de schepen voeren konde, zuidwestlijk. Gelukkiglijk liep de wind niet meer Zuidwaarts om dan Z. O., zoo dat wij den volgenden morgen met het kriecken van den dageraat vrij van de kust waren.

De Ontdekking enigzints agteruit zijnde, legde ik bij, om haar intewagten, en toen stevende ik weder voort, N. W. stuurende, in welke streek ik onderstelde dat de kust liggen zoude. De wind was Z. O., woei zeer sterk, en met rukwinden met dik nevelachtig weder. Des namiddags ten half twee uren woei het een vollagen orkaan, zoo dat ik het zeer gevaarlijk achtte langer voor den wind af te loopen, en legde dierhalven met de schepen bij, met de stevens naar het zuiden, onder de fokke- en bezaansflag-zeilen. Op deezen tijd kreeg *de Resolutie* een lek, dat ons in het eerst niet weinig ongerustheid baarde. Het wierd bevonden onder den spiegel aan stuurboord te zijn, daar wij uit de brood-kamer het water konden hooren en zien in-

inloopen, gelijk wij toen dagten, twee voeten onder water. Maar dit hadden wij gelukkiglijk mis, want wij bevonden naderhand dat het gelijk met de oppervlakte van het water, zoo niet 'er boven, was, als het schip regt lag. Het was naauwlijks ontdekt of wij vonden de visch-kamer vol water en de vaten 'er in drijvende; maar dit was grootendeels daaraan toeteschrijven dat het water niet naar de pompen kon loopen door de kolen, die op den vloer van die kamer lagen; want na dat het water 'er uit geschept was, dat ons tot middernacht bezig hield, en zijn weg regtstrecks van het lek naar de pompen gevonden had, bleek het dat wij het met eene enkele pomp lens konden houden, hetwelk ons niet weinig genoeg gaf. In den avond liep de wind Zuidlijk, en deszelfs grootste woede begon te bedaaren, waarop wij het mars-zeil en twee bram-zeilen met alle de reeven bij haalden en westwaarts stuurden; maar ten elf uren begon het weér sterker te waaien, dat ons noodzaakte de bram-zeilen te strijken tot den volgenden morgen ten vijf uren, wanneer de storm begon te bedaaren, zoo dat wij dezelve wederom konden bij haalen.

Nu begon het weder op te klaaren, en thans verscheiden mijlen om ons henen kunnende zien, stuurde ik meer noordwaarts. Op den middag was onze Breedte, volgens waarneeming, $50^{\circ} 1'$,
en

en onze lengte 229° 26' (*). Nu stuurde ik N. W. ten N. met eene friske koelte uit t t Z. Z. O. en fraai weder. Maar des avonds ten negen uren begon het weêr sterk te waaien, met rukwinden en regen. Met zulk weder en den wind tuschen Z. Z. O. en Z. W. hield ik dezelfde koers tot den dertigsten, ten vier uren in den morgenstond, wanneer ik N. ten W. stuurde, om weder in het gezicht van het land te koomen. Het speet mij indedaad zeer dat ik dit niet eerder hadde kunnen doen, om de baarblijkelijke reden dat wij nu voorbij de plaats voeren daar de aardrijkskundigen de gewaande Straat van den admiraal DE FONTE geplaatst hebben (†). Wat mij belangt, ik sloeg geen geloof aan zulke losse en onwaarachtijne verhalen, die haare eigene wederlegging medebrengen; maar ik was egter zeer begeerig om in het gezicht van de Amerikaanse kust te blijven, om dit stuk buiten alle tegenspraak optehelderen; maar het zou zeer onvoorzigtig van mij geweest zijn het land aante-doen met zulk een stormachtig weder, of het voordeel van eenen voordeeligen wind te laten

voor-

(*) Het zal niet nodig zijn hier en in de volgende bladeren van dit deel telkens te herhaalen dat de Breedte overal eene Noordlijke en de Lengte eene Oostlijke is.

(†) Zie DELISLE *cart. Générale des Découvertes de l'Admiral DE FONTE &c. Par. 1752* en veele andere kaarten.

voorbijgaan, om naar beter te wagten. Wij waren deezzen dag op den middag op $53^{\circ} 22'$ Breedte en op $225^{\circ} 14'$ Lengte.

Den volgenden morgen (zijnde den eersten Meij) nog geen land ziende, stuurde ik N. O., met een fris koeltjen uit het Z. Z. O. en Z., van ruk-winden en regen-buien met hagel verzeld. Onze Breedte was op den middag $54^{\circ} 43'$, en onze Lengte $224^{\circ} 44'$. Des avonds ten zeven uren, op $55^{\circ} 20'$ Breedte zijnde, kreegen wij het land in het gezigt, zig van het N. N. O. naar het O. of O. ten Z. uitstreckende op twaalf of veertien mijlen afftands. Een uur daarna stuurde ik N. ten W., en den volgenden morgen ten vier uren zagen wij de kust van N. ten W. tot in het Z. O., het naaste gedeelte omtrent zes mijlen van ons (*).

Op

(*) Dit moet zeer nabij de plaats op de Amerikaansche kust zijn daar TSCHERIKOW in het jaar 1741 ankerde; want MULLER plaatst de Breedte van dezelve op 56° . Was deezze Rusfische zee-vaarer zoo gelukkig geweest van wat verder noordwaarts langs de kust te vaaren, zou hij, gelijk wij nu van Kapitein COOK verneemen, baaien en havenen en eilanden gevonden hebben, daar zijn schip veilig zoude hebben kunnen liggen en de landing van zijn volk zoude hebben kunnen gedekt worden. Ziet de bijzonderheden van de rampen, die hem hier bejegenden, daar het volk van twee sloepen, dat hij aan land zond, noolt terug kwam, zijnde waarschijnlijk door de inboorlingen vermoord, in MULLERS *Ontdekkingen van de Rusfen*. Fr. uitg. p. 248,

STILLEN OCEAAN. [Meij 1778.] 115

Op deezen tijd lag de noordlijke punt van ten inkoopend Kanaal, of dat zig ten minsten als zoodanig opdeed, O. ten Z. Het ligt op 56° Breedte, en van daar noordwaarts scheen de kust zeer afgebrooken te zijn, alle twee of drie mijlen baaien en havenen vormende, zoo de schijn ons niet bedroog. Ten zes uren, nader bij land koomende, stuurde ik N. W. ten N., volgens de strekking van de kust, hebbende eene friske koelte uit het Z. O. met enige buijen van hagel, sneeuw en sneeuwachtigen regen. Tusschen elf en twaalf uren voeren wij voorbij eene groep van eilandjens, onder het vast land liggende, op $56^{\circ} 48'$ Breedte, en op de hoogte, of liever ten noorden van de zuidlijke punt van eene groote baai. Een arm van deeze baai in het noordlijk gedeelte van dezelve, scheen noordwaarts in te loopen, agter eenen hoogen ronden berg, die tusschen denzelven en de zee ligt. Deezen berg noemde ik *den Berg Edgcumbe*, en de landpunt, die van denzelven uitsteekt, *Kaap Edgcumbe*. De laatste ligt op $57^{\circ} 3'$ Breedte en op $224^{\circ} 7'$ Lengte, en op den middag lag zij N. 20° W., zes mijlen van ons.

Het

P. 248, 254. De Spanjaarden vonden in het jaar 1775 twee goede havenen alhier op de kust, namelijk die welke *Gualupe* genaamd is op $57^{\circ} 11'$ Breedte, en de andere *de los Remedios* genaamd op $57^{\circ} 18'$ Breedte.

Het land is, uitgezonderd op sommige plaatsen dicht aan zee, overal van eene aanmerkelijke hoogte en heuvelachtig; maar de berg *Edgcumbe* steekt verre boven alle de andere bergen uit. Hij was geheel met sneeuw bedekt, gelijk alle de andere hooge bergen; maar de laage bergen en de vlakker strecken, langs de zee, waren zonder sneeuw en met hout bedekt.

Noordwaarts vorderende vonden wij de kust van Kaap *Edgcumbe* zes of zeven mijlen N. en N. O. te strekken en aldaar eene groote baai te vormen. In den mond van die baai liggen enige eilanden, waarom ik haar *de Eilanden-Baai* noemde. Zij ligt op $57^{\circ} 20'$ Breedte (*), en scheen zig in verscheiden armen te verdeelen, van welke een naar het zuiden draalde, en waarschijnlijk gemeenschap zal hebben met de baai aan de oost-zijde van Kaap *Edgcumbe*, en het land van die Kaap tot een eiland zal maaken. Des avonds ten agt uren lag de Kaap Z. O. $\frac{1}{2}$ Z.; de *Eilanden Baai* N. 53° O. en een ander kanaal, voor hetwelk ook enige eilanden liggen N. 52° O. vijf mijlen van ons. Ik bleef N. N. W. $\frac{1}{2}$ W. en N.

(*) Het schijnt dat de Spanjaards, in het jaar 1775, in deeze zelfde baai hunne haven gevonden hebben, die zij *de los Remedios* noemen. De Breedte is naauwkeuriglijk dezelfde, en in hun dagverhaal wordt gezegd dat zij wordt gedekt door eene lange rei van hooge eilanden. Zie *Miscellanies* van *Daines Barrigton*, p. 503, 504.

N. W. ten W. stuuren, gelijk de kust strekte, met eene fraaie koelte uit het N. O. en helder weder.

Den derden, des morgens ten half vijf uur, lag de Berg *Edgcumbe* Z. 54° O.; een breed kanaal N. 50° O. zes mijlen van ons, en de naaste land-punt in het N. W., onder eenen zeer hoogen spitsen berg liggende, die den naam van *Mooi Weder Berg* (*Mount Fair Weather*) kreeg, lag N. 32° W. Het kanaal wierd *Kruis-Kanaal* genoemd, omdat de dag, waarop het eerst gezien wierd, in onze almanakken aldus genoemd wordt. Het scheen zig in verscheiden takken te verdeelen, welker breedste noordwaarts draaide. De zuid-oost-punt van dit kanaal is een hoog voorgebergte, dat den naam van *Kruis-Kaap* kreeg. Het legt op $57^{\circ} 57'$ Breedte en op $223^{\circ} 21'$ Lengte. Op den middag lag het in het Z. O. van ons, en de punt onder den spitsen berg, die *Kaap Mooi Weer* genoemd wierd, N. ten W. $\frac{1}{2}$ W., op den afstand van dertien mijlen. Onze Breedte was nu $58^{\circ} 17'$ en onze Lengte $222^{\circ} 14'$, en wij waren drie of vier mijlen van land. In deeze ligging bevonden wij de afwijking van de kompas-naald van $24^{\circ} 11'$ tot $26^{\circ} 11'$ Oostlijk.

Hier verliet ons de Noord-Oosten wind en wierd opgevolgd door ligte koeltjens uit het N. W., die verscheiden dagen aanhielden. Ik stuurde Z. W. en W. Z. W. tot den volgenden morgen ten agt

uuren, wanneer wij wendden en op het land aan hielden. Op den middag was onze Breedte $58^{\circ} 22'$ en onze Lengte $220^{\circ} 45'$. *Mooi Weder Berg*, de spitse berg boven de Kaap van dien naam, lag Noord 63° O., en de wal onder denzelven twaalf mijlen van ons. Deeze berg, die op $58^{\circ} 52'$ Breedte en op 222° Lengte, en vijf mijlen binnens lands ligt, is de hoogste van eene keten, of llever van eene rug van gebergte, die aan den noord-wester mond van *Kruis-Kanaal* beginnen en naar het N. W. loopen, evenwijdig met de kust. Dit gebergte was geheel met sneeuw bedekt, van deszelfs hoogsten top tot de zee-kust, uitgezonderd op enige weinige plaatsfen, daar wij boomen konden bespeuren, die, als het ware, uit de zee opreezen, en die wij daarom onderfelden dat op laag land groeiden, of op eilanden, welke langs de kust lagen (*). Ten vijf uuren in den agtermiddag, zijnde wij toen op $58^{\circ} 53'$ Breedte en op $220^{\circ} 52'$ Lengte, ver-
toonde

(*) Volgens MULLER kwam BEERING op de kust van Noord-Amerlka op $58^{\circ} 28'$ Breedte, en hij beschrijft derzeiver voorkoomen aldus: *l'Aspect du país étoit effrayant par ses hautes montagnes couvertes de neige*. De bergketen of berg-rug, met sneeuw bedekt, van welke Kapitain COOK alhier op dezelfde breedte melding maakt, koomt naauwkeuriglijk overeen met hetgeen door BEERING gezien is. Ziet MULLER *voyage & découvertes des Russes* p. 248—254.

roonde zig de top van eenen hoogen berg boven den horizont in het Noorden, 26° W., en, gelijk wij naderhand bevonden, op veertig mijlen afftands. Wij zagen denzelfen aan VOOR BEERINGS *Berg Elias*, en hij is ook op onze kaart met dien naam getekent.

Wij zagen deezen dag verscheiden walvisfchen, zee-honden en bruinvifchen, veele meeuwen en verscheiden troepen van vogelen, die eenen zwarten ring om den kop hadden, den tip van den flaert en het bovenste gedeelte van de vleugelen met eenen zwarten band, en het overige van boven blaauwachtig en van onderen wit. Wij zagen oock eenen bruinachtigen eend met eenen zwarten of donker blaauwen kop en hals op het water drijvende.

Slechts ligte windjens en van tijd tot tijd ftilte hebbende, vorderden wij langzaam, zoo dat wij ons op den zesden op den middag eerst op de Breedte van $59^{\circ} 8'$ en op de Lengte van $220^{\circ} 19'$ bevonden. De *Mooi Weder Berg* lag Z. 63° O. van ons, en de *Berg Elias* N. 30° W., terwijl het naaste land omtrent agt mijlen van ons af was. In de streek van N. 47° O. van deeze plaats was het voorkoomen van eene baai en een eiland op de hoogte van de zuid-punt van dezelve, dat met hout bedekt was. Hier onderstel ik dat Commandeur BEERING ten anker heeft gelegen. De Breedte, die $59^{\circ} 18'$ is, koomt vrij wel met

de kaart van zijne reis overeen (*), en de Lengte is 221° O. Agter de baai (die ik met den naam van *Beerings Baai* zal onderscheiden, ter eere van derzelve ontdekker) of liever ten zuiden van dezelve is de keten bergen, van welke hier boven melding gemaakt is, afgebrooken door eene vlakte van enige weinige mijlen uitgestrektheid, agter welke het gezicht onbepaald was, zoo dat 'er of vlak land of water agter ligt. In den agtermiddag, enige uren stilte hebbende, nam ik deeze gelegenheid waar om te peilen, en vond zeventig vademmen water op eenen modderachtigen grond. De stilte wierd opgevolgd door een ligt koeltjen uit het Noorden, met welk wij Westwaarts stuurden, en den volgenden dag op den middag waren wij op $59^{\circ} 27'$ Breedte en op $219^{\circ} 7'$ Lengte. In deeze ligging lag *Mooi Weder Berg* Z. 70° O. De Berg *Elias* N. $\frac{1}{2}$ W. het westlijkst land in het gezicht N. 52° W., en onze afstand van het land was vier of vijf mijlen, terwijl de diepte twee en tagtig vademmen was over eenen modderachtigen grond. Van deeze plaats konden wij eene baai zien (die het voorkoomen had van rond te zijn) onder het hoog land, met laag boschachtig land ter wederzijde.

Nu

(*) Kapitein COOK bedoelt waarschijnlijk MULLERS kaart voor zijne historie van de Rusfische ontdekkingen geplaatst.

Nu vonden wij dat de kust zeer veel naar het Westen week, en nauwlijks iets naar het Noorden draaide, en alzoo wij den wind meest uit het Westen hadden, en dezelve zeer zwak was, vorderden wij weinig. Den negenden, op den middag, was onze Breedte $59^{\circ} 30'$ en de Lengte 217° . In deeze ligging was ons naaste land negen mijlen verre, en de Berg *Elias* lag N. 30° O. negentien mijlen van ons. Deeze berg ligt twaalf mijlen in het land op de Breedte van $60^{\circ} 27'$ en op de Lengte van 219° . Hij behoort tot eenen rug van zeer hooge bergen, die als eene verlenging van de voorige mogen gerekend worden, alzoo zij slechts door de bovengemelde vlakke van dezelve gescheiden zijn. Zij strekken zig naar het Westen uit tot de Lengte van 217° , daar zij, schoon niet eindigende, veel van hunne hoogte verliezen, en meer afgebrooken en verdeeld worden.

Den tienden, op den middag, was onze Breedte $59^{\circ} 51'$, en onze Lengte $215^{\circ} 56'$, zijnde wij nu niet meer dan drie mijlen van de kust van het vast land, dat zig van O. & N. tot N. W. & W. uitstreckte, zoo verre het oog reiken kon. Ten Westen van deeze laatste rigting lag een eiland, dat zig van N. 52° W. tot Z. 85° W. uitstreckte op den afstand van zes mijlen van ons. Daar schiet eene punt uit van het vast land naar het noord-oostdijk gedeelte van het eiland, liggende

op deezen tijd N. 30° W., vijf of zes mijlen van ons. Deze punt noemde ik *Sucklings-Kaap* (*). De punt van de kaap is laag, maar binnen dezelve is een vrij hooge berg, die door laag land van het gebergte gescheiden wordt, zoo dat de kaap op een' afstand een eiland gelijkt. Aan de noordzijde van *Sucklings-Kaap* is eene baai, die van enige uitgestrektheid en voor de meeste winden gedekt scheen te zijn. Ik meende mij naar die baai te begeeven om ons lek te stoppen, alzoo alle onze poogingen om zulks in zee te doen te vergeefsch waren geweest. Met dit oogmerk stuurde ik naar de Kaap; dan alzoo wij slechts veranderlijke ligte zugtjens hadden, naderden wij dezelve langzaam. Wij waren egter voor den avond nabij genoeg om enig laag land te zien dat van de Kaap naar het N. W. uitstak, zoo dat het 't oostlijk gedeelte van de baai voor de Zuiden winden dekte. Wij zagen ook enige kleine eilandjens in de baai en hooge klippen tusschen de Kaap en het noord-oostlijk eind van het eiland; doch daar scheen nog eene opening ter wederzijden van deeze klippen te zijn, en ik bleef den geheelen nacht naar dezelve stuuren, hebbende van drie en veertig tot zeven en twintig vadem water over eenen modderigen grond.

Den

(*) Naar eenen verdienstlijken Kapitein in Engelschen zee-dienst van dien naam.

Den volgenden morgen ten vier uren liep de wind, die meest in het N. O. geweest was, naar het Noorden. Deezen wind tegens ons zijnde, liet ik mijn voorneemen van binnen het eiland, of in de baai te gaan vaaren, alzoo geen van beiden zonder verlies van tijd geschieden kon. Ik loefde dan op naar het westlijk eind van het eiland. De wind was zwak, en ten tien uren wierd het stil. Niet verre van het eiland zijnde, voer ik 'er met de sloep naar toe en gong aan wal, met inzicht om te zien wat 'er aan de andere zijde lag; doch bevindende dat het naar de bergen verder was dan ik verwagte, en de weg steil en vol struiken, was ik genoodzaakt van dit voorneemen af te zien. Ik liet aan den voet van een' boom, op eene kleine hoogte, niet verre van het strand, eene flesch met een' papier 'er in, waarop de naamen van de schepen en de dag van onze ontdekking geschreven waren, waar bij ik twee zilveren tweestuivers stukken van zijner Majesteit muntslag van het jaar 1772 voegde. Deeze met vele andere waren mij ter hand gesteld door den Wel Eerwaarden Heer KAYE, toen Onder- Almoezenier en Kapelaan van zijne Majesteit, en nu Deken van Lincoln, en, als een blijk van mijne achting voor dien Heer, noemde ik het eiland naar zijnen naam *Kayes-Eiland*. Het is elf of twaalf mijlen lang, en loopt in de streek van N. O. en Z. W.;

maar

maar deszelfs breedte is nergens boven eene of anderhalve mijl. De zuid-westlijke punt, die op $59^{\circ} 49'$ Breedte en $216^{\circ} 58'$ Lengte ligt, is zeer aanmerklijk, zijnde eene kaale rots, die hoog verheven is boven het land daar agter. Daar is ook eene hooge klip regt over dezelve liggende, die, in enige oogpunten gezien, zig als een vervallen kasteel vertoont. Naar de zee eindigt het eiland in eene soort van naakte schuin-sche kliften, met een strand, dat van het water tot derzelve voeten maar enige schreden breed is, van groote kei-steentjens, op sommige plaatsen vermengd met een bruinachtig kleiachtig zand, dat de zee schijnt nedertezetten, als zij 'er op rolt, en dat door de riviertjens of afvallende stroomen van de hoogten is afgespoeld. De kliften bestaan uit eenen blaauwachtigen steen of rots, in eenen zagten of brokkeligen staat, behalven op enige weinige plaatsen. Daar zijn sommige plaatsen op het strand, die afgebrooken zijn door kleine valleien of holten, uit elke van welke een riviertjen of stroom met eene aanmerklijke drift nederstort, schoon men onderstellen mag dat zij alleen worden aangevuld door de sneeuw, en niet langer duuren dan tot deeze geheel gesmolten is. Deeze valleïen staan vol pijnboomen, die tot digt aan den ingang van dezelve groeiën, maar slechts tot halver weg naar het hooger of middenst gedeelte van het eiland. Het met hout bewasfen

ge-

gedeelte begint ook overal onmiddelijk boven de kliften en loopt voort tot dezelfde hoogte als het voorig, zoo dat het eiland, als het ware, met eenen breedten gordel van hout, op deszelfs zijde, tusfchen den top van het kliftachtig strand en de hoogere gedeelten in het middenpunt bedekt is. De boomen zijn egter geenzints van eene ongemeene hoogte; weinige zijn zoo dik, dat men dezelve niet met de armen zoude kunnen omvatten, en omtrent veertig of vijftig voeten hoog, zoo dat zij in den fcheepsbouw alleenlijk zouden kunnen dienen voor bram-ftengen en andere kleine stukken. Het zou moeijelijk te zeggen zijn van welke grootte de boomen zijn, die op het nabuurig vast land groeijen; maar wij merkten op dat 'er onder het drijf hout op het strand geene lagen die grooter waren dan die wij zagen staan groeijen. De pijnboomen fcheenen alle van eene zelfde foort te zijn, en daar was noch Kanadafche pijnboom noch cypresfenboom te zien; maar daar waren enige, die elzen fcheenen; zij waren klein, en hadden hunne bladeren nog niet uitgefchoten. Op de randen van de kliften, en hier en daar op de fchuiften, was de oppervlakte van den grond met eene foort van zooden, omtrent een halven voet dik, bedekt, die uit het gemeen mos fcheen te bestaan, en de top of het bovenst gedeelte van het eiland had bijna hetzelfde voorkoomen in kleur, doch dat het bedekte fcheen dikker te zijn.

Ik vond onder de boomen enige aalbezieën en haagdoorn-struiken, een klein geel viooltjen, en de bladeren van enige andere planten, die nog niet in bloei waren, eene in het bijzonder, welke de Heer ANDERSON voor de *heracleum* van LINNEUS aanzag, het zoete kruid, welk STELLER, die BEERING verzelde, meende dat de Amerikanen alhier tot voedsel bereiden op dezelfde wijze als de inboorlingen van *Kamschatka* (*).

Wij zagen in de bosfchen een' kraai vliegen, twee of drie van de arenden met witte koppen, van welke in de beschrijving van *Nootka* gewag is gemaakt, en eene andere soort, al zoo groot, die ook van dezelfde kleur scheen, of zwarter, en slechts eene witte borst had. Deeze soort is in de Verzameling van LEVER, en is door den Heer LATHAM beschreven in zijne *synopsis of Birds* vol. I. pag. 33. N. 72. onder den naam van den *witbuikigen arend* (†). In onze overvaart van het fchip naar land zagen wij veele vogelen op het water zitten, of in troepen of bij paaren vliegen, van welke de voornaamfte enige quebrantahuesfos waren, duikers, eenden of groote onweërsvogelen, meeuwen en water-raaven. De duikers waren van tweeërleie foorten, de eene zeer groot, zwart

(*) Zie MULLER p. 256.

(†) *Falco leucogaster* LINN. N. 43.

zwart van kleur, met eenen witte borst en buik, de ander kleiner en met een langer en puntiger snavel, die de gemeene pappegaai-duiker of zeehen schein te zijn. De eenden waren ook van tweeërleie foorten, de eene bruinachtig met eenen zwarten of donker bruinen kop en hals, misfchien de steen-eend door *STELLER* beschreven. De andere vliegen in grooter troepen, maar zijn kleiner en van eene vuil zwarte kleur. De meeuwen waren van de gemeene soort, en van die welke bij troepen vliegen. De water-raaven waren groot en zwart van kleur, met eene witte vlek agter de vleugelen als zij vloogen; maar het was waarschijnlijk slechts de groote water-raaf. Men zag ook eenen enkelen vogel vliegen, naar allen schijn van het meeuwen geslacht, sneeuw-wit van kleur met zwart langs een gedeelte van de boven-zijde van de vleugelen. Alle deeze waarneemingen ben ik aan den Heer *ANDERSON* verschuldigd. Op de plaats daar wij landden kwam een vos op den rand van het bosch en zag ons met weinig schrik aan, op zijn gemak voort wandelende, zonder enigen schijn van vrees. Hij was van eene roodachtige geele kleur, gelijk sommige van de vellen, die wij te *Nootka* gekogt hadden, maar niet groot. Wij zagen ook twee of drie kleine zee-honden bij het strand, maar geene andere viervoetige dieren of vogelen, noch geene

de

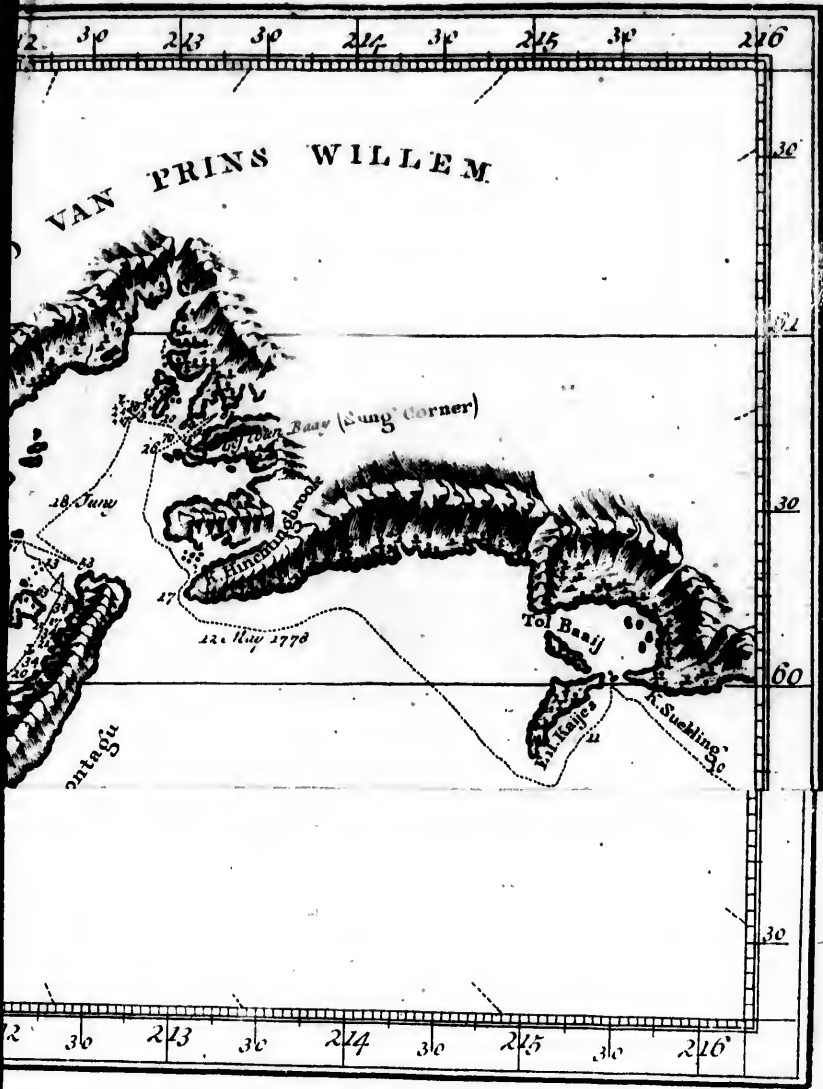
de minste tekenen dat 'er ooit inwooneren op het eiland geweest waren.

Ten half drie uren na den middag keerde ik naar boord terug, en stuurde met eene Oostlijke labber koelte naar de zuid-westlijke punt van het eiland, die wij ten agt uren om gevaaren waren, en toen hielden wij het naar het westlijkst land, dat in het gezigt was, dat op deezen tijd N. W. $\frac{1}{2}$ N. van ons lag. Aan de noord-west zijde van het noord-oostlijk eind van *Kayes-Eiland* ligt nog een ander eiland, dat zig omtrent drie mijlen Z. O. en N. W. uitstrekt tot binnen denzelfden afstand van het noord-westlijk eind van de bovengenoemde baai, die door den naam van *Controlleurs-Baai* onderscheiden is.

Den volgenden morgen ten vier uren was *Kayes-Eiland* nog in het gezigt, liggende O. $\frac{1}{2}$ Z. Op deezen tijd waren wij omtrent vier of vijf mijlen van het vast land, en het westlijkst gedeelte dat in het gezigt was lag N. W. $\frac{1}{2}$ N. Wij hadden nu eenen frissen stooker uit het O. Z. O., en naarmaate wij naar het N. W. vorderden, deed zig meer en meer westlijk land op, en ten laatsten ten Zuiden van het Westen, zoo dat op den middag, toen de Breedte $60^{\circ} 11'$ en de Lengte $213^{\circ} 28'$ was, het naaste land Z. W. ten W. $\frac{1}{2}$ W. van ons lag. Te zelfden tijd lag de oostlijke punt van een breed kanaal W. N. W. drie mijlen van ons.

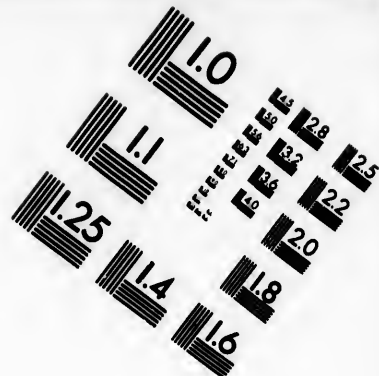
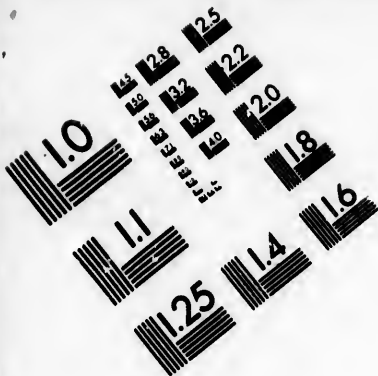
Van

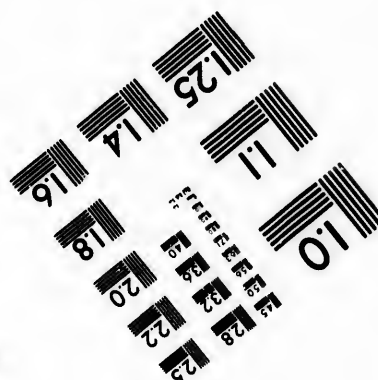
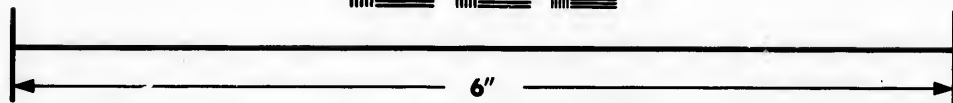
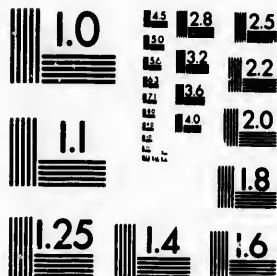

het
 e ik
 ijke
 het
 en,
 nd,
 W.
 van
 ligt
 mij-
 den-
 van
 van
 was
 1/4 Z.
 mij-
 eelte
 had-
 , en
 l zig
 rsten
 mid-
 13°
 van
 van
 ons.
 Van

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

0
11
E 28
E 32
E 25
E 36
E 22
E 20
E 18
6

11
10
15
16
17

205 30 206 30 207 30 208 30 209 30 210 30

KAART
van
COOK'S RIVIER.
In het NO. gedeelte van
AMERIKA.

30
61
30
60
30
50
30
58
30

Deel. 24. 30. O.

Deel. 23. 30. O.

Deel. 21. 30. O. 22. Jany
Deel. 22. 30. O.
Ed. van St. Hermonenes

Oostelyke Ijngt

205 30 206 30 207 30 208 30 209 30 210 30

Costelyke Tongte van Greenwich.

...
w
z
w
h
re
w
z
o
lu
ik
vo
Ka
ge
ge

pe
in

Van de *Controlleurs-Baai* tot deeze punt, die ik *Kaap Hinchingbroke* noem, is de strekking van de kust ten naastenbij O. en W. Verder op scheen zij naar het Zuiden te strekken, eene strekking zoo strijdig met de nieuwere kaarten, naar de onlangs gedaane Rusfische ontdekkingen vervaardigd, dat wij reden hadden te verwagten dat wij door het kanaal, dat voor ons lag, eenen doorgang naar het Noorden zouden vinden, en dat het land in het W. en Z. W. niet anders was dan eene groep eilanden. Voeg hier bij dat de wind nu Z. O. was, dat wij met mist en storm bedreigd wierden, en dat ik naar eene plaats moest omzien om het lek te stoppen, eer wij weder sterken wind kreegen. Deeze redenen noopten mij naar het kanaal te stuuren, dat wij niet zoo dra bereikt hadden of het weder wierd zoo mistig, dat wij geene Engelsche mijl vooruit konden zien, zoo dat het nodig wierd de schepen op de eene of andere plaats in veiligheid te brengen tot de lucht zoude opgeklaard zijn. Mer dit inzicht loefde ik digt onder *Kaap Hinchingbroke* en ankerde voor eene kleine bogt, een weinig binnen de Kaap, op agt vademen water, in eenen kleiachtigen grond, en omtrent een vierde van eene Engelsche mijl van land.

De sloepen wierden nu uitgezet, deeze om te peilen en geene om te vischen. De zegen wierd in de bogt getrokken, maar zonder vrugt; want

hij scheurde. De mist trok bij korte tusfchenpoozen op en gaf ons een gezigt van de landen rondom ons. De Kaap lag Z. ten W. $\frac{1}{2}$ W. op eene mijl afstand; de west-punt van het kanaal Z. W. ten W. op vijf mijlen afitand; en het land strekte zig aan die zijde uit tot W. ten N. Tusfchen deeze streek en die van N. W. ten W. konden wij geen land zien, en dat in de laatste streek lag schein op eenen grooten afstand te zijn. De westlijke punt, die wij op den noord-wal in het gezigt hadden, lag N. N. W. $\frac{1}{2}$ W. op twee mijlen afitands. Tusfchen deeze Kaap en het land, waaronder wij ten anker lagen, is eene baai, omtrent drie mijlen diep, aan welker zuid-oost-zijde twee of drie bogten zijn, gelijk die, voor welke wij ten anker gekoomen waren, en in het midden enige rotsachtige eilanden.

Ik zond den Heer GORE naar deeze eilanden, in hoop dat hij enige eetbaare vogelen zoude schieten; maar naauwlijks was hij aan dezelve gekoomen of daar verscheenen omtrent twintig inboorlingen in twee groote kanos, waarop hij het geraaden vond weder naar de schepen te keeren, werwaarts zij hem volgden. Zij wilden het niet waagen aan het schip te koomen, maar hielden zig op enigen afstand, overluid schreeuwende en beurtelings hunne armen te zaamen slaande en uitstreckende, en zij begonnen in korten tijd eene soort van gezang, op de wijze van die van *Nootka*.

Hun-

Hunne hoofden waren ook met vederen bestrooid. Een hunner hield een wit kleed uit, dat wij voor een teken van vriendschap hielden, en een ander stond op in de kano, moeder naakt, omtrent een vierde uurs lang, met zijne armen uitgestrekt als een kruis, en beweegingloos. De kanos waren niet van hout gemaakt, gelijk in *Koning Georges* of *Noorka-Kanaal*. Het geraamte alleen, dat uit dunne latten bestond, was daarvan vervaerdigd, en de buitenzijde bestond uit yellen van zee-honden, of diergelijke dieren. Schoon wij alle hunne vriendschap-tekenen beantwoordden en door allerleie uitdruklijke gebaerden hen tragteden aante-moedigen om aan het schip te koomen, konden wij hen egter daartoe niet overtreeden. Sommige van ons volk herhaalden enige van de gemeene woorden van de Noorkasche taal, gelijk *seekemaile* en *mahook*; maar zij scheenen die niet te verstaan. Na enige geschenken ontvangen te hebben, die hun wierden toegeworpen, begaven zij zig naar de plaats aan land, van waar zij gekoomen waren, ons door tekenen te verstaan geeyende dat zij ons des anderen daags 's morgens wederom zouden koomen bezoeken. Twee hunner egter in eene kleine kano beloerden ons in den nacht, waarschijnlijk met oogmerk om het een of ander te beschaaren, denkende dat wij alle in slaap zouden zijn; want zij vertrukken zoo haast zij bevonden dat zij ontdekt waren.

Gedurende den nacht was de wind Z. Z. O. sterk en met rukwinden waaiende met regen en eene zeer dikke lucht. Den volgenden morgen ten tien uren bedaarde de wind, en het weder wat helderer zijnde, gongen wij onder zeil om naar eene bekwaame plaats omtezien, daar wij het lek zouden kunnen zoeken en stoppen, alzoo de plaats daar wij nu lagen daartoe te zeer open lag. Eerst stelde ik voor de baai, voor welke wij geankerd waren, optevaaren; maar de helderheid van het weder bragt mij in verzoeking om Noordwaarts te stuuren, het groot kanaal verder in, als in onzen weg zijnde. Zoo dra wij de noord-westlijke punt van de bovengemelde baai voorbij waren, vonden wij dat de kust aan die zijde eensklaps naar het Oosten week. Ik volgde dezelve niet, maar hield onze koers noordwaarts naar eene landpunt, welke wij in die streek zagen.

De inboorlingen, die ons den voorigen avond bezocht hadden, kwamen in den morgen wederom af in vijf of zes kanos, maar niet voor wij onder zeil waren, en schoon zij ons enigen tijd volgden, konden zij ons egter niet inhaalen. Voor twee uren in den agtermiddag keerde het slechte weder terug met eenen zoo dikken nevel, dat wij geen ander land konden zien dan de voorgemelde punt, die wij ten half vijf uren bereikten, en bevonden een klein eiland te zijn, omtrent twee Engelsche mijlen van de nabuurige kust liggende,
wel-

welke eene land-punt was, aan welker oostlijke zijde wij eene fraaie baai, of liever haven, ontdekten. Wij laveerden 'er naar toe, onder gereefde top-zeilen en onder-zeilen. De wind woei sterk uit het Z. O. en in bovenmaatige zwaare ruk-winden met regen. Bij tijden zagen wij overal in de rondte land; maar het weder was over het algemeen zoo mistig, dat wij niets konden zien dan de kusten van de baai, welke wij in laveerden. Terwijl wij het eiland voorbij voeren, was onze diepte zes en twintig vademen met eenen modderigen grond. Kort daarop vermeerde de diepte tot zestig en zeventig vademen met eenen rotsachtigen grond; maar in den mond van de baai was de diepte van dertig tot zes vademen, de laatste zeer dicht aan wal. Eindelijk noodzaakte de hevigheid der rukwinden ons ten agt uren in dertien vademen te ankeren, voor wij zoo verre in de baai gevorderd waren als mijn voorneemen was; maar wij achteden onszelve gelukkig dat wij ons op dit uur reeds genoeg beveiligd hadden, want de nacht was uitermaate stormachtig.

Hoe slegt het weder ook ware, verhinderde het egter niet dat drie van de inboorlingen ons een bezoek kwamen geeven. Zij kwamen af in twee kanos, twee mannen in de eene en een in de andere, zijnde het getal, dat elke kano voeren konde; want zij waren op dezelfde wijze als die van de

Esquimaux gebouwd en zamengesteld; alleenlijk waren 'er in de eene twee gaten, waarin twee menschen zitten konden, en in de andere maar een. Elk deezer mannen had een stok omtrent drie voeten lang, met groote vederen of vleugelen van vogelen 'er aan gebonden. Deeze hielden zij dikwijls naar ons op, met inzicht, naar wij gisten, om hunne vreedzaame geneigdheid te kennen te geeven (*).

De behandeling, welke deeze mannen ontmoeteden, lokte veele andere aan om ons te bezoeken, hergeen zij den volgenden morgen tusfchen een en twee uren deden in groote en kleine vaartuigen. Sommige waagden het aan boord te koomen, maar niet voor enige van ons volk in hunne booten waren overgestapt. Onder die, welke aan boord kwamen, was een man van middelbaaren ouderdom, die een goed voorkoomen had, en welken wij naderhand bevonden hun Opperhoofd te zijn. Hij was gekleed in eene kleeding, van het vel van den zee-otter gemaakt, en had eene muts op zijn hoofd, gelijk die, welke

door

(*) Dus wierd ook BERRINGS volk ontvangen aan de *Schumagin-Eilanden* op deeze kust, in het jaar 1741. MULLERS woorden zijn: *On sçait ce que c'est que le Calumet, que les Americains septentrionaux présentent en signe de paix. Ceux-ci en tenoient de pareils en main. C'étoient des batons avec ailes de faucon, attachées au bout. Decouvertes p. 268.*

door het volk van *Koning Georges Kanaal* gedraagen worden, met hemelsblauwe koraalen versierd, omtrent van de grootte van eene groote erwet. Hij scheen aan dezelve veel meer waarde te hechten dan aan onze witte glazen koraalen. Doch alle soorten van koraalen scheenen bij dit volk in hooge achting te zijn, en zij gaven 'er gereedlijk hetgeen zij hadden in ruiling voor, zelfs hunne fraaie zee-otter vellen. Maar ik moet ook zeggen dat zij geen meer waarde aan dezelve hechteten dan aan andere vellen, dat ook het geval was geweest in *Koning Georges Kanaal*, tot ons volk 'er eens grooter waardij aan gegeven had, en zelfs toen nog wilden de inboorlingen van beiden die plaatsen nog liever eene kleding van deeze gemaakt afitaan dan eene van de vellen van wilde katten of marters.

Dit volk was ook begeerig naar ijzer; maar zij wilden stukken hebben van ten minsten acht of tien duimen lengte en van de breedte van drie of vier vingeren; want kleine stukjens verwierpen zij volstrekt; zij kreegen dan ook weinig ijzer van ons, alzoo het thans schaarsch bij ons geworden was. De punten van sommige van hunne speeren of lansen waren van dat metaal, andere waren van koper, en enige weinige van been, waarvan de punten van hunne werp-schichten en pijlen ook gemaakt waren. Ik kon het Opperhoofd niet overhaalen om zig onder het boven-

dek te waagen; ook bleeven hij en zijne medgezellen niet lang aan boord. Doch zoo lang wij hun gezelschap genooten, was het nodig naauwkeurig op hen te letten, alzoo zij weldra eenen diesachtigen aart verrieden. Eindelijk, na omtrent drie of vier uren aan *de Resolutie* gelegen te hebben, verlieten zij die alle en begaven zig naar *de Ontdekking*, daar nog niemand van hun geweest was dan een enkel man, die nu van dat schip kwam en met de overige terstond derwaarts gong. Toen ik dit zag, dagt ik dat deezem man aldaar iets ontmoet was, hetwelk hij wist dat zijnen landgenooten beter zoude aanstaan dan hetgeen hun aan ons schip bejegend was; maar hierin was ik bedrogen, gelijk weldra zal blijken.

Zoo dra zij weg waren, zond ik eene sloep af om agter in de baai te peilen; want, alzoo de wind maatig was, nam ik voor het schip tegens den wal te leggen, zoo 'er eene bekwaame plaats konde gevonden worden, daar ik onzen arbeid om het lek te stoppen konde beginnen. Het leed niet lang of alle de Amerikanen verlieten *de Ontdekking*, en, in plaats van naar ons weder te keeren, roeiden zij naar onze sloep, die aan het peilen was. De Officier, die in dezelve was, dit ziende, keerde terug naar het schip en wierd van alle de kanos gevolgd. Niet zoo dra was het volk van de sloep aan boord overgeklommen, twee
van

van hun in dezelve latende tot eene wagt , of enige van de Amerikaanen stapten 'er in. Sommige hielden den twee mannen hunne speeren voor de borst ; andere wierpen het touw , waarmede de sloep aan het schip vast was , los , en de overige tragteden haar weg te boegseeren ; maar zoo dra zij zagen dat wij ons gereed maakten om hun wederstand te bieden , lieten zij haar los , stapten uit dezelve in hunne kanos over , en deden ons tekenen dat wij onze wapenen zouden nederleggen , met een voorkoomen van zoo volmaakt onverschillig te zijn als of zij niets misdaan hadden. Dit , schoon een vrij stout stuk , evenaarde egter niet hetgeen zij aan boord van *de Ontdekking* onderstaan hadden. De man , die alle zijne landslieden van *de Resolutie* naar het ander schip kwam haalen , was eerst aan boord geweest , daar hij , door alle de luiken ziende , en niemand bespeurende dan den Officier die de wagt had , en nog eenen of twee andere , ongetwijfeld dagt dat zij haar met gemak zouden kunnen plunderen , vooral naardien zij op enigen afstand van ons lag. Het was ongetwijfeld met dit inzicht dat zij zig alle derwaarts begaven. Verscheiden klommen zonder enige omstandigheid over , trokken hunne mesfen , deden tekenen aan den Officier en het volk op het dek van af te houden , en begonnen rond te zien naar buit. Het eerst dat zij vonden was het roer van eene van de sloepen , dat zij degeenen van

hun volk, die in de kanos gebleven waren, over boord toewierpen. Voor zij tijd hadden een ander voorwerp te vinden daar zij zin in hadden, geraakte het volk op de been en begon op het verdek te koomen, met sabels gewapend. Dit ziende droop het geheel gezelschap plonderaars af naar hunne kanos, met even zoo veel bedaardheid en onverschilligheid als toen zij de sloep overgaven, en men zag dat zij degeenen, die niet aan boord geweest waren, beduiden hoe veel langer de mesfen van het scheepsvolk waren dan de hunne. Het was toen dat mijne sloep aan het peilen was, dat zij moeten bespeurd hebben, want zij begaven 'er zig naar toe, zoo dra zij zagen dat hun aanslag op *de Ontdekking* mislukt was. Ik twijfel in het minst niet of hun bezoek, zoo vroeg in den morgenstond, had ten oogmerk ons te plunderen, in onderstelling dat zij alle man, in slaap zouden vinden.

Mogen wij uit deeze omstandigheden niet met grond besluiten dat dit volk geen schiet-geweer kent? Want voorwaar, zoo zij maar iets van deszelfs uitwerking geweeten hadden, zouden zij het nooit hebben durven waagen eene sloep van onder het geschut van een schip wegtebaalen, in het aanzien van meer dan honderd mannen; want de meeste van mijn volk stonden naar hen te kijken op het tijdstip dat zij dit ondernamen. Na alle deeze strecken waren wij egter nog zoo gelukkig
hen

hen in dit opzigt zoo onkundig te laten als wij hen gevonden hadden; want zij hoorden noch zagen eenen snaphaan affschieten dan op vogelen.

Zoo als wij het anker zouden gaan opwinden, om de baai verder optevaaren, begon het zoo sterk als te vooren te waaien en te regenen, zoo dat wij genoodzaakt waren het kabel weder uit te vieren en ons vast te leggen. Tegens den avond bevinde dat de wind niet stilde, en dat 'er nog enige tijd konde verloop en eer 'er zig eene gelegenheid opdeed om hooger op te koomen, kwam ik tot het besluit het schip te kringen daar wij waren, en met dit inzicht vertuide ik het met een werpanker en paerden-lijn. In het ligten van het anker uit de sloep wierd een van de matroozen, hetzij door onkunde of zorgeloosheid of door beiden, door de boei-reep over boord gelleept, en volgde het anker naar de diepte. Het is opmerklijk dat hij in deezen hachlijken toestand nog tegenswoordigheid van geest genoeg had om zig los te maaken en naar boven te koomen, daar hij opgevischt wierd met een van zijne beenen op eene gevaarlijke wijze gebrooken.

Den volgenden morgen vroeg legden wij het schip overzijde, om bij het lek te koomen en het te stoppen. Toen wij het beslag 'er af genoomen hadden, zagen wij dat het in de naaden was, die zeer gnapten, zoo in als onder de ombalken, en op

op veele plaatsen was 'er geen werk meer in. Terwijl de timmerlieden deeze gebreken verhielpen, vulden wij alle onze ledige water-vaten aan een beekjen, dat digt bij het schip was. De wind was nu maatig, maar het weder was dik en mistig met regen.

De inboorlingen, die ons den voorigen dag, toen het slegt weder begon, verlaaten hadden, kwamen ons deezen morgen weder een bezoek geeven. Die eerst kwamen waren in kleine kanos, andere kwamen daarna in groote sloepen, in eene van welke twintig vrouwen en een man waren, behalven de kinderen.

In den avond van den zestienden klaarde het weder op, wanneer wij ons aan alle zijden door land omringd vonden. Onze legplaats was aan de oostzijde van het kanaal, op eene plaats, die op de kaart onderscheiden is met den naam van *Digten-Hoek-Baai* (*Snug Corner Bay*). En het is ook eene zeer wel gedekte plaats. Ik gong met enige Officieren den bodem van dezelve bezigtigen, en wij bevonden dat zij voor alle winden beveiligd was, met eene diepte van zeven tot drie vademen over eenen modderachtigen grond. Het land is digt aan wal laag, gedeeltelijk kaal, gedeeltelijk met hout bezet. De kaale grond was twee of drie voeten dik met sneeuw bedekt, maar in de boschen lag weinig. Tot de toppen toe van de nabuurige bergen waren met hout bedekt; maar

maar die verder binnen 's lands lagen scheenen kaale rotsen te zijn, in sneeuw begraven.

Het lek gestopt en het beslag 'er weder wel over gelegd zijnde, ligteden wij in den morgen van den zeventienden, ten vier uren, het anker en stuurden Noord-Westwaarts met een ligr koeltjen uit het O. N. O., denkende dat, zoo 'er door dat kanaal eene opening naar het Noorden ware, zij in die streek moest liggen. Kort na dat wij onder zeil gegaan waren, kwamen de inboorlingen ons, met groote en kleine vaartuigen, wederom bezoeken, dat ons nogmaal gelegenheid gaf om ons een volkoomen denkbeeld te vormen van hunne perfoonen, kleeding, en andere bijzonderheden, die hier na zullen beschreven worden. Onze bezoekers scheenen geene andere bezigheid te hebben dan om hunne nieuwsgierigheid te voldoen, want zij dreeven geenerhanden koophandel met ons. Na dat wij naar de noord-westelijke punt van den arm, in welken wij geankerd waren, waren overgestooken, bevonden wij dat de vloed door hetzelfde gat in het kanaal kwam, door hetwelk wij 'er in gevaaren waren. Schoon deeze omstandigheid niet genoeg was om te bewijzen dat 'er geen doortogt was, bewees zij egter het tegendeel ook niet. Na dat wij de bovengemelde punt voorbij waren, ontmoeteden wij veel slegten grond en veele blinde klippen, zelfs in het midden van het kanaal, dat hier vijf of

of zes mijlen breed is. Op deezen tijd ontviel ons de wind en wierd gevolgd door stilten en ligte zughtjens uit alle strecken, zoo dat wij ons met enige moeite uit het dreigend gevaar reddeden. Eindelijk, tegens een uur, kwamen wij, met hulp van onze sloepen, ten anker, onder den oostlijken wal, in dertien vademmen water, en omtrent vier mijlen ten Noorden van onze laatste anker-plaats. Het weder was in den morgen zeer dampig geweest; maar het klaarde naderhand op, zoo dat wij een duidlijk gezigt hadden van al het land rondom ons, bijzonderlijk in het Noorden, daar het scheen gesloten te zijn. Dit liet ons maar weinig hoop om langs dien weg eenen doortogt te vinden, of zelfs in enige andere streek, zonder weder in zee te loopen.

Om mij in staat te stellen 'er een beter oordeel over te vellen, zond ik den Heer GORE met twee gewapende sloepen om den noordlijken arm te onderzoeken, en den Stuurman met twee andere sloepen om eenen anderen arm opteneemen, die eene oostlijke rigting scheen te hebben. Zij kwamen beiden laat in den avond terug. De Stuurman berichtte dat de arm, naar welchen hij gezonden was, met dien, uit welchen wij laatst gekoomen waren, gemeenschap had, en dat eene zijde van dezelve slechts gevormd wierd door eene groep eilanden. De Heer GORE berichtte mij dat hij den mond van eenen arm gezien had, welke hij

dagt

dagt dat zig verre naar het Noord-Oosten uitstrekke, en dat 'er door denzelfen waarschijnlijk een doortogt zoude kunnen gevonden worden. De Heer ROBERTS, een van de Stuurlieden, dien ik met den Heer GORE gezonden had om de plaatsen, die zij onderzocht hadden, aftefchetfen, was daarentegens van gedagten dat zij het eind van dien arm gezien hadden. De strijdigheid van deeze twee gevoelens en de reeds gemelde omstandigheid, dat de vloed uit het Zuiden in het kanaal viel, maakte de waarschijnlijkheid van eenen doortogt langs deezen weg twijfelachtig. En alzoo de wind in den morgen gunstig geworden was om in zee te loopen, besloot ik geen tijd meer te verspillen om naar eenen doortogt te zoeken op eene plaats, die zoo weinig goeds beloofde. Behalven dat begreep ik dat, zoo het land in het Westen uit eilanden bestond, volgens de laatste ontdekkingen der Rusfen (*), wij niet misfen konden ver genoeg naar het Noorden te koomen, en dat bij tijds, mits wij het jaargetijde niet lieten verloopfen met naar plaatsen te zoeken, daar een doortogt niet alleen twijfelachtig, maar zelfs onwaarschijnlijk was. Wij waren nu meer dan

(*) Kapiteln COOK schijnt zijn denkbeeld van deeze eilanden ontleend te hebben uit de kaart van den Heer STÄHLIN, voor de beschrijving van den Noorder Archipel, door Doct. MATY uitgegeven. Lond. 1774.

dan vijf honderd en twintig mijlen ten Westen van de *Baffins- of Hudsons-Baai*. En welke doortogt 'er ook zijn mogt, hij moest wezen, of ten minsten een gedeelte van denzelven moest liggen ten Noorden van 72° Breedte (*). Wie kon verwagten eenen doortogt of eene straat van zulk eene lengte te vinden?

Aldus mijn besluit genoomen hebbende, ligteden wij den volgenden morgen ten drie uren het anker, en stevenden, met eene labber koelte uit het Noorden, Zuidwaarts het kanaal af; wij vonden denzelfden slegten grond als den voorigen dag. Wij geraakten 'er egter welhaast uit, en peilden vervolgens geen' grond meer met eene lijn van veertig' vademen; wij ontdekten nu nog eenen anderen doortogt in dit kanaal ten Z. W. van dien, door welken wij 'er in gekoomen waren, die ons in staat stelde onzen weg naar zee te verkorten. Hij is van den anderen gescheiden door een eiland, dat zig agttien mijlen van het N. O. naar het Z. W. uitstrekt, dat ik den naam gaf van *Montagu-Eiland*.

In dit zuid-oostlijk Kanaal liggen verscheiden
ei-

(*) Op welk getuigenis Kapitein COOK hieromtrent zijn oordeel grondde, blijkt uit de Inleiding voor deeze reize. Kapitein COOK wist, namelijk, nog eer hij Engeland verliet, dat de Heer HEARNE van de *Hudsons Baai* te land tot 72° Breedte gekoomen was en aldaar eerst de open zee gevonden had.

eik
zee
me
vrij
del
Eil
win
ons
tot
lijk
wat
ken
mig
Eng
van
Daa
van
Dee
nach
was
en a
het
D
van
stuu
en d
mijle
tien
X

eilanden. Die, welke in den mond aan de open zee liggen, zijn hoog en rotsachtig, maar die meer naar binnen liggen zijn laag, en zijn geheel vrij van sneeuw, en met hout en groente bedekt, waarom zij ook den naam van *de Groene Eilanden* verkreegen.

Ten twee uren in den agtermiddag liep de wind om naar het Z. W. en Z. W. ten Z., dat ons noodzaakte te laveeren. Eerst stak ik over tot binnen twee Engelsche mijlen van den oostlijken wal, en wendde in drie en vijftig vademen water. Wederom naar *Montagu-Eiland* oversteekende, ontdekten wij eene rei van klippen, sommige boven, andere onder water, liggende drie Engelsche mijlen naar binnen, of ten Noorden van de noordlijke punt van *de Groene Eilanden*. Daarna zagen wij nog enige andere in het midden van het Kanaal verder naar buiten dan de Eilanden. Deeze klippen maakten het onveilig om in den nacht te laveeren, schoon het niet zeer donker was, en om die reden besteedden wij dien met af en aan te houden onder *Montagu-Eiland*, want het was hier te diep om ten anker te koomen.

Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, wierd de wind gunstiger, en wij stuurden naar het Kanaal tusschen *Montagu-Eiland* en *de Groene Eilanden*, dat tusschen twee en drie mijlen breed is, en van vier en dertig tot zeventien vademen diep. Wij hadden den geheelen dag

weinig wind, en des avonds ten agt uren was het dood stil, wanneer wij ankerden op een en twintig vademen water in eenen modderigen grond, omtrent twee Engelsche mijlen van den wal van *Montagu-Eiland*. De stilte bleef aanhouden tot den volgenden morgen ten tien uren, wanneer zij wierd gevolgd door een klein koeltjen uit het Noorden, met welk wij het anker ligteden, en des avonds ten zes uren waren wij weder in de open zee, en vonden dat de kust W. ten Z. strekte zoo verre het oog kon reiken.

H

H
den
Om
'er
gra
de
bek
men
sch
bes
zoo
tijd
I

VIJFDE HOOFDSTUK.

Het Kanaal wordt Prins Willems Kanaal genoemd. Deszelfs uitgestrektheid. De personen van de inwooneren beschreven. Hunne kledij. Insnijding in de onderlip. Verschillende andere versferzelen. Hunne vaartuigen. Wapenen. Visch- en jagt-tuig. Huisraad. Geveerdschap. Gebruik van het ijzer. Hun voedsel. Hunne taal en eene korte woordenlijst. Viervoetige Dieren. Vogelen. Vischen. Waarvan daan zij ijzer en glazen koraalen krijgen.

Het inloopend kanaal, dat wij nu verlaaten hadden, gaf ik den naam van *Prins Willems Kanaal*. Om van dit kanaal te oordeelen naar hetgeen wij 'er van zagen, bestaat het ten minsten anderhalve graad Breedte en twee graaden lengte, behalven de armen of takken, welker uitgestrektheid niet bekend is. De rigting, welke zij scheenen te nemen, gelijk ook de ligging en grootte van de verschillende eilanden in en omtrent hetzelfde, zal best kunnen gezien worden in de schets, die met zoo veel naauwkeurigheid getekend is als de korte tijd en de omstandigheden toelieten.

De inboorlingen, die ons verscheidene maalen

bezogten terwijl wij in het kanaal lagen, waren gemeenlijk niet boven de gewoone grootte, schoon veele beneden dezelve waren. Zij waren vierkant of breed van schouderen en van borst, en de onevenredigste gedeelten van hun lighaam wareit hunne hoofden, die zeer groot waren, met korte dikke halzen, en breede, over het geheel platte, aangezigten. Hunne oogen, schoon niet klein zijnde, waren naauwlijks in evenredigheid van de grootte van hunne aangezigten, en hunne neuzen hadden volle ronde punten, krom of aan de tip opgebogen. Hunne tanden waren breed, wit, van gelijke grootte en gelijk gezer. Hun hair was zwart, dik, sluk en sterk, en hunne baarden, over het algemeen, dun of geheel ontbrekende; maar de hairen omtrent de lippen waren bij degeenen, die dezelve hadden, stijf of borstelachtig en dikwijls bruin van kleur. En verscheiden van de oudste hadden zelfs groote dikke, maar regt nederhangende baarden.

Schoon zij, over het algemeen, overeenkoomen in de gedaante van hunne persoonen, en in grootte van hoofd, is 'er egter eene aanmerklijke verscheidenheid in hunne wezenstrekken; maar weinige kunnen gezegd worden fraai te zijn, schoon hun gelaat gemeenlijk een groot deel levendigheid, goedaartigheid en opregtheid te kennen geeft; en egter hadden sommige een voorkoomen van verdrietigheid en agterhoudenheid.

Som-

MAN

MAN VAN PRINS WILLEMS KANAAL.

ren
on
anc
on-
reit
orte
tte,
lein
n de
zen
tip
wit,
hair
baar-
ree-
aren
rfel-
chei-
maas

koo-
en in
lijke
maar
zijn,
el le-
ken-
voor-
heid.
Som-

VROUW VAN PRINS WILLEMS KANAAL.

Sommige van de vrouwen hebben behaaglijke aanzigten, en veele zijn gemakkelijk van de mannen te onderscheiden door haare trekken, die tederer zijn; maar dit moet voornamelijk verstaan worden van de jongere of van middelbaaren ouderdom. De kleur van enige der vrouwen en der kinderen is wit, doch zonder rood 'er onder gemengd. En sommige der mannen, die naakt gezien wierden, waren van eene bruinachtige of zwartachtige tint, die zij zig niet wel met verw konden gegeven hebben, want zij beschilderden hun lighaam niet.

Hunne gewoone kledij (want mannen, vrouwen en kinderen zijn eveneens gekleed) is eene soort van digt wambuis of kiel, gemeenlijk tot de enkels nederhangende, schoon somtijds slechts tot de knieën. Boven in dezelve is een gat, juist groot genoeg om 'er het hoofd door te steeken, met mouwen, die tot de vuist reiken. Deeze wambuizen zijn van de vellen van verschillende dieren gemaakt, de meeste van die van den zee-otter, graauwen vos, rakoon, en bosch-marter, veele van robben vellen, en zij worden in het gemeen met de haltrige zijde naar buiten gedraagen. Sommige hebben ook wambuizen aan van vogel-vellen gemaakt, waarop alleen het dons gebleven is, die zij op andere zelfstandigheden lijmen. Wij zagen ook een of twee wollen klederen gelijk die te *Nootka*. Op de naaden, daar de vellen aan malkanderen genaaid zijn, zijn zij

gemeenlijk verfiert met kwasten of franjens van dunne riemen, uit dezelfde vellen gesneden; aan enige is eene soort van kap of kraag, en aan sommige eene muts; maar de eerste is de gemeenste gedaante, en schijnt hunne geheele kledij bij goed weder te zijn. Als het regent, doen zij over deeze nog een ander wambuis aan, schrandler gemaakt van darmen van walvischen of andere groote dieren, zoo konstig toebereid, dat het bijna naar ons goud-vlies gelijkt. Het is aan den hals digt toe, de mouwen reiken tot aan de handen, waar om zij worden vastgebonden met een touw, en de randen worden, als zij in hunne kanos zijn, over den rand van het gat, waarin zij zitten, getrokken, zoo dat 'er geen water in kan koomen, terwijl het hen van boven geheel droog houdt; want daan kan geen water door dringen, zoo min als door gene blaas. Het moet aanhoudend vogtig of nat gehouden worden, anders scheurt of breekt het. Dit, zoo wel als het gemeen wambuis, van vellen gemaakt, heeft veel gelijkenis met de kleding der Groenlanders, gelijk die door CRANTZ beschreven is (*).

Zij

(*) CRANTZ hist. van Groenland I Deel. De Leezer zal bij CRANTZ veele treffende voorbeelden vinden, waarin de Groenlanders en Amerikaanen van *Prins Willems Kanaal* elkanderen gelijken, behalven die, van welke in dit hoofdstuk door Kapitein COOK melding gemaakt wordt. De kleding van het volk van *Prins Willems Kanaal*, gelijk die

Zij bedekken over het algemeen hunte beenen of voeten niet; maar enige weinige hebben eene soort van kousfen van vellen, die tot halver weg de dije reiken, en weinige of geene zijn zonder wanten voor de handen, van de vellen van beerenpooten gemaakt. Die, welke iets op hunne hoofden droegen, geleeken in dit opzigt, naar onze Nootkasche vrienden, en hadden hooge geknottè kegelvormige mutfen op, van stro gemaakt, en fomtijds van hout, naar den kop van eene robbe gelijkende, en wel beschilderd.

De mannen draagen het hair gewoonlijk om den hals en op het voorhoofd kort afgefneeden; maar de vrouwen laaten het lang groeijen, en de meeste binden eene kleine lok op de kruid, of enige weinige binden het van agteren bijeen op onze wijze. Beiden de sexen hebben de ooren met verscheiden gaten doorboord, omtrent het buitenste en onderste gedeelte van den rand, waar in zij kleine bosjens glazen koraalen hangen, van dezelfde pijpachtige schulpachtige zelfstandigheid gemaakt, welke die van *Nootka* daartoe bezigen. Het middenshot van den neus is ook doorboord,

die door Kapitein *BOOK* beschreven wordt, komt ook overeen met die van de bewooners van de *Schumagins Eilanden*, in het jaar 1741 door *BEERING* ontdekt. *MULLERS* woorden zijn: *Leur habillement étoit de boyaux de baleine pour le haut du corps & de peaux de chiens marins pour le bas. Découvertes des Russes p. 274.*

door welk zij dikwijls de slagpennen van kleine vogelen steeken of kleine versierzelen, van de bovengenoemde schulpachtige zelfstandigheid gemaakt en op een stijf gehogen touw, drie of vier duimen lang, genaaid, dat hun een waarlijk koddig voorkoomen geeft. Maar de ongemeenste en afziglijkste wijze van zig te versieren, die door sommige van beiden de sexen aangenoomen is, bestaat daarin, dat zij de onder-lip geheel doorgespleten of doorgesneden hebben in de rigting van den mond, een weinig beneden het vooruitsteekend gedeelte van de lip. Deze insnijding, die zelfs aan zuigende kinderen gedaan wordt, is dikwijls meer dan twee duimen lang, en neemt, of bij haare natuurlijke intrekking, als de wond versch is, of door het herhaalen van de eene of andere konst-greep, de waare gedaante van lippen aan, en wordt zoo groot, dat zij 'er de tong door kunnen steeken. Dit was het geval toen de eerste met zulk eene insnijding door eenen van de matroozen gezien wierd, die uitriep dat de kaerel twee monden had, en waarlijk het gelijkt 'er wel naar. In deezen konstigen mond steeken zij een smal plat versierzel, meest van eene vaste schulp of van been gemaakt, dat tot kleine smalle stukjens gesneden is, en dat als kleine tanden uitziet. Aan elk eind is een klein uitsteekend stukjen, op hetwelk het draagt, als het in de opengesneden lip gestooken is, wanneer het open-

gesneden gedeelte zig van buiten vertoont. Andere hebben de onderlip slechts doorboord met afzonderlijke gaten, en dan bestaat het versierzel uit zoo veele onderscheiden knoppen van schulpen gemaakt, welke punten door deeze gaten gestoken zijn; en derzelve koppen vertoonen zig binnen de lip als eene tweede rei tanden onmiddelijk onder hunne eigene.

Deeze zijn de versierzelen van hun land. Maar wij vonden veele glazen koraalen van Europeansch maakzel onder hen, voornamelijk bleek blaauwe, die zij in hunne ooren hangen, of aan hunne muren hechten, of die zij aan hunne lippen-versierzelen voegen, waarin aan elke punt een klein gat geboord is, waaraan zij zijn vastgemaakt, en aan deeze weder andere, tot zij somtijds tot de punt van de kin nederhangen; maar in dit laatste geval kunnen zij dezelve niet zoo gemakkelijk afleggen; want hunne eigene lippen-versierzelen kunnen zij 'er met hunne tong uitneemen of dezelve in hunnen mond inzuigen, naar welgevallen. Zij draagen ook arm-ringen van de koraalen van schulpen gemaakt, of andere van eene rolronde gedaante, van eene zelfstandigheid als amber gemaakt, gelijk ook van zulke, als in hunne ooren en neuzen gebruikt worden. Zij zijn over het algemeen zoo gezet op versierzelen, dat zij alles in hunne doorboorde lip steeken; een man vertoonde zig met twee van onze ijzeren spij-

kers, die'er als priemen uit staken, en een ander dood zijn best om 'er eene groote koperen knoop in te steeken.

De mannen beschilderen dikwijls hunne aangezichten helder rood, en zwart, en somtijds blaauw en lood-kleur; maar niet met regelmatige figuren, en de vrouwen tragteden hen enigzints natevolgen, door de kin te prikken of te verwen met zwart, dat op elke wáng in eene punt uitloopt, een gebruik zeer veel gelijkende naar dat, hetwelk bij de Groenlandsche vrouwen heerscht, gelijk wij uit CRANTZ leeren (*). Haare lichaamen zijn niet beschilderd, hetgeen mischien moet toegeschreven worden aan de schaarschheid van de nodige stoffen, want alle de verwen, die zij in blaazen te koop bragten, waren in zeer kleine hoeveelheid. Ik heb over het geheel nergens Wilden gezien, die' zig meer moeite geeven dan dit volk om hunne perfoonen optesieren, of liever te mismaaken.

Hunne booten of kanos zijn van tweeërle soort, de eene groot en open, en de andere klein en bedekt. Ik heb reeds gezegd dat in eene van de groote booten twintig vrouwen en een man waren, behalven de kinderen. Ik onderzocht de wijze hoe deeze gebouwd was aandachtig, en vergeleek dezelve met de beschrijving van hetgeen

CRANTZ

(*) CRANTZ I Deel.

CRANTZ de groote of vrouwen- boot in Groenland noemt, en bevond dat zij op dezelfde wijze gebouwd waren, stuk bij stuk, met geen ander verschil dan in de gedaante van den voor- en agtersteven, voornamelijk van den eersten, die enigzints naar den kop van een' walvisch gelijkt. Het geraamte bestaat uit dunne stukken hout, waarover de robben- vellen, of vellen van andere groote zee- dieren getrokken zijn, om de buitenzijde uitte maaken. Het bleek ook dat de kleine kanos van dit volk omtrent van dezelfde gedaante en van dezelfde bouwstoffen gemaakt zijn als die door de Groenlanders en Esquimaux gebruikt worden (*); ten minsten is het verschil niet van veel belang. Sommige voeren, gelijk ik reeds gezegd heb, twee mannen. Zij zijn breeder naar evenredigheid van hunne lengte dan die van de Esquimaux, en de voorsteven is omgekruld, omtrent als de kop van een viool.

Hunne wapenen en hun jagt- en visch- tuig zijn dezelfde, waarvan bij de Esquimaux en Groenlanders word gebruik gemaakt; het is ook onnodig eene bijzondere beschrijving van dezelve te geeven, alzoo zij alle zeer naauwkeurig beschreven zijn bij CRANTZ (†). Ik zag 'er geen een bij dit volk, waarvan hij geene melding

(*) CRANTZ I Deel.

(†) *Ibid.* Hij heeft 'er eene afbeelding van geeven.

gemaakt heeft, ook heeft hij van geen een gesproken, dat zij niet bezitten. Tot verdedigend wapen draagen zij eene soort van wambuis, of malie-kolder, van dunne latten gemaakt, die met zenuwen bij elkanderen gebonden zijn, hergeen dezelve geheel buigzaam maakt, schoon zoo digt, dat 'er geene pijl of werp-schicht door kan. Zij dekt alleen het lijf, en kan niet onvoegzaam vergeleken worden bij een vrouwen keurslijf.

Alzoo geen van dit volk in de baai woonde daar wij ten anker lagen of daar iemand van ons volk landde, zagen wij ook geene van hunne wooningen, en ik had geen' tijd om 'er naar te zoeken. Van hun huisraad bragten zij in hunne booten enige ronde en eironde platte houten schotels mede, en andere van eene rolronde gedaante, die veel dieper waren. De zijden waren uit een stuk gemaakt, dat rond gebogen was, gelijk onze spaanen doozen, schoon dik, net vast gemaakt met riemen, en de bodems met kleine houten penen 'er in gezet. Andere waren kleiner en van eene sterlijker gedaante, enigzints naar eene groote eironde faus-kom gelijkende, zonder handvat, maar ondieper, van een stuk hout of van eene hoornachtige zelfstandigheid gemaakt. Deeze laatste waren somtijds net besneden. Zij hadden veele kleine vierkante zakken, van dezelfde darmvellen als hunne boven-kielen gemaakt, netjes met zeer kleine roode vederen doorweeven, waarin
eni-

enige zeer fijne zenuwen en bundels klein koord, van dezelve gemaakt en zeer fraai gevlogten, bewaard wierden. Zij bragten ook veele veelkleurige mandjens, zoo dicht gevlogten dat zij water konden houden, enige houten modellen van hunne kanos, eene groote menigte kleine houten beelden vier of vijf duimen lang, van hout of opgestopt, die met een stukjen bont bedekt waren en met stukken van kleine slag-pennen versierd, in navolging van hunne koraalen van schulpen, met hair op hunne hoofden vastgemaakt. Of deeze slechts speelgoed voor de kinderen waren dan of zij in eerbied gehouden wierden, als hunne overleden vrienden verbeeldende, en tot het een of ander bijgeloovig gebruik gebezigd wordende, konden wij niet bepaalen. Maar zij hebben veele werktuigen, van twee of drie hoepels of evenmiddenpuntige stukken hout gemaakt, met eene dwarsch balk in het midden vastgemaakt, om dezelve daaraan vast te houden. Aan deeze is een groot getal gedroogde lepaden schulpen met draaden vastgemaakt, die tot een ratel dienen en een luid gedruis maaken, als zij dezelve schudden. Deeze uitvinding schijnt de plaats te bekleeden van het ratel-vogeltjen te *Nootka*, en mischien worden beiden bij dezelfde gelegenheden gebruikt (*).

Met

(*) De ratel-bal, door *STELLER* dicht bij dat kanaal ge-

Met welk gereedschap zij hun hout huisraad, de geraamten van hunne vaartuigen en andere dingen maaken is onzeeker, alzoo het eenigst, dat wij bij hen zagen, eene steenen bijl was, omtrent op de wijze van die van *Orahii* en de andere eilanden in de Zuid-zee gemaakt. Zij hebben zeer veele ijzeren mesfen, van welke enige regt, andere een weinig gekromd zijn, en ook enige zeer kleine, in vrij lange hechten gezet, met de lemmetten naar boven gebogen, gelijk sommig van ons schoenmakers gereedschap. Maar zij hebben ook nog eene andere soort van mesfen, die fomtijds bij de twee voeten lang zijn, omtrent van gedaante als een ponjaard, met eenen verheven rug in het midden. Deeze draagen zij in fcheden, van vellen gemaakt, welke zij met eene lederen riem onder hun kleed aan hunnen hals hangen, en zij worden waarschijnlijk slechts als wapenen gebruikt, wordende de andere mesfen waarschijnlijk tot andere einden gebezigd. Alles wat zij hebben is egter zoo wel en zoo schrandere gemaakt als of zij van het volledigst stel gereedschap voorzien waren, en hun naaien, vlegten van zenuwen en klein werk op hunne kleine zakken kunnen in vergelijking gebragt worden met het keurigste werk, dat ergens in de bekende wereld

gevonden, die *BERING* in 1741 verzelde, schijnt tot hetzelfde gebruik bestemd te zijn.

reld gevonden wordt. In kort, als men den anders onbeschaafden of ruuwen staat, in welken dit volk zig bevindt, hunne Noordlijke ligging in een land, eenwig met sneeuw bedekt, en het ellendig gereedschap, met welk zij moeten werken, in aanmerking neemt, blijkt het dat hunne schranderheid en behendigheid in alle handwerken die van andere natiën ten minsten evennaaren.

Het voedsel, dat wij hen zagen eeten, was gedroogde visch en het vleesch van een viervoetig dier, gebraden of geroosterd. Een stuk van het laatste, dat ons gebracht wierd, schein beeren-vleesch te zijn, maar had een' vischachtige smaak. Zij eeten ook de groote soort van varen-wortel, van welken ik te *Nootka* gewag gemaakt heb, gebakken of op eene andere wijze klaar gemaakt, en enige van ons volk zagen hen rijklijk eeten van iets, dat zij voor den binnensten bast van den pijn-boom hielden. Hun drank is allerwaarschijnlijkst water, want zij bragten in hunne sloepen, in hunne houten vaten, sneeuw, die zij met mondvollen opslikten. Misschien kon het in deeze open vaten met minder moeite medegevoerd worden dan water zelf. Hunne wijze van eeten schijnt ordentelijk en zindelijk, want zij droegen altoos zorg de vuiligheid, die aan hun eeten mogt zijn, 'er af te veegen. En schoon zij somtijds het-raauw vet van het een
of

of ander zee-dier aten, sneeden zij het zorgvuldig tot beet en met hunne kleine mesfen. Hetzelfde kan van hunne perfoonen gezegd worden, die, naar allen fchijn, altijd zindelijk en ordentlijk waren, zonder vet of vulligheid, en de houten bakken, in welke hunne fpijs waarfchijnlijk gedaan wordt, wierden in uitneemend goede orde gehouden, zoo wel als hunne booten, die net waren en waarin niets overhoop lag.

Hunne taal fchijnt in het eerst moeilijik te verftaan te zijn, niet door enige verwarring of onduidelijkheid in hunne woorden en uitspraak, maar door de verfchillende betekenifen, die zij hebben; want zij fcheenen hetzelfde woord dikwijls bij verfchillende gelegenheden te gebruiken, fchoon dit ongetwijfeld, zoo onze omgang van langer duur ware geweest, zoude bevonden zijn geworden eene misvatting van onze zijde te zijn geweest. De eenigfte woorden, die ik kon opzamelen, en welke ik aan den Heer ANDERSON verfchuldigd was, waren de volgende; het eerfte was ook te *Nootka* in denzelfden zin in gebruik, fchoon wij anders geene overeenkomst tuffchen die twee tongvallen konden bemerken.

<i>Akashou,</i>	Hoe heet dat?
<i>Namuk,</i>	Een oor-fierzel.
<i>Lukluk,</i>	Een bruin-langhairig vel, mifchlen van een' beer.

<i>Aa</i> ,	Ja.
<i>Natooneshuk</i> ,	Het vel van een zee-otter.
<i>Keeta</i> ,	Geef mij iets.
<i>Naema</i> ,	Geef mij iets in de plaats of in ruiling.
<i>Ooonaka</i> ,	Van mij, of mij toebehoorende. — Wilt gij ruilen voor dit, dat mij toebehoort?
<i>Manaka</i> ,	Een speer.
<i>Ahleu</i> ,	Een speer.
<i>Weena</i> of <i>Veena</i> ,	Vreemdelling — iemand roepende.
<i>Keelashuk</i> ,	Darm-huid, waarvan zij wambuizen maaken.
<i>Tawuk</i> ,	Houdt het.
<i>Amilhtoo</i> ,	Een stuk wit beeren-vel, of mischien het haar, dat er op was.
<i>Whachal</i> ,	Zal ik het houden? Geeft gij het mij?
<i>Tant</i> ,	Ik zal heen gaan, of zal ik heen gaan?
<i>Chilke</i> ,	Een.
<i>Taiha</i> ,	Twee.
<i>Tokke</i> ,	Drie.
<i>(Tinke)</i>	
<i>Chukelo</i> (*),	Vier?

(*) Omrent deeze tel-woorden merkt de Heer ANDERSON aan dat de betekenisfen niet zeker zijn na drie, waarom hij die, waaraan hij twijfelt, met een ? getekend heeft.

<i>Koeheene,</i>	Vijf?
<i>Takulai,</i>	Zes?
<i>Keichilho,</i>	Zeven?
<i>Kh. of Klieu,</i>	Agt?

Wat de viervoetige dieren van dit gedeelte van het vaste land betreft; hier omtrent geldt hetzelfde als omtrent die van *Nootka*, dat is, dat de kennis, die wij van dezelve hebben, geheel ontleend is van de vellen, welke de inboorlingen te koop bragten. Deeze waren meest van robben, enige vossen, de los of lynx, gemeene en boschmarters, kleine hermelijnen, rakoons en zeeotters. Van deeze waren de gemeenste de marters, rakoons en zee-otters-vellen, die de gewoone kleedij der inboorlingen uitmaakten, maar de vellen van de eerste, die over het algemeen van een veel ligter bruin waren dan die van *Nootka*, waren veel fijner dan die, terwijl de laatste, die, zoo wel als de marters, veel overvloediger waren dan te *Nootka*, op verre na zoo fijn en dik van bont niet scheenen te zijn, schoon zij dezelve in grootte verre te boven gingen; bijna alle waren van de glanzende zwarte soort, welke kleur ongetwijfeld in deeze vellen meest gewaardeerd wordt. Beeren- en robben-vellen waren ook vrij gemeen; de laatste waren over het algemeen wit, zeer fraal met zwart gevlekt, of somtijds enkel wit,

wit, en veel van de beeren alhier waren van eene bruine of roet kleur.

Behalven deeze dieren, die alle te *Nootka* gezien wierden, zijn 'er nog enige andere op deeze plaats, welke wij aldaar niet gevonden hadden, als de witte beer, van wiens vel de inboorlingen verscheiden stukken bragten en enige geheele vellen van jongen, uit welke wij hunne grootte niet konden opmaaken. Wij vonden ook de wolvenene of quicckhatch (*) die zeer heldere kleuren had, eene grootere soort van hermelijn dan de gemeene, dezelfde als op *Nootka*, maar verschillende door eene bruine kleur en met naauwlijks enig zwart aan zijnen staert. De inboorlingen bragten ook het vel van den kop van een zeer groot dier, maar wij konden niet stellig bepalen welk dier het ware, schoon wij aan de kleur en de langheid van het hair, en omdat het naar geen van eenig land-dier geleek, gisten dat het waarschijnlijk van den grooten beer-robbe of zeebeer zoude zijn. Maar een van de fraaiste vellen en dat deeze plaats bijzonder eigen is, alzo wij het nooit te vooren zagen, is dat van een klein dier,

(*) De wolfsbeer of wolvenene, *Ursus luscus* LINN. Sommige houden hem voor hetzelfde dier met den veelvraat. Ziet mijne Nat. Hist. der Zoogende Dieren II Deel bladz. 122.

dier, omtrent tien duimen lang, van eene bruine of roest-kleur op den rug, met een groot aantal donkere witte spikkels, en de zijden van eene blaauwachtige aschgrauwe kleur, met enige weinige van deeze spikkels. De staert is niet boven een derde van de lengte van het lijf, en is bedekt met hair van eene witachtige kleur aan de randen. Het is ongetwijfeld hetzelfde dier als de gespikkelde veld-muis bij den Heer STEHLIN, in zijne korte beschrijving van den nieuwen Noorder Archipel, (in zijne beschrijving van *Kodsak*, p. 32 en 34). Doch of zij waarlijk van het muizen geslacht, dan wel een inkhoorn zijn, konden wij niet zeggen, uit gebrek aan volledige vellen, schoon de Heer ANDERSON geneigd was te gelooven dat het hetzelfde dier is, dat beschreven is onder den naam van den *Casanschen marmot*, door den Heer PENNANT (*). Het groot aantal vellen, dat wij hier vonden, duidt den grooten overvloed van alle deeze dieren aan; doch het is opmerklijk dat wij geene vellen van herten of elanden zagen.

Van de vogelen, van welke wij melding gemaakt hebben als te *Nootka* gevonden wordende, vonden wij alleen den wit-koppigen arend, den
kor-

(*) *Arbomys citellus* de sifel of suslik. Zie mijne Nat. Hist. der Zoogende Dieren, II D. bl. 299.

kormoran of water-raaf, den grooten *alcyon* of ijsvogel, die zeer fraaie heldere kleuren had, en het bloem-zuigertjen of de colibri, dat dikwijls om het schip kwam vliegen terwijl wij ten anker lagen, schoon het bezwaarlijk alhier in den winter kan leeven, die zeer koud moet wezen. De watervogels waren ganzen, eene kleine soort van eend, omtrent als die bij *Kerguelens Land*, van welke wij melding gemaakt hebben, eene andere soort, welke niemand van ons kende, en enige zwarte zee-aaksters met roode snavels, die wij ook aan *van Diemens Land* en *Nieuw Zeeland* gevonden hadden. Enige van het volk, die aan land gingen, doodden een berkhoen, een snip en enige plevieren. Maar schoon de water-vogels over het geheel vrij talrijk waren, voornamelijk de eenden en ganzen, die langs de stranden verkeerden, waren zij egter zoo schuw, dat het nauwelijks mogelijk was hen binnen schot te krijgen, zoo dat wij maar weinige van dezelve tot verversching bekwamen. De eend, van welken zoo even gesproken is, is zoo groot als de gemeene wilde eendvogel, van eene donkere zwarte kleur, met eenen korten puntigen staert en roode pooten. De snavel is wit, met eene roode tint aan de punt, en heeft aan elke zijde aan het grondstuk eene groote bijna vierkante zwarte vlek, terwijl hij aldaar ook verbreed of uitgespreid is. Op het voorhoofd heeft hij eene groote driehoekige witte

vlek , met eene nog grooter agter op den hals. Het wijfsjen heeft veel doffer kleuren en geene van die sieraaden aan den snavel dan de twee zwarte vlekken, die donker zijn.

Daar is hier ook eene soort van duiker, welke deeze plaats bijzonder eigen schijnt. Hij is omtrent van de grootte van een patrijs, heeft eenen korten, zwarten zaamgedrukten snavel, met den kop en het bovenst gedeelte van den hals bruin zwart, het overige donker bruin, donker met zwart gewolkt, uitgezonderd het onderste gedeelte, dat geheel van eene zwartachtige tint is, zeer fijn met wit doormengd; de andere (mischien het wijfsjen) is van boven zwarter, en van onderen witter. Daar wierd ook een kleine land-vogel van het vinken geslacht, omtrent van de grootte van een geelvink gevonden; maar wij vermoedden dat hij een van de vogelen was, die met het jaargetijde en met hunne verhuizingen van kleur veranderen. Thans was hij van eene donker bruine kleur met eenen roodachtigen staert, en die, welken wij voor het mannetjen hielden, had eene groote geele vlek op de kruin van den kop, met wat wit'er onder op het bovenste gedeelte van den hals; maar de laatste kleur was op de borst van het wijfsjen.

De eenigste vischen, welke wij hier bekwaamen, bestonden in enige dorfchen en heilbot, die meest door de inboorlingen te koop gebragt wier-

wierden, en wij vongen om het schip enige zee-scorpionen, met enige purperen zee-sterrèn met zeventien of agttien stralen. De klippen waren bijna geheel zonder schaal-dieren; het eenigst dat wij zagen was eene roode krab met zeer groote doornen.

De metaalen, die wij zagen, waren koper en ijzer, welke beiden, voornamelijk het laatste, in zulk een overvloed was, dat 'er de punten van de meeste pijlen en lansèn van gemaakt waren. De verw-stoffen, met welke zij zig beschilderen, waren eene roode, brokkelige, vetachtige oker, of ijzer-oker, in kleur niet ongelijk aan vermilioen, eene ligte blaauwe verw, die wij niet bekwamen, en potlood. Deeze alle scheenen zeer schaarsch te zijn, alzoo zij maar zeer kleine hoeveelheden van de eerste en laatste bragten, en dezelve zeer zorgvuldig scheenen te bewaaren.

Wij zagen weinige gewassen, en de boomen, die hier meest groeiden, waren de Kanadafche en den harst-pijnboom, en sommige waren vrij groot.

De glazen koraalen en het ijzer, dat wij bij dit volk vonden, lieten geen twijfel over of het moest dezelve van eene beschaafde natie ontvangen hebben. Wij hielden ons, uit verscheiden omstandigheden, welke reeds zijn opgegeven,

vrij vast verzeekerd dat wij de eerste Europeaanen waren, met welke zij ooit regstreeks omgang gehad hadden, en het blijft slechts te besliffen van welken kant zij onze waaren door tuschenkoomende handen gekregen hadden. Daar kan geen de minste twijfel zijn of zij hebben deeze dingen, door tuschenkomst van de meer binnens lands woonende natieën, van de *Hudsons Baai* of de vastigheden aan de Kanadafche meiren ontvangen, tenzij men konne onderstellen (dat egter minder waarschijnlijk is) dat de Rusfifche handelaars van *Kamschatka* hunnen handel reeds dus verre hebben uitgestrekt, of ten minsten dat de inboorlingen van hunne oostlijkste *Vosfen-Eilanden* langs de kust met die van *Prins Willems Kanaal* gemeenschap hebben (*).

Wat

(*) MULLER maakt in zijne beschrijving van BEERINGS reize naar de kust van Amerika in 1741 gewag van eens omstandigheid, welke deeze vraag schijnt te besliffen. Zijn volk vond ijzer op de *Schumagin-Eilanden*, * gelijk men met recht kan opmaaken uit de volgende woorden: *Un seul homme avoit un couteau pendu à sa ceinture, qui parut fort singulier à nos gens par sa figure. Il étoit long de huit pouces, & fort épais, & large à l'endroit où devoit être la pointe. On ne peut scavoir quel étoit l'usage de cet outil. Découvertes des Russes, p. 274.*

Zoo 'er onder de inboorlingen van dat gedeelte van de Amerikaansche kust reeds ijzer was voor de Rusfen het ontdekten en voor 'er enige handel met hun wierd gedreven van

Wat het koper belangt, dit schijnt dit volk zig zelf te verschaffen, of het koopt op zijn best door weinige handen tot hen; want zij pleegen te zeggen dat zij 'er genoeg van hadden, als zij het te koop bragten, en daartoe weezen zij op hunne wapenen; als of zij zeggen wilden dat zij zoo veel van dit metaal hadden, dat zij 'er niet meer van nodig hadden.

Het is egter aanmerkenswaardig dat, zoo de inwoners van dit Kanaal, langs den weg van binnenlandschen tusfschen-handel met de Oest-Kust, van Europische waaren voorzien worden, zij nooit bij wijze van mangeling, aan de meer binnens lands woonende Indiaanen van hunne zee-otter-vellen gegeven hebben, die anders voorzeeker den eenen of anderen tijd omtrent de *Hudsons Baai* moesten gezien zijn. Onder tusfschen is dit; zoo verre ik weet, zoo niet; de eenigste reden, die men 'er van geeven kan, is de zeer groote afstand, die, schoon geen hinderpaal zijnde dat de Europische waaren zoo verre koomen, als zoo weinig gemeen zijnde,

eg-
van *Kamschatka*, welke reden kan 'er dan zijn om in het minst te twijfelen dat het volk van *Prins Willems Kanaal*, zoo wel als dat van de *Schumagins-Eilanden*, dit metaal van de eenigste waarschijnlijke bron, de Europische volkplantingen op de noord-oost-kust van dit vast land, gekregen hebben?

egter belet dat de vellen, die eene gemeene
 waar zijn, door de handen van meer dan twee
 of drie verschillende volksbenden gaan, die de-
 zelve tot hunne eigen kleeding kunnen gebrul-
 ken, en die andere, die zij minder achten, als
 van hunne eigen dieren zijnde, oostwaarts zullen
 opzenden, tot zij tot de Europeaanfche hande-
 laars koomen.

De OON

+ + +
 + + +
 +

ZESDE HOOFDSTUK.

Vaart langs de kust. Kaap Elisabeth. Kaap St. Hermogenes. De beschrijving van BEE-RINGS reis is zeer gebrekkig. Banks Punt. Kaap Douglas. Kaap Bede. De Berg St. Augustijn. Hoop van eenen doortogt door een inlopend kanaal te zullen vinden. De schepen vaaren het op. Ontwifelbaare tekenen dat het eene rivier is. Zij wordt Cooks Rivier genaamd. De schepen zakken dezelve wederom af. Verscheiden bezoeken van de inboorlingen. Luitenant KING gaat aan wal en neemt bezit van het land. Zijn bericht. De Resolutie geraakt aan den grond op een bank. Aanmerkingen over de ontdekking van Cooks Rivier. Reden van de getijen in dezelve.

Prins Willems Kanaal verlaten hebbende, stuurde ik Z. W. met eene labber koelte uit het N. N. O., die, den volgenden morgen ten vier uren, door stilte vervangen wierd, en kort daarop wierd de kalmte gevolgd van een koeltjen uit het Z. W. Dit koeltjen aanwakkerende en naar het N. W. loopende, bleeven wij Z. W. stevenen en voeren voorbij een hoog voorgebergte, op 59° 19' Breedte en 207° 45' Lengte gelegen. Alzoo

de

de ontdekking van hetzelfde juist voorviel op den geboorte-dag van Prinses ELISABETH, noemde ik het *Kaap Elisabeth*. Agter dezelve konden wij geen land zien, zoo dat wij in het eerst hoop hadden dat het het westlijk eind van het vaste land ware, maar niet lang daarna zagen wij onzen mislag, want daar kwam weder nieuw land in het gezicht in het W. Z. Westen.

De wind was nu tot eenen zeer sterken stooker aangegroeid en dreef ons vrij verre van de kust. Den twee en twintigsten, in den agtermiddag, gong de wind liggen, en wij stuurden Noordwaarts aan naar *Kaap Elisabeth*, die den volgenden dag op den middag tien mijlen in het Westen van ons lag. Wij zagen te zelfden tijd een nieuw land, liggende Z. 77° W., hetwelk wij gisten dat *Kaap Elisabeth* met het land verbond, dat wij in het Westen gezien hadden.

De wind bleef Westlijk en ik stuurde Zuidwaarts tot den volgenden dag op den middag, wanneer wij tot binnen drie mijlen van de kust waren, die wij op den twee en twintigsten ontdekt hadden. Hier vormde het land eene punt, die W. N. W. lag. Wij zagen te gelijken tijd nog meer land, zig Zuidwaarts tot Z. Z. W. uittrekkende, en dat twaalf of vijftien mijlen van ons af lag. Wij zagen op hetzelfde eene keten bergen, met sneeuw bedekt, zig naar het N. W. uittrekkende agter het eerst land, dat wij voor een eiland aanzagen,

om de weinige sneeuw, die 'er op lag. Deze land-punt ligt op 58° 15' Breedte en op 207° 42' Lengte, en naar hetgeen ik kan opmaaken uit de reis-beschrijving van BEERING en de kaart, die dezelve in de Engelsche uitgave verzelt (*), besluit ik, dat zij die moet zijn, welke hij *Kaap St. Hermogenes* genoemd heeft. Maar de beschrijving van die reis is zoo sterk verkort, en de kaart is zoo onnaauwkeurig, dat het nauwelijks mogelijk is, uit de eene of andere, of de vergelijking van beiden met elkanderen, eene eenige plaats uitte vinden, welke die reiziger gezien of aangedaan heeft. Als ik BEERINGS veranderingen op deze kust wilde beoordeelen, zou ik denken dat hij dat land in het gezicht gekregen heeft bij *Mooi Weder Berg*. Maar ik ben geenzints zeeker dat de baai, welke ik zijnen naam gegeven heb, de plaats is, daar hij ankerde. Ik weet ook niet of de berg, dien ik den *Berg St. Elias* noem, dezelfde aanzienlijke berg is, aan welken hij dien naam gegeven heeft. En wat zijne *St. Elias Kaap* belangt, ik kan volstrekt niet zeggen waar zij ligt.

Aan de noord-oost-zijde van *Kaap St. Hermogenes* draaide de kust naar het N. W. en scheen

ge-

(*) Kapitein COOK meent die van MULLER, van welke te London enigen tijd voor zijn vertrek eene vertaaling was uitgekoomen.

geheel afgezonderd van het land, dat wij den vorigen dag gezien hadden. In de boven genoemde kaart is hier eene ruimte, daar BERING onderfeld wordt geen land gezien te hebben. Dit begunstigde ook de laater beschrijving, door den Heer STAHLIN uitgegeeven, die *Kaap St. Hermogenes* en al het land, dat BERING ten Z. W. van hetzelfde ontdekte, tot eene groep eilanden maakt, terwijl hij dat van *St. Hermogenes* onder degeene plaatst, die van hout ontbloomt zijn. Dat wij nu zagen scheen dit te bevestigen, en alle omstandigheden boezemden ons hoop in dat wij hier eenen doortogt naar het Noorden zouden vinden, zonder genoodzaakt te zijn verder naar het Zuid-Westen te stevenen.

Wij wierden bij de kaap opgehouden door veranderlijke zugtjens en kalinten tot den volgenden morgen ten twee uren, wanneer 'er een koeltjen uit het N. O. opkwam, met welk wij N. N. W. langs de kust stuurden, en weldra bevonden dat het land van *Kaap St. Hermogenes* een eiland was, omtrent zes mijlen in omvang groot, van de nabij gelegen kust gescheiden door een kanaal, dat eene mijl breed was. Anderhalven mijl ten Noorden van dit eiland liggen enige klippen boven water, aan welker noord-oost-zijde wij van dertig tot twintig vademmen water hadden.

Op den middag lag het eiland *St. Hermogenes* Z. & O., agt mijlen van ons, en het land ten N,

N. W. van hetzelfde strekte zig uit van Z. † W. tot ten naasten bij W. In deeze laatste streek liep het uit in eene laage punt, die nu vijf mijlen van ons was, en welke *Banks-Punt* genoemd wierd. Het schip was thans op 58° 41' Breedte en op 207° 44' Lengte. In deeze ligging was het land, dat wij onderstelden *Kaap Elisabeth* met dit zuid-westlijk land te verbinden, in het gezigt, liggende N. W. † N. Ik stuurde 'er regt naar toe, en bevond het, toen ik het nader kwam, eene groep van hooge eilanden en klippen te zijn, geheel van alle ander land afgeschelden. Zij verkreegen den naam van *Dorre Eilanden* naar derzelve kaal voorkoomen. Zij liggen op 59° Breedte en in eene regte lijn met *Kaap Elisabeth* en *Banks-Punt*, drie mijlen van de eerste en vijf van de tweede.

Ik meende door een van de kanaalen te vaaren, die deeze eilanden van elkanderen scheiden, maar eenen sterken stroom tegens ons vindende, voer ik dezelve alle aan lij voorbij. Tegens den avond klaarde het weder, dat den geheelen dag dampig geweest was, op, en wij kreegen een zeer hoog voorgebergte in het gezigt, welks verheven top, twee zeer hooge bergen vormende, tot boven de wolken gezien wierd. Dit voorgebergte noemde ik *Kaap Douglas*, ter eere van mijnen zeer goeden vriend Doctor DOUGLAS, Deken van
Wind-

Windfor (*). Het ligt op 58° 56' Breedte en op 206° 10' Lengte, twintig mijlen ten Westen van de *Dorre Eilanden* en twaalf mijlen van *Banks-Punt*, in de streek van N. W. ten W. ½ W.

Tusfchen deeze punt en *Kaap Douglas* fcheen de kust eene breede en diepe baai te vormen, die, naar enigen rook, dien wij op *Banks-Punt* gezien hadden, den naam verkreeg van *Rook-Baai*.

Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, ten Noorden van de *Dorre Eilanden* gekoomen zijnde, ontdekten wij nog meer land, dat zig van *Kaap Douglas* naar het Noorden uitftekte. Het vormde eene keten bergen van eene ontzagchelijke hoogte, een van welke, die verre boven de andere uitfak, de *Berg St. Augustijn* genaamd wierd. De ontdekking van dit land benam ons den moed niet, alzoó wij onderffelden dat het niet aan het land van *Kaap Elisabeth* vast ware; want naar het N. N. O. was het gezigt niet bepaald dan door den horizont. Wij dagten ook dat 'er een doortogt ware in het N. W. tusfchen *Kaap Douglas* en den *Berg St. Augustijn*. In kort, wij meenden dat het land aan ons bakboord, ten Noorden van *Kaap Douglas*, uit eene groep eilanden bestond,
door

(*) Den uitgeever van dit werk.

door zoo veele kanaalen van elkanderen gefcheiden, van welke wij gebruik zouden kunnen maaken naar maate de wind zoude dienen.

Met deeze aangenaame denkbeelden, en eene frife koelte uit het N. N. O. ftuurden wij N. W. tot agt uren, wanneer wij duidlijk zagen dat hetgeen wij voor eilanden aangezien hadden toppen van bergen waren, overal aan malkanderen vast door laager land, dat de dampigheid van den horizont ons belet had op eenen grooteren afftand te zien. Dit land was overal met sneeuw bedekt van de toppen der bergen tot het zee-fttrand, en had overal het voorkoomen van een gedeelte van een groot vast land te zijn. Nu was ik volkoomen overtuigd dat ik door dit kanaal geenen doortogt zoude vinden, en dat ik nog voortging met 'er hier naar te zoeken was meer om andere te overtuigen dan om mij in mijne eigen gedagten te bevestigen.

Op dezen tijd nu lag de *Berg St. Augustijn* N. 40° W., drie of vier mijlen van ons. Deeze berg is van eene kegelachtige gedaante en van eene zeer aanmerklijke hoogte; maar het blijft nog onbeflist of het een eiland zij, of een gedeelte van het vast land. Bevindende dat 'er in het Westen niets te doen was, wendden wij en ftaken over naar *Kaap Elisabeth*, onder welke wij des agtermiddags ten half zes uren kwamen. Aan de noord-zijde van *Kaap Elisabeth*, tusfchen de

zelve en een hoog voorgebergte, *Kaap Bede* (*) genaamd, is eene baai, in welke twee kleine wel gedekte havenen scheenen te zijn. Wij liepen deze baai goed in, daar wij in drie en twintig vademen zouden hebben kunnen ankeren; doch alzo dit mijn voorneemen niet was, wendden wij en stuurden westwaarts, met den wind uit het Noorden, eenen zeer sterken stoker, vergezeld van regen en dik dampig weder.

Den volgenden morgen stilde de wind, maar hetzelfde weder bleef aanhouden tot des namiddags ten drie uren, wanneer het opklaarde. *Kaap Douglas* lag Z. W. ten W., de berg *St. Augustijn* W. $\frac{1}{2}$ Z., en *Kaap Bede* Z. 15° O., vijf mijlen van ons. Op deze plaats hadden wij veertig vademen diepte en eenen rotsachtigen grond. Van *Kaap Bede* draaide de kust N. O. ten O., met eene keten bergen binnen 'slands, die in dezelfde strekking liep. Het land op de kust was boschachtig en daar scheen geen gebrek aan havens te zijn. Doch, dat niet zeer in ons voordeel was, wij ontdekten laag land in het midden van het kanaal, zig van N. N. O. tot N. O. ten O. $\frac{1}{2}$ O. uitstreckende. Dan alzo wij onderfelden dat dit een eiland ware, benam ons zulks den moed niet. Omtrent deezen tijd kreegen wij een ligt koeltjen uit het Zuiden en ik

(*) Deze naamen gaf COOK naar den almanak.

Ik stuurde ten Westen van dit laag land, terwijl 'er zig in die streek niets opdeed dat ons konde hinderen. Wij peilden gedurende den nacht van dertig tot vijf en twintig vademen.

Den agt en twintigsten, in den morgen, weinig wind hebbende en merkende dat het schip zuidwaarts dreef, liet ik, om het te stoppen, een werp-anker vallen met eene agt duims lijn 'er aan; doch, terwijl het schip 'er voor opdraaide, brak de lijn bij het schip, en wij verlooren anker en touw; want schoon wij het schip voor een van de boeg-ankers lieten opdraaien, en het grootste gedeelte van den dag verspilden met 'er voor te drijven, was alles te vergeefs. Wij bemerkten door waarneeming dat de plaats daar wij waren op $59^{\circ} 51'$ Breedte lag; het laag land, waarvan boven gesproken is, strekte zig uit van N. O. tot Z. 75° O.; zijnde het naaste gedeelte twee mijlen van ons. Het land van den wester wal was omtrent zeven mijlen van ons, en strekte zig uit van Z. 35° W. tot N. 7° O., zoo dat de uitgestrektheid van het kanaal nu tot drie en eene halve streeken van het kompas verminderd was, dat is van N. $\frac{1}{2}$ O. tot N. O. Tusschen deeze twee streeken was geen land te zien. Hier was een sterk getij, dat naar het Zuiden het kanaal uit liep. Het was de ebbe en zij liep tusschen drie en vier knoopen in een uur; en het was ten tien uren laag water. Daar dreef veel

zee-wier en enig drijf-hout met het getij naar buiten; het water was ook dik geworden, gelijk in rivieren; maar wij wierden aangemoedigd om nog verder voorttevaaren, doordien wij het bij laag water zoo zout als in zee vonden. De vloed liep met eene snelheid van drie knoopen, en de vloed liep in tot vier uren in den agtermiddag.

Alzoo het den geheelen dag stil bleef, gong ik niet van mijne plaats tot des avonds ten agt uren, wanneer wij met een ligt koeltjen uit het Oosten het anker ligteden en naar het Noorden, het kanaal in, stuurden. Wij waren niet lang onder zeil geweest wanneer de wind naar het Noorden draaide, tot eene friske koelte aangroeiende en bij rukwinden waaiende met regen. Dit belette ons egter niet optelaveeren zoo lang de vloed bleef aanhouden, dat tot omtrent vijf uren in den volgenden morgen was. Wij peilden van vijf en dertig tot vier en twintig vademmen. In deeze laatste diepte ankerden wij omtrent twee mijlen van den ooster-wal, op de breedte van $60^{\circ} 8'$, terwijl enig laag land, dat wij voor een eiland hielden, onder den wester-wal liggende, zig van N. $\frac{1}{2}$ W. tot N. W. ten N. uitstreckte, op den afstand van drie of vier mijlen.

Het weder was nu fraai en vrij helder geworden, zoo dat wij al het land, dat binnen onzen gezigt-einder mogt liggen, konden zien, en in
het

het N. N. O. was geen land noch iets, dat onzen voortgang konde hinderen, te ontdekken. Maar aan elke zijde was eene keten bergen, agter elk-anderen oprijzende, zonder de minste afscheiding. Ik giste dat het, dicht aan wal, omtrent ten tien uuren laag water ware, doch de eb liep af tot omtrent den middag. Zij liep met eene snelheid van vier en eene halve knoop, en het water viel tien voeten en drie duimen loodlijng, namelijk terwijl wij ten anker lagen, zoo dat 'er reden is om te denken dat dit de grootste val niet is. Wij zagen op den oostlijken wal twee wolken rook opgaan, een zeeker teken dat aldaar inwooners waren.

Ten een uur na den middag ligteden wij het anker en laveerden op onder dubbel gereefde topzeilen en onder-zeilen, hebbende eenen sterken stooker uit het N. N. O. bijna regt het kanaal af. Wij staken over naar den wester wal en kwamen tot binnen twee mijlen van het zuidlijk eind van het laag land of eiland, van hetwelk ik boven gesproken heb, onder welk ik voorneemens was te schuilen tot de wind wat bedaaren zoude; doch eensklaps op twaalf vademen water koomende uit meer dan veertig, en eene bank vooruit ziende, die van het laag land uitstak, liet ik het wenden, en stak terug Oostwaarts, onder dien wal ankerende in negentien vademen water, in eenen grond van kleine kei-steentjens.

Tusſchen een en twee uren in den morgen, van den dertigſten, ligteden wij wederom het anker met het begin van den vloed, zijnde de wind thans geheel geſtild, doch nog tegens ons blijvende, zoo dat wij tot bij zeven uren oplaveerden, wanneer wij, het getij af zijnde, in negentien vademen water onder denzelfden wal als te vooren ten anker kwamen. Het noordwester gedeelte, dat eene hooge ſteile kaap vormde, lag N. 20° O. twee mijlen van ons, eene punt op den anderen daar tegens over zijnden wal, en omtrent van dezelfde hoogte, lag N. 36° W.; onze breedte was, volgens waarneming, 60° 37'.

Omtrent den middag kwamen 'er twee kanos, in elke van welke een man was, af naar het ſchip omtrent van de plaats, daar wij den voorigen dag rook hadden zien opgaan. Zij hadden veel werk om dwarsch door het ſterk getij heen te roeijen, en aarfelden een weinig eer zij geheel tegens het ſchip wilden koomen liggen, doch toen men hun tekenen gegeeven had, naderden zij. Een hunner ſprak veel te vergeeſch, want wij verſtonden geen woord van hergeen hij zeide. Hij wees aanhoudend naar den wal, dat wij uitlegde als eene nodiging om derwaarts te gaan. Zij namen enige beuzelingen van mij aan, die ik hun uit de zijde-venſters der kajuit afreikte. Dit volk geleck in alle opzigten in hunne perſoonen

en

en kleeding naar dat, hetwelk wij in *Prins Wil-
lems Kanaal* gevonden hadden. Hunne vaartui-
gen waren ook even eens gebouwd. Een van
degeene die ons bezogten had zijn aangezigt gic
zwart beschilderd en scheen geen' baard te heb-
ben; maar de ander, die meer bejaard was, was
niet beschilderd en had een grooten baard, met
een gezigt, veel naar de gemeenste gezigten van
het volk van *Prins Willems Kanaal* gelijkende.
Wij zagen deezen dag ook rook op de platte kust
in het Westen; waaruit wij mogen besluiten dat
deeze laagere plaatsen en eilanden de eenigste be-
woonde strecken zijn.

Toen de vloed inviel, ligteden wij het anker,
wanneer de kanos ons verlieten. Ik stak over
naar den wester wal met eene frisse koelte uit het
N. N. O. en kwam tot onder de bovengemelde
punt. Deze punt met de andere aan de over-
zijde verfmalden het kanaal tot de breedte van
vier mijlen. Door dit kanaal liep een ontzach-
lijk sterk getij. Het was vreeslijk in ons oog,
wijl wij niet konden weten of de beroering van
het water door den stroom veroorzaakt wierde
dan door het breeken van de golven tegens klip-
pen en banken. Alzoo wij geene banken ont-
moeteden, beslooten wij dat het eerste plaats
konde hebben, maar wij vonden in het eind dat
wij het mis hadden. Ik hield het nu langs den
wester wal, alzoo dit het veiligst scheen. Wij

hadden digt bij land eene diepte van dertien vademen; en twee of drie Engelsche mijlen van hetzelfde af veertig en meer vademen. Des avonds ten agt uuren ankerden wij onder eene land-punt, die drie mijlen N. O. van ons lag, in vijftien vademen water. Hier bleeven wij gedurende de eb liggen, die omtrent vijf knoopen in een uur voortliep.

Tot hier toe had het water denzelfden grand van ziltigheid bij laag water als bij hoog water behouden; en was, op beiden die tijden, zoo zout als in den oceaen; doch nu begonnen zig tekenen van eene rivier te vertoonen. Het water dat wij, deeze ebbe, toen het op het laagst was, opschepten, wierd zeer veel zoeter bevonden dan wij het tot nog toe geproofd hadden, zoo dat ik overtuigd was dat wij in eene groote rivier waren en niet in eene straat, die met de Noorderzeeën gemeenschap hadde; doch alzoó wij nu reeds zoo verre opgevaaren waren, wilde ik nog sterker bewijzen hebben; waarom ik met den volgenden vloed, in den morgen van den een en dertigsten, het anker liet ligten en nog hooger op laveerde, of liever met het getij op dreef, want wij maar zeer weinig winds hadden.

Omtrent agt uuren kreegen wij een bezoek van enige inboorlingen in eene groote en verscheiden kleine kanos. De laatste voerden slechts elke eenen enkelen man, en sommige hadden

eene

eene roeifpaan met een blad aan elk eind op de wijze der Esquimaux. In de groote kano waren mannen, vrouwen en kinderen. Voor zij het schip bereikten, staken zij eenen lederen rok op eenen langen stok in de hoogte, als een teken, zoo wij het verstonden, van hunne vreedzame genelgdheid. Deezen rok reikten zij in het schip over, in ruiling voor enige beuzelingen, die ik hun gaf. Ik kon geen onderscheid vinden tusschen de perfoonen, kleeding, versierzelen, en vaartuigen van dit volk en dat van *Prins Willems Kanaal*, uitgezonderd dat de kleine kanos wat kleiner waren en slechts eenen man voerden. Wij bekwamen enige van hunne bonte klederen, van de veilen van zee-otters, marters, haazen en andere dieren gemaakt, enige van hunne werp-schichten, en eenen kleinen voorraad van zalm en heilbot. Hier voor namen zij oude klederen, glazen koraalen en stukjens ijzer aan. Wij vonden hen voorzien van groote ijzeren messen en van hemelsblauwe glazen koraalen, gelijk wij onder de inboorlingen van *Prins Willems Kanaal* gevonden hadden. Deeze laatste scheenen zij hoog te waardeeren en waren dus ook zeer vergenoegd met die, welke wij hun nu gaven. Maar zij vroegen vooral naar groote stukken ijzer, welk metaal zij, als ik mij niet bedroog, met den naam van *goone* benoemden, schoon zij, even als hunne nabuuren in *Prins*

Willems Kanaal, veele betekenissen voor eenzelfde woord scheenen te hebben. Zij spraken haarblijkelijk dezelfde taal, alzo de woorden *keeta*, *naema*, *oonaka* en enige andere van de gemeenste, die wij in dat kanaal gehoord hadden, door dit nieuw volk ook dikwijls gebruikt wierden. Na omtrent twee uren bij het een en ander schip doorgebracht te hebben, begaven zij zig alle naar den wester wal.

Ten negen uren kwamen wij ten anker in zestien vademen water, omtrent twee mijlen van den wester wal, en bevonden dat de eb reeds was begonnen. Toen zij in haare volle kracht was, liep zij slechts drie knoopen in een uur, en viel, na wij geankerd waren, een en twintig voeten loodlijnige hoogte. Het weder was mistig met stofregen, en tusfchen beiden weder helder. Bij de heldere tusfchenpoozen zagen wij eene opening tusfchen de bergen op den ooster wal, liggende ten Oosten van de plaats daar de schepen waren, met laag land, dat wij ondersfelden eilanden te zijn, tusfchen ons en het vast land liggende. Wij zagen ook laag land in het Noorden, dat zig van den voet van het gebergte aan de eene zijde tot dien aan de andere zijde fcheen uitteftrekken, en bij laag water zagen wij grootē banken, die van dit laag land uitstaken, van welke enige niet verre van ons af waren. Dit deed ons enigzints twifelen of het kanaal
niet

niet door de bovengemelde opening naar het Oosten draaide, dan of die opening slechts een tak van hetzelfde ware en het voornaam kanaal zijnen noordlijken loop door het laag land, dat wij nu in het gezigt hadden, vervolgde. De voortlooping en de rigting van de keten bergen ter wederzijde van hetzelfde zettede de laatste onderstelling eene groote waarschijnlijkheid bij.

Om dit stuk optehelderen en de ondiepten te onderzoeken, zond ik twee sloepen af, onder bevel van den Stuurman, en zoo dra de vloed inviel, volgde ik met de schepen; doch alzoo het dood stil, en het getij sterk was, kwam ik ten anker, na omtrent tien Engelsche mijlen in eene oostlijke rigting te zijn voortgedreven. Toen de voorgaande eb op haar laagst was, hadden wij het water van de oppervlakte en van omtrent een' voet diepte volkoomen zoet bevonden, terwijl het egter op eene grooter diepte eenen aanmerkelijken graad van ziltigheid behield. Wij hadden nu, behalven dit, nog veele andere en maar al te klaare blijken dat wij in eene groote rivier waren, gelijk laage stranden, zeer dik modderig water, groote boomen en allerlei vuil met het getij op en af drijvende. In den agtermiddag gaven ons de inboorlingen in verscheiden kanos wederom een bezoek, en handelden enigen tijd met ons volk, zonder ons ooit reden

te geeven hen van enige oneerlijke daad te beschuldigen.

Den volgenden morgen, zijnde den eersten Junij, ten twee uren, kwam de Stuurman terug en berichtte dat hij het kanaal, of liever de rivier zig had zien versmallen tot de breedte van eene mijl, door laag land ter wederzijde, door welk het eene Noordlijke rigting nam. Hij was deeze enge drie mijlen opgevaaren, die hij voor de zwaarste schepen bevaarbaar had gevonden, zijnde van twintig tot zeventien vademen diep. De minste diepte op eenen voegzaamen afstand van den wal en de banken was tien vademen, en dit was voor hij in het enge gedeelte was gekoomen. Terwijl de eb aftiep, was het water volkoomen zoet, maar toen de vloed inviel, wierd het brakachtig, en, omtrent hoog water, zeer brak, zelfs zoo hoog op als hij gevaaren was. Hij was geland op een eiland, dat tusfchen deezen tak en den oostlijken wal ligt, en zag op hetzelfde enigeaalbezieën struiken, die hem onbekend waren. De grond scheen uit klei, met zand gemengd, te bestaan. Omtrent drie mijlen verder dan hij opgevaaren was, of ten Noorden van die plaats, zag hij dat nog eene scheiding was in de oostlijke keten bergen, door welke hij onderstelde dat de rivier eene noord-oostlijke koers name; maar het scheen eer waarschijnlijk dat dit slechts een

andere tak ware, en dat het voornaam kanaal zijne noordlijke koers bleewe behouden tusfchen de twee ketenen bergen. Hij bevond dat deeze twee ketenen, naar maate zij zig meer Noordwaarts uitftrekten, elkanderen meer en meer naderden, maar egter niet aan malkanderen fcheenen te fluiten; ook was 'er tusfchen beiden geen hoog land te zien, maar alleen laag land, gedeeltelijk boschrijk, gedeeltelijk open.

Nu waren wij wel genoodzaakt alle hoop van eenen doortogt te zullen vinden optegeven. Doch alzo de eb bijna af was, en wij niet tegens den vloed konden terugkeeren, meende ik mijn voordeel mer den laaftten te moeten doen om den oostlijken tak nader te bezien, en daardoor uitte maaken of het laag land aan de oostzijde van de rivier een eiland ware, gelijk wij onderfeld hadden, dan niet. Mer dit oogmerk ligteden wij met het begin van den vloed het anker, en, een zwak koeltjen uit het N. O. hebbende, ftaken wij over naar den ooster wal, mer floepen vooruit, die peilden. Onze diepte was van twaalf tot vijf vademen; de grond was gruis-zand, fchoon het water zeer flijkerig was. Ten agt uren kwam 'er een fris koeltjen op uit het Oosten, dat vlak tegens ons was, zoo dat ik wanhoopte den mond van de rivier, waarnaar wij laveerden, voor hoog water te zullen bereiken. Doch denkende dat hetgeen de fchepen
niet

niet doen konden door sloepen kon gedaan worden, zond ik 'er twee af, onder bevel van den Luitenant KING, om de getijen te onderzoeken, en zoodanige andere waarneemingen te doen als ons enige kennis van de gesteldheid dier rivier zoude kunnen geeven.

Ten tien uren, bevindende dat de eb begonnen was, ankerde ik op negen vademèn water, in eenen zand-gruisachtigen grond. Ziende dat het getij te sterk was voor de sloepen, zoo dat zij 'er niet tegens konden oproeijen, deed ik haar sein van weder aan boord te koomen, voor zij ter halver weg gekoomen waren van den mond der rivier, tot welker onderzoek zij afgezonden waren, die Z. 80° O. van ons af lag op drie mijlen afstands. De voornaamste onder- rigting, die wij door onzen arbeid geduurende dit getij gewonnen hadden, was te bepaalen dat al het laag land, dat wij ondersteld hadden een eiland of eilanden te zijn, eene onafgebrooken streek lands was van de oevers van de groote rivier tot aan den voet van het gebergte, waaraan zij zig sloot, en dat zij eindigde aan den zuidlijken ingang van deezen oostlijken tak, dien ik met den naam van *Keer-Weër-Rivier (River Turnagain)* zal onderscheiden. Aan de Noord- zijde van deeze rivier begint het laag land weder, en strekt zig uit van den voet van het gebergte tot de oevers van de groote rivier, zon dat het

voor

voor de *Keer-Weér-Rivier* eene groote baal vormt, aan welker zuid-zijde wij nu ten anker lagen, en daar wij van twaalf tot vijf vademen water hadden van half vloed tot hoog water.

Na dat wij de baai in gevaaren waren, liep de vloed sterk *Keer-Weér-Rivier* in, en de eb kwam 'er met nog grooter kracht uit, vallende het water, terwijl wij ten anker lagen, twintig voet loodregte hoogte. Deze omstandigheden overtuigden mij dat 'er door deeze zijde-rivier geen doortogt te verwagten was, zoo min als door den voornaamsten tak. Naardien egter het water, gedurende de eb, schoon zeer veel zouter, nog eenen grooten graad van ziltigheid had behouden, is 'er reden te onderstellen dat beiden deeze takken nog veel verder voor schepen bevaarbaar zijn dan wij dezelve onderzogten, en dat 'er door deeze rivier en derzelver verschillende takken, eene zeer uitgestrekte binnenland-sche gemeenschap open ligt. Wij waren dezelve opgevaaren tot $61^{\circ} 30'$ Breedte en 210° Lengte, dat zeventig mijlen of meer van haaren mond is, zonder den minsten schijn van haare oorsprong te verneemen.

Zoo de ontdekking van deeze groote rivier (*),
die,

(*) Kapitein COOK had hier eene open plaats gelaaten zonder 'er eenen bijzonderen naam te zetten. *LORD SANDWICH*

die, wat haare geschiktheid tot eene binnenlandfche vaart betreft, met de aanmerklijkste reeds bekende rivieren om den voorrang zal kunnen twisten, van nu zal worden voor het tegenswoordig of een der volgende geflachten, moeten wij ons den tijd, dien wij 'er aan besteedden, minder beklagen; maar voor ons, die een veel grooter doel hadden, was dit oponthoud een wezenlijk verlies. De zomer vorderde met rasfe schreden. Wij wisten niet hoe verre wij Zuidwaarts zouden moeten stevenen, en wij waren nu overtuigd dat het vast land van Noord-Amerika zig verder naar het Westen uitstreckte, dan wij uit de nieuwere, en beroemdste kaarten reden hadden te verwagten. Dit maakte eenen doortogt tot in de *Hudsons* of *Baffins Baai* te onwaarschijnlijker, of toonde ten minsten dat dezelve van grooter uitgestrektheid was. Het was egter veel voldoening voor mij te denken dat, hadde ik dit zeer groot kanaal niet onderzocht, het door bespiegelende smeeders van aardrijksbeschrijvingen als eene daadzaak zoude zijn aangenomen dat het naar het Noorden met de zee, of naar het Oosten met *Baffins* of *Hudsons Baai* gemeenschap had, en het zou misfchien op toekomst

WICH liet de rivier met de grootste voeglijkheid *Cooks Rivier* noemen.

koomende waereld-kaarten met grooter naauwkeurigheid en zeekerer tekenen van waarheid getekend zijn geworden dan de onzichtbaare, als alleen in de verbeelding bestaande, Straaten van *de Fuca* en *de Fonte*.

In den agtermiddag zond ik den Heer KING wederom met twee gewapende sloepen af, met bevel van op de noordlijke punt van het laag land, aan de zuid-oost-zijde van de rivier, te landen, aldaar de vlag te laten waaien, en van het land en de rivier, in zijner Majesteit naam, bezit te neemen, en eene flesch in den grond te begraven, bevattende enige Engelsche stukken geld van het jaar 1772, en een papier, waarop de naamen van onze schepen en de dag van onze ontdekking geschreven stonden. Ondertusfchen waren de schepen onder zeil gegaan om de rivier af te zakken. De wind woei nog fris uit het Oosten; maar wij waren niet lang onder zeil geweest of het wierd stil, en, alzoo wij den vloed ontmoeteden regt over de land-punt, daar de Heer KING aan land was gegaan (en die daarvan den naam van *Bezijneeming-Punt* ontving) waren wij genoodzaakt het anker te laten vallen in zes vademen water, hebbende de punt twee Engelsche mijlen ten Zuiden van ons.

Toen de Heer KING terug kwam, berichtte hij mij dat 'er, toen hij het land naderde, omtrent twintig inboorlingen verscheenen waren met hunne

armen uitgestrekt, waarschijnlijk daar mede hunne vreedzaame neigingen willende te kennen geeven en toonen dat zij ongewapend waren. Toen de Heer KING en de Heeren, die bij hem waren, aan land stapten, met snaphaanen in hunne handen, scheenen zij ongerust, en deeden tekenen om hen te verzoeken die neder te leggen. Dit deeden zij dan ook, en toen lieten zij de Heeren tot zig naderen en toonden zig vrolijk en gezellig. Zij hadden enige stukken verschen zalm en verscheiden honden bij zig. De Heer LAW, Heelmeester van de *Ontdekking*, die een van het gezelschap was, eenen van de honden gekogt hebbende, nam hem mede naar de sloep en schoot hem dood, dat zij het zagen. Dit scheen hen ten uitersten te verbaazen, en zij gongen heen, als of zij zig in zulk gezelschap niet veilig rekenden; doch kort daarop ontdekte men dat hunne speeren en andere wapenen in de struiken dicht achter hen verborgen geweest waren. De Heer KING berichtte mij ook dat de grond moerasig was en de aarde ligt, mager en zwart. Zij bragt enige weinige boomen en struiken voort, als pijnboomen, elzen, berken en willigen, roozen en aalbezieën struiken, en een weinig gras, maar zij zagen geen eene plant, die in bloei was.

Zoo dra het hoog water was, ligteden wij het anker en staken, met een zwak koeltjen uit het Zuiden, over naar den wester wal, daar het weder-

derkeeren van den vloed ons den volgende morgen vroeg noodzaakte weder ten anker te koomen. Kort daarop kwamen 'er verscheiden groote en enige kleine kanos met inboorlingen van land, die hunne vellen vermangelden, waarna zij hunne klederen verkogten, tot veele van hun moeder-naakt waren. Zij bragten onder andere veele witte haazen of konijnen vellen en zeer fraaie roodachtige vosfen-vellen, maar daar waren maar twee of drie otter-vellen bij. Zij verkogten ons ook enige stukken zalm en heilbot. Zij verkoozen het ijzer boven alles wat wij hun daarvoor in ruiling aanboden. De lip-sierzelen scheenen onder hen niet zoo gemeen te zijn als in *Prins Willems Kanaal*; maar zij hadden 'er meer van die, welke door den neus gestookten worden, en deeze waren ook, over het algemeen, veel langer. Zij hadden egter meer van eene soort van wit en rood geborduurd werk op sommige deelen van hunne klederen en op andere dingen, gelijk op hunne pijl-kokers en mesfen-scheden.

Ten half elf uren lighteden wij, met het begin van de eb, het anker en laveerden met eene labber koelte uit het Zuiden de rivier af; terwijl wij hier mede bezig waren, zeilde *de Resolutie*, door de onoplettendheid en achteloosheid van den man, die aan het dieplood stond, vast op eene plaat, die omtrent in het midden der rivier ligt, omtrent twee Engelsche mijlen boven de twee

steile kaapen, waarvan boven gesproken is. Deeze plaat was ongetwijfeld de oorzaak van die zeer sterke kabbeling of roering in den stroom, die wij waargenoomen hadden, toen wij de rivier op voeren. Daar was niet minder dan twaalf voeten water bij het schip, bij het laagste van de eb; maar andere gedeelten van de plaat lagen droog. Zoo dra het schip aan den grond geraakte, deed ik *de Ontdekking* seïn van te ankeren. Zij had, gelijk ik naderhand vernam, bijna aan den grond geweest op de west-zijde van de plaat. Toen de vloed inviel, dreef het schip 'er even na vijf uren in den agtermiddag, af, zonder de minste schade gekregen, of ons de minste moeite veroorzaakt te hebben, en, na overgestooken te zijn naar den wester wal, in diep water, ankerden wij om de eb aftewagten, alzoo de wind ons nog tegens was.

Des avonds ten tien uren, met de eb, ligteden wij wederom het anker, en den volgenden morgen tusfchen vier en vijf uren, wanneer het getij af was, wierpen wij wederom het anker uit omtrent twee Engelsche mijlen beneden de steile Kaap, aan den wester wal, in negentien vademen water. Daar kwamen veele inboorlingen af toen wij hier lagen, die den geheelen morgen bij ons bleeven. Hun gezelschap was ons zeer aangenaam, want zij bragten eene groote hoeveelheid zeer goeden zalm mede, dien zij verman-
gel-

gelden voor de beuzelingen, welke wij hun geeven konden. Wij spleeten het meeste gedeelte open om het te droogen, en wij bekwamen verscheiden honderden ponden voor de twee schepen.

In den agtermiddag waren de bergen, voor de eerste reis zedert onze komst in de rivier, vrij van wolken, en wij ontdekten eenen brandenden berg in eenen van die aan de west-zijde. Hij ligt op $6^{\circ} 23'$, en is de eerste hooge berg ten Noorden van die van *St. Augustijn*. De vuurkolk is aan de zijde van den berg naar de rivier en niet verre van den top. Hij maakte thans geene treffende vertooning, slechts eenen witten rook, maar geen vuur, uitgeevende.

De wind in de streek van het Zuiden aanhoudende, bleeven wij de rivier afdrijven, en, den vijfden in den morgen, op de plaats koomende daar wij ons werp-anker verloren hadden, deden wij nog eene poging om het weder te krijgen, maar zonder vrugt. Voor wij deeze plaats verlieten, kwamen 'er zes kanos af van den oostter wal, enige door een', en andere door twee mannen geroeid wordende. Zij bleeven op enigen afstand van de schepen, en bekeeken dezelve met eene stille verwondering, ten minsten een half uur, zonder een eenig woord met ons of met malkanderen te wisselen. Eindelijk schepten zij moed en kwamen aan het schip liggen, begonnen

met ons volk te mangelèn, en verlieten ons niet voor zij alles wat zij medegebragt hadden kwijt waren, bestaande in enige vellen en wat zalm. Het zal hier niet te onpasse zijn aantemerken dat al het volk, dat wij in deeze rivier gevonden hadden, in alles naar dat hetwelk *Prins Willems Kanaal* bewoont, geleek, en van dezelfde natie scheen te zijn, doch wezenlijk verschi'de van dat van *Nootka* of *Kon.ug Georges Kanaal*, zoo in hunne personen als taal. De uitspraak van deeze koomt wat meer uit de keel; maar zij spreken, gelijk de andere, sterk en duidelijk, in woorden, die spreuken gelijken.

Ik heb reeds aangemerkt dat zij ijzer bezitten, dat is, zij hebben de punten van hunne speeren en mesfen van dit metaal, en enige van de eerste zijn ook van koper gemaakt. Hunne speeren zijn als onze hellebarden, en hunne mesfen, die zij in scheden draagen, zijn van eene aanmerklijke lengte. Deeze met enige weinige glazen koraa-len zijn de eenigste dingen, welke wij onder hen zagen die niet van hun eigen maakzel waren. Ik heb reeds mijne gissingen opgegeeven van waar zij hunne vreemde waaren bekoomen, en ik zal 'er hier alleenlijk bijvoegen dat ik zeggen durf, dat, zoo het al waarschijnlijk mogt voorkoomen dat dezelve hun toegekoomen zijn van die hunner nabuuren, met welke de Rusfen koop-handel drijven, de Rusfen zelve egter nooit onder

der hen geweest zijn; want zoo dit zoo geweest ware, zouden wij hen waarschijnlijk niet in zulke kostbaare vellen gekleed gevonden hebben als die van den zee-otter.

Daar is geen de minste twijfel of 'er zou een zeer voordeelige pelterij-handel met de inwooneren van deeze uitgestrekte kust kunnen gedreven worden. Doch zoo 'er geen Noordlijke doortogt te vinden is, schijnt zij wat te verre van Groot Britannie gelegen te zijn om 'er enig voordeel van te trekken. Ik moet egter aanmerken dat de kostbaarste, of liever de eenigste kostbaare pelterijen, die ik op deeze West-kust van Amerika zag, die van den zee-otter waren. Alle hunne andere vellen scheenen van mindere hoedanigheid te zijn, bijzonderlijk die van hunne vosfen en marters. Ik moet 'er nog bijvoegen dat de meeste vellen, die wij kogten, tot kleedren verwerkt waren. Sommige egter waren in eenen goeden staat, maar andere waren oud en gescheurd, en alle vol ongedierte. Doch alzoo dit arm volk geen ander gebruik van de pelterijen maakt dan voor hunne kleeding, kan men niet onderstellen dat zij zig de moeite geeven van meerdere te bereiden dan zij hier toe nodig hebben. En mischien is het hierom voornamelijk dat zij de dieren dooden, want de zee en de rivieren schijnen hen van hun voornaamste voedzel te voorzien. Het zou waarschijnlijk ge-

heel anders zijn, als zij eens aan eenen aanhoudenden handel met vreemdelingen gewoon waren. Deze gemeenschap zou hunne behoeften vermeederen, door hen met nieuwe artikelen van weelde bekend te maaken, en om in staat te zijn deeze te koopen, zouden zij vlijtiger zijn in het opgaëren van pelterijen, die zij wel haast zouden ontdekken de meest gezogte waar te zijn, en ik twijfel niet of daar zou een overvloedige voorraad van in het land te bekoomen wezen.

Uit hetgeen hier en daar over het getij gezegd is blijkt dat het zeer sterk is in deeze rivier, en zeer veel toebrengt om de vaart op dezelve gemakkelijk te maaken. Het is in den stroom, op de dagen van nieuwe en volle maan, tusfchen twee en drie uren hoog water, en het getij gaat tusfchen drie en vier vademen loodregt op en neder. De reden waarom het getij hier sterker is dan aan andere plaatsen op de kust is gemakkelijk te vinden. Naardien de mond van de rivier in een' hoek van de kust ligt, wordt de vloed, die uit den oceaan kooft, 'er door beiden kusten in gedreven, en doet daardoor den vloed rijzen. De kaart zal dit ophelderen.

De afwijking van de kompas-naald was 25° 40' Oostlijk.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Ontdekkingen na het verlaaten van Cooks Rivier, Het Eiland van St. Hermogenes. Pinkster-Kaap. Kaap Grenville. Kaap Barnabas. Tweepuntige Kaap. Drievuldigheid - Eiland. BEERINGS Mistig Eiland. Een fraaie vogel beschreven. Kodiak en de Schumagin Eilanden, Een Russische brief door eenen inboorling aan boord gebragt. Gisingen daar over. Rots - Punt. Heilbot - Eiland. Een brandende berg. Gevaar, waarin de schepen onvoorziens koomen. Aankomst te Oonalasha. Omgang met de inboorlingen van hetzelfde. Een tweede Russische brief. Samganoedhka-Haven beschreven.

Zoo dra wij eb kreegen, ligteden wij het anker, en laveerden met een ligt koeltjen tuschen het W. Z. W. en Z. Z. W. de rivier af, tot de vloed ons wederom noodzaakte te ankeren. Eindelijk kwam 'er den volgenden morgen, omtrent een uur, een fris koeltjen op uit het Westen, met welk wij onder zeil gongen, en ten agt uren voeren wij voorbij de *Dorre Eilanden* en stuurden naar *Kaap Hermogenes*. Op den middag lag deeze kaap agt mijlen Z. Z. O. van ons,

en het kanaal tusfchen dat eiland en het vast land lag in het Zuiden. Ik stuurde naar dat kanaal, met voorneemen van 'er door te vaaren; maar kort daarna gong de wind leggen, en wij hadden ligte bedrieglijke zughtjens uit het Oosten, zoo dat ik mijn voorneemen opgaf van de fchepen tusfchen het eiland en het vast land door te voeren.

Wij zagen nu verscheiden kolommen rook op de kust van het vast land ten Noorden van deezen doortogt, en waarschijnlijk waren het seilen om ons derwaarts te lokken. Het land vormt hier eene baai of misfchien eene haven, over welker noord-westlijke punt een laag rotsachtig eiland ligt. Daar zijn ook enige andere eilanden die hetzelfde voorkoomen hebben, langs de kust verspreid, tusfchen deezee plaats en *Banks-Punt*.

Des avonds ten agt uuren strekte zig het eiland van *St. Hermogenes* van Z. $\frac{1}{2}$ O. tot Z. Z. O. $\frac{1}{2}$ O. uit, en de klippen, die aan de Noord-zijde van hetzelfde liggen, waren drie Engelsche mijlen Z. O. van ons. Op deezee plaats hadden wij veertig vadernen water over eenen grond van zand en schulpen. Kort daarop, hoeken en lijnen over boord hangende, vongen wij verscheiden heilbotten.

Te middernacht de klippen voorbij zijnde, stuurden wij Zuidwaarts, en op den middag lag
St.

St. Hermogenes vier mijlen ten N. van ons. Ook was de zuidlijkste punt van het vast land, binnen of ten Westen van *St. Hermogenes* N. & W., vijf mijlen van ons. Dit voorgebergte, dat op $58^{\circ} 15'$ Breedte en op $207^{\circ} 24'$ Lengte ligt, wierd naar deezen *Pinkster - Kaap* genoemd. Eene groote baai, die ten Westen van dezelve ligt, kreeg den naam van *Pinkster - Baai*. Het land aan de Oost - zijde van deeze baai, van welke *Pinkster - Kaap* de zuider en *Banks - Punt* de noordlijke punt uitmaaken, ziet 'er, in alle opzigten, als het eiland *St. Hermogenes* uit, naar allen schijn van hout ontbloomt, en gedeeltelijk vrij van sneeuw. Wij onderstelden dat het met eene mosachtige zelfstandigheid overdekt ware, die het eene bruinachtige tint gaf. Daar waren redenen om te denken dat het een eiland ware. Zoo dit waar zij, is de laatst gemelde baai alleenlijk de straat of de doortogt, die het van het vast land scheidt.

Tusfchen een en twee uren in den agtermiddag liep de wind, die in het N. O. geweest was, in eens naar het Zuiden. Hij bleef onbestendig tot zes uren, wanneer hij zig in het Z. zettede, dat juist onze koers was, zoo dat wij genoodzaakt waren de kust langs te laveeren. Het weder was betrokken, en de lucht droog, maar koud. Wij stuurden Oostwaarts tot middernacht, toen wendden wij en hielden op het land aan,
en

en tusfchen zeven en agt uren in den morgen van den agtten waren wij binnen vier Engelsche mijlen van dezelve, en niet meer dan eene halve mijl van enige blinde klippen, die W. Z. W. lagen. Hier wendden wij in vijf en dertig vademmen water, liggende het eiland van *St. Hermogenes* N. 20° O. en het zuidlijkste land in het gezigt ten Zuiden.

Naar deeze kust overfteekende, voeren wij dwarsch voorbij den mond van de *Pinkster-Baai*, en zagen overal in de rondte van dezelve land, zoo dat het land overal aan malkander vast is, of de punten de eene de andere bedekken. Ik ben meer geneigd te denken dat het eerste waar zij, en dat het land in het Oosten van de baai een gedeelte van het vaste land is. In het Westen van de baai liggen enige kleine eilandjens. De zee-kust in het Zuiden van dezelve is vrij laag, met uitfteekende rotsachtige punten, tusfchen welke kleine baaien of inloopende kanaalen zij. Daar was geen hout en weinig sneeuw op de kust, maar de bergen, die op enigen afstand binrens lands liggen, waren geheel met sneeuw bedekt. Wij hielden van de kust af, tot op den middag, toen wendden wij en hielden op het land aan. Onze breedte was op deezen tijd 57° 52'; *Kaap St. Hermogenes* lag N. 30° W. agt mijlen van ons, en het Zuidlijkst gedeelte van de kust in het gezigt, hetzelfde dat wij te voeren

STILLEN OCEAAN. [Junij 1778.] 205

ren gezien hadden, lag tien mijlen Z. W. van ons. Het land vormt hier eene punt, die *Kaap Greville* genaamd wierd. Zij ligt op $57^{\circ} 33'$ Breedte en op $207^{\circ} 15'$ Lengte en vijftien mijlen van *Kaap St. Hermogenes*, in de streek van Z. 17° W.

De drie volgende dagen hadden wij bijna aanhoudend mistig weder met stof-regen, zoo dat wij zelden de kust zien konden. De wind was Z. O. ten Z. en Z. Z. O., een labber koeltjen, en de lucht ruuw en koud. Met deezen wind en dit weder bleeven wij de kust langs laveeren, gangen maakende van zes of agt mijlen. De diepte van het water was van dertig tot vijf en vijftig vademen over eenen groven grond van zwart zand.

De mist in den avond van den twaalfden, met het omloopen van den wind naar het Z. W., opklaarende, hadden wij het gezigt van het land in het Westen, twaalf mijlen van ons. Wij hielden 'er den volgenden morgen vroeg op aan. Op den middag waren wij 'er niet meer dan drie Engelsche mijlen van daan; eene hooge punt, die den naam van *Kaap Barnabas* kreeg, op $57^{\circ} 13'$ Breedte liggende, lag N. N. O. $\frac{1}{2}$ O., tien mijlen van ons, en de kust strekte van N. 42° O. tot W. Z. W. Het noord-oostlijk eind was met eenen nevel omhuld, maar de punt in het Z. W., welker hooge top in twee ronde bergen

gen eindigde, wierd om die reden *Twee-hoofdige Punt* genaamd. Dit gedeelte van de kust, waarop verscheiden kleine baaien liggen, bestaat uit hooge bergen en diepe valleien, en op sommige plaatsen konden wij de toppen van andere bergen zien agter die, welke de kust vormen, die weinig met sneeuw bedekt was, maar een zeer dor aanzien had. Daar was boom noch struik op te zien, en zij had, over het algemeen, eene bruinachtige tint, die waarschijnlijk door eene bedekking van mos veroorzaakt wierd.

Ik bleef naar het Z. W. ten W. laveeren naar de kust strekte, en des avonds ten zes uuren, ter halver weg tusschen *Kaap Barnabas* en *Twee-hoofdige Punt* zijnde, en twee mijlen van land, was de diepte twee en zestig vademen. Van deeze plaats vertoonde zig eene laage land-punt agter *Twee-hoofdige Punt*, liggende Z. 69° W., en agter dezelve lag nog ander land, dat den schijn had van een eiland te zijn, Z. 59° W.

Den dertienden op den middag op $56^{\circ} 49'$ zijnde, lag *Kaap St. Barnabas* N. 52° O., *Twee-hoofdige Punt* N. 14° W., zeven of agt Engelsche mijlen van ons, en de kust van het vast land strekte zig uit tot Z. $72\frac{1}{2}^{\circ}$ W., en het land, den vorigen avond gezien, en dat wij onderfelden een eiland te zijn, vertoonde zig nu als twee eilanden. Van welke zijde *Twee-hoofdige Punt* ook gezien wierd, zij had altoos het voorkoomen

van

van een eiland, of anders is het een schier-eiland, aan welker beiden zijden de kust eene baai vormt. De wind bleef nog Westlijk met een labber koeltjen; het weder was vrij donker en betrokken en de lucht scherp en droog.

Den volgenden morgen waren wij dicht bij het zuidlijkst land en bevonden het een eiland te zijn, dat *Drievuldigheid-Eiland* genoemd wierd. Deszelfs grootste uitgestrektheid is zes mijlen in de strekking van Oost en West. Elk eind is hoog kaal land, en in het midden is het laag, zoo dat het, op eenen afstand, uit sommige oogpunten den schijn van twee eilanden aanneemt. Het ligt op $56^{\circ} 36'$ Breedte en op 205° Lengte, en tussehen twee en drie mijlen van het vast land, welke ruimte met eilandjens en klippen bezaaid is; maar daar schein genoeg plaats te zijn om doorteveaaren en ook veilige anker-plaats. In het eerst waren wij geneigd om te gelooven dat dit *BEERINGS Mistig Eiland* ware (*), maar deszelfs ligging zoo dicht bij het vast land komt met zijne kaart niet overeen.

Ten agt uren 's avonds hielden wij op het land aan, tot wij binnen eene mijl van de bovengemelde eilandjens waren. Het westlijkst gedeelte van het vast land, dat thans in het gezigt was,

(*) *Tumanoi-ostrow*, d. i. *Mistig-Eiland*. MULLER P. 261.

was, zijnde eene laage punt, over *Drievuldigheid-Eiland* liggende, en die wij *Drievuldigheid-Kaap* noemden, lag nu in het W. N. W. Hier gewend hebbende in vier en vijftig vademen water, over eenen grond van zwart zand, staken wij over naar het eiland, met voorneemen van tusfchen hetzelve en het vast land op te werken. Het land ten Westen van *Twee-hoofdige Punt* is niet zoo bergachtig als ten N. O. van dezelve, en daar ligt ook zoo veel sneeuw niet op. Daar zijn egter verscheiden bergen, die vrij hoog zijn; maar zij zijn vaneen gefcheiden door groote strecken plat land, dat volmaakt van hout ontbloomt en zeer dor fcheen.

Terwijl wij naar het eiland overftaken, ontmoeteden wij twee mannen in eene kleine kano, van hetzelve naar het vast land roeiende. Wel verre van ons te naderen, fcheenen zij ons eerder te ontwijken. De wind begon nu naar het Zuiden te loopen, en wij hadden reden om te denken dat hij weldra in het Z. O. zoude zijn. Alzoo de ondervinding ons geleerd had dat een Zuid-Oostlijke wind hier gemeenlijk, zoo niet altijd, van eene dikke mist verzeld gong, was ik bevreesd mij tusfchen het eiland en het vast land te waagen, bedugt zijnde dat wij 'er niet voor den avond door zouden zijn, of voor het dik weder opkwame, wanneer wij genoodzaakt zouden zijn te ankeren en daardoor het voordeel van eé-

eenen goeden wind zouden verliezen. Deeze redenen noopten mij om het ruime sop te kiezen, en wij voeren voorbij twee of drie rotsachtige eilandjens, die omtrent het oostlijk eind van *Drievuldigheid-Eiland* liggen. Ten vier uren na den middag het eiland te boven zijnde, wendden wij, en stuurden West, wat Zuidlijk, met eene friske koelte uit het Z. Z. O., die, voor middernacht, naar het Z. O. liep, en, gelijk gewoonlijk, van mistig, stofregenachtig en regenachtig weder vergezeld ging.

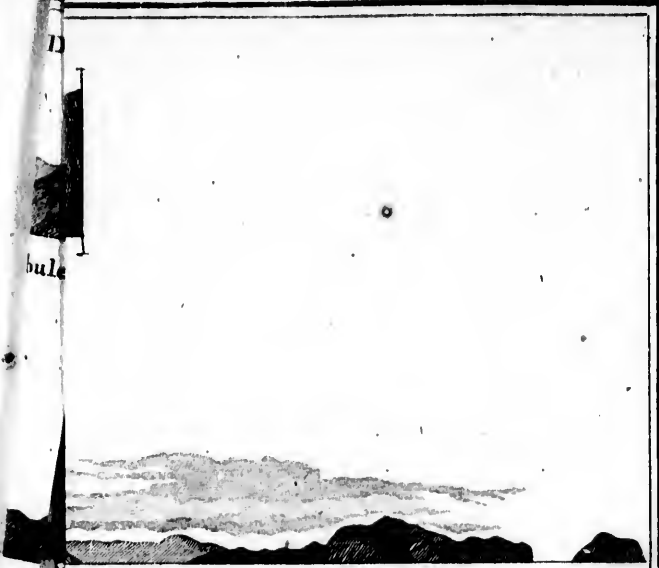
Naar de koers, die wij den geheelen nacht stuurden, had ik hoop in den morgen de kust te zullen ontmoeten, en wij zouden dezelve ook ongetwijfeld gezien hebben, ware het weder maar enigzints helder geweest, maar de mist verhinderde zulks. Op den middag nog geen land ziende, en den wind toeneemende met dikke mist en regen, stuurde ik W. N. W. onder zoo veel zeilen, als waarmede wij gemakkelijk tegens den wind konden oploeven, het gevaar wel bezefende van in eene dikke mist voor eene sterke koelte af te loopen, in de nabijheid van eene onbekende kust. Het was egter nodig wat te waagen, als de wind ons gunstig was; want wij hadden bevonden dat helder weder gemeenlijk van Westen winden vergezeld was.

Tusfchen twee en drie uren na den middag zagen wij land door de mist, liggende N. W.

van ons, niet verder dan drie of vier Engelfche mijlen, waarop wij onmiddelijk Zuidwaarts digt aan den wind oploefden. Kort daarop fcheurden de twee onder-zellen, zoo dat wij andere aan de raas moesten aanslaan, en verfcheiden andere van onze zeilen wierden aanmerklijk befchadigd. Ten negen uuren gong de wind liggen, het weder helderde op, en wij kreegen de kust andermaal in het gezigt, zig uitftrekkende van W. ten Z. tot N. W., omtrent vier of vijf mijlen van ons. Peilende, vonden wij honderd vademen water, over eenen modderigen grond. Kort daarop kwam de mist weder op, en wij zagen den geheelen nacht niets meer van het land.

Den volgenden morgen, ten vier uuren, de mist opgeklaard zijnde, vonden wij ons zelve als van land omringd; het vast land of dat wij voor het vast land hielden, ftrekte zig uit van W. Z. W. tot N. O. ten N., en een hoog lang lag in het Z. O. \pm Z. bij gisfing agt of negen mijlen verre. De noord-oostlijke punt van het vast land was dezelfde land-punt, die wij geduurende de mist ontmoet hadden, en wij noemden dezelve *Mist-Kaap*. Zij ligt op $56^{\circ} 31'$ Breedte. Den gantschen nacht weinig wind gehad hebbende, kwam 'er nu een koeltjen op uit het N. W. Wij ftuurden 'er mede Zuidwaarts om een duidlijker gezigt van het land te hebben, dat wij in die ftreek gezien hadden.

Ten

De W. op den afstand van 6 of 7 Mylen.

Blik, dat N. 43 W. op den afstand van 3 Mylen.

lfche
dige
urden
e' aan
ndere
digd.
t we-
rmaal
en Z.
n ons.
water,
kwam
heelen

n, de
lve als
ij voor
an W.
ng lag
mijlen
st land
nde de
tezelve

Den
pende,
7. Wij
dlijker
in die

Ten

GEZIGTEN DER LANDEN VAN DE WEST-KUST VAN AMERIKA.

Gezigt van het Land ten N. van Hlle Nebulewé (het Nebelachtig eil.): blyvende A ten 23 1/2°

*Gezigt van het Land ten Westen van den Uithoek der Torens, wanneer deze Uithoek blyft ten N.W. op 5 of 6° Nlyn.
N. Men ziet reeds hoopen ten N.O. van den Uithoek; maar de sterke nevel verhindert een nauwkeurig
gezicht van een of ander gedeelte.*

Gezigt der Eilanden en van het Vaste Land ten N. van den Straat van Schumagin, op het oogenblik, dat wy er doorvoeren.

Gezigt van de KUST VAN AMERIKA, wanneer de Brandende Berg blyft

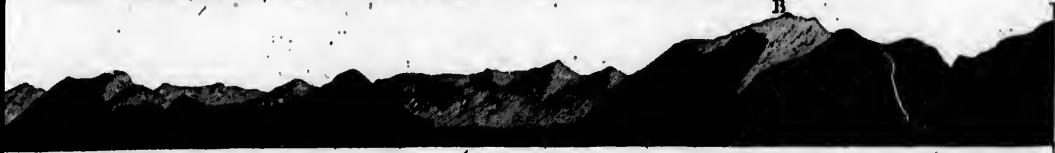
Landgezicht ten N. van het Eiland van Colline Ronde (Ronde)

Eil. der Torens

Gezigt van het Eiland Gore,

VAN AMERIKA, TEN WESTEN VAN COOK'S RIVIER.

(Eil.): blyvende A ten $2\frac{1}{2}$ W. op 7 Mylen, en B zich vertoonende ten W. op 4 Mylen.

Gezigt van het Land, wanneer de Uithoek der Toren's blyft ten $N\frac{1}{2}$ W. op den afstand van 6 of 7 Mylen.

Gezigt van de KUST VAN AMERIKA, wanneer de Spits Hallibut blyft ten $N. 43$ W. op den afstand van 3 Mylen.

Brandende Berg blyft ten $N.N.W.\frac{1}{2}$ W., en de Zuid-Hoek van Oonemals ten $N. 40$ W. op 7 Mylen.

Colline Ronde (Ronden Heuvel); blyvende het Eiland ten $N.W.\frac{1}{2}$ W. op 5 Mylen.

t van het Eiland Gore, wanneer de Kaap te Piek blyft ten $N.N.W.$ op 3 Mylen.

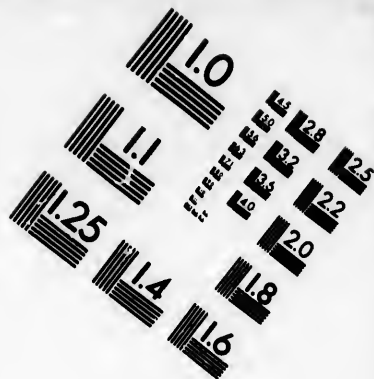
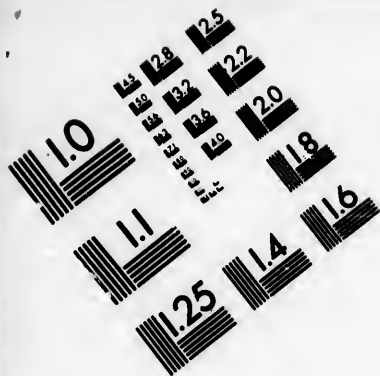
o
l
n
z
h
g
ei
de
te
op
lag
kli
ge
o
onn
Z.
Pu
van
het
het
wein
wein
van
agt
N. I
len v
De

Ten negen uren bevonden wij dat het een eiland was, van omtrent negen mijlen middel-lijn, liggende op $56^{\circ} 10'$ Breedte en op $201^{\circ} 45'$ Lengte; het is op onze kaart berekend met den naam van *Mistig-Eiland*, naardien wij, uit deszelfs ligging, reden hadden te gelooven dat het hetzelfde is, aan hetwelk BEE die naam gegeven heeft. Op dien tijd waren drie of vier eilanden, voor eene baai liggende, welke door de kust van het vast land gevormd wierd, N. ten W.; eene punt met drie of vier spitse rotsen op dezelve, die *Spitsen-Punt* genoemd wierd, lag N. W. ten W., en eene groep eilandjens of klippen, omtrent negen mijlen van de kust liggende, in het Z. Z. Oosten.

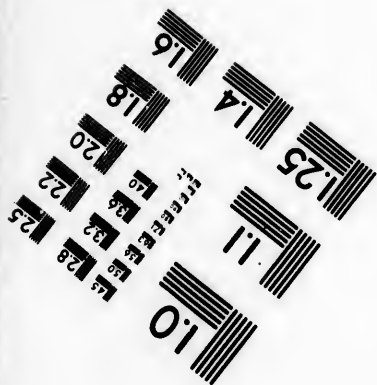
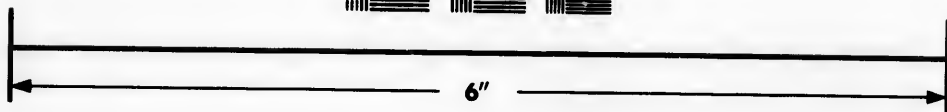
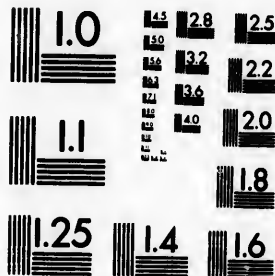
Op den middag, toen onze Breedte $56^{\circ} 9'$ en onze lengte $201^{\circ} 45'$ waren, lagen deeze klippen Z. 58° O., tien Engelsche mijlen van ons, *Spitsen-Punt* N. N. W. zeven mijlen; het naaste gedeelte van het vaste land N. W. ten W. zes mijlen; en het verder uitsteekend land in het Z. W., dat het voorkoomen van een eiland had, W., een weinig Zuidlijk. In den agtermiddag hadden wij weinig of geen wind, zoo dat onze voortgang van weinig beduidenis was. Des avonds ten agt uren strekte zig de kust uit van Z. W. tot N. N. O., het naaste gedeelte omtrent agt mijlen van ons.

Den zeventienden was de wind tuschen het

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

W. en N. W., een labber koeltjen en fomtijds was het bijna stil. Het weder was helder en de lucht fcherp en droog. Op den middag strekte zig het vast land uit van Z. W. tot N. ten O., het naaste gedeelte zeven mijlen van ons. Eene groote groep eilanden, omtrent op denzelfden afstand van het vast land liggende, strekte zig uit van Z. 26° W. tot Z. 52° W.

Wij hadden een groot gedeelte van den agttienden stilte, en het weder was helder en aangenaam. Wij deeden 'er ons voordeel mede om waarneemingen omtrent de lengte en de afwijking van de kompas-naald te doen. De afwijking wierd bevonden $21^{\circ} 27'$ Oost te zijn. Daar kan geen twijfel zijn of de kust-loopt voort tuschen *Drievuldigheid-Eiland* en *Mist-Kaap*, daar het mistig weder ons belette dezelve te zien. Ten Z. W. van die kaap is het land enige mijlen verre meer afgebrooken en hobbelig dan al wat wij van hetzelfde tot nog toe gezien hadden, zoo met opzigt tot de bergen zelve als tot de kust; die vol kreeken of kleine inloopende kanaalen scheen, welk geen van alle zeer diep scheenen. Misfchien zullen enige van de vooruitsteekende punten, als zij nader onderzocht worden, bevonden worden eilanden te zijn. Het land heeft overal een zeer dor aanzien en was met sneeuw bedekt van de toppen der hoogste bergen tot op zeer dicht bij de zee-kusten.

Een

Eene floep naar de *Ontdekking* moetende zenden, schoot een van de matroozen, die in dezelfde was, eenea zeer fraaien vogel van het papegaaiduikeren geslacht. Hij is wat kleiner dan een eend en zwart van kleur, uitgezonderd zijn voorhoofd, dat wit is, en van boven en agter elk oog rijst een sierlijke geel-witte kam, die naar agteren is omgekruld, als rams-hoornen. De snavel en de pooten zijn rood. Hij is misfchien de *alca monochroa* van STELLER, waarvan hij gewag maakt in zijne *Historie van Kamschatka* (*). Ik geloof dat wij den eersten vogel van deeze zagen een weinig ten Zuiden van *Kaap St. Hermogenes*. Van dien tijd af zagen wij 'er nog gemeenlijk elken dag enige en somtijds in groote vlugten. Behalven deeze zagen wij dagelijks de meesten van de andere zee-vogelen, die gemeenlijk in andere Noorder zeeën gevonden worden, gelijk als meeuwen, water-raaven, zee-papegaaien, onweêrsvogelen en somtijds eenden, ganzen en zwaanen, en zelden gong 'er een dag voorbij dat wij geene robben, walvisfchen en groote visfchen zagen.

In den agtermiddag kreegen wij een ligt koeltjen uit het Zuiden, dat ons in staat stelde om Westwaarts te stuuren naar het kanaal, dat zig

(*) *Alca cirrhata*, de gekroonde Papegaaiduiker, afgebeeld bij PALLAS *Specil. Zool.* f. 5, t. 1 & 5 fig. 1—3.

VERTAALER.

tusſchen de eilanden en het vaſt land vertoonde, en den volgenden morgen met den dageraad waren wij 'er niet verre van af, en vonden verſcheiden andere eilanden, binnen die, welke wij reeds gezien hadden, liggende, van verſchillende uitgeſtrektheid, zoo in omtrek als hoogte. Maar tusſchen deeze eilanden en die, welke wij te voren gezien hadden, ſcheen een open kanaal te zijn, naar hetwelk ik ſtuurde, niet durvende dicht langs de kuſt van het vaſte land houden, uit vrees dat wij de eene of andere Kaap voor een eiland zouden aanzien en daardoor in het een of ander inloopend kanaal gelokt worden, en dus het voordeel verliezen van den voordeeligen wind, die thans waaide.

Ik hield het dan langs de zuidlijkſte keten eilanden, en wij waren op den middag op $55^{\circ} 18'$ Breedte, en in het naauwſte gedeelte van het kanaal, dat door dezelve en die, welke op de kuſt van het vaſt land liggen, gevormd wordt, daar het omtrent anderhalve of twee mijlen breed is. Het grootſt eiland van deeze groep was nu aan onze ſlinker hand en wordt onderscheiden bij den naam *Kodiak* (*), volgens de berichten, welke wij naderhand ontvongen. De overige liet ik zonder naamen. Ik geloof dat het dezelfde

(*) Zie eene beſchrijving van *Kodiak* in STAHLINS ſteuwen Noordlijken Archipel, p. 30—39.

de zijn, welke BEERING *Schumagins Eilan-*
den noemt, (*) of dat de eilanden, welken hij
 dien naam gaf, een gedeelte van dezelve uitmaa-
 ken, want die groep is vrij uitgestrekt. Wij za-
 gen eilanden zoo verre in het Zuiden als een ei-
 land zichtbaar kon zijn. Zij beginnen op de
 Ooster Lengte van $200^{\circ} 15'$ en strekken zig an-
 derhalve of twee graaden naar het Westen uit.
 Ik kan die niet opnoemen, alzoó wij alle de
 eilanden niet van de kust van het vast land kon-
 den onderscheiden. De meeste dier eilanden wa-
 ren van eene goede hoogte, zeer dor en onge-
 lijk, vol rotsen en steile kliften, en andere roma-
 neske gezigten opleverende. Daar zijn verschei-
 den wel gedekte baaien en bogten onder; daar
 loopen van de hoogere gedeelten zoet-water-bee-
 ken af, en daar dreef enig hout rond, maar op
 het land was noch boom noch struik te zien; op
 veele lag veel sneeuw, en de plaatsen van het
 vast land, die zig tuschen de digst aan hetzelfde
 liggende eilanden vartoonde, waren geheel met
 sneeuw bedekt.

Ten vier uren na den middag waren wij alle
 de eilanden, die Zuidwaarts van ons lagen, voor-
 bij, liggende het zuidlijkst op dien tijd Z. 3° O.
 en de Westlijkste land-punt, die chans in het
 gezigt was, Z. 82° W. Wij stuurden naar deeze
 kaap

(*) MULLER *Decouvertes des Russes*, p. 262 — 277.

kaap en zelden tusfchen dezelve en twee of drie hooge klippen, die omtrent eene mijl ten Oosten van dezelve liggen, door.

Kort na dat wij dit kanaal, waarin wij veertig yademen water vonden, door gevaaren waren, loste *de Ontdekking*, die nu twee Engelsche mijlen agter ons was, drie kanon-schooten, stak op den wind en deed seín om ons te spreekén. Dit ontrustte mij niet weinig, en, alzóó wij geen schijn van gevaar bespeurd hadden in het doorvaaren van het kanaal, was ik bevreesd dat 'er enig ongeluk, gelijk het krijgen van een lek of iets diergelijks, gebeurd ware. Ik zond onmiddelijk eene sloep naar haar toe, die in korten tijd met Kapitein CLERKE terug keerde. Nu verstonde ik van hem dat enige inboorlingen, in drie of vier kanos, die het schip enigen tijd gevolgd waren, eindelijk tot onder den spiegel van hetzelfde gekóómen waren, wanneer een van hun veele tekenen gedaan had, zijne muts afneemende en buitgende, op de wijze der Europeaanen. Men smeet hem een touw uit het schip toe, waaraan hij een dun houten doosjen vast maakte, en, dit veilig overgebracht ziende en iets gesproken, en nog enige tekenen gedaan hebbende, zakten de kanos agter uit en verlieten *de Ontdekking*. Niemand aan boord had enig vermoeden dat 'er iets in het doosjen ware, tot na het vertrek van de kanos, wanneer het bij toeval

geopend wierd en men 'er een stukjen papier in vond, zorgvuldig opgevouwen, waarop iers geschreven stond, naar men onderstelde in de Russische taal. Het jaartal 1778 stond 'er boven, en in het midden van den text wierd van het jaar 1776 gesprooken. Terwijl wij niet geleerd genoeg waren om het alphabet van den schrijver te ontcijferen, zagen wij egter duideljk uit zijne talletters dat wij in het bezoeken van dit akelig gedeelte van de waereld door andere waren voorgegaan, die nog door meer banden aan ons verbonden waren dan die van onze gemeene natuur, en de hoop van weldra enige van de Russische kooplieden te zullen ontmoeten kon niet anders dan eene gevoelige blijdschap verwekken bij hen, die, zulk eenen langen tijd alleen met de Wilden van den Stillen Oceaen en van het vast land van Noord-Amerika hadden omgegaan.

Kapitein CLERKE was eerst van gedagten dat hier enige Rusfen schipbreuk zouden geleden hebben, om en dat deeze ongelukkige, ons schip voorbij ziende vaaren, dit middel gebruikt zouden hebben om ons van hunnen toestand kennis te geeven (*). Door menschlievendheid gedreven,

(*) Het is voorzeeker een verzuim geweest dat COOK, voorneemens zijnde de noordlijkste kusten van Asia te bevaaren, en de eilanden die tuschen deeze en Amerika liggen,

ven, wilde hij gaerne dat wij ons zouden ophouden tot zij tijd zouden hebben om bij ons te koomen; doch zulk eene gedagte kwam niet bij mij op. Het schein haarblijklijk dat, zoo dit het geval ware geweest, de eerste stap van zulke schipbreukelingen zoude geweest zijn, om voor hun en hunne lotgenooten die hulp te verzeeken, waarnaar zij voorzeaker moesten verlangen, enige van hun in de kanos naar het schip te zenden (*). Om deeze reden geloofde ik eerder dat het papier een bericht beheide, door den eenen of anderen Russischen koopman agtergelaaten, die in kort aan deeze eilanden geweest was, om aan den eersten van hunne landslieden, die aldaar aankoomen zoude, overhandigd te worden, en dat de inhoorlingen, onze schepen ziende voorbijvaaren, en denkende dat het Russi-

gen te bezoeken, niet iemand hebbe aan boord genomen, die de Russische taal sprak.

VERTAALER.

(*) Deeze aanmerking van COOK was niets minder dan beslissende. Zulke schipbreukelingen konden, hetzij door ziekte, hetzij door dwang der inhoorlingen, huiten staat zijn om zelve te koomen; ook was het niet onmogelijk dat zij aan verschillende inhoorlingen, die met hunne kanos op zee zwierven, brieven hadden medegegeeven, om die, in geval van het ontmoeten van een schip, te overhandigen.

VERTAALER.

sche waren, besloten hadden ons het bericht-schrift te brengen, denkende dat het ons zoude noopen aldaar aanteleggen. Ten vollen hiervan overtuigd, hield ik mij niet op om de zaak verder te onderzoeken; maar gong onder zeil en stuurde westwaarts langs de kust, mischien moest ik zeggen langs de eilanden, want wij konden niet met zekerheid zeggen of het naaste land naar de kust, vast land of eilanden ware. Zoo het geene eilanden zijn, dan vormt de kust alhier enige vrij breede en diepe baaien.

Wij bleeven den geheelen nacht voort loopen met een labber koeltjen uit het N. O., en zagen den volgenden morgen, ten twee uren, tusfchen ons en het land enige branding, op den afstand van twee Engelsche mijlen. Twee uren laater zagen wij andere vooruit, en aan lij van ons en tusfchen ons en het land waren zij ontelbaar. Wij zeilden dezelve maar even te boven, door eene zuidlijke koers te houden. Deze branding wierd veroorzaakt door klippen, van welke sommige boven water staken. Zij strekken zig tot zeven mijlen van het land uit, en zijn zeer gevaarlijk, vooral in mistig weder, waaraan deeze kust veel schijnt onderworpen te zijn. Op den middag waren wij dezelve juist te boven, wanneer wij ons, volgens waarneming, op $54^{\circ} 44'$ Breedte en op 198° Lengte bevonden. Het naaste land, zijde eene hooge stei-

stele punt, die *Rots-punt* genoemd wierd, lag zeven of agt mijlen ten Noorden van ons. Het westlijkst gedeelte van het vast land, of dat wij onderstelden het vaste land te zijn, lag N. 80° W. en een ronde berg, naar buiten liggende, dien wij bevonden een eiland te zijn, en die *Heilbot-Kaap* genoemd wierd, lag dertien mijlen Z. 65° W.

Den een en twintigsten, op den middag, slechts weinig gevorderd zijnde, wegens den zwakken wind en stilten, lag *Heilbot-Kaap*, welke op 54° 27' Breedte en op 197° Lengte ligt, N. 24° W. en het eiland, waarop zij ligt, dat *Heilbot-Eiland* genoemd wordt, strekte zig uit van N. ten O. tot N. W. ten W. op den afstand van twee mijlen. Dit eiland is zeven of agt mijlen in den omtrek groot, en het land is, behalven de kaap, laag en zeer dor. Daar liggen verscheiden kleine eilandjens bij, alle van hetzelfde voorkoomen; maar daar schein een doortogt tusschen dezelve en het vast land te zijn, die twee of drie mijlen breed was.

De klippen en brandingen, van welke ik gesproken heb, dwongen ons zoo verre van het vast land af te houden, dat wij de kust maar van verre zagen tusschen de *Rots-punt* en *Heilbot-Eiland*. Over dit en de nabuurige eilanden konden wij het vast land zien, met sneeuw bedekt, maar in het bijzonder enige bergen, welker kruinen

nen wij tot eene verbaazende hoogte boven de wolken zagen uitsteeken. Op den zuid-westlijken van deeze bergen was eene brandende kolk, die aanhoudend groote wolken zwarten rook in de hoogte spuwde. Hij ligt niet verre van de kust, en op $54^{\circ} 48'$ Breedte en $195^{\circ} 45'$ Lengte. Hij is ook opmerkelijk door zijne gedaante, die een volkoomen kegel is, en de vuurkolk is op den hoogsten top. Zelden zagen wij deezen, of een der andere, bergen geheel vrij van wolken. Somwijlen was de voet en de top helder, terwijl eene smalle wolk, en somtijds wel twee of drie, de eene boven de andere, het middenst gedeelte omvatteden, als een gordel, die, met den rook-kolom, tot eene groote hoogte loodregt uit zijne kruin oprijzende, en zig voor den wind tot eenen zeer langen staert uitbreidende, eene zeer schilderachtige vertooning maakte. Het is mogelijk wel waerdig aantemerken dat de wind, op de hoogte, tot welke de rook van deezen brandenden berg klom, somtijds in eene vlak tegenstrijdige streek was dan op zee, zelfs al woei het eene friske koelte.

In den agtermiddag drie uren kalmte hebbende, vong het volk meer dan honderd heilbotten, waar onder enige die honderd ponden woogen en geene van minder dan twintig ponden. Dit was eene verversching, die ons zeer wel van pas kwam. In het sterkst van ons vischen, dat in vijf

vijf en dertig vademen water, en drie of vier Engelsche mijlen van land was, kwam 'er eene kleine kano, door eenen enkelen man gevoerd, van het groot eiland naar ons toe. Toen hij digt bij het schip kwam, nam hij zijne muts af, en boog zig, gelijk de ander gedaan had, die *de Ontdekking* den voorigen dag bezogt had. Het was klaar dat de Rusfen gemeenschap en handel met dit volk moesten houden, niet alleen uit hunne beleefdheid, maar ook uit den brief, van welken hier voor gesprooken is; maar thans hadden wij hiervan weder een versch bewijs, want de man, die ons nu bezogt, droeg eenen groenen lakensen broek en een kamizool van zwart laken of andere stoffe, waarover hij zijn wambuis van walvisch-darmen aan had. Hij had niets te vermangelen dan een graauwen vossen-vel en enig visch-tuig of harpoenen, waarvan de punten, ter lengte van een' voet, zoo dik als een wandel-stok, of meer, net van been gemaakt, en besneden waren. Hij had eene blaas bij zig, vol van iets dat wij gisten traan te zijn; want hij opende die, nam eenen mondvol en deed haar weder toe.

Zijne kano was van hetzelfde maakzel als die wij te vooren gezien hadden, maar wat smaller. Hij gebruikte de roeispaan met een dubbel blad, gelijk die, welke *de Ontdekking* bezogt had. In grootte en wezens-trekken geleek hij naauw-

naauwkeurig naar het volk, dat wij in *Prins Willem's Kanaal* en in de groote rivier gezien hadden; maar hij was geheel zonder enig blanketzel en het gat, dat in zijne lip gesneden was, flep in eene schuinsche rigting, zonder enig vierzel 'er in. Hij scheen geene van de woorden, die gemeenlijk door onze bezoekers in het kanaal gebruikt wierden, te verstaan, als men hem die herhaalde, maar mischien kan men daaruit eer opmaaken dat wij dezelve niet wel uitspreken dan dat hij dien tongval niet verstond.

Het weder was betrokken en mistig met nu en dan zonnenschijn tot den twee en twintigsten in den agtermiddag, wanneer de wind naar het Z. O. omliep, en, als gewoonlijk, dik regenachtig weder medebragt. Voor de mist opkwam, was 'er niets van het vast land in ons gezigt, behalven de brandende berg en een andere berg daar digt bij. Ik bleef westwaarts stuuren tot des avonds ten zeven uren, wanneer wij, vreezende bij mistig weder op de kust te koomen, Zuidwaarts oploefden, tot den volgenden morgen ten twee uren, wanneer wij het wederom westwaarts lieten afvallen. Wij maakten maar zeer weinig vordering, hebbende veranderlijken, en maar zeer weinig wind, tot hij eindelijk in de streek van het Westen staan bleef, en ten vijf uren in den agtermiddag, terwijl wij wat zonnenschijn

schijn hadden, zagen wij land in het N. 59° W. zig bij heuveltjens, als eilanden, vertoonende.

Den vier en twintigsten, ten zes uren 'smorgens, kreegen wij het vast land weder in het gezigt, en ten negen uren zagen wij het zig uitstreckende van N. O. ten O. tot Z. W. ten W. $\frac{1}{2}$ W, zijnde het naaste gedeelte omtrent vier mijlen van ons. Het land in het Z. W. bleek uit eilanden te bestaan, dezelve, die wij den voorgigen avond gezien hadden; maar het ander was een vervolg van de kust van het vast land, zonder enige eilanden, die ons het gezigt van hetzelfde konden belemmeren. In den avond, omtrent vier mijlen van land zijnde, in twee en veertig vademen water, weinig of geen wind hebbende, namen wij onze toevlugt tot onze hoeken en lijnen; maar wij vongen maar twee of drie kleine kabeljauwen.

Den volgenden morgen kreegen wij een koeltjen uit het Oosten, en, dat iets ongemeens was met deezen wind, helder weder, zoo dat wij niet alleen den brandenden berg, maar ook nog andere bergen, zoo ten Oosten als ten Westen, en de geheele kust van het vast land onder dezelve, duidelijker dan nog immer te vooren zagen. Zij strekte van N. O. ten N. tot N. W. $\frac{1}{2}$ W. daar zij scheen te eindigen. Tusschen deeze punt en de eilanden, daar buiten gelegen, vertoonde zig

eene

een
tot
Di
spe
doe
Her
dat
ged
laar
diep
en
win
vall
niet
wen
land
stuur
den
den
T
voor
te w
West
dezel
den
tot e
het
tien
XI

eene groote opening, naar welke wij stuurden, tot wij agter dezelve land in het gezigt kreegen. Dit land maakte, schoon wij niet konden bespeuren dat het aan het vast land sloot, eenen doortogt door de opening zeer twijfelachtig. Het maakte het ook twijfelachtig of het land, dat wij in het Z. W. zagen, een eiland of een gedeelte van het vast land ware, en zoo het het laatste ware, was het klaar dat de opening eene diepe baai of een inlopend kanaal zoude zijn, en dat, zoo wij 'er eens met eenen oostlijken wind inliepen, het ons niet zoo gemaklijk zoude vallen 'er weder uit te koomen. Mij dan niet niet al te veel op den schijn durvende vertrouwen, stuurde ik zuidwaarts. Dus buiten al het land, dat in het gezigt was, gekoomen zijnde, stuurde ik westwaarts, in welke streek de eilanden lagen, want wij bevonden dat land uit eilanden te bestaan.

Ten agt uuren waren wij drie van dezelve voorbij gevaaren, die alle van eene goede hoogte waren. Wij zagen 'er nu nog meer in het Westen, liggende het zuid-westlijkst gedeelte van dezelve in het W. N. W. Het weder wierd in den agtermiddag betrokken en gong eindelijk tot eene mist over, en de wind woel fris uit het Oosten. Hierom loefde ik des avonds ten tien uuren naar het Zuiden op, tot dat de dag

aankwam, wanneer wij onze koers naar het Westen hervatteden.

Het dag-licht hielp ons weinig, want het weder was zoo dik, dat wij geene dertig roeden voor ons uit konden zien; doch alzoó de wind nu bezadigd was, waagde ik het vooruit te loópen. Ten half vijf uuren wierden wij verontrust door het hooren van het geluid van branding aan lij van ons. Het dieplood uitwerpende, peilden wij agt en twintig vademmen water, en de volgende worp vijf en twintig. Ik legde onmiddelijk bij met de boeg naar het Noorden, en ankerde in deeze laatste diepte, in eenen grond van grof zand, terwijl ik *de Ontdekking*, die digt bij ons was, toeriep dat zij ook ten anker zoude koomen.

Enige uuren daarna, wanneer de mist een weinig was opgeklaard, bleek het dat wij een zeer dreigend gevaar ontkoomen waren. Wij vonden ons drie vierde van eene Engelsche mijl van de Noord-Oost-zijde van een eiland, dat zig van Z. ten W. $\frac{1}{2}$ W. tot N. ten O. $\frac{1}{2}$ O. uitstrekke, terwijl elk eind van hetzelfde omtrent eene mijl van ons was. Twee hooge klippen, de eene in het Z. ten O., en de andere in het O. ten Z. lagen omtrent eene halve mijl van ons van daan, en omtrent denzelfden afstand van elkanderen. Daar was veel branding
om

om
sche
door
hebb
anke
kun
C
eene
kwa
cler
rich
den
wei
eete
geen
op
Men
tien
anke
Oos
I
maa
de
het
waa
ten
eila
ven
doc

om dezelve, en egter had de Voorzienigheid de schepen in het donker tusfchen deeze klippen door gebragt, dat ik bij klaaren dag niet zoude hebben durven waagen en naar zulk eene goede anker-plaats, dat ik geene betere zoude hebben kunnen kiezen.

Ons zoo dicht bij land bevindende, zond ik eene floep af om te zien wat het voortbragt. Zij kwam in den agtermiddag weder, en de officier, die 'er het bevel over gevoerd had, berichtte dat het enig vrij goed gras, en verscheiden andere kleine planten voortbragt, eene van welke naar porcelein geleck, en zeer goed om te eeten was, zoo in sop als in salade. Daar was geen schijn van enige boomen of heesters; maar op het strand waren enige stukken drijf-hout. Men oordeelde dat het laag water was tusfchen tien en elf uren, en wij bevonden daar wij ten anker lagen, dat de vloed uit het Oosten of Zuid-Oosten kwam.

In den nacht woei de wind fris uit het Zuiden; maar hij was bedaarder omtrent den morgen, en de mist verdween gedeeltelijk. Ten zeven uren het anker geligt hebbende, stuurden wij noordwaarts, tusfchen het eiland, onder hetwelk wij ten anker gelegen hadden, en een ander klein eiland dicht bij hetzelfde. Het kanaal is niet boven eene Engelsche mijl breed, en, voor wij 'er door waren, begaf ons de wind en wij waren ge-

noodzaak in vier en dertig vademen water ten anker te koomen. Wij zagen nu in alle strecken land. Dat naar het zuiden strekte zig naar het Z. W. uit in eene keten bergen; maar ons gezigt kon niet bepaalen of het een of meer eilanden uitmaakte. Wij vonden naderhand dat het slechts een enkel eiland was, bekend bij den naam van *Oonalashka*. Tusschen hetzelfde en het land naar het Noorden, dat den schijn had van eene groep eilanden te zijn, scheen een kanaal te wezen in de streek van N. W. ten N. Op eene punt, die ten Westen van het schip lag, drie vierde van eene Engelsche mijl van ons, stonden verscheiden inboorlingen en hunne woningen. Wij zagen hen aldaar twee walvischen in boegseeren, die wij onderstelden dat zij zoo even gedood hadden. Nu en dan kwamen enige van hun naar de schepen af en verman-gelden enige beuzelingen met ons volk; maar zij bleeven niet boven een vierde uurs agter een; zij scheenen daarentegens schuw, en egter konden wij zien dat schepen, gelijk de onze, hun niet geheel vreemd waren. Zij gedroegen zig met eene beleefdheid, die den wilden volkeren anders niet eigen is.

Ten een uur na den middag een ligt koeltjen uit het N. O. en den vloed in ons voordeel hebbende, ligteden wij het anker en stuurden naar het bovengenoemd kanaal, in hoop dat wij, 'er door

door zijnde, het land naar het Noorden zouden zien wijken, of dat wij ten minsten eenen doortogt naar zee in het Westen zouden vinden; want wij onderstelden, gelijk het ook werkelijk was, dat wij onder eilanden waren, en niet in een kanaal van het vast land. Wij waren niet lang onder zell geweest of de wind liep naar het Noorden, dat ons noodzaakte te laveeren. Wij peilden van veertig tot zeven en twintig vadem water in eenen grond van zand en slijk. In den avond de ehbe tegens ons zijnde, ankerden wij omtrent drie mijlen van onze voorige plaats, wanneer de doortogt in het N. W. van ons was.

Den volgenden morgen met het aanbreeken van den dag ligteden wij het anker met een ligt koeltjen uit het Zuiden, dat ons tot den doortogt bragt, wanneer het wierd gevolgd door veranderingen ligte zugtjens uit alle streken; doch alzoo'er een snel getij in ons voordeel liep, geraakte *de Resolutie* 'er door, voor de eb kwam. *De Ontdekking* was zoo gelukkig niet. Zij wierd teruggedreven, geraakte in het wantij en had enige moeite om vrij te geraaken. Zoo dra wij 'er door waren, vonden wij dat het land aan de eene zijde W. en Z. W. week, en dat aan de andere zijde N. Dit gaf ons veel reden om te hopen dat het vast land hier eene nieuwe rigting genoomen hadd', welke veel in ons voordeel was. Gebrek aan water hebbende en bespeurende dat

wij enig gevaar liepen van in een snel getij voort te drijven, zonder wind om het schip te stuuren, zettede ik het naar eene haven, aan de zuid-zijde van den doortogt liggende, maar wij wierden 'er zeer ras voorbij gedreven, en, om niet weder terug door den doortogt gedreven te worden, kwamen wij ten anker in agt en twintig vademen water, vrij dicht aan den zuider wal, buiten bereik van het sterk getij; en evenwel bevonden wij dat het hier nog vijf en eene halve knoop in een uur stroomde.

Terwijl wij hier lagen, kwamen verscheiden inboorlingen naar ons toe, elk in eene kano, en verkogten enig vischtuig voor tabak. Een brunner, een jongman, sloeg met zijne kano om, terwijl hij tegens eene van onze sloepen lag. Ons volk greep hem, maar de kano dreef weg, wierd door eene andere opgevischt en naar land gebracht. De jongman was door dit toeval genoodzaakt in het schip te koomen, en hij klom, op de eerste nodiging, naar beneden in mijne kajuit, zonder den minsten tegenzin of ongerustheid te laten blijken. Zijne kleeding bestond in een overkleed als een hemd, van den darm van een of ander zee-dier gemaakt, waarschijnlijk van den walvisch, en een onder-kleed van hetzelfde maakzel, van vogelen-vellen gemaakt, met de vederen 'er op bereid, en net aan malkanderen genaaid, wordende de zijde met vederen op de
huid

EEN MAN VAN OONALASHKA.

ot
en,
jde
'er
der
en,
neu
ber
den
o in
den
en
un-
ter-
Ons
ierd
ge-
pod-
op
uit,
d te
een
een
van
lfde
de
eren
de
uid

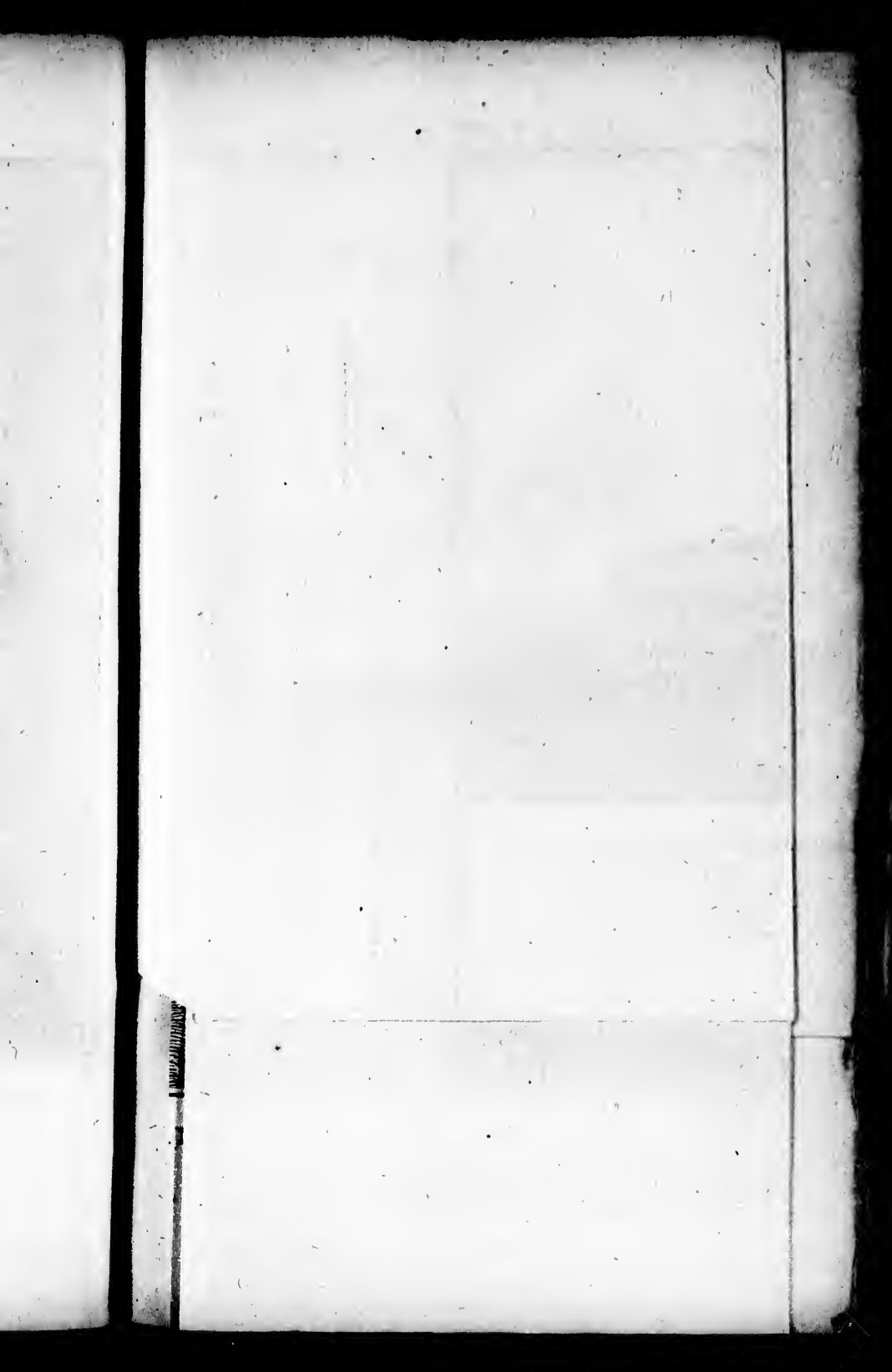

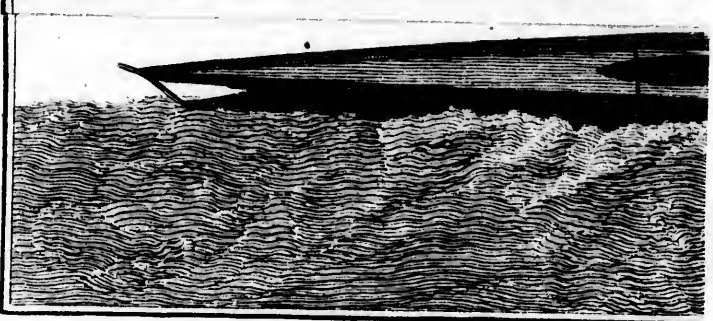
EE

EENE VROUW VAN OONALASHKA.

K.A

h
z
o
d
n
k
v
d
n
d
g
in
n

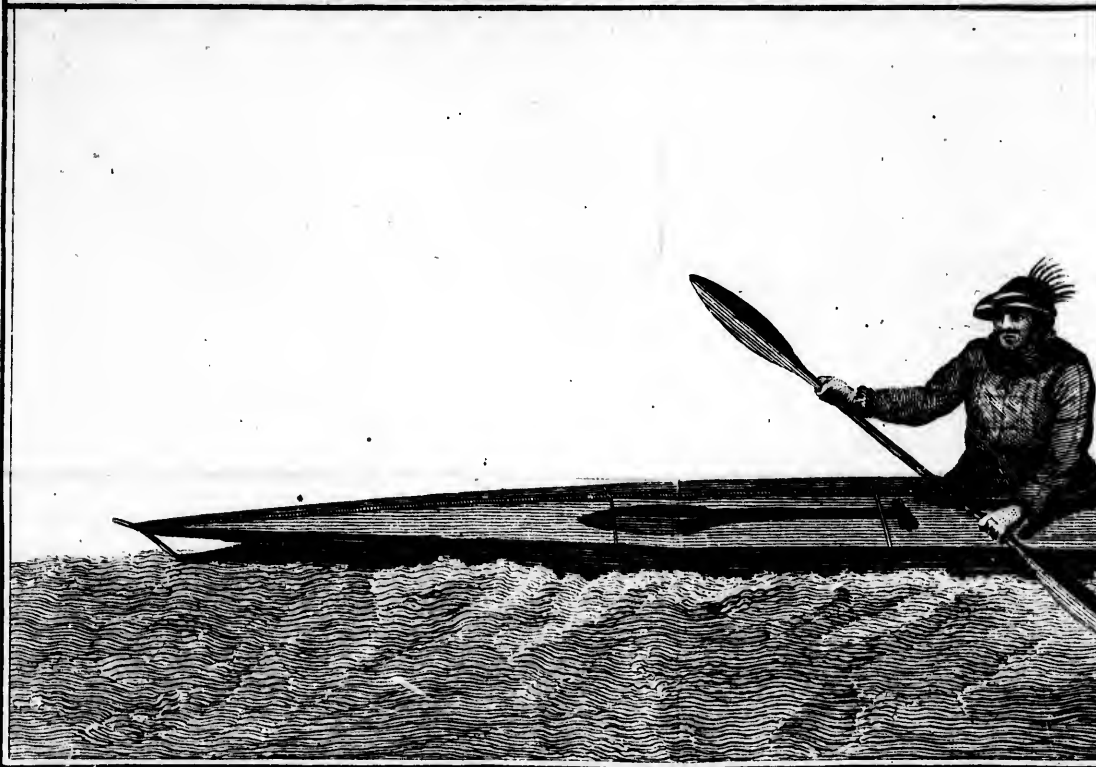
in
o
er
'e
g
d
v

b
g
o
n
a
l
b

huid gedraagen. Het was gelapt met stukken van zijden stoffe, en zijne muts was versierd met twee of drie soorten van glazen koraalen. Zijne klederen doornat zijnde, gaf ik hem andere, die hij met zoo veel ongedwongenheid aantrok als ik konde gedaan hebben. Uit zijn gedrag en dat van enige andere waren wij overtuigd dat voor dit volk de Europeanen niet vreemd waren, zoo min als enige van derzelve gewoonten. Maar daar was iets aan ons schip dat hunne nieuwsgierigheid grootlijks opwekte, want zij, die niet in kanos af konden koomen, verzamelden op de nabuurige bergen, om dezelve te bekijken.

Bij laag water het anker geligt en het schip in de haven geboegseerd hebbende, ankerden wij op negen vademen water in eenen grond van zand en slijk. Kort daarop geraakte *de Onsdeking* 'er ook in. Nu werd 'er eene groote sloep afgezonden om water te haalen, en eene kleine om den zegen te trekken; maar wij vongen slechts vier forellen en enige andere kleine vischen.

Kort na dat wij ten anker gekoomen waren, bragt een inboorling van het eiland nog een diergelijk geschrift aan boord als reeds aan Kapitein CLERKE gegeven was. Hij bood het mij aan; maar het was in de Rusfische taal geschreven, die, gelijk ik reeds gezegd heb, niemand van ons leezen kon. Alzoo het voor mij van geen gebruik kon zijn en voor anderen mischien van

KANOS VAN OONALA

N OONALASHKA.

belang kon wezen, gaf ik het den bringer terug, en zond hem weg met enige geschenken, waarvoor hij zijne dankbetuiging deed door verscheiden laage buigingen te maaken toen hij vertrok.

Den volgenden dag langs het strand wandelende, vond ik eenen kleinen troep inboorlingen, mannen en vrouwen, zittende op het gras aan eenen maaltijd, bestaande uit rauwe visch, die zij met zoo veel smaak scheenen te eeten als wij eenen tarbot zouden doen, wel klaar gemaakt opgedischt. Toen de avond viel, hadden wij ons water reeds aan boord, en maakten de waarneemingen, welke de tijd en het weder ons vergunden te doen. Ik heb reeds gewag gemaakt van de snelheid van het getij buiten de haven; maar in dezelve was zij van geen belang. Het was op den middag laag water, en hoog water des avonds ten half zeven, en het getij gong drie voeten vier duimen regt op en neder; maar daar waren tekenen dat het somtijds een voet hooger rijst.

Dikke mist en regenwind hielden ons hier op tot den tweeden Julij, dat ons gelegenheid gaf om enige kennis te krijgen van het land en deszelfs inwooneren. Hetgeen wij daarom trent waarnamen zal op eene andere plaats worden opgegeeven. Thans zal ik alleen de haven beschrijven.

Zij wordt bij de inboorlingen *Samganoodha*

ge-

genaamd en ligt aan de Noord-zijde van *Oonalashka*, op 53° 55' Breedte en 193° 30' Lengte, en in de straat of den doortogt, die dit eiland van die ten Noorden van hetzelfde afscheidt, en welker ligging voor de haven haar tegens de winden beschut, welke uit die streek waaiën. Zij loop: Z. ten W. in, omtrent vier Engelsche mijlen diep en is aan den mond omtrent eene Engelsche mijl breed, naar binnen versmalende, daar derzelve breedte niet boven een vierde van eene Engelsche mijl is, en daar de schepen kunnen liggen van land omringd in zeven, zes en vier vademen water. Men kan 'er gemakkelijk grooten overvloed van water, maar geen takjen hout, hoe klein ook, krijgen.

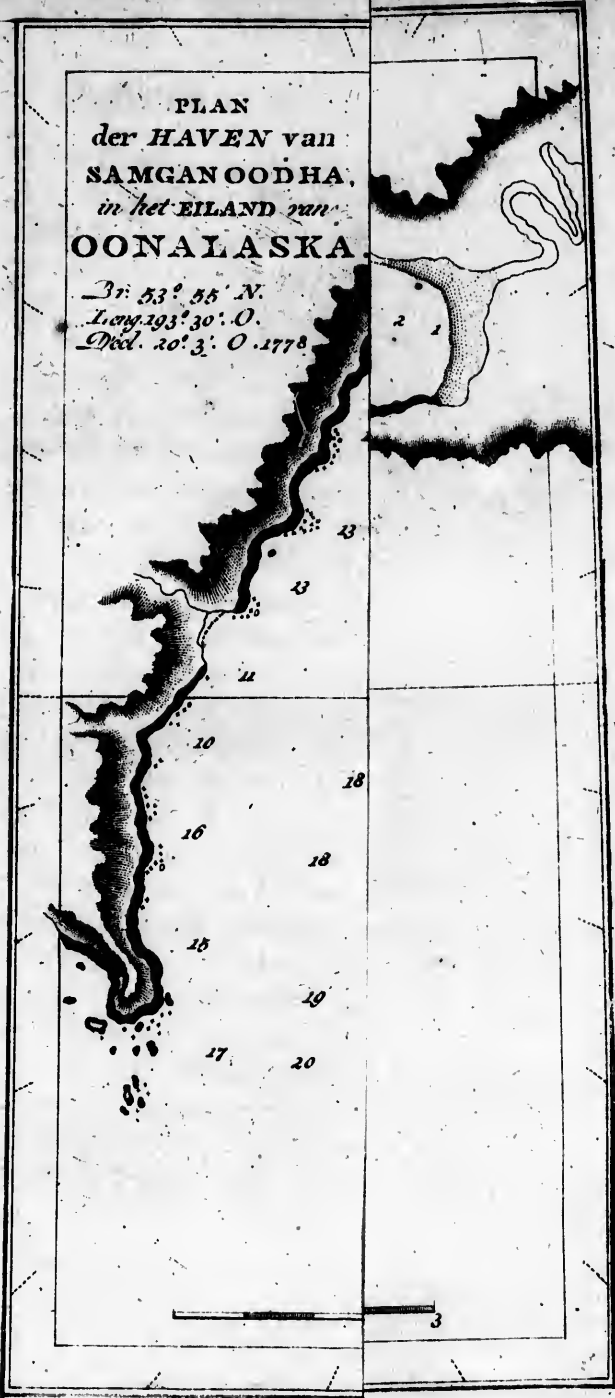
AGTSTE HOOFDSTUK.

Koers Noordwaarts. De eilanden Oonella en Acootan. Ooneemak. Ondiepte van het water langs de kust. Bristol-Baai. Rond-Eiland. Kalm-Punt. Kaap Newenham. De Luitenant WILLIAMSON gaat aan land en zijn bericht. Bristol-Baai en derzelve uitgestrektheid. De schepen zijn genoodzaakt terug te keeren wegens banken. Daar koomen inboorlingen aan de schepen. Dood van den Heer ANDERSON. Zijn karakter. Een eiland naar hem genoemd. Rodney-Punt. Slede-Eiland en aanmerkingen bij het landen aldaar. Kings-Eiland. Prins van Wales Kaap, het westlijk eind van Amerika. Koers westwaarts. Men ankert in eene baai op de kust van Asia.

Met een ligt koeltjen uit het Z. Z. O. in zee geloopen zijnde, stuurden wij Noordwaarts, niets ontmoetende dat ons in onzen loop hinderde; want, gelijk ik reeds aangemerkt heb, het eiland *Oonalashka* week aan de eene zijde Z. W., en aan de andere zijde was 'er geen land te zien in eene noordlijker streek dan N. O., welk land in zijn geheel eene verlenging was van dezelfde groep

PLAN
der HAVEN van
SAMGAN OODHA,
in het EILAND van
OONALASKA.

Br. 53° 55' N.
Lang. 193° 30' O.
Deel. 20:3: O. 1778

en
a-
d-
De
en
it-
kt
oo-
an
er.
ry-
bij
ins
e-
in

zee
ets
le;
nd
en
in
in
fde
ep

PLAN
 der HAVEN van
 SAMGANOODHA,
 in het EILAND van
 OONALASKA.

Br. 53° 55' N.
Long. 193° 30' O.
Diel. 20' 3" O. 1778.

g
f
S
d
w
n
v
g
b
d
e
v
o
N
z
v
v
Z
m
I
z
d
s
in
va
ti
te
w

groep eilanden, die wij op den vijf en twintigsten Junij ontmoet hadden. Dat, hetwelk voor *Samganoodha* ligt en de Noord-Oost-zijde van den doortogt vormt, door welken wij kwamen, wordt *Oonella* genaamd, en heeft omtrent zeven mijlen in omtrek. Een ander eiland ten N. O. van hetzelfde wordt *Acootan* genoemd, is veel grooter dan *Oonella* en heeft enige zeer hooge bergen, die met sneeuw bedekt waren. Het bleek dat wij zeer veilig tusfchen deeze twee eilanden en het vast land zouden hebben kunnen doorvaaren, welks zuid-westlijke punt over de noord-oostlijke punt van *Acootan* ligt in de streek van N. 60° O., en die dezelfde land-punt bleek te zijn, welke wij gezien hadden, toen wij de kust van het vast land op den vijf en twintigsten Junij verlieten, om buiten de eilanden om te vaaren. Zij wordt door het volk uit deeze strecken *Oonemak* genoemd en ligt op 54° 30' Breedte en 192° 30' Lengte. Agter de Kaap, die van zigzelve hoog land is, ligt een ronde hooge berg, die thans gantsch met sneeuw bedekt was.

Ten zes uren 's avonds lag deeze berg O. 2° N., en ten agt uren hadden wij geen land in het gezigt. Hieruit besluitende dat de kust van het vast land nu eene Noord-Oostlijke rigting had genoomen, waagde ik het dezelfde koers te stuurén tot den volgenden morgen ten een uur, wanneer degeene, die de wagt op het verdek had-

hadden, dagten dat zij vooruit land zagen. Hierop lieten wij het voor den wind wenden, en stuurden twee uren lang Z. W. wanneer wij onze koers naar het O. N. O. weder hervatteden.

Ten zes uren wierd 'er vooruit land gezien omtrent vijf mijlen in het Z. O. Naarmaate wij vorderden, kwam 'er meer en meer land op, dat overal doorliep, en, naar het scheen, in de streek van onze koers. Op den middag strekte het zig uit van Z. Z. W. tot O., het naaste gedeelte vijf of zes mijlen van ons. Onze breedte was nu $55^{\circ} 31'$ en onze Lengte $195^{\circ} 18'$. Deeze kust is aan de noord-west zijde van den brandenden berg, zoo dat wij dien moesten gezien hebben, zoo het weder maar enigzints helder geweest ware.

Ten zes uren 's avonds, na van den middag agt mijlen in eene koers van O. ten N. voortgezeild te zijn, peilden wij en vonden agt en veertig vademen op eenen grond van zwart zand. Thans vier mijlen van het land zijnde, lag het oostlijk gedeelte dat in het gezigt was in het O. Z. O., en vertoonde zig als een hooge ronde heuvel, die, naar het scheen, van het vast land was afgescheiden.

Den gantschen nacht O. N. O. gestuurd hebbende, zagen wij den vierden, ten agt uren in den morgen, de kust van Z. Z. W. tot O. ten Z., en bij tijden konden wij agter dezelve hoog land
mer

met sneeuw bedekt zien. Kort daarop wierd het stil, en, op dertig vademen water zijnde, wierpen wij hoeken en lijnen over boord en vongen een goed getal fraale kabeljauwen. Op den middag, een koeltjen uit het Oosten met helder weder hebbende, bevonden wij ons zes mijlen van land, dat zig uitstreckte van Z. ten W. tot O. ten Z. De heuvel, den voorigen avond gezien, lag tien mijlen in het Z. W. ten Z. Onze breedte was nu $55^{\circ} 50'$ en onze lengte $197^{\circ} 3'$. Eene zwaare holle zee uit het W. Z. W. verzeekerde ons dat 'er in die streek geen groot land nabij was. Ik stuurde naar het Noorden tot des avonds ten zes uren, wanneer de wind, Z. O. geloopt zijnde, ons in staat stelde O. N. O. te sturen. De kust lag in die streek en was den volgenden dag op den middag omtrent vier mijlen van ons.

Den zesden en zevenden, den wind uit het Noorden zijnde, vorderden wij weinig. Des avonds ten agt uren van den zevenden waren wij in negentien vademen water en omtrent drie of vier mijlen van de kust, die zig op den agsten van Z. Z. W. tot O. ten N. uitstreckte, en in het geheel uit ~~dat~~ land bestond, met eene keten bergen 'er agter, die met sneeuw bedekt waren. Het is waarschijnlijk dat deeze laage kust zig tot enigen afstand naar het Z. W. uitstreckt, en dat de plaatsen, die wij somtijds voor kanaalen of baaien

baaten aanzagen, slechts valleïën tusſchen de bergen zijn.

In den morgen van den negenden ſtuurden wij, met een koeltjen uit het N. W., O. ten N., om nader bij de kust te koomen. Op den middag waren wij op $57^{\circ} 49'$ Breedte en op $201^{\circ} 33'$ Lengte, en omtrent twee mijlen van het land, dat zig van Z. ten O. tot O. N. O. uitſtrekte, zijde overal eene laage kust, op ſommige plaatsen met punten uitſteekende, die van het dek zig als eilanden vertoonden, maar uit de maſt kon men zien dat 'er laag land was, dat dezelve aan elkanderen verbond. Op deeze plaats was onze diepte vijftien vademen, en de grond ſijn zwart zand.

Naarmaate wij Noord-Oostwaarts gevorderd waren, hadden wij bevonden dat het water trapswijze afnam en de kust meer en meer naar het Noorden week. Maar de berg-rug agter dezelve bleef in dezelfde rigting als die meer Westliik was, zoo dat de breedte van het laag land, tusſchen den voet der bergen en de zee-kust, ongevoelig toenam; en hooge en laage gronden waren volkoomen van hout ontbloot; maar ſcheenen bedekt te zijn met eene groene zoode, behalven de bergen, welke met ſneeuw bedekt waren. Terwijl wij langs de kust bleeven ſtuuren, met eene labber koelte uit het Westen, begon het water trapswijze ondieper te worden van
vijf-

vijftien tot tien vademen, schoon wij ons agt of tien Engelsche mijlen van de kust bevonden. Des avonds ten agt uren lag een hooge berg, die enigen tijd in het gezigt geweest was, een en twintig mijlen in het Z. O. ten O. Enige andere bergen, tot dezelfde keten behoorende, en veel verder af liggende, lagen O. 3° N. De kust strekte zig uit tot N. O. ½ N. daar zij in eene punt scheenen te eindigen, agter welke wij hoopten en verwagteden dat zij eene oostlijker strekking zoude neemen; maar kort daarop ontdekten wij laag land, dat zig van agter deeze punt, tot N. W. ten W. uitsprekte, daar het in den horizont verdween, en agter hetzelfde was hoog land, dat zig in afzonderlijke bergen ver-
toonde.

Dus verdween het schoon vooruitzigt dat wij hadden, van naar het Noorden te zullen kunnen vorderen, in een' oogenblik. Ik bleef voort-
stevenen tot negen uren, want zoo lang was het licht, en toen lag de bovengemelde punt N. O. ½ O., omtrent drie Engelsche mijlen van ons. Agter deeze punt is eene rivier, welker mond eene Engelsche mijl breed schein te zijn, maar van derzelve diepte kan ik niets zeggen. Het water schein wankleurig, gelijk op banken, maar als het stil geweest was, zou het hetzelfde voorkoomen gehad hebben. Zij schein eene draalende rigting te hebben tuschen de groote
vlak-

vlakke, die tusfchen de keten bergen in het Z. O. en de bergen in het N. W. ligt. Daar moet veel zalm zijn, want wij zagen 'er veele in de zee fpringen voor derzelve mond, en wij vonden fommige in de bekken der kabeljaauwen, die wij vongen. De inval van deeze rivier, die *de Bristol-Rivier* genoemd wordt, ligt op $58^{\circ} 27'$ Breedte en op $201^{\circ} 55'$ Lengte.

Den nacht doorgebracht hebbende met korte gangen te maaken, ftevend en wij des morgens van den tienden, met den dageraat, W. Z. W. met eene labber koelte uit het N. O. Ten elf uuren dagten wij dat de kust in het N. W. in eene punt eindigde die N. W. ten W. lag, en alzo het water nu in diepte vermeerderd was van negen tot veertien vademen, ftuurde ik naar de punt, terwijl ik *de Ontdekking* beval vooruit te zeilen. Maar voor zij eene Engelsche mijl voortgevaaren was, deed ik fein van ondiep water; op dat tijdstip hadden wij eene diepte van zeven vademen, en voor wij den boeg den anderen weg konden wenden, minder dan vijf; maar *de Ontdekking* had minder dan vier vademen.

Wij keerden drie of vier Engelsche mijlen naar het N. O. terug; maar vindende dat 'er een fterk getij of froom was, die naar het W. Z. W. liep, dat is naar de bank toe, ankerden wij op tien vademen water in eenen grond van fijn zand. Twee uuren na wij ten anker gekoomen waren

was

was het water twee voeten en meer gevallen, hetgeen bewees dat het de eb was, die van de bovengemelde rivier kwam. Wij proefden ook van het water dat wij opgeschept hadden, en bevonden dat het niet half zoo zout was als gemeen zee-water. Dit was ook een bewijs dat wij voor eene groote rivier waren.

Ten vier uren in den agtermiddag liep de wind Z. W., wanneer wij het anker ligteden, Zuidwaarts stuurden, met sloepen vooruit om te peilen, en over het zuidlijk gedeelte van de bank voeren in zes vademen water. Vervolgens kwamen wij in dertien en vijftien vademen, in welke laatste diepte wij ten half negen ankerden, liggende een gedeelte van de keten bergen, op den zuid-ooster wal, welk wij in het gezicht hadden, Z. O. ƒ Z., en het westlijkste land op den anderen wal N. W. Wij hadden in den loop van den dag hoog land in het Noorden 60° W. gezien, bij gisfing twaalf mijlen van ons.

Den volgenden morgen ten twee uren het anker geligt hebbende met een ligt koeltjen uit het Z. W. ten W., laveerden wij tegens den wind in tot negen uren, wanneer wij, oordeelende dat wij nu den vloed tegens ons moesten hebben, in vier en twintig vademen water ten anker kwamen. Wij lagen hier tot een uur, wanneer de mist, die deezen morgen geheerscht had, opklaarende, en het getij in ons voordeel zijnde,

wij het anker ligteden en Zuid-Westwaarts lieverden. In den avond was de wind zeer veranderlijk en wij hadden donder. Wij hadden nog geen donder gehoord zedert onze aankomst op de kust, en deeze was op eenen grooten afstand.

De wind zig in den morgen van den twaalfden wederom in de strek van het Z. W. gezet hebbende, stuurden wij N. W. en zagen ten tien uren het vaste land. Op den middag strekte het zig van N. O. ten N. tot N. N. W. $\frac{1}{2}$ W. uit, terwijl een hooge berg tien mijlen in het N. N. W. lag. Dit bleek een eiland te zijn, dat van zijne gedaante den naam van *Rond-Eiland* verkreeg. Het ligt op $58^{\circ} 37'$ Breedte en op $100^{\circ} 6'$ Lengte, en zeven Engelsche mijlen van het vaste land. In den avond, ten negen uren, Noordwaarts gestuurd hebbende tot binnen drie mijlen afftands van den wal, lieten wij het wenden in veertien vademen water, terwijl de einden van de kust O. Z. O. $\frac{1}{2}$ O., en W. strekten. De wind naar het N. W. loopende stelde ons in staat om eenen goeden gang langs de kust te doen tot des morgens ten twee uren, wanneer wij eensklaps in zes vademen water kwamen, zijnde thans twee mijlen van de kust. Een weinig van de kust afgesneden zijnde, kreegen wij trapswijze dieper water, en hadden op den middag twintig vademen, wanneer wij op de breedte van $58^{\circ} 13'$ en op

op de lengte van 199° waren. *Rond-Eiland* lag 5° O. en het westlijk eind van de kust N. 16° W., op den afstand van zeven mijlen. Het is eene hooge punt, die den naam van *Kalmse-Punt* verkreeg, omdat wij kalm weder hadden toen wij op de hoogte van dezelve waren. Ten N. W. van het *Rond-Eiland* zijn twee of drie heuvelen, die zig als eilanden vertoonden, en het is ook wel mogelijk dat zij het zijn, want wij zagen de kust hier maar in de verte.

Den veertienden en vijftienden maakten wij weinig vordering, hebbende weinig wind, en somtijds eene zoo dikke mist, dat wij de lengte van het schip niet zien konden. Wij peilden van veertien tot zes en twintig vademen, en wij slaagden vrij wel in onze vischerij, vangende kabeljauw en nu en dan enige platvischen. Den zestienden, des morgens ten vijf uren, de mist opgeklaard zijnde, bevonden wij ons nader bij het land dan wij verwacht hadden. *Kalmse-Punt* lag N. 72° O. en eene punt agt mijlen W. van dezelve, lag N. 3° O. op den afstand van drie Engelsche mijlen. Tusschen deeze twee punten vormt de kust eene baai, in welke op sommige plaatsen het land naauwlijks uit de mast kon gezien worden. Daar is ook eene baai aan de N. W. zijde van deeze laatste punt, tusschen dezelve en een hoog voorgebergte, dat thans N. 36° W. lag op den afstand van zestien Engelsche

mijnen. Ten negen uren zond ik den Luitenant WILLIAMSON naar dit voorgebergte met bevel van te landen, en te zien welke strekking de kust agter dezelve name en wat het land voortbragt; want van de schepen had het slechts een dor voorkoomen. Wij bevonden hier den vloed sterk langs de kust naar het N. W. loopende. Op den middag was het hoog water, en wij ankerden in vier en twintig vademen, vier mijlen van land. Des agtermiddags ten vijf uren het getij ten onzen voordeele gekenterd zijnde, ligteden wij het anker en dreeven met hetzelfde voort, want daar was geen wind.

Kort daarop keerde de Heer WILLIAMSON terug en berichtede dat hij op de punt geland was, en dat hij, den hoogsten berg beklommen hebbende, bevonden had dat het verfte gedeelte van de kust in het gezigt ten naastenbij Noordwaarts liep. Hij nam bezit van het land in naam van zijne Majesteit en liet eene flesch op den berg, waarin een stuk papier was, op hetwelk de naamen der schepen en de dag der ontdekking geschreven stonden. Het voorgebergte, dat hij den naam van *Kaap Newenham* gaf, is eene rotsachtige punt van eene tamelijke hoogte, liggende op de breedte van $58^{\circ} 42'$ en op de lengte van $197^{\circ} 36'$. Over, of agter dezelve zijn twee hooge bergen, de een agter den anderen rijzende. De agterste of oostlijkste is de hoogste. Het land

brengt,

brengt, zoo verre de Heer WILLIAMSON zien kon, boom noch struik voort. De bergen zijn kaal; maar op de laage gronden groeide gras en andere planten, van welke zeer weinige in bioef waren. Hij zag geen een dier dan eene rhee en haar jong, en eene doode zee-koe of walrus op het strand. Van deeze dieren hadden wij zedert kort eene groote menigte gezien.

Alzoo de kust van *Kaap Newenham* eene noordlijke strekking neemt, maakt die kaap de noordlijke grens van de groote baai en golf, die voor de *Bristol-Rivier* ligt, welke baai, ter eere van den Admiraal Graaf VAN BRISTOL, *Bristol-Baai* genoemd wierd. *Kaap Ooneemack* is de zuidlijke grens van deeze baai en ligt twee en tagtig mijlen van *Kaap Newenham*, in de streek van Z. Z. W.

Omtrent agt uren in den avond kwam 'er een ligt koeltjen op, dat zig in het Z. Z. O. zettede, en waarmede wij N. W. en N. N. W. om *Kaap Newenham* stuurden, welke Kaap, den volgenden dag op den middag, vier mijlen Z. ten O. van ons lag. Op deezen tijd lag het verst uitsteekend land in het Noorden N. 30° O.; onze diepte was zeventien vademen en de naaste wal was drie en eene halve mijl van ons af. Wij hadden den geheelen agtermiddag maar weinig wind, zoo dat wij des avonds ten tien uren

slechts drie mijlen in eene noordlijke koers gevorderd waren.

Wij stuurden N. ten W. tot den volgenden morgen ten agt uren, wanneer onze diepte eensklaps tot vijf en zeven vademen verminderende, wij bijlegden tot 'er eene sloep van ieder schip vooruit gezonden wierd om te peilen, die wij N. O. agter na stuurden; op den middag hadden wij eene diepte gekregen van zeventien vademen. Thans lag *Kaap Newenham* Z. 9° O., elf of twaalf mijlen van ons; het noord-oostlijk eind van het land in het gezigt N. 66° O., en de naaste wal omtrent vier of vijf mijlen van ons. Onze breedte was bij waarneeming $59^{\circ} 16'$.

Tusschen deeze Breedte en *Kaap Newenham* bestaat de kust uit bergen en laag land, en schein verscheiden baaien te vormen. Een weinig voor een uur deden de sloepen vooruit sein dat zij ondiep water vonden. Het schijnt dat zij maar twee vademen hadden, en op dien tijd waren de schepen in zes vademen. Een weinig meer Noordwaarts oploevende; bleeven wij dezelfde diepte behouden tot tusschen vijf en zes uren, wanneer de sloepen al minder en minder diepte vindende, ik *de Ontdekking*, die toen vooruit was, sein deed te ankeren, hetgeen zij aanstonds bewerkstelligde. Terwijl ons schip opdraaide, brak de kabel aan den ring van het anker, dat ons noodzaakte

zaakte het ander anker te laten vallen. Wij lagen op zea vademen water, in eenen zandigen grond, en omtrent vier of vijf mijlen van het vast land, terwijl *Kaap Newenham* zeventien mijlen Zuidlijk van ons lag. De verste bergen, die wij in het Noorden zien konden, lagen N. O. ten O.; maar daar was laag land dat van het hoog land uitstak tot N. ten O. Buiten dit was eene bank van zand en steenen, die bij half abdroog was.

Ik had de twee Stuurlieden, elk' in eene sloep, afgezonden om tuschen deeze bank en de kust te peilen. Bij hunne terugkomst berichteden zij dat 'er een kanaal was, in welk zij zes en zeven vademen water gevonden hadden, maar dat het smal en moeilijk was. Bij laag water deden wij eene pooging om eene lijn om het verloren anker te krijgen, maar het gelukte ons toen niet; doch het niet willende agterlaten, zoo lang 'er nog enige waarschijnlijkheid was van het terug te bekoomen, liet ik niet af van 'er naar te vischen, tot dat het mij eindelijk in den avond van den twintigsten gelukte.

Terwijl wij dus bezig waren, beval ik Kapitein CLERKE zijnen Stuurman in eene sloep aftezenden om naar eenen doortogt in het Z. W. te zoeken. Hij deed zulks; maar daar was in die streek geen kanaal te vinden, en daar scheen geen weg te zijn om deeze banken vrij te loopen.

dan door terugtekeeren langs denzelfden weg, die 'er ons in gebragt had; want schoon wij, door het kanaal, waatin wij waren, te volgen, waarfchijnlijk verder de kust langs zouden hebben kunnen koomen, en schoon dat kanaal ons mogelijk eindelijk naar het Noorden, en dus vrij van de banken, zoude gebragt hebben, zou de zaak egter met groot gevaar zijn vergezeld geweest, en, zoo wij 'er niet in geslaagd waren, zou zulks een verlies van tijd veroorzaakt hebben, dien wij niet wel misfen konden. Deze redenen noopten mij om terug te keeren langs den weg, dien wij gekoomen waren, en aldus buiten de banken om te vaaren.

Een aantal waarneemingen op de maan, door den Heer KING en mij, op deeze en de vier voorige dagen gedaan, en alle op de tegenswoordige plaats van het fchip overgebragt, gaven de lengte van $197^{\circ} 45' 48''$
 Volgens het uurwerk was zij $197 \quad 26 \quad 48$
 Onze breedte was $59 \quad 37 \quad 30$
 De afwijking op drie kompasfen
 voor middag $23 \quad 34 \quad 3$
 Na middag $22 \quad 19 \quad 40$
 Gemiddelde ooster afwijking $22 \quad 56 \quad 51$

Het Noordlijkst gedeelte van de kust, dat wij van deeze plaats zien konden, lag, naar ik giste, op de breedte van 60° . Het fcheen eene laagte
 punt

pun
 (S
 I
 naa
 voe
 hoo
 ma
 O
 den
 met
 den
 floe
 dan
 lijk
 om
 lijk
 op
 ten
 men
 elk
 gro
 hur
 beg
 zaa
 der
 ling
 der
 het
 op

punt vormen, die den naam van *Bank-Punt* (*Shoal Nefs*) ontving.

De vloed loopt naar het Noorden en de eb naar het Zuiden. Het getij rijst en valt vijf of zes voeten loodregt op en neder, en ik reken dat het hoog water is op de dagen van nieuwe en volle maan ten agt uren.

Op den een en twintigsten, ten drie uren in den morgenstond, het anker geligt hebbende, met een ligt koeltjen uit het N. N. W., stuurden wij terug naar het Zuiden, hebbende drie sloepen vooruit, om ons te geleiden; maar ondanks deeze voorzorg vonden wij meer moeijelijkheid om terugtekeeren dan wij gehad hadden om voorwaarts te koomen, en wij waren eindelijk genoodzaakt ten anker te koomen, om niet op eene droogte te geraaken, daar maar vijf voeten water stond. Terwijl wij hier lagen, kwamen 'er zeven en twintig mannen van het land, elk in eene kano, naar de schepen, die zij met groote omzigtigheid naderden, schreeuwende en hunnearmen uitstreckende, toen zij naderden. Dit begreepen wij dat geschiedde om hunne vreedzaame oogmerken uit te drukken. Eindelijk naderden sommige nabij genoeg om enige beuzelingen te ontvangen, die hun toegeworpen wierden. Dit moedigde de andere aan om zig aan het schip te waagen, waarop een handel geopend wierd tusschen hen en ons volk, dat kle-

deren van vellen, boogen, pijlen, werp-schichten, houten bakken en diergelijke in ruilde, terwijl onze bezoekers 'er alles voor aannamen wat hun geboden wierd. Zij scheenen hetzelfde slag van volk te zijn, dat wij nu enigen tijd lang overal langs de kust gevonden hadden, droegen dezelfde soorten van versierzelen in hunne lippen en neuzen, maar waren veel morfiger en niet zoo wel gekleed. Zij scheenen geheel onbekend te zijn met volk als wij; zij kenden het gebruik van tobak niet; ook hadden zij geene vreemde dingen, tenzij men een mes daarvoor wilde houden; maar het was niet meer dan een stuk gemeen ijzer, in een houten hegt gezet, zoo dat het als een mes gebruikt kon worden. Zij kenden egter de waerde en het gebruik van dit werktuig zoo wel, dat het het eenigste schein, waarnaar zij scheenen te wenschen. De meeste hadden hun hair afgeschoren of kort afgesneden, hebbende slechts enige lokken van agteren of aan de eene zijde overgelaaten. Op hun hoofd droegen zij eene karpoes van vellen en eene muts, die van hout schein te zijn. Een gedeelte van hunne kleding, dat wij van hun kogten, was eene soort van gordel, zeer net van vellen gemaakt, daar franjens afhongen, en die tuschen de beenen doorgehaald wierd, zoo dat hij de nabuurige deelen bedekte. Aan het gebruik van zulk een gordel zou het schijnen dat zij somtijds naakt

naakt gaan, zelfs op deeze hooge breedte; want zij draagen dien nauwlijks onder hunne andere klederen.

Hunne kanos waren van vellen gemaakt, gelijk alle de andere, die wij laatst gezien hadden, alleenlijk met dit onderscheid dat deeze breeder waren, en dat het gat, waarin de man zit, wijder was dan in alle de andere, die ik te vooren gezien had. Onze sloepen, die van het peilen terug kwamen, scheenen hen te verontrusten, zoo dat zij ons vroeger verlieten dan zij waarschijnlijk anders zouden gedaan hebben.

Het was den twee en twintigsten reeds in den avond eer wij van deeze ondiepten vrij geraakten, en toen durfde ik het niet waagen in den nacht Westwaarts te sturen, maar bragt dien op de hoogte van *Kaap Newenham* door, en stuurde, den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dageraat, naar het N. W., terwijl ik *de Ontdekking* beval vooruit te zeilen. Voor wij twee mijlen gevorderd waren, verminderde onze diepte tot zes vademen. Vreuzende dat wij, in deeze koers voortstevende, al minder en minder diepte zouden vinden, loefde ik Zuidwaarts op, zijnde de wind O. en eene friske koelte waiende. Deeze koers bragt ons langzaamerhand in agttien vademen, en, nu ik deeze diepte had, waagde ik het een weinig Westlijk te sturen,

ren, en daarna Westlijk, wanneer wij eindelijk zes en twintig vademen water vonden.

Den vier en twintigsten, op den middag, waren wij, volgens waarneeming, op $58^{\circ} 7'$ Breedte en op $194^{\circ} 22'$ Lengte. Drie mijlen ten Westen van deeze plaats hadden wij agt en twintig vademen water, en stuurden toen W. N. W., terwijl onze diepte trapswijze tot vier en dertig vademen water vermeerderde. Ik zoude gaerne Noordlijker gestuurd hebben, maar de wind Noordlijk gelopen zijnde, kon ik niet.

Den vijf en twintigsten, in den avond, eene zeer dikke mist en weinig wind hebbende, lieten wij het anker in dertig vademen water vallen. Onze breedte was thans $58^{\circ} 29'$ en onze lengte $191^{\circ} 37'$. Den volgenden morgen ten zes uren het weder wat opklaarende, ligteden wij het anker, en stuurden met een klein koeltjen uit het Oosten, Noordwaarts, hebbende van agt en twintig tot vijf en twintig vademen water. Negen mijlen in deeze koers voortgestevend zijnde, keerde de wind naar het Noorden, dat ons noodzaakte meer Westlijk te stuuren.

Het weder bleef meest mistig tot den agt en twintigsten omtrent den middag, wanneer wij enige uren heldere zonneschijn hadden, gedurende welke wij verscheiden waarneemingen op de maan deeden. De gemiddelde uitkomst van de

dezelve, op den middag overgebracht, wanneer onze breedte $59^{\circ} 55'$ was, gaf $190^{\circ} 6'$ lengte, en de tijdwijzer gaf $189^{\circ} 59'$. De afwijking van de kompas-naald was $18^{\circ} 40'$ Oost. Onze Westelijke koers vervolgende, en de diepte tot zes en dertig vademen vermeerderd zijnde, ontdekten wij den volgenden morgen ten vier uren land in het N. W. ten W., op den afstand van zes mijlen. Wij hielden 'er op aan tot half elf, wanneer wij wendden in vier en twintig vademen water, zijnde eene mijl van het land, dat N.N.W. van ons lag. Het was de zuid-oostlijke punt en vormde eene loodregte klift van eene aanmerkelijke hoogte, waarom zij *Regte Punt* (*Point Upright*) genoemd wierd, en zij ligt op $60^{\circ} 17'$ Breedte en op $187^{\circ} 30'$ Lengte. Wij zagen nog meer land ten Westen van die land-punt, en, bij eene heldere tuschenpoozing, zagen wij een ander hoog stuk land in de koers van W. ten Z., dat geheel van het ander afgeschelden schein te zijn. Wij ontmoeteden hier eene ongelooftijke menigte vogelen, alle van die papegaal-duikers, van welke ik reeds te vooren gesproken heb.

Wij hadden den geheelen agtermiddag bedrieglijke ligte windjens, zoo dat wij maar weinig vorderden, en het weder was niet helder genoeg om ons in staat te stellen om de uitgestrektheid van het land, dat voor ons lag, te bepaalen.

Wij

Wij onderfelden dat het een van de veele eilanden ware, door den Heer STEHLIN op zijne kaart van den Nieuwen Noorder Archipel geplaatst, en wij verwagteden alle oogenblikken 'er nog meerder te zien (*).

Den dertigsten, ten vier uren na den middag, lag *Regte-Punt* zes mijlen N. W. ten N. van ons. Wijn 'er omtrent deezen tijd een ligt koeltjen uit het N. N. W. opkwam, stuurden wij N. O. tot den volgenden morgen ten vier uren, wanneer de wind Oostlijk liep, waarop wij wendden en Noord-Westwaarts stuurden. Kort daarop liep de wind Z. O. en wij stuurden N. O. ten N., welke koers wij bleeven houden, hebbende van vijf en dertig tot twintig vademen water tot den volgenden dag op den middag. Wij waren nu op $60^{\circ} 58'$ Breedte en op 191° Lengte. Den wind nu N. O. loopende, deed ik eerst een' gang van tien mijlen naar het N. W., en toen ik geen land in die streek zag, liep ik omtrent vijftien mijlen terug naar het Oosten, niets ontmoetende dan stukken drijvend hout. Wij peilden van twee en twintig tot negentien vademen.

Daar heerschten den geheelen dag van den tweeden

(*) Op die kaart zijn deeze eilanden bijna tien graaden Breedte noordliker geplaatst dan zij werkelijk liggen.

den Augustus veranderlijke ligte windjens met regen-buien; doch den wind in den morgen van den derden in het Z. O. blijvende staan, hervatteden wij onze koers naar het N. Wij waren op den middag, volgens onze waarneeming, op de breedte van $62^{\circ} 34'$ en op de lengte van 192° , en onze diepte was zestien vademen.

De Heer ANDERSON, mijn heelmeeſter, die meer dan twaalf maanden aan de teering gekwijnſd had, ſtierf deezen agtermiddag tuſſchen drie en vier uren. Hij was een verſtandig jongman en een aangenaam reisgenoot, wel geoefend in zijne konſt, en hij had aanmerklijke kundigheden in andere takken van weetenschap verkregen. De leezer zal wel opgemerkt hebben welk een nuttigen medehelper ik in den loop van de reis aan hem gevonden had, en, zoo het Gode behaagd hadd' zijn leven te ſpaaren, zou het algemeen, twiſfel ik niet, onderrigtingen van hem ontvangen hebben, over verſcheiden gedeelten van de verſchillende plaatſen, die wij bezogten, die overvloedig zouden getoond hebben dat hij deezen lof niet onwaerdig was (*). Kort na dat hij den laaſten ſnik gegeven had, zagen wij land in

(*) Des Heeren ANDERSONS dag-register ſchijnt opgehouden te zijn omtrent twee maanden voor zijn dood, want de laaſte dagtekening in zijn handſchrift is van den derden Junij.

in het Westen twaalf mijlen van ons; wij gisten dat het een eiland ware, en, om de gedagtenis van den overledenen, voor wien ik zeer veel achting had, te vereeuwigen, noemde ik het *Anderfons-Eiland*. Den volgenden dag deed ik den Heer LAW, den heelmeeſter van *de Ontdekking*, op *de Resolutie* koomen, en ſtelde den Heer SAMUEL, den eerſten onder-chirurgijn van *de Resolutie*, tot heelmeeſter op *de Ontdekking* aan.

Den vierden, ten drie uren na den middag, zagen wij land zig van N. N. O. tot N. W. uitſtrekkende. Wij bleeven 'er op aan houden tot vier uren, wanneer wij, 'er vier of vijf Engeliſche mijlen van daan zijnde, wendden, en ko daarop, den wind gaande liggen, ankerden wij op dertien vademen water, in eenen zandigen grond, zijnde omtrent twee mijlen van het land, en, volgens onze rekening, op $64^{\circ} 27'$ Breedte en op $194^{\circ} 18'$ Lengte. Wij konden, bij tuſſchenpoozen, de kuſt zig zien uitſtrekken van O. tot N. W., en wij zagen een vrij hoog eiland drie mijlen in het W. ten N.

Het land voor ons, dat wij onderſtelden het vaste land van Amerika te zijn, ſcheen laag aan zee, maar binnens lands verhief het zig tot bergen, die, de een agter den anderen, tot eene aanmerklijke hoogte oprijzen. Het had eene groenachtige tint, maar ſcheen van hout ontbloot en

en vrij van sneeuw. Terwijl wij ten anker lagen, bevonden wij dat de vloed uit het Oosten kwam en naar het Westen gong tot tusfchen tien en elf uren. Van dien tijd tot den volgenden morgen ten twee uren, liep de stroom naar het Oosten en het water viel drie voeten. De vloed liep sterker en langer dan de eb, waaruit ik befloot dat 'er, behalven het getij, nog een westelijke stroom was.

Den vijfden, des morgens ten tien uren, den wind Z. W. hebbende, zakten wij af en ankerden tusfchen het eiland en het vast land in zeven vademen water. Kort daarop landde ik op het eiland, vergezeld van den Heer KING en enige andere Officieren. Ik had gehoopt van hetzelfde een gezigt van de kust en de zee ten Westen te zullen hebben; maar de mist was in die streek zoo dik, dat ik niet verder zien kon dan van het fchip. De kust van het vast land fcheen naar het Noorden te draaien aan eene laage punt, *Rodney-Punt* genaamd, die van het eiland in het N. W. $\frac{1}{2}$ W. op drie of vier mijlen afftands was; maar het hoog land, dat eene noordlijker ftrekking nam, kon veel verder gezien worden.

Dit eiland, dat *Slede-Eiland* genoemd wierd en op $64^{\circ} 30'$ Breedte en op $193^{\circ} 57'$ Lengte ligt, heeft omtrent vier mijlen in den omtrek.

De oppervlakte van den grond bestaat voornamelijk uit groote losse steenen, die op veele plaatsen met mos en andere gewassen bedekt zijn, van welke 'er meer dan twintig of dertig verschillende soorten waren, de meeste in bloei. Doch ik zag noch boom noch heester op het eiland of op het vast land. Op eene smalle laage plaats, bij het strand, daar wij landden, was een groot deel wilde porcelein, erweten, en engelwortel, waarvan wij wat mede namen om in de ketel te doen. Wij zagen eenen vos, enige plevieren en andere kleine vogelen, en wij vonden vervallen hutten, die gedeeltelijk onder den grond gebouwd waren. Daar was in kort volk op dit eiland geweest, en het is vrij klaar dat zij het dikwijls tot het een of ander oogmerk bezoeken, alzoo 'er een betreden pad was van het een eind tot het ander. Wij vonden, een weinig van het strand daar wij landden, eene slede, die aanleiding gaf om het eiland dien naam te geeven. Het schein zulk eene te zijn als de Russen in *Kamschatka* gebruiken om goederen van de eene plaats naar de andere te vervoeren over het ijs of de sneeuw. Zij was tien voeten lang, twintig duimen breed, had aan eike zijde eene soort van tralie-werk, en was met been beslagen. Zij was verwonderlijk konstig gemaakt, en alle de stukken waren net aan malkanderen gevoegd,
 som-

sommige met houten pennen, maar de meeste met riemen of walvisch-been, waaruit ik opmaakte dat zij geheel het werk van de inboorlingen ware.

Den volgenden morgen ten drie uren ligteden wij het anker en stuurden N. W. met een ligt Zuidlijk koeltjen. Wij hadden gelegenheid om de middag-hoogte van de zon waarceneemen om onze breedte te weten, en om hoogten te nemen, in den voor- en namiddag, om de lengte op het uurwerk te weten. Alzoo wij maar weinig wind hadden, en dien nog veranderlijk, vorderden wij weinig, en, des avonds ten agt uren, bevindende dat de schepen sterk naar het land dreeven in ondiep water, ankerde ik op zeven vademen, omtrent twee mijlen van de kust. *Slede-Eiland* lag Z. 51° O. op tien mijlen afstand, en wierd over de zuidlijke punt van het vaste land gezien.

Kort na dat wij geankerd waren, het weder, dat mistig geweest was, opklaarende, zagen wij hoog land, zig uitstreckende van N. 40° O. tot N. 30° W., naar allen schijn van de kust afgescheiden, onder welke wij ten anker lagen, die N. O. scheen weg te wijken. Te zelfden tijd werd 'er een eiland gezien in het Noorden 81° W. agt of negen mijlen van ons. Het scheen gene groote uitgestrektheid te hebben en wierd *Kings-Eiland* genaamd. Wij bleeven hier leggen tot den volgenden morgen ten agt uren, wanneer

wij het anker ligteden en N. W. stuurden. Het weder tegens den avond ophelderende, kreegen wij het noord-westlijk land in het gezigt, zig uitstreckende van N. ten W. tot N. W. ten N., omtrent drie mijlen van ons. Wij besteedden den nacht met korte gangen te maaken, terwijl het weder mistig en regenachtig was, met weinig wind, en tusfchen vier en vijf uren in den morgen van den agtsten kreegen wij wederom het noord-westlijk land in het gezigt, en kort daarop vonden wij het, wegens eene kalmte, en eenen stroom, die ons naar land dreef, noodzaaklijk te ankeren op twaalf vademen water, omtrent twee Engelsche mijlen van de kust. Over de westlijke punt is een hooge spitse berg, liggende op $65^{\circ} 36'$ Breedte en op $192^{\circ} 18'$ Lengte. Ten agt uren kwam 'er een koeltjen uit het N. O. op, waarop wij het anker ligteden en Z. O. stuurden, in hoop van eenen doortogt tusfchen de kust, op welke wij den zesden in den avond geankerd waren, en dit noord-westlijk land te vinden. Maar wij kwamen weldra in zeven vademen water en ontdekten laag land, dat de twee kusten en het hoog land agter dezelve aan malkanderen hechtede.

Nu overtuigd zijnde dat het eene doorgaande kust was, wendde ik en stuurde naar deszelfs Noord-Westlijk gedeelte, koomende onder hetzelfde ten anker in zeventien vademen water. Het

wa

weder was zeer betrokken met regen, maar den volgenden morgen ten vier uren helderde het op, zoo dat wij het land rondom ons zien konden. Eene hooge steile rots of een eiland lag W. ten Z.; de spitse berg, waarvan boven gesproken is, Z. O. ten O., en de punt onder den Aven Z. 32° O. Onder deezen berg ligt enig laag land, dat naar het N. W. uitstrekt, welks uiterst eind omtrent drie Engelsche mijlen in het N. O. ten O. lag. Over en agter hetzelfde wierd enig hoog land gezien, dat wij onderstelden eene verlenging van de kust te zijn.

Deeze land-punt, die ik *Prins van Wales Kaap* noemde, is te aanmerklijker, omdat zij het westlijkst eind van geheel Amerika, tot hier toe bekend, is. Zij ligt op 65° 46' Breedte en op 191° 45' Lengte. De waarneemingen, waardoor beiden Lengte en Breedte bepaald wierden, schoon in het gezigt van die Kaap gedaan, waren vatbaar voor eene kleine misrekening, wegens de dampigheid der lucht. Wij meenden enig volk op de kust te zien, en waarschijnlijk bedroogen wij ons niet, alzoo wij op dezelfde plaats enige hoogten als stellaadjen en enige andere gelijk hutten bespeurden. Wij zagen hetzelfde op het vast land over *Slede-Eiland* en op enige andere plaatsen van de kust.

Het was stil tot des morgens ten agt uren, wanneer 'er een zwak koeltjen uit het N. op-

kwam, waarop wij het anker ligteden; maar nauwlijks hadden wij de zeilen bijgehaald of het begon zeer sterk te waaien en te regenen, met mistig weder. De wind en de stroom, die tegens elkanderen in liepen, maakten de zee zoo hol, dat zij dikwijls in het schip overstortte. Op den middag hadden wij enige minuten zonneschijn, en uit de waarneeming, die wij toen deden, bepaalden wij de boven vermelde Breedte.

Tot twee uren na den middag opgelaveerd hebbende, zonder veel te vorderen, stuurde ik naar het eiland, dat wij in het Westen gezien hadden, met voorneemen van onder hetzelfde ten anker te koomen tot de wind zoude bedaaren. Doch bij dit land koomende, bevonden wij het te bestaan uit twee kleine eilandjens, elk niet meer dan drie of vier mijlen in omtrek, en gevolglijk kon het ons weinig beschutting geeven. In plaats van te ankeren, bleeven wij dan Westwaarts stevenen, en ten agt uren zagen wij land in die streek, zig uitstreckende van N. N. W. tot W. ten Z., het naaste gedeelte zes mijlen van ons. Ik bleef voortstevnen tot ten tien uren, en toen deed ik een gang Oostwaarts, om den nacht doortebrengeu.

In den morgen van den tienden, bij het aanbreeken van den dag, hervatteden wij onze koers Westwaarts naar het land, dat wij den voorigen avond gezien hadden. Elf minuten na zeven
uu-

STILLEN OCEAAN. [Aug. 1778.] 263

uuren, wanneer de Lengte, volgens het uurwerk, $189^{\circ} 24'$ was, strekte het zig uit van $Z. 72^{\circ} W.$ tot $N. 41' O.$ Tusschen het zuid-westlijk eind en eene punt, die in het Westen lag, op twee mijlen afstand, vormt de kust eene groote baai, waarin wij ten tien uuren voor den middag het anker lieten vallen omtrent twee Engelsche mijlen van den noorder wal, op tien vademen water, in een gruiszandachtigen grond. De zuidlijke punt van de baai lag $Z. 58^{\circ} W.$, de noordlijke punt $N. 43^{\circ} O.$, het diepst van de baai $N. 60^{\circ} W.$ twee of drie mijlen verre, en de twee eilanden, die wij den vorigen dag voorbij gevaaren waren, $N. 72^{\circ} O.$, op den afstand van veertien mijlen.

NEGENDE HOOFDSTUK.

Gedrag van de inboorlingen, de Tschutski, op het zien van de schepen. Omgang met enige van hun. Hunne Wapenen. Hunne Persoonen. Versierzelen. Kledij. Winter- en zomer-Wooningen. De schepen steeken de straat over naar de kust van Amerika. Vaart Noordwaarts. Kaap Mulgrave. Ijs-velden. Ligging van Ijs-kaap. De zee geheel met ijs gestopt. Zee-Paerden gedood en tot proviand gebruikt. Beschrijving van deeze dieren. Afmetingen van een van dezelve. Kaap Lisburne. Vergeeffsche pooging om door het ijs te koomen op enigen afstand van de kust. Aanmerkingen over de formeering van dit ijs. Aankomst op de kust van Asia. Noord-Kaap, De verdere voorszetting van de reis wordt tot het volgend jaar uitgesteld.

Terwijl wij deeze baai inzeilden, zagen wij op den noorder wal een dorp, en enig volk, welk het gezigt der schepen in verwarring schein gebragt, of vrees aangejaagd te hebben. Wij konden duidlijk menschen zien, die het land in liepen met pakken op hunne ruggen. Ik nam voor bij deeze wooningen te landen, en voer 'er dan
ook

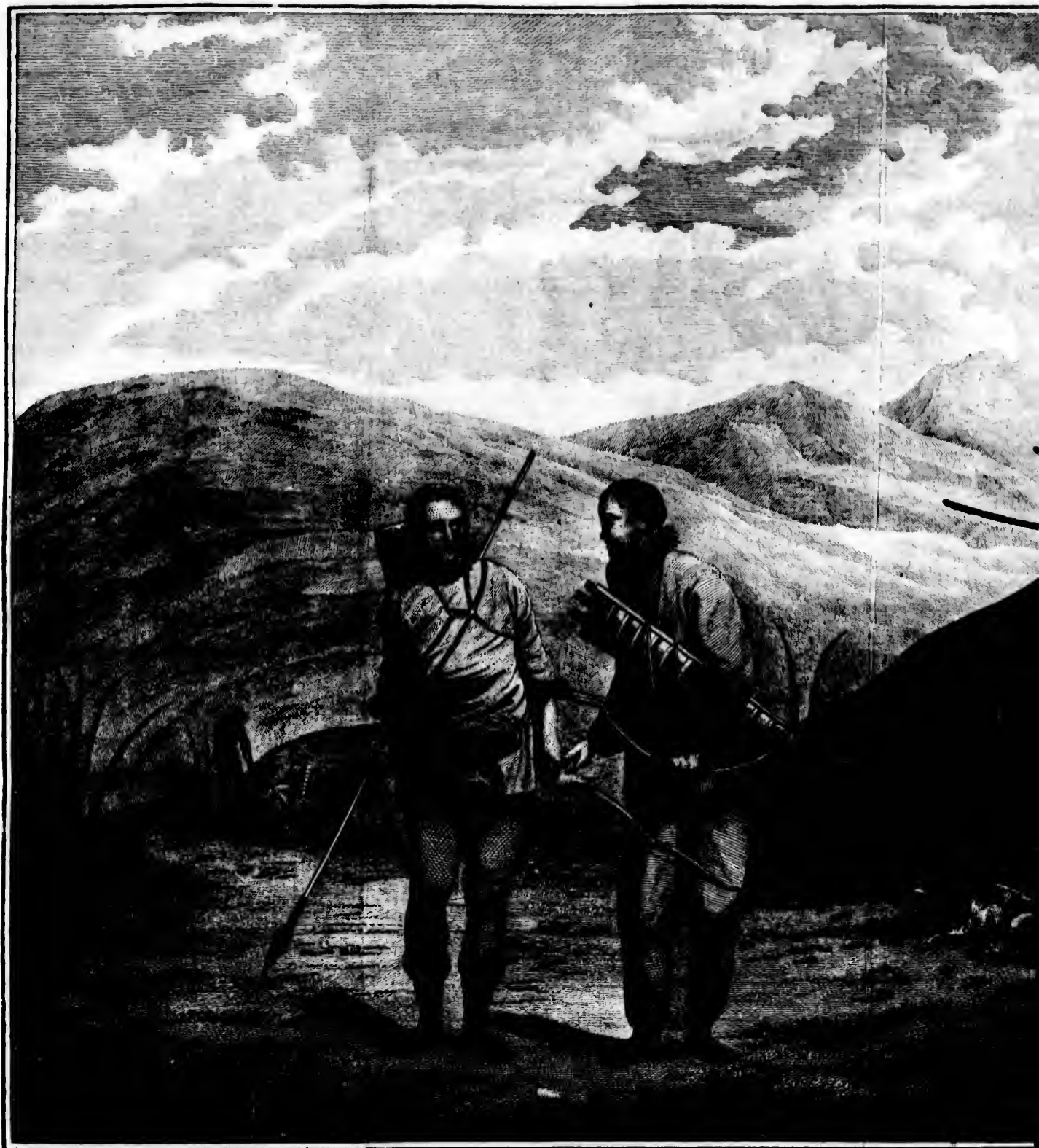

walrusfen moeten geweest zijn.

VERTAALER.*

op
ge
no-
zo-
nat
rd-
ig-
ijs
and
en.
aap
het
ust.
ijs.
aap,
rdt

op
elk
ge-
on-
lie-
oor
dan
boek

©
walrus

511

DE TSCHUTSKI EN H

UTSKI EN HUNNE WOONINGEN.

~~... op ...~~
bij deeze wooningen te landen, en voer 'er dan
ook

C
e
d
e
d
w
ft
af
m
m
tr
zo
we
de
ne
be
ver
pa
ge
wa
op
da
had
Z
gav

(
wals
201

ook met drie gewapende floepen naar toe , van enige Officiëren vergezeld. Daar stonden omtrent dertig of veertig mannen , alle met een hellebard , een' boog en pijlen gewapend , op eenen rijzenden grond , digt bij het dorp , geschaard. Toen wij naderden , kwamen drie hunner af naar het strand en waren zoo beleefd van hunne mutsen af te neemen en laage buigingen voor ons te maaken. Wij beantwoordden hunne beleefdheid ; maar dit boezemde hun nog niet genoeg vertrouwen in om onze landing aftewagten , want zoo dra wij met de floepen aan land kwamen , weeken zij agteruit. Ik volgde hen alleen , zonder iets in mijne hand , en haalde hen door tekenen en gebaerden over om stil te staan , en enige beuzelingen tot geschenk aapteneemen. Zij gaven mij voor dezelve twee vosfen-vellen en een paar zee-paerden tanden (*). Ik kan niet zeggen of zij , dan ik het eerste geschenk deden ; want het scheen mij toe dat zij deeze dingen opzetlijk tot dit einde medegebragt hadden , en dat zij mij die zouden gegeven hebben , al hadde ik hun niets in de plaats geschonken.

Zij scheenen zeer bevreesd en omzigtig , en gaven met tekenen hun verlangen te kennen dat

er

(*) Men zal in het vervolg zien dat deeze tanden van walrusfen moeten geweest zijn.

'er geene meer van mijn volk zouden opkoomen. Mijne hand eenen van hun op den schouder leggende, sprong hij verscheiden schreden terug. Naar maate ik naderde, gongen zij agteruit, altijd in de houding als gereed zijnde om gebruik van hunne speeren te maaken, terwijl die op den rijzenden grond klaar stonden om hen met hunne pijlen te ondersteunen. Ongevoelig geraakte ik en twee of drie van degeene die ik bij mij had onder hen. Enige glazen koraalen, aan die, welke rondom ons waren, uitgedeeld, deden weldra een zeker vertrouwen ontstaan, zoo dat zij zig niet meer verontrusteden toen nog enige van ons volk bij ons kwamen, en daar vong langzaamerehand eene soort van koophandel tusfchen ons aan. Voor onze messen, glazen koraalen, tobak en andere dingen gaven zij ons enige van hunne klederen en enige weinige pijlen; maar niets van hetgeen wij hun aanbieden konden was in staat om hen overtehaalen om ons eene speer of een boog afteftaan. Deeze hielden zij aanhoudend in gereedheid, en legden die nooit af, uitgezonderd eens, wanneer vier of vijf perfoonen de hunne nederlegden, terwijl zij ons op zang en dans onthaalden. En zelfs toen plaatsten zij dezelve op zulk eene wijze, dat zij die in eenen oogenblik weder konden opvatten, en, om nog zekerer te zijn, verzogten zij ons te gaan nederzitten.

De pijlen hadden punten van been of van steen, maar zeer weinige hadden weêrhaaken, en sommige eene ronde stompe punt. Van welk gebruik zij zijn, kan ik niet zeggen, of het moet zijn om kleine diertjens te dooden zonder het vel te beschadigen. De boogen waren gelijk die, welke wij op de Amerikaansche kust gezien hadden, en gelijk die, welke bij de Esquimaux gebruikt worden. De speeren of helbarden waren van ijzer of staal en van Europeisch of Aziatisch werk, waar aan niet weinig moeite besteed was om dezelve met snijwerk te versieren en met ingelegde stukken van koper of van een wit metaal. Die, welke gereed stonden met boogen en pijlen in hunne handen, hadden de speer over hunnen regter schouder hangen aan eenen lederen riem. Over hunnen linker schouder hong een lederen pijlkoker met pijlen, en sommige van deeze pijlkokers waren zeer fraai, zijnde van rood leder gemaakt, met zeer net geborduurd werk en andere versierzelen.

Verscheiden andere dingen, en in het bijzonder hunne kleding, toonden dat zij eenen graad van schranderheid bezaten, die alles verre te boven ging wat men zoude verwagten onder een zoo noordlijk volk te vinden. Alle de Amerikanen, welke wij, zedert onze komst op die kust, gezien hadden, waren klein van gestalte met ronde bolle aangezigten en uitsteekende

wan-

wangen-beenderen. Het volk, waar onder wij nu waren, verre van naar deeze te gelijken, hadden lange aangezigten, en waren groot en welgemaakt. In kort, zij scheenen eene geheel andere natie te zijn. Wij zagen noch vrouwen noch kinderen, ook geene oude lieden, uitgezonderd eenen man, die kaal van hoofd was, en hij was de eenigste die geene wapenen droeg. De andere scheenen uitgelezen manschappen te zijn, en eer beneden dan boven den middelbaaren ouderdom. De oude man had eene zwarte streep dwarsch over zijn gezicht, die ik bij de andere niet bespeurde. Alle hadden zij hnnne ooren doorboord, en sommige hadden 'er glazen koraalen in hangen. Deeze waren de eenigste vaste versierzelen, die wij onder hen zagen, want zij draagen 'er geene in de lippen. Hierin verschillen zij ook van de Amerikanen, welke wij laatst gezien hadden.

Hunne kleeding bestond uit eene muts, eene kiel, een broek, laarsen en handschoenen, alle van leder, of van harten- honden- of robbenvellen gemaakt, en zeer wel bereid, sommige met het hair of het bont 'er op, maar andere zonder hetzelfde. De mutsen pasten hun zeer glad om het hoofd, en behalven die mutsen, welke de meeste van hun droegen, bekwamen wij ook enige karpoezen van hun, van honden-vellen gemaakt, die ruim genoeg waren om hun hoofd
en

en
zw
sch
gee
din
me

wo
en
vla
zag
twi
ger
een
dez
aan
dak
we
van
een
ten
geb
sch
ku
aan
ker
wa
ein
ik

en de schouderen te bedekken. Hun hair schein zwart te zijn; maar hunne hoofden waren geschoren, of het hair was kort afgesneden, en geen van hun droeg een' baard. Van de weinige dingen, die zij van ons kreegen, waren hun de messen en de tobak de aangenaamste.

Het dorp bestond uit hunne zomer- en winterwooningen. De laatste zijn even als een gewelf, en de vloer ligt een weinig beneden de oppervlakte van de aarde. Een derzelve, welk ik bezag, was langwerpig rond van gedaante, omtrent twintig voeten lang en twaalf of meer hoog. Het geraamte was van hout en walvisch-ribben, op eene oordeelkundige wijze geschikt, en men had dezelve met kleiner stukken van dezelfde stoffen aan een verbonden. Over het geraamte wordt een dak van sterk grof gras gelegd, en dit wordt wederom met aarde bedekt, zoo dat een huis van buiten naar een heuveltjen gelijkt, door eenen steenen muur ondersteut, drie of vier voeten hoog, die om de twee zijden en om een eind gebouwd is. Aan de andere zijde is de aarde schuinsch opgeworpen, om tot den ingang te kunnen koomen, die in een gat boven in het dak aan dat eind bestaat. De grond was met planken gevloerd, waar onder eene soort van kelder was, waarin ik niets zag dan water. Aan het eind van elk huis was eene gewelfde kamer, die ik voor eene voorraad-kamer hield. Deze voor-

voorraad - kamers hadden gemeenschap met het huis door eenen donkeren gang, en met de open lucht door een gat in het dak, dat gelijk was met den grond, waar op men liep; men kan egter niet zeggen dat zij geheel onder den grond zijn, want een aer elnden kwam tot aan den rand des bergs, waar langs zij gebouwd waren, en was met steen opgebouwd. Boven hetzelfde stond eene soort van schilderhuis of toren, van de groote beenderen van groote vischen gemaakt.

De zomer-hutten waren vrij groot en rond, en liepen van boven in eene punt uit. Het geraamte was van dunne paalen en beenderen, met de vellen van zee-dieren gedekt. Ik bezag het binnenste van eene derzelve. Daar was een haard, even binnens deurs, daar enige houten bakken lagen, welke 'er alle zeer morsfig uitzagen. Hunne bedsteden waren langs de wanden, en namen omtrent den halven omtrek in. Men schein enige afzondering in acht te nemen, want daar waren verscheiden afdeelingen, door vellen gemaakt. Het bed en bedde-goed waren van harten-vellen, en de meeste waren droog en zindelijk.

Bij de wooningen stonden verscheiden stellaadjen opgerigt, tien of twaalf voeten hoog, gelijk wij op enige plaatsen op de kust van Amerika gezien hadden. Zij waren geheel van beenderen gemaakt

ma
sch
ber
den
de
en
als
in
heb
dez
gel
dat
ma
die
I
flag
zag
het
U
zee
dee
sch
stru
Op
rei
gev
I
dee
gen

maakt en scheenen bestemd te zijn om hunne vischen en vellen te droogen, die aldus buiten het bereik van hunne honden, die zij in menigte hadden, geplaatst waren. Deeze honden zijn van de soort, die men wolf-honden noemt, vrij groot en van verschillende kleuren, met lang zagt hair als wol. Zij worden waarschijnlijk gebruikt om in den winter hunne sleden te trekken; want zij hebben sleden, alzoo ik eene groote menigte van dezelve in eene van hunne winter-hutten opgelegd zag. Het is ook niet onwaarschijnlijk dat de honden een gedeelte van hun voedsel uitmaaken. Daar lagen 'er verscheiden dood, welke dien morgen geslagt waren.

De vaartuigen van dit volk zijn van hetzelfde slag als die van de Noord-Amerikaanen; wij zagen enige groote en kleine in eene kreek onder het dorp liggen.

Uit de groote beenderen van vischen en andere zee-dieren bleek dat de zee hun het grootst gedeelte van hun bestaan opleverde. Het land schein uitermate dor te zijn, noch boom, noch struik opleverende, zoo veel wij zien konden. Op enigen afstand Westwaarts zagen wij eene rei bergen, met sneeuw bedekt, die zedert kort gevallen was.

In het eerst hielden wij dit land voor een gedeelte van het eiland *Alaschka*, op de bovengemelde kaart van STÄHLIN geplaatst; maar
uit

uit de gedaante van de kust, de ligging van de Amerikaansche kust aan de overzijde, en uit de lengte begonnen wij het weldra waarschijnlijk te vinden dat het het land der *Tschutski* of het Oostlijk uiteinde van Asia was, dat door BERING in het jaar 1728 is opgenoomen. Maar als ik dit zonder verder onderzoek aanname, moest ik STEHLINS kaart en zijn bericht van den nieuwen Noorder Archipel voor zeer gebrekkig verklaard hebben, zelfs in breedte, of dezelve voor eene verdachte kaart gehouden hebben, een oordeel, dat ik geen recht had te velen over een werk, dat zulke achtungwaardige borgen heeft, zonder 'er de klaarste bewijzen van bij te brengen.

Na tuschen twee en drie uren bij dit volk vertoefd te hebben, keerden wij weder naar onze schepen, en, de wind kort daarop in het Zuiden schietende, ligteden wij het anker, zeilden de baai uit en stuurden Noord-Oostwaarts, tuschen de kust en de twee eilanden. Den volgenden dag, op den middag, strekte de eerste zig uit van Z. 80° W. tot N. 84° W., de laatste lagen Z. 40° W., en de spitse berg over *Prins van Wales Kaap* lag Z. 36° O., met land, dat zig van dezelve uitstreckte tot Z. 75° O. De breedte van het schip was $66^{\circ} 5\frac{1}{2}$; de lengte $191^{\circ} 19'$; onze diepte agt en twintig vademen, en de plaats daar wij waren omtrent in het midden van het kanaal

rus-

ruschen de twee kusten, zijnde elke 1st zeven mijlen van ons.

Van deeze plaats stuurden wij Oostwaarts, om nader bij de Amerikaansche kust te koomen. In deeze koers wierd het water trapswijze ondieper, en, alzoo 'er weinig wind was en alle onze poogingen om in dieper water te koomen mislukten, was ik eindelijk genoodzaakt het anker in zes vademen water te laten vallen, het eenigst middel dat ons overschoot om voortekoomen dat het schip in nog minder diep water dreeve. Het naast gedeelte van het westlijk land lag twaalf mijlen verre in het Westen; de spitse berg over *Prins van Wales Kaap* Z. 16° W., en het noordlijkst gedeelte van het vaste land van Amerika dat in het gezigt was, O. Z. O., het naaste omtrent vier mijlen van ons. Toen wij ten anker gekoomen waren, zond ik eene sloep om te peilen, en men bevond dat het water naar het land trapswijze ondieper wierd. Terwijl wij ten anker lagen, dat van zes tot negen uren in den avond was, vonden wij weinig of geen stroom; ook konden wij niet bemerken dat het water rees of daalde.

Een koeltjen uit het Noorden opkoomende, ligteden wij het anker en stевenden Westwaarts, welke koers ons weldra in diep water bragt, en, geduurende den twaalfden, laveerden wij naar het Noorden, hebbende beiden de kusten in het

gezig; maar wij hielden het digst langst de kust van Amerika.

Den dertienden, ten vier uren in den agtermiddag, kwam 'er een Zuidlijk koeltjen op, waarmede ik N. O. ten N. stuurde tot den volgenden morgen ten vier uren, wanneer wij, geen land meer ziende, onze koers O. ten N. rigteden, en, tusfchen negen en tien uren, zagen wij land, dat wij onderfelden een vervolg van de kust van het vaste land te zijn; het strekte zig van O. ten Z. tot O. ten N. uit, en kort daarop zagen wij nog meer land in het N. ten O. In den agtermiddag ten twee uren, vrij spoedig op dertien vademen water koomende, deden wij een' gang van land af tot vier uren, wanneer wij weder naar het land hielden, dat wij kort daarna zagen zig van N. tot Z. O. uitteftrekken, zijnde het naaste gedeelte drie of vier mijlen van ons. De kust vormt hier eene punt, *Mulgrave-Punt* genaamd, die op $67^{\circ} 45'$ Breedte en op $194^{\circ} 51'$ Lengte ligt. Het land vertoonde zig aan de zee zeer laag, maar wat meer naar agteren rijst het in heuvelen van eene tamelijke hoogte. Zij waren alle zonder sneeuw, en, naar allen fchijn, zonder hout. Nu wendde ik en ftevende N. W. ten W., maar kort daarop dik weder met regen kriigende, en de wind verheffende, loefde ik meer naar het Westen.

Den volgenden morgen, ten twee uren, liep
de

de wind naar het Z. W. ten Z. en woei eene sterke koelte, die op den middag verslapte, en de zon doorschijnende, bevonden wij ons, bij waarneeming, op de Breedte van $68^{\circ} 18'$. Nu stuurde ik N. O. tot den volgenden morgen ten zes uren, wanneer ik twee strecken Oostlijker stuurde. In deeze koers ontmoeteden wij verscheiden zee-paerden en vlugten van vogelen, sommige als strand-leeuwrikken en andere niet grooter dan musfchen. Wij zagen ook enige water-raaven, zoo dat wij gisten dat wij niet verre van land waren; dan, alzoo wij eene dikke mist hadden, konden wij niet verwagten land te zullen ontwaaren, en, naardien het sterk waaide, was het niet voorzigtig eene koers te vervolgen, die ons waarschijnlijk tegens het land moest brengen. Van deezen dag op den middag tot zes uren 's morgens van den volgenden stuurde ik O. ten N., welke koers ons op zestien vademen water bragt. Nu stuurde ik N. O. ten O., denkende dat ik in deeze koers dieper water zoude krijgen; maar in de ruimte van zes mijlen verminderde de diepte nog tot elf vademen, hetgeen mij raadzaam deed oordeelen scherp bij den wind opteloeven, die nu uit het Westen woel. Om-trent den middag waren en zon en maan bij tus-schenpoozen duidlijk zichtbaar, en wij kreegen enige vliegende waarneemingen van de Lengte; die, op den middag overgebragt, wanneer de

Breedte $70^{\circ} 33'$ was, $197^{\circ} 41'$ Lengte opleverden. Het uurwerk gaf voor denzelfden tijd 198° op, en de afwijking van het kompas was $35^{\circ} 1' 22''$ O. Wij hadden naderhand reden om te gelooven dat de waargenoomen Lengte maar zeer weinige Engelsche mijlen van de waarheid verschilde.

Kort voor den middag zagen wij eene helderheid aan den Noorder horizon, gelijk die, welke door ijs wordt teruggekaatst en gemeenlijk ijsblink genaamd wordt. Wij sloegen 'er weinig acht op, omdat wij dagten dat het niet waarschijnlijk was dat wij zoo vroeg ijs zouden ontmoeten; en egter scheenen de seherpte van de lucht en de donkerheid van het weder zedert twee of drie dagen de eene of andere schielijke verandering te kennen te geeven. Omtrent een uur daarna liet het gezigt van een groot ijs-veld ons niet langer in twijfel omtrent de oorzaak van de helderheid aan den gezigteinder. Ten half drie uren wendden wij digt aan den rand van het ijs in twee en twintig vademmen water, zijnde toen op $70^{\circ} 41'$ Breedte, niet in staat zijnde verder voort te zeilen; want het ijs was geheel ondoordringbaar en strekte zig uit van W. ten Z. tot O. ten N. zoo verre het oog reiken kon. Hier was overvloed van zee-paerden, enige in het water, maar veel meer op het ijs. Ik meende de sloep over boord te zetten om 'er enige van

te

te dooden, maar den wind opsteekende, liet ik dat voorneemen vaaren en bleef Zuidwaarts laveeren, of liever Westwaarts, alzoo de wind uit die streek waaide.

Wij wonnen niets; want den agttlenden op den middag was onze Breedte $70^{\circ} 44'$ en wij waren omtrent vijf mijlen verder Oostwaarts. Wij waren nu aan den zoom van het ijs, dat zoodigt als een muur was en ten minsten tien of twaalf voeten hoog scheen te zijn; maar verder Noordwaarts geleet het nog veel hooger; deszelfs oppervlakte was zeer ongelijk en wij zagen 'er hier en daar water-plusfen op.

Nu stuurden wij Zuidwaarts, en, zes mijlen voortgelopen zijnde, verminderde de diepte van het water tot zeven vademen, maar kort daarop verdiepte het weder tot negen vademen. Op deezen tijd het weder, dat dampig geweest was, een weinig opklaarende, zagen wij land, dat zig van Z. tot Z. O. ten O. uitstreckte, omtrent drie of vier Engelsche mijlen van ons. Het Oostlijk eind vormt eene punt, die zeer met ijs bezet was, waarvan zij den naam van *Ijs-Kaap* verkreeg. Zij ligt op $70^{\circ} 29'$ Breedte en op $198^{\circ} 20'$ Lengte. Het ander eind van het land verdween in den horizont, zoo dat 'er geen twijfel kan zijn of het is eene verlenging van de kust van Amerika. *De Ontdekking* omtrent eene Engelsche mijl agteruit en aan lij van ons zijnde, vond

minder wazer dan wij, en vermits zij om die reden wendde, was ik genoodzaakt zulks insgelijks te doen, om niet van malkanderen te geraaken.

Onze toestand wierd nu meer en meer hachlijk. Wij waren in ondiep water, op een laager wal, en het groot ijs-veld te loefwaart van ons, op ons aan drijvende. Het was klaar dat, zoo wij nog veel langer tuschen hetzelve en het land in bleeven, het ons op den wal zoude drijven, tenzij het voor ons aan den grond geraakte. Aan lij scheen het bijna het land te raaken, en de eenigste weg, die open was, was in het Z. W. Na eenen korten gang naar het Noorden gedaan te hebben, deed ik *de Ontdekking* sein van te wenden, en wendde zelfs te gelijken tijd. De wind wierd vrij gunstig, zoo dat wij Z. W. en Z. W. ten W. aanlegden.

Den negentienden, des morgens ten agt uren, de wind naar het Westen terugkeerende, wendde ik naar het Noorden, en was op den middag op 70° 6' Breedte en op 196° 42' Lengte. In deezzen toestand hadden wij een goed deel drijf-ijs om ons, en het groot ijs was omtrent twee mijlen in het Noorden. Ten half twee kwamen wij aan den zoom van hetzelve; het was niet zoo vast als dat, hetwelk wij meer Noordlijk gezien hadden; maar het was te vast en aan te groote stukken om het te waagen 'er met de sche-

schepen door te dringen. Op het ijs lag eene ontzagchelijke menigte zee-paerden, en, alzoo wij gebrek aan versche levensmiddelen hadden, wierden de sloepen van beiden de schepen afgezonden om 'er enige van te vangen.

Des avonds ten zeven uren hadden wij aan boord van *de Resolutie* negen van deeze dieren ontvangen, die wij tot nu toe voor zee-koeijen hadden aangezien, zoo dat wij niet weinig te leur gesteld waren, bijzonderlijk enige van de matrozen, die, om de nieuweheid van de zaak, 'er hunne oogen reeds enige dagen lang mede vergast hadden. En nog zouden zij niet zijn te leur gesteld en zelfs het onderscheid niet geweeten hebben, hadden wij niet eenen of twee aan boord gehad, die in Groenland geweest waren en zeiden welke dieren het waren en dat niemand 'er ooit van at. Doch desniettegenstaande leefden wij 'er van zoo lang zij duurden, en daar waren weinige aan boord, die dit vleesch niet boven ons pekkel-vleesch de voorkeur gaven.

Het vet is in het eerst zoo zoet als merg, maar in weinige dagen wordt het garstig, tenzij het gezouten is, in welken staat het veel langer goed zal blijven. Het mager vleesch is grof, zwart, en heeft eene wat sterke smaak, en het hart smaakt omtrent zoo goed als dat van een os. Het vet levert, gesmolten zijnde, een groot deel traan op, dat zeer wel in lampen brandt, en

hunne huiden , die zeer dik zijn , kwamen ons aan ons wand wel te pas. De tanden of slag-tanden van de meeste waren nog zeer klein , en zelfs hadden enige van de grootste en oudste van deeze dieren die niet grooter dan zes duimen in lengte. Hier uit beslooten wij dat zij hunne oude tanden binnen kort verloren hadden.

Zij liggen in kudden van veele honderden op het ijs , zig over elkanderen wentelende als de zwijnen , en schreeuwen of brullen zeer luid , zoo dat zij ons in den nacht of in mistig weder waarschuuwden dat 'er ijs digt bij was , voor wij het nog zien konden. Nooit vonden wij de geheele kudde in slaap , maar altijd enige op de wagt. Deeze wekten , als de sloep naderde , degeene , die naast bij hun waren , en de alarmkreet dus van de eene tot de andere overgebracht wordende , was de geheele kudde aanstonds wakker. Maar zelden maakten zij haast om weg te koomen , voor men eens op hen geschoten had. Dan tilmelden zij de een over de andere in zee , met de uiterste verwarring. En zoo wij niet degeene , waarop wij aangelegd hadden , met de eerste schoot doodden , waren zij gemeentlijk , al-schoon doodlijk gewond , voor ons verloren. Zij kwamen ons niet voor zulke gevaarlijke dieren te zijn als 'er enige schrijvers van gemaakt hebben , zelfs niet als zij aangetast wierden. Zij zijn zulks meer in schijn dan in wezenlijkheid. Veele volgden

s
n
n
in
de

pp
de
oo
ar-
het
ele
gt.
ne,
dus
de,
laar
en,
tui-
met
de-
de
al-
Zij
n te
en,
ulke
olg-
den

WALRUS S

WALRUSSEN.

L. R. U.

den de sloepen en kwamen 'er dicht bij; maar het ketfen van een snaphaan op de pan, of zelfs enkel het aanleggen op een van hun deed hen in een' oogenblik naar den grond gaan. Het wijfjen verdedigt haare jongen tot het uiterfte, en zelfs ten koste van haar eigen leven, hetzij in het water of op het ijs. Ook zal het jong zijne moeder niet verlaten, schoon zij reeds dood is, zoo dat, als men de eene doodt, men van het ander zeker is. De moeder houdt, als zij in het water is, haare jongen vast tuschen haare voor-vinnen.

De Heer PENNANT heeft eene goede beschrijving van dat dier gegeven in zijne *Synopsis of quadrupeds*, p. 335 en in zijne *Arctic Zoology* N°. 72, onder den naam van *Noorder Walrus*; maar nergens heb ik eene goede afbeelding van hetzelfde gevonden. Waarom zij *zee-paerden* genoemd worden is moeilijk te zeggen, tenzij het woord *horse* eene verbastering zij van het Rustsch *morze*, want zij hebben geene de minste gelijkenis naar een paerd. Dit is ongetwijfeld hetzelfde dier dat in *de golf van St. Laurèns* gevonden wordt en aldaar *zee-koe* genoemd wordt. Het lijkt zeker meer naar eene koe dan naar een paerd, maar deeze gelijkenis bestaat nergens anders in dan in den smoel. In kort, het is een dier als eene robbe, maar onvergelyklijk grooter. De afmetingen en de zwaarte

282. [Aug. 1778.] REIZE NAAR DEN

van een, dat geen van de grootste was, waren als volgt:

	voet	duim
Lengte van den smoel tot den staert	9	4
Lengte van den hals van den smoel tot het schouderblad	2	6
Hoogte van den schouder	5	0
Lengte van de voor-vinnen	2	4
Lengte van de agter-vinnen	2	6
Breedte van de voor-vinnen	1	2½
Breedte van de agter-vinnen	2	0
Breedte van den smoel	0	5½
Diepte van den smoel	1	3
Omtrek van den hals digt aan de ooren	2	7
Omtrek van het ligchaam aan den schouder	7	10
Omtrek bij de agter-vinnen	5	6
Van den smoel tot de oogen	0	7
Zwaarte van den romp zonder kop, huid en ingewanden		854 ⁶⁸
Zwaarte van den kop		41½
Zwaarte van de huid		205

Ik kon niet uitvinden waarop deeze dieren aazen. Daar was niets in de maagen van die, welke wij doodden.

Het is aanmerkenswaardig dat wij enige dagen herwaarts dikwijls troepen van eenden naar het Zuiden hadden zien vliegen. Zij waren van twee soorten, de eene veel grooter dan de andere.

De

De groote waren bruin van kleur, en van de kleine foort was het mannetjen of het wijfjen zwart en wit en de ander bruin. Sommige zelden dat zij ook ganzen gezien hadden. Geeft dit niet te kennen dat 'er land in het Noorden moet zijn, daar deeze vogelen eene schuilplaats vinden in het voeglijk jaargetijde, om te broeden, en van waar zij nu naar eene warmer luchtstreek terug keerden?

Toen wij onze zee-paerden aan boord hadden gekregen, waren wij, om zoo te spreken, van ijs omringd, en zagen geen' weg open om 'er uit te geraaken dan met Zuidwaarts te stevenen, hetgeen wij deden tot den volgenden morgen ten drie uren met eene Westlijke labber koelte, en, voor het grootste gedeelte, dik mistig weder. Wij peilden van twaalf tot vijftien vademen. Toen wendden wij en stuurden Noordwaarts tot tien uren, wanneer de wind naar het Noorden liep en wij W. Z. W. en W. koers zetteden. Ten twee uren in den agtermiddag ontmoeteden wij het groot ijs-veld, langs welk wij henen zeilden, woraende gedeeltelijk geleid door het brullen van de zee-paerden, want wij hadden eene zeer dikke mist. Wij bleeven dus voortzeilen tot bij middernacht, wanneer wij onder het los ijs geraakten en de branding van de zee op het groot ijs-veld konden hooren.

De mist zeer dik en de wind Oostlijk zijnde,
loefde

loefde ik nu Zuidwaarts, en den volgenden morgen ten tien uren, toen de mist opklaarde, zagen wij het vast land van Amerika, zig van Z. ten O. tot O. ten Z. uitstrekkende, en op den middag, van Z. W. ½ Z. tot O., zijnde het naaste gedeelte vijf mijlen van ons. Wij waren op deezen tijd op $69^{\circ} 32'$ Breedte en op $195^{\circ} 48'$ Lengte, en, alzoo het groot ijs-veld niet verre van ons was, is het baarblijklijk dat het nu een gedeelte van de zee bedekte, dat enige weinige dagen te vooren nog vrij van ijs was, en dat het zig verder naar het Zuiden uitstreckte dan daar wij het eerst ontmoet hadden. Men moet mij zoo niet verstaan als of ik onderstelde dat enig gedeelte van dit ijs, dat wij gezien hadden, vast zate; ik ben integendeel wel verzeekerd dat het in het geheel een beweeglijke klomp was.

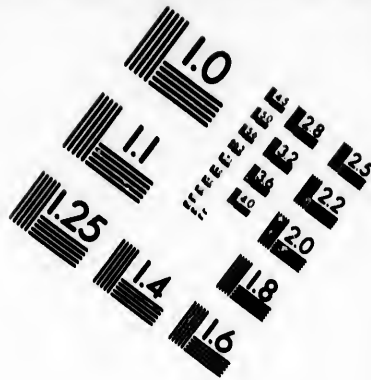
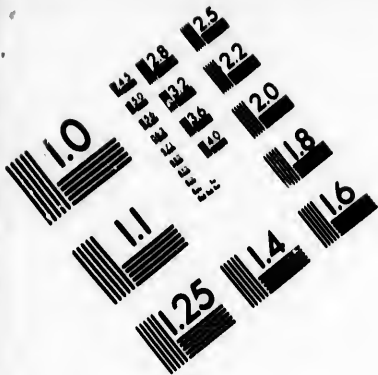
In den agtermiddag slechts weinig wind hebbende, zond ik den stuurman met eene sloep af, om te beproeven of 'er enige stroom ware; maar hij vond 'er geen. Ik bleef op de Amerikaansche kust aan houden tot agt uren, om dezelve van nader bij te kunnen bezigtigen, en naar gene haven omtezien, doch niets bespeurende dat naar eene haven geleek, stuurde ik wederom Noordwaarts, met een ligt koeltjen uit het Westen. De kust strekte nu van het Z. W. tot het O., terwijl het naaste gedeelte vier of vijf mijlen van ons was.

Hec

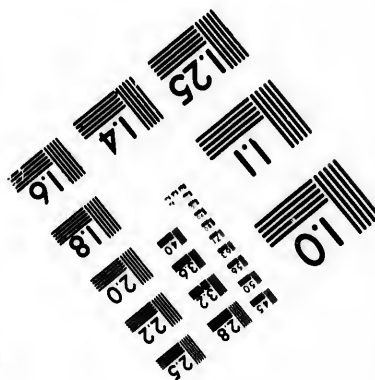
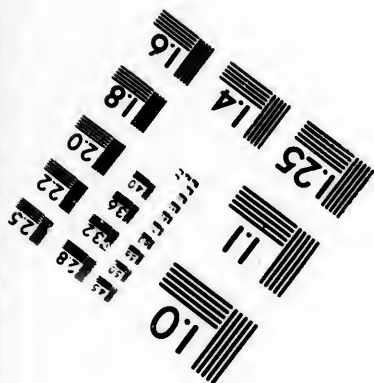
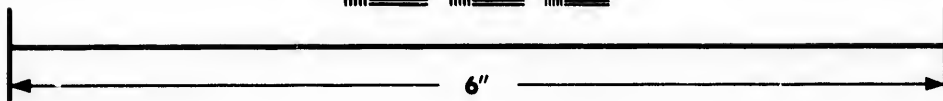
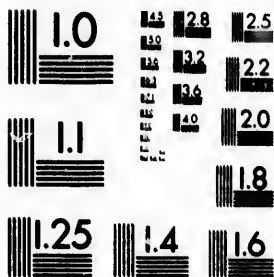
Het zuidlijk eind schein eene punt te vormen, die *Kaap Lisburne* genoemd wierd. Zij ligt op $69^{\circ} 5'$ Breedte en op $194^{\circ} 42'$ Lengte, en schein vrij hoog land te zijn, zelfs tot aan zee; maar daar kan laag land onder hetzelfde zijn, dat wij mogelijk niet zagen, zijnde niet minder dan tien mijlen van hetzelfde van daan. Wij hadden overal eekers, naarmaate wij Noordwaarts vorderden, eene laage kust gevonden, van welke het land tot eene middelbaare hoogte oprijst. De kust, voor welke wij nu waren, was zonder sneeuw, uitgezonderd op eene of twee plaatsen, en had eene groenachtige tint; maar wij konden 'er geen hout op ontdekken.

Den twee en twintigsten was de wind Zuidlijk en het weder meest mistig, met enige tusschenpoozen van zonne-schijn. Ten agt uren in den avond wierd het stil, dat aanhield tot middernacht, wanneer wij het slaan van de golven tegens het ijs hoorden en verscheiden losse stukken om het schip hadden. Nu kwam 'er een ligt koeltjen op uit het N. O., en, alzoo de mist zeer dik was, stuurde ik Zuidwaarts, om uit het ijs te koomen. Den volgenden morgen ten agt uren trok de mist op en ik loefde Westwaarts; want ziende dat ik dicht bij de kust niet Noordwaarts kon koomen, wegens het ijs, besloot ik te beproeven wat ik op een afstand van dezelve zoude kunnen doen, en alzoo de wind in het Noorden schein vast

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

18
20
22
25

10
11
12

te staan, dagt ik dat de gelegenheid daartoe gunstig was.

Naarmaate wij Westwaarts vorderden, groeide de diepte van het water langzaamerhand aan tot agt en twintig vademen, de grootste diepte, welke wij peilden. Met den Noordlijken wind was de lucht ruuw, scherp en koud, en wij hadden mist, zonneschijn, regen-buien en regen met sneeuw bij beurten. Den zes en twintigsten, des morgens ten tien uren, kreegen wij het ijs weder in het gezigt. Op den middag strekte het zig uit van het N. W. tot O. ten N., en scheen dik en vast te zijn. Wij waren, op deezen tijd, naar waarneeming, op $69^{\circ} 36'$ Breedte en op 184° Lengte, zoo dat het nu bleek dat wij hier geene betere kans hadden om naar het Noorden te koomen dan digter bij den wal.

Ik bleef Westwaarts stuuren tot vijf uren in den agtermiddag, wanneer wij, om zoo te spreken, door het ijs ingesloten waren, dat zig hoog en in de strecken van N. W. en N. O. zeer dicht scheen, met een groot deel los ijs aan den zoom van het groot veld. Op deezen tijd hadden wij bedrieglijke ligte windjens; maar de wind gong weldra in het Zuiden staan en groeide aan tot eene friske koelte met regen-buigen. Wij haalden de zeilen aan en stuurden Oostwaarts, zijnde deeze de eenigste streek, waarin de zee vrij van ijs was.

Ten

Ten vier uren in den morgen van den zeven en twintigsten wendden wij en stuurden naar het Westen, en des avonds ten zeven uren waren wij dicht bij den zoom van het ijs, die O. N. O. en W. Z. W. lag, elken weg zoo verre als het oog kon reiken. Slechts weinig winds hebbende, gong ik met de sloepen, om den staat van het ijs te onderzoeken. Ik vond dat het bestond uit losse stukken van verschillende uitgestrektheid, en zoo dicht aan elkanderen liggende, dat ik naauwlijks met eene sloep in den buitensten rand kon indringen, en het was voor de schepen zoo onmogelijk om 'er in te koomen als of het klippen geweest waren. Ik merkte bijzonderlijk op dat het alles zuiver doorschijnend ijs was, uitgezonderd de bovenste oppervlakte, die een weinig poreus was. Het schein geheel en al te bestaan uit bevrozen sneeuw, en geheel in de zee gevrozen te zijn; want behalven de onwaarschijnlijkheid, of liever de onmogelijkheid, dat zulke ontzagchelijke klompen uit rivieren zouden koomen drijven, waarin naauwlijks water genoeg voor eene sloep is, waren 'er ook geene voortbrengzelen van het land in ingekorst of in vast gevrozen, dat onvermijdelijk het geval zoude geweest zijn, zoo het in rivieren, hetzij groote of kleine, gevrozen ware geweest. De stukken ijs, die den buitensten zoom van het veld uitmaakten, hadden van honderd en twintig tot hon-

honderd vijftig voeten uitgestrektheid, en van twaalf tot vijftien voeten hoogte, en ik oordeelde dat de groote stukken dertig of meer voeten diep onder water gongen. Het schein mij ook zeer onwaarschijnlijk toe dat dit ijs het voortbrengzel van den voorigen winter alleen konde wezen. Ik zou eerder onderstellen dat het de vrugt ware van zeer veele winters. Ook was het, naar mijn inzien, niet minder onwaarschijnlijk dat het weinige, dat 'er nog van den zomer over schoot, het tiende deel van hetgeen nu van dien klomp daar was konde doen smelten, want de zon had alreeds den vollen invloed van haare stralen op hetzelfde gespild; ja ik ben van gedagten dat de zon zeer weinig toebrengte om deeze groote ijs-klompen te doen verminderen; want schoon dat hemel-licht eenen langen tijd boven den horizont is, schijnt het zelden meer dan weinige uren agter een door, en wordt dikwerf verscheiden dagen agter den anderen niet gezien. Het is de wind, of liever, het zijn de golven, door den wind veroorzaakt, die deeze ontzagchelijke ijs-klompen doen verminderen, door het een stuk sterk tegens het ander te schuuren, en door die rillen, die aan het slaan van de golven blootgesteld zijn, te ondermijnen en weg te spoelen. Dit bleek daaruit dat wij waarnamen dat de oppervlakte van veele stukken afgespoeld was, terwijl het grondstuk of

het

het onderste gedeelte vast bleef, verscheiden vademem om dat, herwelk boven water stak, juist gelijk eene ondiepte van eene verheven klip. Wij peilden de diepte van het water op een stuk en bevonden die vijftien voeten te zijn, zoo dat de schepen 'er over heen zouden kunnen zeilen. Zoo ik deeze diepte niet gemeeten hadde, zou ik niet gedagt hebben dat 'er genoeg zwaarte van ijs boven de oppervlakte ware om het ander gedeelte zoo diep onder dezelve neder te drukken. Dus kan het gebeuren dat 'er meer ijs vernietigd wordt in een enkel stormachtig jaargetijd dan 'er in verscheiden winters gevormd wordt, en dus wordt eene opstapeling in het oneindige voorgekoomen. Doch dat 'er altoos een overblijvende voorraad is, zal elk, die op de plaats geweest is, besluiten, en niemand zal het betwisten dan wijsgeeren, die de natuur alleen in hunne studeer-kamers waarneemen.

Eene dikke mist, die opkwam terwijl ik dus met de sloepen bezig was, deed mij naar boord spoeden, wat vroeger dan ik gewenscht hadde, met eenen walrus voor elk schip. Wij hadden 'er wel meer gedood, maar konden ons niet ophouden om die mede te neemen. Het getal deezer dieren op al het ijs dat wij gezien hadden gaat bijna alle geloof te boven. Wij bragten den nacht door met af en aan te houden onder het drijf-ijs, en den volgenden morgen ten negen

uuren, wanneer de mist gedeeltelijk verdwenen was, wierden 'er van elk schip sloepen afgezonden om walrusfen te haalen; want nu begon ons volk 'er smaak in te krijgen, en die wij te voorén gevangen hadden waren alle reeds verteerd. Op den middag was onze Breedte $69^{\circ} 17'$ en onze Lengte 183° ; de afwijking was, volgens de azimuths in den morgen, $25^{\circ} 56' O.$ en de diepte van het water vijf en twintig vadem. Ten twee uuren, zoo veel walrusfen-vleesch aan boord genoomen hebbende als wij nodig oordeelden, en de wind uit het Z. Z. O. opwakkerende, heisten wij de sloepen in en stevenden naar het Z. W. Doch niet in staat zijnde het ijs over dezen boeg te boven te zeilen, of 'er door heen te koomen, deden wij eenen gang naar het Oosten tot agt uuren, en toen hervatteden wij onze koers naar het Z. W., maar waren nog voor middernacht genoodzaakt weder te wenden, wegens het ijs. Kort daarop draaide de wind N. W. met eene stijve koelte, en wij stuurden Z. W., dicht bij den wind houdende.

In den morgen van den negen en twintigsten zagen wij het groot ijs-veld in het Noorden, en niet lang daarna land in het Z. W. ten W. Kort daarop liet zig nog meer land in het Westen zien. Het vertoonde zig in twee bergen als eilanden, maar naderhand bleek het dat het al aan malkander vast was. Naarmaate wij het land

na-

naderden, verminderde de diepte van het water zeer sterk, zoo dat wij op den middag, toen wij wendden, slechts agt vademen water hadden, zijnde drie Engelsche mijlen van de kust, die zig van Z. 30° O. tot N. 60° W. uitstreckte. Dit laatste eind eindigde in eene stompe punt, zijde een van de bergen, waarvan ik gesproken heb.

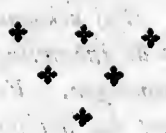
Het weder was nu zeer dampig met stofregen; maar kort daarna klaarde het op, bijzonderlijk in het Zuiden, Westen en Noorden. Dit stelde ons in staat om een vrij goed gezigt van de kust te genieten, die, in alle opzigten, naar die aan de overkant op Amerika gelijk, dat is, laag land aan de zee, met hoog land meer binnenwaarts. Het was volkoomen van hout ontbloot en zelfs van sneeuw, maar was waarschijnlijk met eene mosachtige zelfstandigheid bedekt, die het eene bruinachtige tint gaf. In den laagten grond, tusfchen het hoog land en de zee, was een meir, dat zig naar het Z. O. uitstreckte verder dan wij zien konden. Terwijl wij van land hielden, kwam de westlijkste van de twee bergen, waarvan boven gesproken is, los aan de stompe punt, in de streek van N. W. Het had den schijn van een eiland te zijn; maar het kan door laag land aan het ander vast zijn, schoon wij het niet zagen. En zoo het dus is, is 'er eene dubbele punt met eene baai tusfchen beiden. Deeze

punt, die steil en rotsachtig is, wierd *Noord-Kaap* genaamd (*). Derzelver ligging is omtrent op de Breedte van $68^{\circ} 56'$ en op de Lengte van $180^{\circ} 51'$. De kust moet agter dezelve eene zeer Westlijke strekking neemen; want wij konden ten Noorden geen land zien, schoon de horizon aldaar vrij helder was. Begierig zijnde om meer van de kust naar het Westen te zien, wendden wij des namiddags ten twee uren weder, denkende dat wij *Noord-Kaap* zouden kunnen te boven zeilen. Doch bevindende dat zulks niet doenlijk was, en den wind aanwakkerende, eene dikke mist opkoomende, met veel sneeuw, en vreezende dat het ijs op ons aan zoude koomen, gaf ik mijn voorneemen van naar het Westen te laveeren op en hield van de kust af.

Het jaargetijde was nu zoo verre verlopen en de tijd wanneer men verwacht dat de vorst beginnen zal zoo nabij, dat ik het niet met de voorzigtigheid bestaanbaar rekende enige verdere pogingen te doen om dit jaar, in welke streek ook, eenen doortogt in den Atlantischen Oceaen te zoeken, daar het vooruitzicht van te zullen slaagen zoo gering was.

(*) *Cape North*; het is twijfelachtig of dit *Noord-Kaap* beduide dan wel *Kaap North*, naar den naam van *Lord NORTH*.

was. Mijne aandacht wendde zig dan daarhenen om eene plaats te vinden daar wij ons van hout en water zouden kunnen voorzien, en het voorwerp dat mijne gedagten voornamelijk bezig hield was, hoe ik den winter zoude doorbrengen om enige vorderingen in de aardrijkskunde en de scheepvaartkunde te maaken, en te gelijk in staat te kunnen blijven om, den volgenden zomer, wederom naar het Noorden te keeren, om verdere naspeuringen naar eenen doortogt te doen.

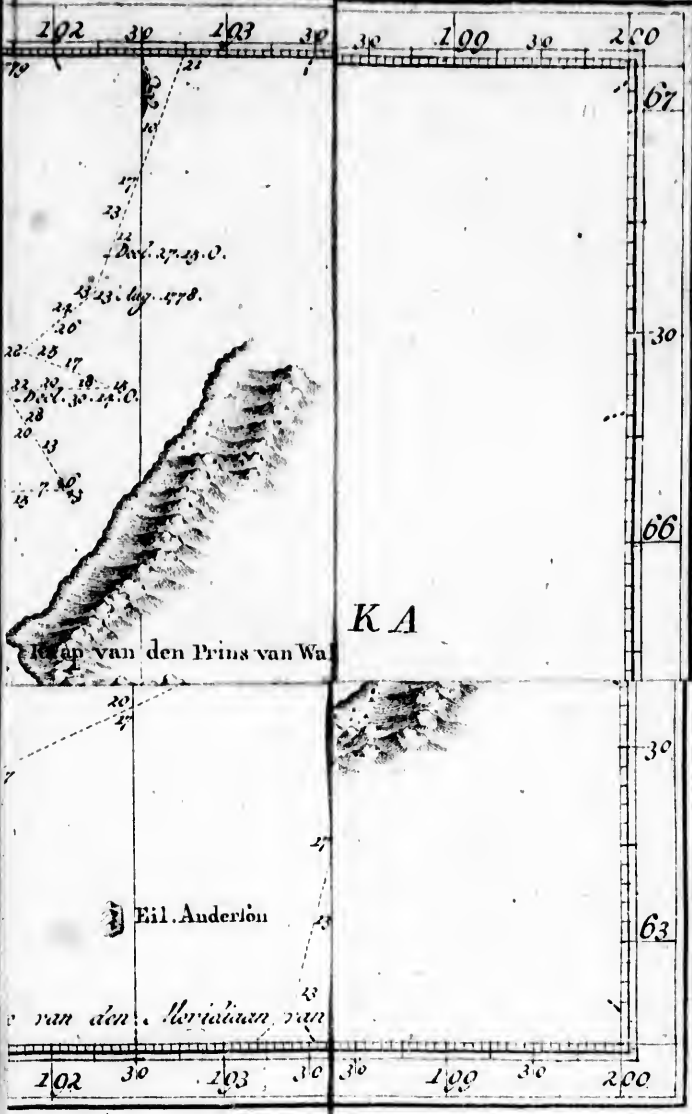

TIENDE HOOFDSTUK.

Terugkeering van Noord-Kaap langs de kust van Asia. Gezigten van het land. Burneys-Eiland. Kaap Serdze Kamen, de Noordlijke grenzen van BEERINGS togt. Men vaart de Oost-Kaap van Asia voorbij. Beschrijving en ligging van dezelve. Aanmerkingen over MULLER. De Tschutski. St. Laurens Baal. Twee andere baaien en woningen van de inboorlingen. BEERINGS Kaap Tschukotskoi. BEERINGS plaatsing van deeze kust is naauwkeurig. Eiland St. Laurens. Wij steeken naar de Amerikaansche kust over. Kaap Derby. Kaale Kaap. Kaap Denbigh op een schier-eiland. Het Eiland Besborough. Wij bekoomen hout en water. Bezoeken van de inboorlingen. Hunne personen en woningen. Voortbrengzelen des lands. Teken en dat het schier-eiland weleer door de zee is omringd geweest. Luitenant KINGS bericht. Norton-Kanaal. Waarneemingen op de maan. Bewijs dat de kaart van STEHLIN gebrekkig is. Ontwerp van toekomstige verrigtingen.

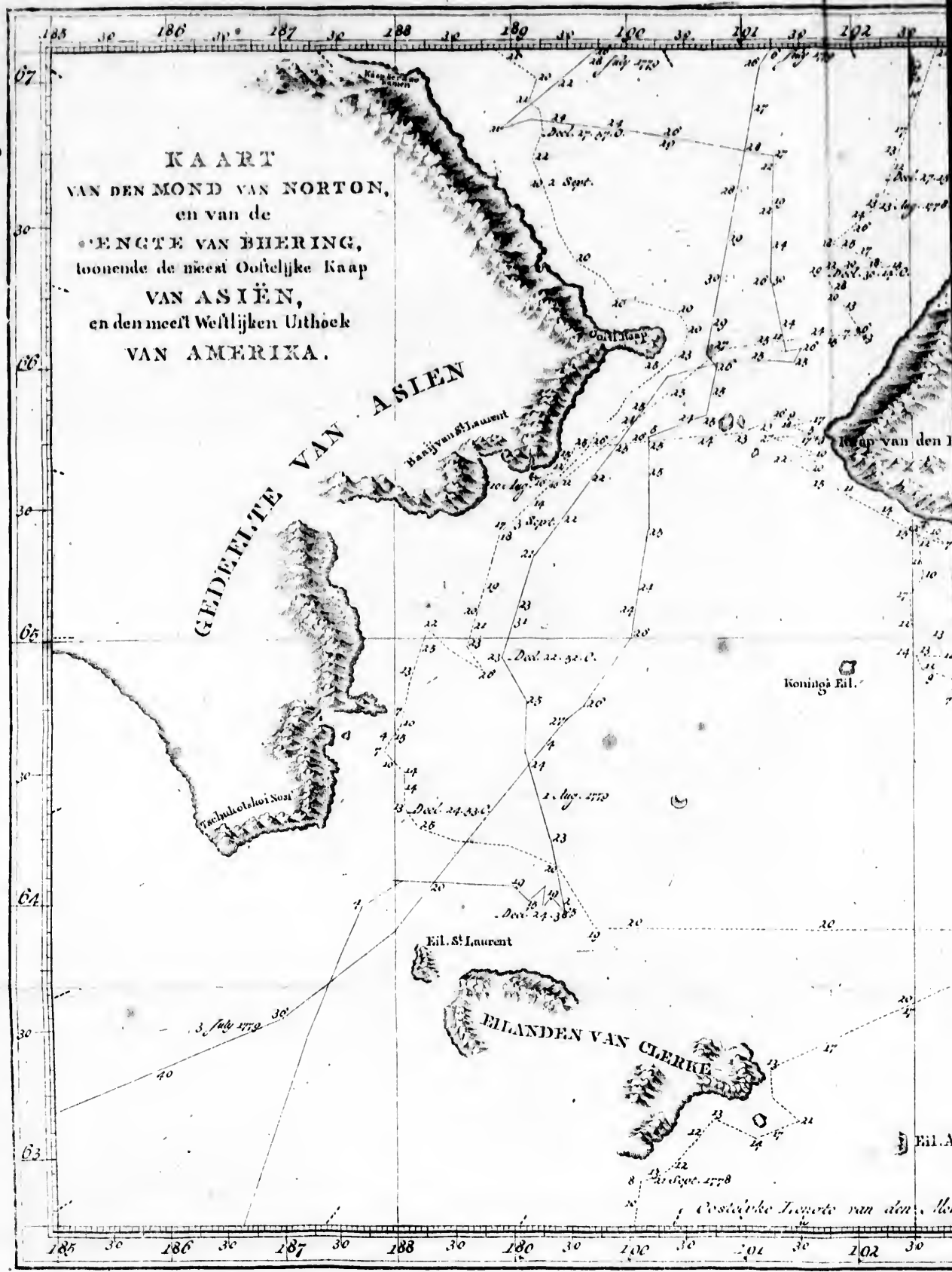
Na dat wij van land afgehouden hadden tot wij in agttien vademen water gekoomen waren, stuur-

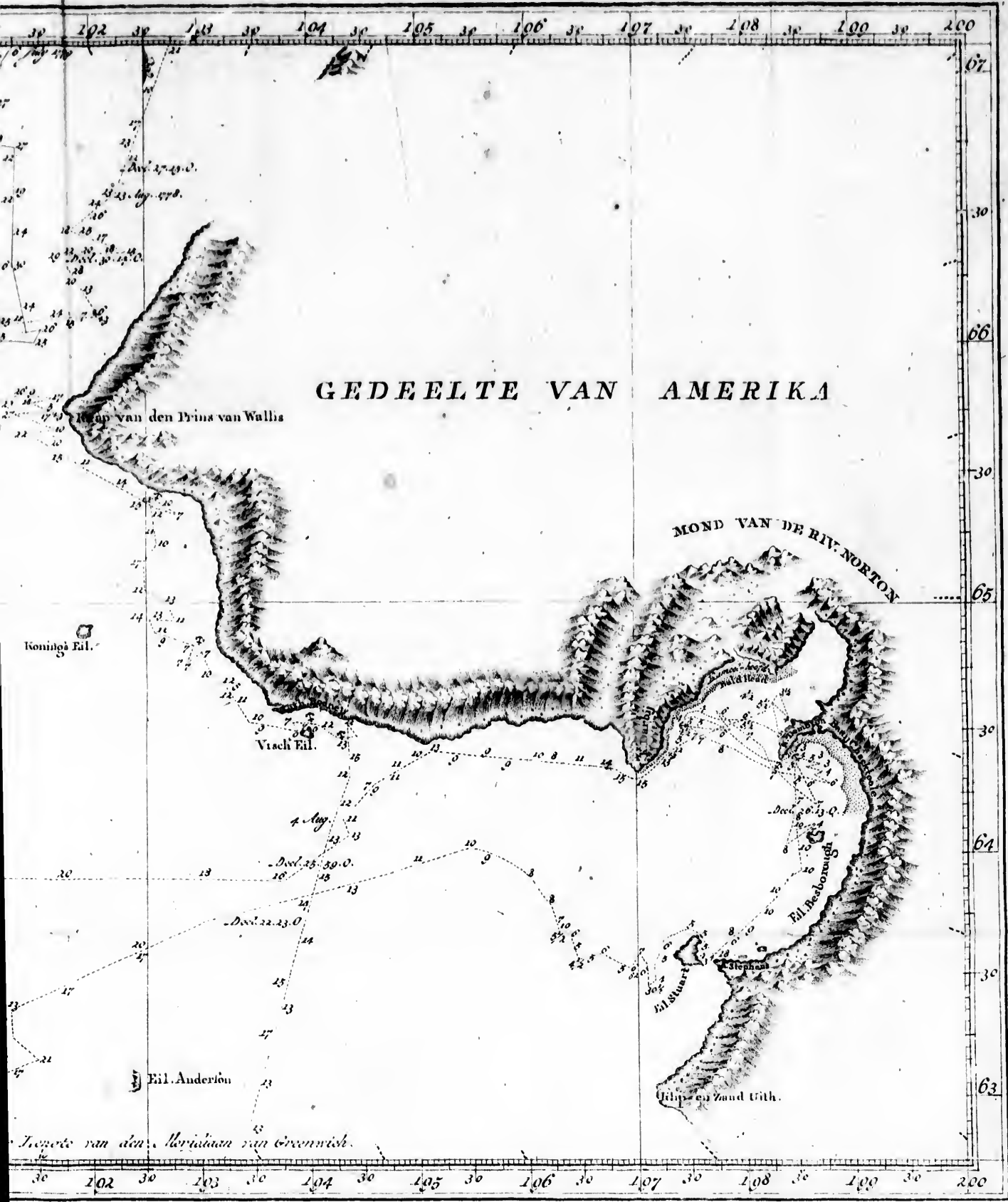
van
 neys-
 llijke
 kaart
 krij-
 ngen
 uren
 van
 schu-
 deeze
 uren.
 kust
 Kaap
 iland
 ater.
 per-
 des
 leer
 nant
 aar-
 part
 van
 tot
 ren,
 uren

KAART
VAN DEN MOND VAN NORTON,
en van de
•ENGTEN VAN BHERING,
toonende de meest Oostelyke Kaap
VAN ASIËN,
en den meest Westlijken Uithoek
VAN AMERIKA.

Oostelyke Landen van den I.

GEDEELTE VAN AMERIKA

Koning van den Prins van Wallis

MOND VAN DE RIV. NORTON

Koning's Eil.

Vrach Eil.

Eil. Resborough

Eil. Andriën

Eil. en Zuid Eil.

Tropen van den Meridian van Greenwich

22 30

v
f
f
h
g
z
p
h

stuurde ik Oostwaarts langs de kust, die, gelijk thans vrij zeker was, alleen het vast land van Asia zijn kon. Alzoo de wind fris woei, met eene zeer zwaare sneeuw-bui, en eene dikke mist, was het nodig met de grootste voorzigtigheid te zeilen. Ik legde dan ook in den nacht enige uren bij.

Den dertigsten, met het aanbreeken van den dag, gongen wij weder onder zeil, en stuurden eene koers, die ik dagt dat ons bij land zoude brengen, wordende grootendeels geleid door het dieplood; want de lucht was zoo dik als ooit, en het sneeuwde zonder ophouden. Ten tien uren kreegen wij de kust in het gezigt in het Z. W., op vier Engelsche mijlen afstand, en kort daarop de diepte tot op zeven vademmen verminderende, loefden wij af. Op deezen tijd was eene zeer laage punt Z. Z. W. twee of drie Engelsche mijlen van ons, ten Oosten van welke 'er een eng kanaal scheen te zijn, in enig water uitlopende, dat wij over de punt zagen. Waarschijnlijk heeft het meir, waarvan boven gesproken is, alhier gemeenschap met de zee.

Op den middag klaarde de mist voor eenen korten tijd op, geduurende welken wij een vrij goed gezigt van de kust hadden, die zig van Z. O. tot N. W. ten W. uitstrekke. Sommige plaatsen vertoonden zig hooger dan andere; maar het was, over het algemeen, zeer laag, met

hoog land verder landwaarts in. Alles was nu met sneeuw bedekt, die laatst gevallen was, tot aan zee toe. Ik bleef langs de kust stevenen op twee mijlen afstand, tot des avonds ten tien uren, wanneer wij af loefden; maar wij hervatteden den volgenden morgen, kort na den dageraat, onze koers, wanneer wij de kust wederom in het gezigt kreegen, zig van W. tot Z. O. ten Z. pitstreckende. Ten agt uren lag het oostlijk deel Z. en bleek een eiland te zijn, dat op den middag in het Z. W. ½ Z. lag, vier of vijf Engelsche mijlen van ons. Het is omtrent vier of vijf Engelsche mijlen in omtrek, van eene middelbaare hoogte, met eene steile rōtsachtige kust, omtrent drie milen van het vast land liggende, op 67° 45' Breedte en op de kaart met den naam van *Burneys-Eiland* getekend.

Het land is hieromtrent binnen 's lands vol bergen, van welke sommige van eene aanmerkelijke hoogte zijn. De grond was met sneeuw bedekt, uitgezonderd op enige weinige plaatsfen op de zee-kust, die nog laag bleeven, maar minder dan verder Westwaarts. De twee voorgaande dagen was de gemiddelde hoogte van de kwik in den thermometer weinig boven het vries-punt geweest en dikwijls beneden hetzelfde, zoo dat het water in de vaten op het verdek dikwijls met een blad ijs bedekt was.

Ik bleef Z. Z. O. stuuren, ten naastenbij in
de

de strekking van de kust, tot vijf uren in den agtermiddag, wanneer 'er in het Z. 50° O. land gezien wierd, dat wij aanstonds vonden eene verlenging van de kust te zijn, en wij loefden 'er naar toe. Des avonds ten tien uren voor het oostlijk land zijnde, en twijfelende of wij het wel te boven zouden zeilen, wendden wij, en deden eenen gang Westwaarts, tot den volgenden morgen na een uur, wanneer wij wederom naar het Oosten stuurden, en bevonden dat al wat wij doen konden was onzen afstand van de kust te houden, alzoo de wind zeer ongestadig was, aanhoudend van het Noorden naar het Noord-Oosten loopende. Ten half negen lag het oostlijk eind bovengemeld Z. ten O., zes of zeven Engelsche mijlen van ons. Te gelijk was 'er eene kaap in het gezicht, O. ten Z. ½ Z. liggende, en kort daarop konden wij de geheele kust tusfchen dezelve zien en een klein eiland op eenen kleinen afstand van dezelve.

De kust schein verscheiden rotsachtige punten te vormen, die door een laag strand aan malkanderen vast waren, zonder den minsten schijn van eene haven. Op eenen korten afstand van zee schein het laag land in een aantal bergen te rijzen. De hoogste waren met sneeuw bedekt, en in andere opzigten schein het geheel land kaal te zijn. Des avonds ten zeven uren begonnen zig twee land-punten op enigen af-

stand voorbij de ooster kaap, op de hoogte van dezelve, te vertoonen in de streek van Z. 37° O. Ik was nu zeeker van hetgeen ik te vooren gedacht had dat dit het land van de Tschutski of de Noord-Oost-kust van Asia was, en dat BEERING in het jaar 1728 tot dus verre gekoomen was, dat is, tot deeze kaap, welke MULLER zegt dat *Serdze Kamen* genaamd wordt, ter oorzaak van eene rots op dezelve van gedaante als een hart. Maar ik begrijp dat de kennis van den Heer MULLER van de aardrijkskunde van deeze waereld-deelen zeer onvolmaakt is. Daar zijn veele hooge rotsen op deeze kaap, en mischien heeft de eene of andere de gedaante van een hart. Het is een vrij hoog voorgebergte, met eene steile rotsachtige klift aan zee en ligt op 67° 3' Breedte en op 188° 11' Lengte. Ten Oosten van dezelve is de kust hoog en steil; maar ten Westen laag en zij wijkt N. N. W. en N. W. ten W., dat ten naastenbij haate strekking is de geheele kust langs tot *Kaap Noord*. Het water heeft overal dezelfde diepte op denzelfden afstand van land, dat ook het geval is aan de overzijde op de kust van Amerika. De grootste diepte, die wij peilden, terwijl wij dezelve langs zeilden, was drie en twintig vadem, en in den nacht of bij mistig weder is de diepte van het water geen slegte gids in het zeilen langs de eene en andere deezer kusten.

In

In den morgen van den tweeden September ten agt uren lag het naaste land in het Z. O. Zuid 25° O. en had in dit oogpunt het voorkoomen van een eiland te zijn; maar de dikke sneeuw-
buien, die elkanderen zeer dicht opvolgden, en die over de kust bleeven hangen, bedekten een groot gedeelte van het land voor ons gezigt. Kort daarna brak de zon, welker aanschijn wij bijna in vijf dagen niet gezien hadden, tusschen de buien door en bevrijdde de kust enigermaate van de mist, zoo dat wij dezelve zien konden en bevonden dat zij geheel aan elkander vast was. De wind bleef nog in het Noorden, de lucht was koud en de kwik rees in den thermometer nooit boven 35° en was somtijds zoo laag als 30° . Op den middag namen wij de Breedte waar van $66^{\circ} 37'$. *Kaap Serdze Kamen* lag N. 52° W., dertien mijlen van ons, de zuidlijkste land-punt in het gezigt Z. 41° O.; het naaste gedeelte van de kust twee mijlen van ons, en onze diepte was twee en twintig vademen.

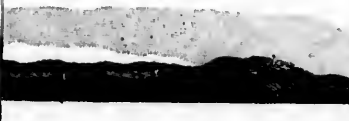
Wij hadden nu fraai weder en zonneschijn, en, terwijl wij de kust langs voeren op den afstand van vier Engelsche mijlen, zagen wij verscheiden inwooneren en enige van hunne wooningen, die 'er als kleine aard-heuveltjens uit zagen. In den avond zeilden wij voorbij *Oost-Kaap* of de bovengemelde punt, van waar de kust haare strekking verandert en Z. W. loopt.
Het

Het is dezelfde land-punt , welke wij op den elfden Augustus voorbij gezeild waren. Zij, die onbepaald aan des Heeren STÄHLINS kaart geloofden , dagten toen dat het de oostlijke punt van zijn eiland *Alashka* was; maar wij waren nu overtuigd dat het niets anders is dan het oostlijk voorgebergte van Asia , en waarschijnlijk de eigenlijke *Tschukotskoi Nofs* , schoon het voorgebergte , welke BEERING dien naam gaf , verder naar het Zuid-Westen is.

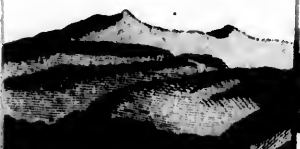
Schoon de Heer MULLER op zijne kaart van de Rusfische Ontdekkingen de *Tschukotskoi Nofs* ten naastenbij op 75° Breedte plaatst , en dezelve een weinig ten Oosten van die Kaap uitstrekt , schijnt het mij egter toe dat hij geene goede redenen had om zulks te doen; zijn eigen bericht zelf , of liever dat van DESHNEFF (*) van den afstand tuschen *de Nofs* en de rivier *Anadir* , kan niet overeengebragt worden met deeze noordlijke plaatsing. Doch alzoo ik deeze strecken andermaal hoop te bezoeken , zal ik de beredeneering van dit stuk tot dien tijd verschuiven. Ondertuschen moet ik , gelijk BEERING reeds voor mij gedaan heeft , besluiten dat

(*) *Avec le vent le plus favorable on peut aller par mer de cette pointe (des Tschuktschis) jusqu'à l'Anadir en trois fois vingt quatre heures, & par terre le chemin ne peut être guère plus long.* MULLER, p. 13.

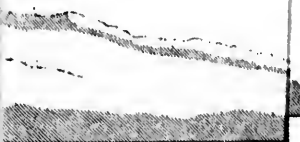
DER KUST

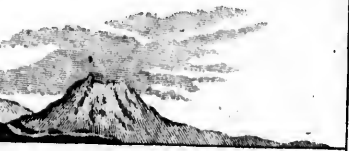
Kaap Serdze Kamen

Serdze Kamen, blyven

er het N.O. gedeelte van

blyft ten Z.W. 1/2 W.

KA, ten N.N.W. op 2 Mylen.

GEZIGTEN DER B

Z. 50. O.

Idus vertoont zich Kaap Se

Kaap Serdze Kamen

Gezigt van Kaap Serdze Kan

O.Z.O

Gezigt van de KUST VAN ASIËN, *wanneer het* N.O. g

W.Z.W.

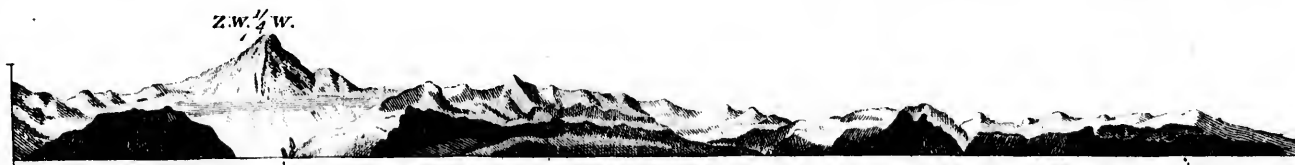
Gezigt van de KUST VAN KAMSCHATKA, *wanneer* C

Z. 79. W.

Dus vertoont zich Cheepoons

Z.W. 1/2 W.

Gezigt der KUST VAN KAMSCHATKA, *wanneer de* Berg Paratoonka *blijft ten* Z.

er
st
ha
ee

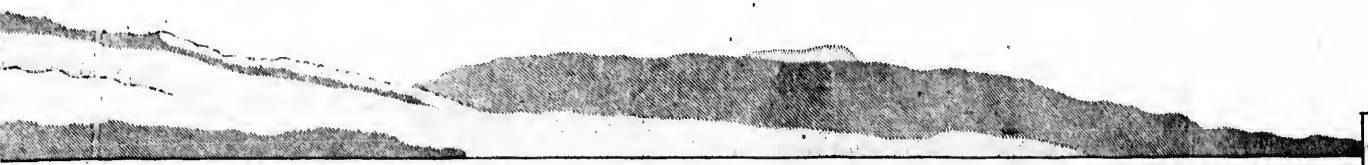
TEN DER KUST VAN ASIËN.

ont zich Kaap Serdze Kamen ten Z. 50 O. op 4 Mylen.

an Kaap Serdze Kamen, blyvende ten Z. op 6 Mylen.

, wanneer het N.O. gedeelte van de Ooster-Kaap blyft ten O.Z.O. op 3 1/2 Myl.

CHATKA, wanneer Cheepoonskoi Nofs blyft ten W.Z.W. op 8 of 10 Mylen.

ont zich Cheepoonskoi Nofs ten Z. 79^d op 7 Mylen.

Baaij van Awatska. Kaap Nord.

oonka blyft ten Z.W. 1/4 W., en de Noordlijke Uithoek aan den ingang der BAAY VAN AWATSKA, ten N.N.W. op 2 Mylen.

de
fe
ze
to
ee
pu
lig
en
op
53°
staa
aan
in
rots
groe
strui
D
Z. V
St. A
voor
berei
uuren
daar i
versch
doch
dat w
stig ge
hadden
een teg

dat dit de oostlijke punt van Asia is. Het is een schier-eiland van aanmerkelijke hoogte, door eene zeer laage, en, naar allen schijn, smalle landtong aan het vast land gehecht. Het vertoont eene steile rotsachtige klift aan zee, en over de punt liggen enige rotsen als spitse torens. Zij ligt op 66° 6' Breedte en op 190° 22' Lengte en dertien mijlen van *Prins van Wales Kaap*, op de Amerikaansche kust, in de streek van N. 53° W. Het land rondom dit voorgebergte bestaat uit bergen en dalen. De eerste eindigen aan zee in steile rotsachtige punten en de laatste in laage stranden. De bergen scheenen kaale rotsen te zijn; doch de valleïën hadden eene groene tint, maar waren zonder boomen of struiken.

De kaap voorbij gevaaren zijnde, stuurde ik Z. W. ¼ W. naar den noordlijken hoek van *St. Laurens Baai*, in welke wij den tienden der voorige maand ten anker gelegen hadden. Wij bereikten die den volgenden morgen ten agt uren, en zagen enige inwooneren ter plaatse daar ik dezelve te vooren gezien had, gelijk ook verscheiden andere aan de overzijde van de baai; doch geen hunner tragtede bij ons te koomen, dat wat zonderling schein, alzoo het weder gunstig genoeg was, en die, welke wij laatst bezogt hadden, geene reden hadden, dat ik weet, om een tegenzin in ons gezelschap te hebben. Dit
volk

volk moet de Tschutski zijn, eene natie, welke de Rusfen, ten tijde toen de Heer MULLER schreef, nog niet in staat geweest waren t'onder te brengen. En uit hun geheel gedrag met ons blijkt dat zij hen nog niet onder bedwang gebragt hebben, schoon het klaarblijkelijk is dat zij koophandel met de Rusfen moeten drijven, hetzij regstreeks hetzij door middel van eene nabuurige natie, alzoo wij anders geene reden kunnen geven van het bezit van de hellebarden, van welke ik gesproken heb.

Deeze *Baai van St. Laurens* (*) is aan den mond ten minsten vijf mijlen breed en vier mijlen diep, naar den bodem smaller wordende, daar zij vrij wel tegens de zee-winden beveiligd scheen, mits 'er genoegzaame diepte voor de schepen zij. Ik hield mij niet op om 'er onderzoek naar te doen, schoon ik zeer verlangende was om op deeze kust eene haven te vinden, waarin ik toekomende lente mijne toevlugt zoude kunnen neemen. Maar ik had eene haven nodig daar hout te krijgen was, en ik wist dat hier geen hout was. Van den zuidlijken hoek van deeze baai,

(*) Kapitein COOK geeft haar deezen naam, omdat hij in dezelve ankerde op St. Laurens dag, den tienden Augustus. Het is opmerkenswaardig dat BEERING deeze zelfde plaats voorbij zeilde op den tienden Augustus 1728, waarom het nabuurig eiland door hem naar denzelfden heiligen genoemd wierd.

baai, die op 65° 30' Breedte ligt, strekt de kust W. ten Z. omtrent negen mijlen, en vormt aldaar eene diepe baai of eene rivier, of anders is het land aldaar zoo laag, dat wij het niet zien konden.

Ten een uur in den agtermiddag bespeurden wij in de streek van onze koers iets dat wij eerst voor eene klip aanzagen; maar wij bevonden dat het een doode walvisch was, welken enige inboorlingen van de Asiatische kust gedood hadden en naar land boegseerden. Zij scheenen zig agter den visch te verschuilen, om niet door ons gezien te worden. Dit behoefde niet, want wij vervolgden onze koers zonder ons met hun te bemoeijen.

Den vierden, met het aanbreeken van den dag, loefde ik naar het N. W. om een nader gezigt van het inlopend kanaal te hebben, dat wij den voorigen dag gezien hadden; doch den wind kort daarna in die streek loopende, gaf ik dat voorneemen op, en, langs de kust zuidwaarts stuurende, zeilden wij voorbij twee baaien, elke omtrent twee mijlen diep. De Noordlijkste ligt voor eenen berg, die aanmerklijk is door dien hij ronder is dan alle de andere op de kust, en voor de andere ligt een eiland. Men kan twijfelen of 'er in deze baaien wel genoegzaame diepte zij voor schepen, alzoo wij altijd ondiep water vonden, als wij naar het strand sneeden. Het land is alhier uitermaate bergachtig en kaal. Op ver-

verscheiden plaatsen op den laagten grond aan zee stonden de woningen van de inboorlingen, en bij alle dezelve waren stellaadjen van been opgerigt, gelijk die, welke ik te vooren beschreven heb. Zij kunnen op eenen grooten afstand gezien worden, omdat zij wit zijn.

Op den middag was onze Breedte $64^{\circ} 38'$ en onze Lengte $188^{\circ} 15'$; het zuidlijkst gedeelte van het vast land in het gezigt lag Z. 48° W. en de naaste wal was omtrent drie of vier mijlen van ons. De wind was nu weder Noordlijk gelooopen en woei eene labber koelte. Het weder was helder en de lucht koud. Ik volgde de strekking van de kust niet, alzoo ik bevond dat zij eene westlijke strekking nam naar de golf van *Anadir*, waarin ik geene reden had te gaan, maar ik stuurde zuidwaarts, om het Eiland *St. Laurens*, door BEERING ontdekt, in het gezigt te krijgen, dat zig ook vertoonde, en des avonds ten agt uren lag het Zuid 20° O. naar gissing elf mijlen van ons. Te zelfden tijd lag de zuidlijkste punt van het vast land Z. 83° W. twaalf mijlen van ons. Ik houde deeze punt voor die, welke BEERING de oostlijke punt van *Suchotski*, of *Kaap Tschukotskoi* noemt, een naam, dien hij dezelve gaf, en wel te recht, vermits het van dit gedeelte van de kust was dat de inboorlingen naar hem toe kwamen, die zeiden van de natie

tie der *Tschutski* te zijn. Ik stel derzelver Breedte op $64^{\circ} 13'$ en derzelver Lengte op $186^{\circ} 36'$.

Ik moet de gedagtenis van BEERING recht doen en zeggen dat hij de kust zeer wel afgetekend heeft, en de breedte en lengte van de kaapen beter bepaald heeft dan men zoude hebben kunnen verwagten van de middelen, die hij moest gebruiken. Ik vel dit oordeel niet naar het bericht van den Heer MULLER van de reis, of naar de kaart, die voor zijn boek staat, maar naar het bericht van dezelve door Doctor CAMPBELL in zijne uitgave van de Verzameling van HARRIS (*) en eene daar bij gevoegde kaart, die omstandiger en naauwkeuriger is dan die van den Heer MULLER.

Hoe meer ik overtuigd wierd dat ik nu op de kust van Asia was, hoe meer ik verlegen was om de kaart van den Heer STÆHLIN van den nieuwen Noorder Archipel met mijne waarnemingen overeen te brengen, en ik wist geen middel om reden te geeven van het groot verschil, dan door te onderstellen dat ik het een of ander gedeelte van hetgeen hij het eiland *Alashka* noemt voor de Amerikaansche kust heb aangezien en het kanaal, dat dezelve van een scheidt,

ge-

(*) Vol. II. p. 1016 enz.

gemist heb. Dit toegeevende, zou 'er nog een aanmerklijk verschil plaats gehad hebben. Het was voor mij van enig belang dit stuk in het tegenswoordig faizoen optehelderen, opdat ik in het volgend maar een enkel voorwerp te onderzoeken zoude hebben; en alzoo deeze Noordlijke eilanden door hem opgegeeven worden als overvloed van hout hebbende, hoopte ik, als ik dezelve vond, eenen voorraad daarvan te zullen kunnen opdoen, waaraan wij thans aan boord groot gebrek begonnen te krijgen.

Met dit inzicht stuurde ik over naar de Amerikaanse kust, en den volgenden dag, des agtermiddags ten vijf uren, zagen wij land in het Z. $\frac{3}{4}$ O. dat wij voor *Anderfons - Eiland*, of enig ander land bij hetzelfde aanzagen, waarom ik mij niet ophield om het nader te beschouwen. Den zesden, ten vier uren 'smorgens, kreegen wij de Amerikaanse kust in het gezigt bij *Sled-eiland*, en den zelfden avond ten zes uren lag dit eiland N. 6° O. tien mijlen van ons, en het oostlijkst land in het gezigt N. 49° O. Zoo enig gedeelte van hetgeen ik onderstelde de Amerikaanse kust te zijn mischien het eiland *Alashka* ware, was het dat, hetwelk nu voor ons was, en in dat geval moet ik het kanaal tuschen hetzelfde en het vast land gemist hebben, door naar het Westen te sturen in plaats van naar het Oosten, na dat wij het eerst ontmoeten

den. Ik was dan niet verlegen waar te gaan om deze twijfelingen optehelderen.

Den zevenden, ten agt uren 'savonds, waren wij het land digt genaderd; *Slede-Eiland* lag N 85° W. agt of negen mijlen van ons, en het oostlijk gedeelte van de kust N. 70° O., met hoog land in de streek van O. ten N. naar het scheen op eenen grooten afstand voorbij de landpunt. Op deezen tijd zagen wij een licht aan wal, en twee kanos met volk naar ons toe koomen. Ik legde bij om hun tijd te geeven om bij ons te koomen; maar te vergeefsch; want, alle de tekenen van vriendschap, die wij hun doen konden, wederstaande, hielden zij zig op den afstand van een vierde van eene Engelsche mijl, zoo dat wij hen verlieten en onze koers langs de kust voortzetterden.

Den agtsten, ten een uur in den morgen, bevindende dat het water zeer schielijk ondieper wierd, lieten wij het anker vallen in tien vademmen water, daar wij bleeven liggen tot het aanbreeken van den dag, wanneer wij onze koers langs de kust hervatteden, die wij bevonden dat O. en O. ½ Z. strekte. Ten zeven uren 's morgens waren wij regt over eene punt, liggende op 64° 21' breedte en op 197° lengte, agter welke de kust eene Noordlijker strekking neemt. Ten agt uren lag deeze punt, die den naam van *Kaap Darby* kreeg, Z. 62° W., het Noord-

lijkst land in het gezicht N. 30° O. en de naaste kust drie Engelsche mijlen van ons. Op deeze plaats ankerden wij op dertien vadem water in eenen modderigen grond.

Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, ligteden wij het anker, en zeilden langs de kust. Wij zagen toen twee eilanden naar wij onderstelden, het een in het Z. 70° O. en het ander in het Oosten. Kort daarop bevonden wij ons op eene kust met hout bedekt, een aangenaam gezicht, waaraan wij zedert enigen tijd niet gewoon geweest waren. Noordwaarts vorderende, kreegen wij land in het gezicht in het N. O. $\frac{1}{2}$ N., dat bleek eene verlen- ging te zijn van de kust, waarop wij ons bevonden. Wij zagen ook hoog land over de eilan- den, maar het scheen op eenen goeden afstand agter dezelve. Dit hielden wij voor het vast land en het ander voor het eiland *Alaska*; maar het was reeds twijfelachtig of wij eenen doortogt tusfchen dezelve zouden vinden, want het water wierd ongevoelig dieper naar maate wij verder noordwaarts vorderden. Wij zonden dan twee floepen om voor de schepen te pei- len, en ik beval de *Ontdekking* vooruit te zeilen, omtrent in het midden van her kanaal houdende, tusfchen de kust aan lij, en het Noord- lijkst eiland te loefwaart van ons. Dus voeren wij voort tot des agtermiddags ten drie uren,
wan-

wanneer wij, het eiland voorbij zijnde, niet meer dan drie en eene halve vadem water hadden, en eens deed de Resolutie den modder van den grond opkoomen. Meer water was 'er nergens in het kanaal te vinden, want met de schepen en floepen hadden wij het van de eene zijde tot de andere gepeild.

Ik meende dan dat het hoog tijd was om terug te keeren, vooral naardien de wind in zoodanig eene streek was, dat wij terug laveeren moesten; doch dat ik het meest vreesde was dat de wind zoude opsteeken en de zee hol zoude maaken en aldus de schepen in gevaar brengen van de stooten. Op deezen tijd lag eene kaap op den Wester wal, die onderscheiden is met den naam van *Kaale Kaap*, eene mijl in het N. ten W. De kust agter dezelve strekte tot N. O. ten N. daar zij in eene punt scheen te eindigen, agter welke de kust van het hoog land, over het eiland gezien, zig uitstreckte, en sommige dagten dat zij konden zien dat zij aan malkanderen vast waren. Aan de west zijde van de *Kaale Kaap* vormt de kust eene baai, in welker bodem een laag strand is, daar wij een aantal kusten of wooningen van de inboorlingen zagen.

Den gantschen nacht terug gelaveerd hebbende, bevonden wij ons den volgenden morgen met den dageraat in zes vadem water. Ten negen uren, omtrent eene mijl van den Wester

wal zijnde, nam ik twee sloepen en landde, van den Heer KING verzeld, om, naar hout en water te zoeken. Wij landden daar de kust in eene stompe kaap uitsteekt, die uit loodlijnige laagten van eene rots van eene donker bruine kleur, met kwarts en glimmer gemengd, bestaat. Aldaar voegt zig aan het strand eene smalle strook land, die nu met lang gras bedekt was en daar wij enige *angelica* vonden. Agter deeze rijst de grond eensklaps. Op den top van deeze hoogte vonden wij eene heide, daar eene groote verscheidenheid van bezieën groeide, en verder op was het land vlak, en dun met kleine dennenboomen van de soort die men in het Engelsch *Spruce* noemt bedekt, en met berken en willigen, niet dikker dan bezem-rijs. Wij zagen sporen van rendieren en vossen op het strand, waarop ook eene groote menigte drijf-hout lag en daar was geen gebrek aan zoet water. Ik keerde naar boord, met voorneemen om de schepen alhier ten anker te brengen, maar den wind toen N. O. loopende, en dus wat op deeze kust waiende, stak ik naar de overkant, in verwagting van aldaar ook hout te zullen vinden, en ankerde des avonds ten agt uren onder het zuidlijk eind van het Noordlijkst eiland, gelijk wij toen onderstelden dat het was; maar den volgenden morgen bevonden wij dat het een Schiereiland was, door eene laage strook land, ter

we.

weder zijde van welke de kust eene baaf vormt, aan het vast land gehecht. Wij laveerden in de zuidlijkste, en ankerden omtrent den middag op vijf vademen water, in eenen modderigen grond; de punt van het schier-eiland, die den naam van *Kaap Denbigh* verkreeg, lag N. 68° W. drie Engelsche mijlen van ons.

Wij zagen verscheiden menschen op het schier-eiland, en een man kwam naar ons toe in eene kleine kano. Ik gaf hem een mes en enige weinige glazen koraalen, waarmede hij wel in zijn schik scheen te zijn. Hem tekenen gedaan hebbende dat hij ons iets te eeten zoude brengen, verliet hij ons onmiddelijk en roeide naar land; maar eenen anderen ontmoetende, die van land kwam en bij geval twee gedroogde zalmen bij zig had, nam hij die van hem over, keerde 'er mede naar het schip, maar wilde die aan niemand overgeeven dan aan mij. Sommige van ons volkdagten dat hij naar mij vroeg met den naam van *Capitane*; maar waarschijnlijk bedroegen zij zig. Hij wist wie hem het mes en de koraalen gegeeven had, maar ik zie niet hoe hij weeten konde dat ik de Kapitein was. Kort daarop kwamen nog andere van de inboorlingen van land, en vermangelden enige weinige gedroogde vischen voor alle beuzelingen, die zij 'er voor krijgen konden, of die wij te geeven hadden. Zij waren

meest gezet op mesfen en zij weigerden geene tobak.

Na het middagmaal wierd onze luitenant GORE naar het schier-eiland gezonden, om te zien of 'er hout en water te krijgen ware, of liever alleen water, want het geheele strand rondom de baai scheen met drijf-hout bedekt. Daar wierd te zelfden tijd van elk schip eene sloep uitgezonden, om rondom de baai te peilen, en des agtermiddags ten drie uren, den wind uit het N. O. opwakkerende, ligteden wij het anker om ons meer naar binnen te werken; maar dit wierd weldra ondoenlijk bevonden door de ondiepten, die zig geheel rondom de baai uitstrekten tot den afstand van twee of drie Engelsche mijlen van land, gelijk de Officiers, die afgezonden waren om te peilen, berichteden; wij bleeven dan met de schepen af en aan houden, om naar den Heer GORE te wagten, die omtrent agt uren terug kwam met de groote sloep met hout beladen.

Hij berichtte dat 'er maar weinig zoet water was en dat het hout moeilijk te krijgen was, omdat de sloepen op enigen afstand van het strand aan grond geraakten. Dit zoo zijnde, voer ik terug naar den over-wal en zond den volgenden morgen ten agt uren alle de sloepen en enig volk onder eenen Officier om hout te haalen van de

de plaats, daar ik twee dagen te voren geland was. Wij bleeven eene wjl af en aan vaaren met de schepen, maar kwamen eindelijk ten anker op vier en drie vierde vademen, eene halve mijl van de kust, welker zuidlijke punt Z. 26° W. lag, terwijl de *Kaale Kaap* negen Engelsche mijlen in het N. 60° O., *Kaap Denbigh* zes en twintig Engelsche mijlen Z. 72° O. en het eiland onder den Ooster wal, ten Zuiden van *Kaap Denbigh*, *Besborough Eiland* genaamd, vijftien mijlen Z. 52° O. lagen.

Alzoo dit eene zeer open reede was en gevolglijk geene veilige anker-plaats, besloot ik niet te wagten om zoo veel water inteneemen als ik nodig had, alzoo daar enige tijd mede zoude verloopen zijn; maar de schepen slechts van hout te voorzien en dan eene betere plaats voor het water op te zoeken. Wij namen het drijf-hout, dat op het strand lag, en alzoo de wind langs het strand woei, konden de schepen heen en weder zeilen, hetgeen ons in staat stelde grooten haast te maaken.

In den agtermiddag gong ik aan wal en wandelde een eind wegs het land in, dat, daar geen hout stond, met heide en andere planten bedekt was, van welke sommige overvloed van bezieën voortbragten. Alle de bezieën waren rijp. De vossen-bezieën waren zelfs over rijp, en daar was naauwlijks eene enkele plant in bloei,

Het kreupel-hout, als berken, willigen en elzen, maakte het zeer lastig om onder de boomen te gaan, die alle uit dennen bestonden en geene van alle meer dan zes of agt duimen middellijn hadden; maar wij vonden 'er enige op het strand liggen, die meer dan eens zoodik waren. Al het drijf-hout in deeze noordlijke streeken was dennen-hout. Ik zag geen tak van eene andere soort.

Den volgenden dag kwam 'er een gezin van de inboorlingen bij de plaats daar wij hout haalden. Ik weet niet hoe sterk het in het eerst was; maar ik zag slechts den man, de vrouw en hun kind, en een vierden, die eene menschelijke gedaante had, maar dat was het ook al, want hij was de mismakteste kreupele, dien ik ooit gezien, of waarvan ik immer gehoord had. De andere man was bijna blind, en noch hij, noch zijne vrouw zagen 'er zoo wel uit als andere, die wij onder de inboorlingen van deeze kust gezien hadden. Beiden hadden zij de onderlip doorboord en zij bezaten enige van zulke glazen koraalen als ik te vooren onder hunne nabuuren gevonden had. Maar ijzer was hunne geliefdste waare. Voor vier mesfen, die wij van eenen ouden ijzeren hoepel gemaakt hadden, kreeg ik omtrent vier honderd ponden visch van hun, die zij deezen of den vorigen dag gevangen hadden. Daar waren forellen onder, en de
ove-

overige geleeken, in grootte en smaak, enigermaate naar harders en haring. Ik gaf het kind, dat een meisjen was, enige glazen koraalen, waarop de moeder in traanen uitbarstede, toen de vader, en toen de kreupele, en, eindelijk, om het muzijk volkoomen te maaken, het meisjen zelf. Maar dit muzijk bleef niet lang aanhouden (*). Voor den nacht hadden wij de
sche-

(*) Kapitein KING heeft zijne ontmoeting met dit gezin aldus beschreven: „ Den twaalfden, terwijl ik bij het volk was dat hout haalde, naderde 'er eene kano vol inboorlingen; ik wenkte hun dat zij zouden landen, waarop een man van jaaren en eene vrouw aan land kwamen. Ik gaf de vrouw een klein mes, en deed haar verstaan dat ik haar een nog veel grooter zoude geeven voor enige visch. Zij deed mij tekenen dat ik haar zoude volgen. Ik was omtrent eene Engelsche mijl met hun voortgegaan; wanneer de man, in het overtrekken van eene steenachtige beek, nederviel en zijnen voet zeer sterk kwetste. Dit deed mij stil houden, waarop de vrouw naar de oogen van den man wees, die ik zag dat met een dik wit vlies bedekt waren. Naderhand bleef hij dicht bij zijne vrouw, die hem waarschuuwde als 'er iets in zijnen weg lag. De vrouw had een klein kind op haaren rug, dat met den kap van haar wambuis bedekt was, en dat ik voor een pak had aangezien tot ik het hoorde schreien. Omtrent twee Engelsche mijlen gegaan zijnde, kwamen wij aan hunne open boot, van veilen gemaakt, die op zijde gekeerd was, met den bodem naar den wind, en die hun aldus tot wooning diende. Nu liet men mij eene zonderlinge bewerking op de oogen van den man doen; eerst moest ik mijn' adem inhouden, en dan op de oogen uitademen, vervolgens op dezelve spuuwen. Toen
nam

schepen rijklijk van hout voorzien en hadden omtrent twaalf tonnen water bij elk aan boord gebracht.

Den veertienden wierd 'er eene bende volks aan wal gezonden om bezems te snijden, waaraan wij gebrek hadden, en takken van dennen, om bier te brouwen. Tegens den middag deden wij hen alle weder aan boord koomen; want de wind, die aangewakkerd was, had zulk eene branding op het strand veroorzaakt, dat de sloepen niet meer, zonder groote moeite, aan land konden koomen. Naardien wij nog enigen twijfel hadden

nam de vrouw beiden mijne handen, drukte die op zijn hart, en hield die daar enigen tijd, terwijl zij de eene of andere ongelukkige geschiedenis van haar gezin verhaalde, somtijds op haaren man, somtijds op eenen zeer mismaaktten kreupelen, tot het gezin behoorende, en somtijds op haar kind wijzende. Ik kogt. alle de visch die zij hadden, bestaande in zeer fraalen zalm, zalm-forellen en harders, die zeer getrouw wierden afgeleverd aan den man, dien ik 'er om zond. De man was omtrent vijf voeten en twee duimen hoog en wel gemaakt; hij was van eene ligte koperkleur; zijn haar was zwart en kort, en hij had weinig baard. Hij had twee gaten in zijne onderlip, maar daar staken geene versierzelen in. De vrouw was kort en in een gedrongen met een bol rond aangezigt, droeg een wambuis van rendieren-vellen met een groote kaproen 'er aan, en had wijde laerzen aan. De tanden van beiden waren zwart, en zagen 'er uit als of zij tot het tandvleesch toe afgevild waren. De vrouw was van de lip tot de kin beprikt."

de
ell
ho
sta
ik
bev
wij
sch

(*)
den b
moele
brenge

„ C
„ die
„ der
„ trag
„ gij z
„ waar
„ wij
„ zij.
„ water
„ ken v
„ vindt
„ gij g
„ schip
„ punt,
„ gewee
„ kwaad
„ al hel
„ ter ui
„ daar a

den of de kust, waarop wij nu waren, tot een eiland of tot het vaste land van Amerika behoorde, en de ondiepte van het water ons buiten staat stelde dit met onze schepen te beslissen, zond ik Luitenant KING af met twee sloepen onder zijn bevel, om zoodanig onderzoek te doen, dat wij daaromtrent niet meer zouden kunnen verschillen (*). Den volgenden dag staken de schepen

(*) Kapitein KING is zoo goed geweest van zijne Instructien bij deeze gelegenheid en de bijzonderheden van de vermoenissen, die hij onderging in dezelve ter uitvoer te brengen, mede te deelen.

„ Gij moet Noordwaarts vaaren tot het eind van de punt,
 „ die wij laatstleden woensdag gezien hebben, of wat verder, als gij het nodig oordeelt; daar zult gij landen en trachten van de hoogten te ontdekken of het land, waarop gij zijt, en dat wij onderstellen het eiland *Alaska* te zijn, waarlijk een eiland zij, of aan het land in het Oosten, dat wij onderstellen het vaste land van Amerika te zijn, vast zij. Is het eerste waar, dan moet gij de diepte van het water in het kanaal tusschen beiden peilen, en onderzoeken van welken weg de vloed koome. Doch zoo gij bevindt dat de twee landen aan malkanderen vast zijn, zult gij geen' tijd verspillen met peilen, maar u terug naar het schip spoeden, dat gij ten anker zult vinden bij de landpunt, onder welke wij laatstleden vrijdag geankerd zijn geweest. Zoo gij bespeurt dat het weder verandering ten kwaade drelgt, dan zult gij naar het schip terug keeren, al hebt gij den dienst, waartoe gij zijt gezonden, niet ter uitvoer gebragt. En gij zult in alle geval niet langer, daar aan besteeden dan vier of vijf dagen, maar hoe eer

„ der

pen over naar de baai, die aan de zuid-oost-zijde van *Kaap-Denbigh* is, daar wij in den agtermiddag
an-

„ der het gedaan is hoe beter. Zoo het een of ander on-
„ voorzien of onvermijdelijk toeval de schepen van de kust
„ mogt drijven, zoo dat zij niet op eenen voeglijken tijd
„ terug kunnen wezen, zult gij dezelve vinden in de haven
„ van *Samganoodha*, dat is de plaats, daar wij laatst water
„ ingenoomen hebben.

„ J. COOK.

„ Voor Luitenant KING.”

De kotter uitgezet en het fein voor dien van *de Ontdekking* gegeven zijnde, vertrokken wij den veertienden des avonds ten agt uren. Het was wat ongelukkig dat het volk van de sloepen zig den geheelen dag zeer vermoeld had met van en naar land te vaaren. Zij roeiden ijverig, zonder rust of tuschenpoozing, naar land tot een uur in den morgen van den vijftienden. Ik ware gaerne dicht onder het land geweest, om het voordeel van den wind te hebben, die, zeer regelmatig, in den avond, van het land gewaaid had, en over dag het kanaal af, uit het N. N. O., en die ons nu tegens was, maar het volk was thans te zeer afgemat om hen sterker aanzetten. Wij haalden dan de zeilen bij en kruisten de baai over, welke de kust ten Westen van *Kaale Kaap* vormt, en stuurden op dezelve aan; doch de wind liep, gelijk ik verwacht had, ons ten drie uren tegens, en alzoo het niet mogelijk was *Kaale Kaap* te bezeilen, namen wij de riemen weder te baat. De sloep van *de Ontdekking*, die een zwaare koningskotter was, had ons in den nacht zeer opgehouden en nu roeiden wij haar weldra uit het gezigt, en ik wilde niet naar haar wagten, hebbende groote hoop van de uiterste punt, die in het gezigt was, tijds genoeg te bereiken om

VOOR

ankerden. Kort daarna kwamen enige van de inboorlingen in hunne kleine kanos af, en vermangelden enige gedroogde zalm voor de beuzelingen, welke ons volk hun te geeven had.

Den zestienden, met het aanbreeken van den dag, kreegen wij een bezoek van negen mannen, elk in zijne kano. Zij naderden het schip met enige omzigtigheid, en kwamen baarblijkelijk met geen ander oogmerk dan om hunne nieuwsgierigheid te voldoen. Zij schaarden zig over elkanderen onder onzen spiegel en onthaalden ons op een gezang,

voor het donker ware de hoogten te beklimmen, alzoo het weder thans merklijk helder en fraai was, en wij zeer verre zien konden. Ten twee uren waren wij *Kaale Kaap* tot op twee Engelsche mijlen genaderd onder lij van het hoog land, en in stil water, maar op het tijdstip dat wij ons oogmerk ten naastenbij bereikt hadden, waren alle de manschappen op twee na zoo van vermoeidheid en vaak overwonnen, dat alle mijne poogingen om hen verder te doen roeijen vergeefsch waren. Zij lieten eindelijk, geheel uitgeput zijnde, de riemen vallen en vielen op den bodem van de floep in slaap. En waarlijk als men in aanmerking neemt dat zij reeds vermoeid waren toen zij vertrokken, en nu zestien uren van de agttien, zedert zij van het schip afgestooken waren, in eene kabbelende zee geroeid hadden, was het geen wonder dat hunne kragten en geesten waren uitgeput, uit gebrek aan slaap en verversching. De twee heeren, die ik bij mij had, en ik zelf, waren nu genoodzaakt de handen aan de riemen te slaan, en een weinig na drie uren landden wij tuschen de *Kaale Kaap* en eene uitsteekende punt ten Oosten.

zang, terwijl een hunner op eene foort van trommel sloeg, en een ander duizenderleie koddige bewegingen met zijne handen en zijn lighaam maakte. Daar was egter niets nieuws noch in hun gezang, noch in de gebaerden, waarmede zij hetzelfde verzelden. Geen onzer kon enig verschil bespeuren, hetzij in grootte of gedaante, tusfchen dit volk en dat, hetwelk wij op alle andere deelen van de kust ontdekt hadden, uitgezonderd in *Koning Georges Kanaal*. Hunne klederen, die voornaamelijk uit rendieren-vellen bestonden, waren op dezelfde wijze gemaakt, en zij hadden ook de gewoonte van de onder-lip te doorbooren en 'er versierzelen in te steeken.

De woningen van dit volk stonden digt aan het strand. Zij bestaan enkel uit een schuinsch dak, zonder zijde-muuren, van blokken gemaakt, en met gras en aarde bedekt. De vloer is ook met blokken belegd; de ingang is aan het een eind; de haard even naar binnen en digt bij de deur is een klein gat om den rook uitte-laan.

Na het ontbijt wierd 'er enig volk afgezonden naar het schier-eiland om bezems en dennen-takken. Ondertusfchen had de helft van het overige volk van elk fchip verlof om bezieën te gaan plukken. Zij keerden op den middag weder naar boord, wanneer de andere helft hetzelfde gong doen. De bezieën, die hier te krijgen waren, waren

wil:

ge
m
in
zij
hil
en
ee-
in
lie
va-
ok
en

an
sch
kt,
ook
een
de
tte-

den
rak-
rige
uk-
ord,
ben.
aren
wilt

INWOONERS VAN NORTON-KAN

RTON--KANAAL EN HUNNE WOONINGEN.

-- KA

o
d
g
te
h
d
op
tr

wilde aalbezieën, vossen-bezieën, patrijzen-bezieën en heide-bezieën. Ik gong zelf ook aan land en doorwandelde een gedeelte van het schier-eiland. Op sommige plaatsen stond zeer goed gras, en ik zag naauwlijks een plekjen, waarop niet enig gewas groeide; het laag land, dat dit schier-eiland met het vast land verbindt, is vol smalle kreeken en daar zijn veele water-plasfen, van welke enige reeds bevrozen waren. Daar waren zeer veele ganzen en trap-ganzen, maar zij waren zoo schuw, dat het niet mogelijk was hen binnen schoot te krijgen. Wij zagen ook enige snippen, en op de hooge gronden waren tweëerleie soorten van patrijzen. Daar maar enig hout was, krioelde het van muskiten. Sommige der Officieren, die het land dieper ingongen dan ik, ontmoeteden enige inboorlingen, mannen en vrouwen, die hen zeer beleefd behandeldden.

Het kwam mij voor dat dit schier-eiland in oude tijden een eiland moet geweest zijn, want daar waren tekenen dat de zee over de land-tong gespoeld had; en zelfs nu wierd dezelve slechts teruggehouden door eene bank van zand, steen en hout, die door de golven was opgeworpen. Aan deeze bank was het klaar te zien dat het land hier op de zee won, en men kon gemaklijk derzelver trapswijze opkomst nagaan.

Des avonds omtrent zeven uren kwam de Heer KING van zijnen togt terug, en berichtede dat hij met de sloepen omtrent drie of vier mijlen verder gevaaren was dan de fchepen hadden kunnen koomen, en dat hij toen op de westzijde geland was, dat hij van de hoogten konde zien dat de twee kusten aan elkanderen vast waren, en dat het inloopend kanaal in een klein riviertjen of kreek eindigde, voor welke banken van zand en slijk waren en overal ondiep water. Het land was ook laag en moerasfig tot enigen afstand naar het Noorden, dan rees het in heuvelen en men kon gemaklijk zien waar deeze zig, aan elke zijde van het kanaal, met elkanderen vereenigden.

Van den hoogen grond, van waar de Heer KING het kanaal overzag, kon hij veele uitgestrekte valleïën onderscheiden, met rivieren doorneden, wel met hout beplant, en begrensd door bergen met zachte hellingen en van eene maatige hoogte. Eene van deeze rivieren naar het Noord-Westen scheen aanmerklijk te zijn, en uit derzelver rigting, was hij geneigd te denken dat zij zig in het diepst van de baai in de zee ontlastede. Enige van zijn volk, die nog dieper landwaarts in gongen, vonden de boomen grooter hoe verder zij vorderden.

Ik noemde dit kanaal, ter eere van den Heer

FLET-

STILLEN OCEAAN. [Sept. 1778.] 323

FLETCHER NORTON, spreekcr in het Huis der Gemeenten, (nu *Lord GRANTLEY*) een nabestaande van den Heer KING, *Nortons-Kanaal*. Het strekt zig Noordwaarts uit tot 64° 55'. De baai, waarin wij nu ten anker lagen, ligt aan de Zuid-Oost-zijde en wordt door de inboorlingen *Chäcktoole* genaamd. Het is maar eene tamelijke goede anker-plaats, zijnde aan de Zuiden en Zuid-Westen winden bloot gesteld. Ook is 'er geene haven in het geheel kanaal; maar wij waren zoo gelukkig van den wind al dien tijd uit het Noorden en Noord-Oosten te hebben met zeer fraai weder. Dit gaf ons gelegenheid om niet minder dan zeven en zeventig reeksen van waarneemingen op de maan te doen van den zesden tot den zeventienden ingesloten. De gemiddelde uitkomst derzelve maakte de Lengte van de anker-plaats aan de West-zijde van het kanaal 197° 13'

De Breedte 64 31

De afwijking van het kompas was 25 45 O.

Duiking van de gaald 76 25

Omtrent de getijen nam men waar dat de nachtvloed omtrent twee of drie voeten rees, en dat de dag-vloed nauwlijks merkbaar was.

Mij nu volkoomen overtuigd houdende dat de kaart van den Heer STEHLIN ontrouw moet

zijn, en het Amerikaansch vast land weder op de plaats gebragt hebbende, die hij met zijn gewaand eiland *Alaschka* beslaagen had, wierd het hoog tijd om te denken om deeze Noordlijke strecken te verlaten, en om mij voor den winter naar de eene of andere plaats te begeeven, daar ik ververschingen voor mijn volk en eenen kleinen voorraad van proviand zoude kunnen bekoomen. *Petropaulowska* of de *Haven van St. Pieter en St. Paulus* in *Kamschatka* zou waarschijnlijk het een noch het ander voor zoo veel volk kunnen opleveren. Ik had ook nog andere redenen om mij thans niet derwaarts te begeeven. De eerste, en op deeze waren de andere gegrond, was dat ik gantsch geen zin had om zes of zeven maanden werkloos te blijven liggen, dat het noodzaaklijk gevolg zoude geweest zijn, zoo ik in deeze Noordlijke strecken overwinterde. Daar was geene plaats zoo gemaklijk binnen ons bereik, daar wij konden verwagten aan alle onze behoeften voldaan te krijgen als de *Sandwich-Eilanden*. Ik besloot dan naar deeze Eilanden te stevenen; doch alvorens dit ter uitvoer konde gebragt worden, hadden wij eenen nieuwen voorraad van water nodig. Met dit inzicht besloot ik op de Amerikaansche kust naar eene haven te zoeken, met dezelve Zuidwaarts langs te vaaren, en dus te tragten de ontdekking van dat gedeelte van

STILLEN OCEAAN. [Sept. 1778.] 325

van dezelve aan die onmiddelijk ten Noorden van *Kaap Newenham* te voegen. Zoo het mij mislukte aldaar eene haven te vinden, was mijn voorneemen naar *Samganoodha* te zeilen, dat ik tot onze verzamel-plaats bestemd had, in geval wij mogten gescheiden worden.

ELFDE HOOFDSTUK.

Ontdekkingen na het verlaaten van Norton-Kanaal. Stuarts-Eiland. Kaap Stephens. Ondiep Water-Punt. Banken op de Amerikaansche kust. Clerkes-Eiland. Gores-Eiland. Dak-Eiland. Aankomst te Oonalashka. Omgang met de inwooneren en Russische handelaars. Kaarten van de ontdekkingen der Rusfen door den Heer ISMYLOFF medegedeeld. Hunne gebreken aangewezen. Ligging van de eilanden, door de Rusfen bezogt. Beschrijving van hun Comptoir op Oonalashka. Van de inboorlingen van het Eiland. Hunne personen. Kleding. Versierzelen. Voedzel, Huizen en huisraad. Manufactuuren. Wijze van vuur te maaken. Hunne vaartuigen. Jagt- en vischtuig. Vischen en zee-dieren, Zee- en water-vogelen en land-vogelen. Land-dieren en gewassen. Hunne wijzen van de dooden te begraaven. Gelijkenis van de inboorlingen aan deeze zijde van Amerika met de Groenlanders en Esquimaux. Getijën. Waarneemingen om de Lengte van Oonalashka te bepaalen.

Den zeventienden, in den morgen, het anker geligt hebbende, met een ligt koeltjen uit het

Oos:

Oosten, stuurden wij Zuidwaarts en tradeden binnen *Besborough-Eiland* doortevearen; doch, schoon het zes of zeven Engelsche mijlen van het vast land af ligt, wierden wij hierin belet, naardien wij ondiep water vonden. Alzoo wij den geheelen dag weinig wind hadden, was het dorcker voor wij het eiland voorbij waren, en wij bragten den nacht met klein zeil door.

Wij hervatteden den agtienden, met het aanbreeken van den dag, onze koers langs de kust. Op den middag hadden wij niet boven vijf vademmen water, en toen was onze Breedte $63^{\circ} 37'$. *Besborough-Eiland* lag nu N. 42° O.; het zuidlijkst land in het gezigt, dat ook een eiland bleek te zijn, Z. 66° W.; het kanaal tusfchen hetzelfde en het vast land Z. 40° W., en het naaste land omtrent twee Engelsche mijlen van ons. Ik bleef naar dat kanaal stuuren tot de sloepen, die vooruit voeren, sein deden dat zij niet meer dan drie vademen water hadden. Hierop loefden wij buiten het eiland om en deden sein aan de sloep van *de Resolutie* om tusfchen de fchepen en den wal te houden.

Dit eiland, dat den naam van *Suarts-Eiland* verkreeg, ligt op $63^{\circ} 35'$ Breedte en zeventien mijlen van *Kaap-Denbigh* in de streek van Z. 27° W. Het is zes of zeven mijlen in omtrek. Sommige gedeelten van hetzelfde zijn van eene middelbaare hoogte, maar het is, over het al-

gemeen , laag , met enige rotsen , die aan het westlijk gedeelte in zee liggen. De kust van het vast land is voor het grootste gedeelte laag land , maar wij zagen diep landwaarts in hoog land. Zij vormt eene punt regt over het eiland , die *Kaap Stephens* genaamd wordt , en op $63^{\circ} 33'$ Breedte en op $197^{\circ} 41'$ Lengte ligt. Daar lag enig drijf-hout op de stranden zoo van het eiland als van het vast land ; maar op geen van beiden was een enkele boom te zien. Men zou bij gelegenheid kunnen ankeren tusfchen de Noord-Oost-zijde van dit eiland en het vast land , in eene diepte van vijf vademen , voor Westlijke , Zuidlijke en Oostlijke winden gedekt ; maar men zou aldaar geheel bloot gesteld zijn aan de Noordlijke winden , zijnde het land in die streek op eenen te grooten afstand om enige beschutting te verleen. Voor wij *Stuarts-Eiland* bereikten , voeren wij voorbij twee kleine eilandjens , tusfchen ons en het vast land liggende , en terwijl wij de kust langs voeren , vertoonden zig verscheiden menschen op het land , die ons door tekenen scheenen te nodigen hen te naderen.

Zoo dra wij buiten het eiland waren , stuurden wij Z. ten W. naar de zuidlijkste punt van het vast land , die in het gezicht was tot agt uren in den avond , wanneer het water van zes vademen tot minder dan vier vademen in diepte afneemende , ik wendde en Noordwaarts stuurde in vijf

va-

vademen, en toen den nacht doorbragt met af en aan te laveeren. Toen wij wendden, lag de zuidlijkste land-punt, dezelfde, van welke boven is gewag gemaakt, en die *Ondiep Water-Punt* genaamd is, Z. ½ O. op zeven mijlen afstand.

Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, hervatteden wij onze koers naar het Zuiden; maar de ondiepte van het water noodzaakte ons meer naar het Westen op te loeven. Eindelijk geraakten wij zoo verre op de bank, dat wij geen N. N. Westlijke koers konden houden, somtijds slechts vier vademen water vindende. Alzoo de wind fris uit het O. N. O. woei, was het hoog tijd om te tragten in diep water te koomen, en eene kust te verlaten, op welke wij niet langer met enige veiligheid konden vaaren. Ik loefde dan Noordwaarts op en kreeg trapswijze meer diepte tot agt vademen. Toen wij oploefden, waren wij ten minsten twaalf mijlen van het vast land en negen mijlen ten Westen van *Stuarts-Eiland*. Wij zagen geen land ten Zuiden van *Ondiep Water-Punt*, die ik oordeel op 63° te liggen, zoo dat de kust tusfchen deeze Breedte en *Bank-Punt (Shoal Nefs)* op de Breedte van 60° geheel niet is opgenoomen. Zij is waarschijnlijk alleen toegankelijk voor sloepen of zeer kleine vaartuigen, of, ten minsten, zoo 'er kanaalen voor groote schepen zijn, zou het enigen tijd vereisfchen dezelve

te vinden, en ik ben van gedagten dat men die bij de kust moet zoeken. Uit de mast scheen de zee tusfchen ons en de kust met banken bezaaid; het water was zeer ontleurd en modderig en veel zoeter dan op alle de andere plaatsen, daar wij laatst ten anker hadden gelegen. Hier uit maakte ik op dat 'er eene groote rivier in dat onbekend gedeelte van' de waereld in zee loopt.

Zoo dra wij in agt vademen water gekoomen waren, stuurde ik Westwaarts en daarna meer Zuidwaarts naar het land, dat op den vijfden ontdekt was, dat, den volgenden dag op den middag, tien of elf mijlen in het Z. W. ten W. lag. Wij hadden nu eene friske koelte uit het Noorden, met hagel- en sneeuw-buien bij tusfchenpoozen, en eene vrij hooge zee, zoo dat wij maar even bij tijds vrij van de banken kwamen. Alzoo ik nu bevond dat het land, dat wij voor ons hadden, te verre naar het Westen lag om *Anderfons-Eiland* te zijn, noemde ik het *Clerkes-Eiland*. Het ligt op 63° 15' Breedte en op 190° 30' Lengte: Het scheen een vrij groot eiland te wezen, waarop vier of meer bergen liggen, alle door laagen grond aan elkanderen verbonden, zoo dat het, op een' afftand, eene groep eilanden gelijkt. Bij deszelfs oostlijk gedeelte ligt een klein eiland, aanmerklijk door drie hooge rotfen, die 'er op liggen. Niet alleen het groot
ei-

eiland, maar ook dit klein plekje, was onbewoond.

Omtrent zes uren kwamen wij tot aan de noordlijke punt van *Clerkes-Eiland*, en langs deszelfs kust gevaaren zijnde tot het donker wierd, legden wij bij gedurende den nacht. Den volgenden morgen, bij het aanbreeken van den dag, hielden wij weder naar de kust, en bleeven langs dezelve vaaren om eene haven te zoeken tot den middag, wanneer ik, geene kans ziende om daarin te slaagen, dezelve verliet, en Z. Z. W. stuurde naar het land, dat wij den negen en twintigsten Julij ontdekt hadden, hebbende eene friske koelte uit het Noorden met sneeuw-buien en regen met sneeuw vermengd. Ik merkte op dat, zoo dra wij over het kanaal kwamen, dat de twee waerelddeelen van elkanderen scheidt, wij onmiddelijk betrokken lucht met sneeuw-buien kreegen, terwijl wij, zoo lang wij in *Norton-Kanaal* geweest waren, met denzelfden wind helder weder hadden gehad. Zou dit niet daardoor kunnen veroorzaakt worden dat de bergen in het Noorden van die plaats de dampen aantrekken en dezelve verhinderen verder weg te drijven?

Den drie en twintigsten, 's morgens met den dageraat, kreegen wij het bovengemelde land in het gezicht, zes of zeven mijlen in het Z. W. Uit dit oogpunt geleek het eene groep eilanden;

maar

maar het bleek maar een eiland te zijn van dertig Engelsche mijlen uitgestrektheid in de ligging van N.W. en Z. O., zijnde het zuid-oostlijk eind *Regte-Punt* (*Cape Upright*), van welke wij reeds gesproken hebben. Het eiland is smal, bijzonderlijk aan de smalle land-tongen, die de bergen met elkanderen verbinden. Ik bevond naderhand dat het den Rusfen geheel onbekend was, en daarom, het als eene nieuwe ontdekking van ons beschouwende, noemde ik het *Gores-Eiland*. Het scheen dor en zonder inwooneren te zijn, ten minsten wij zagen 'er geene. Ook bespeurden wij niet zoo veele vogelen rondom hetzelfde als toen wij het eerst ontdekten; maar wij zagen enige zee-otters, een dier, dat wij ten noorden van deze Breedte niet ontmoet hadden. Vier mijlen van *Steile Kaap*, in de streek van Z. 72° W., ligt een klein eiland, welks hooge top in verscheiden spitse rotfen eindigt. Om die reden noemde ik het *Dak-Eiland* (*Pinnacle Island*). Des agtermiddags ten twee uren, *Regte-Punt* voorbij zijnde, stuurde ik Z. O. ten Z. naar *Samganoodha*, met een labber koeltjen uit het N. N. W. beslooten hebbende geen' tijd meer te verspillen met naar eene haven te zoeken onder eilanden, die ik nu begon te vermoeden dat niet bestonden, ten minsten niet in de lengte en breedte, daar hedendaagsche kaarten-maakers goed gevonden hebben dezelve te plaatsen. In den

den avond van den vier en twintigsten liep de wind Z. W. en Z. en groeide aan tot eene frisse koelte.

Wij bleeven Oostwaarts stevenen tot agt uren in den morgen van den vijf en twintigsten, wanneer wij op $58^{\circ} 32'$ Breedte en op $191^{\circ} 10'$ Lengte wendden en naar het Westen stuurden, en kort daarop, de koelte aanwasfende, waren wij genoodzaakt alleen twee onder-zeilen bij te houden en alle de reeven in het groot bram-zeil te liggen. Niet lang daarna kreeg *de Resolutie* een lek, van agteren onder den spiegel aan stuurboord, zoo dat de bottelarij onderliep, voor het ontdekt wierd; het was zoo groot dat het eene pomp aanhoudend aan den gang hield. Wij durfden het fchip niet over ftaag gooien, uit vrees van op de banken te geraaken, die ten Noord-Westen van *Kaap Newenham* liggen, maar bleeven Westwaarts koers houden tot den zes en twintigsten, des avonds ten zes uren, wanneer wij wendden en Oostwaarts stuurden, en toen hinderde ons het lek niet meer. Dit bewees dat het boven water was, dat ons niet weinig verheugde. De sterke ftoef was nu voorbij, maar de wind bleef nog enige dagen in het Zuiden en Zuid-Westen.

Eindelijk den tweeden October, met het aanbreeken van den dag ontwaarden wij het Eiland *Oonalashka* in het Z. O. Dan alzo het zig hier

hier aan ons in een nieuw oogpunt vertoonde en het land door eenen dikken nevel verduisterd wierd, waren wij niet zeeker waar wij ons bevonden tot op den middag, wanneer de waargenoomen Breedte zulks besliste. Alzoo alle havens voor mij even goed waren, als zij slechts even veilig en gemakkelijk waren, loefde ik in eene baai, die tien Engelsche mijlen ten Westen van *Samganoodha* ligt, bekend bij den naam van *Egoochshac*, maar wij vonden 'er zeer diep water, zoo dat wij blijde waren 'er weder uit te zijn. De inboorlingen, van welke hier veele woonden, bezogten ons meermaalen, gedroogde zalm en andere vischen mede brengende, die zij met de matroozen voor tobak verruilden. Slechts enige dagen te vooren was alle de tobak, die in het schip was, onder hen uitgedeeld, en daar was niet half zoo veel als zij hebben wilden. Desnietegenstaande (zulk een weinig vooruitziend schepzel is een Engelsch matroos) waren zij zoo verspillend in het koopen als of wij thans in eene haven van Virginie aangekoomen waren, waardoor in minder dan agt en veertig uren de waarde van dit handel-artikel meer dan duizend ten honderd daalde.

Den derden, ten een uur na den middag kwamen wij in de haven van *Samganoodha* ten anker, en den volgenden morgen wierden de timmerlieden van beiden de schepen aan het werk

ge-

gesteld om het beslag van en onder den buik van het schip van agteren aan stuurboord af te haalen; veele naaden wierden wijd open gevonden, zoo dat het geen wonder was dat 'er zoo veel water in het schip was bomen. Terwijl wij hier lagen, maakten wij de visch-kamer en de bottelruim en het agter hol ledig, en wij stouwdeden alles zoodanig dat, zoo wij nog meer zulke lekken mogten krijgen, het water naar de pompen zoude kunnen loopen. Behalven dit werk en het inneemen van water, ruimden wij het voor-hol op tot den bodem toe en namen ballast in.

De groenten, die wij hier gevonden hadden, toen wij 'er te vooren waren, waren nu meest begonnen te verleppeu, zoo dat wij weinig hadden aan de groote menigte bezieën, die overal aan land gevonden wierden. Om zoo veel mogelijk met deeze heilzaame verversching ons voordeel te doen, kreeg een derde van het volk, bij beurten, verlof om die te gaan plukken. Wij bekwamen 'er ook veele van de inboorlingen. Zoo 'er enige zaaden van den scheurbuik in een van de schepen ware, wierden zij doot het gebruik van deeze bezieën en het drinken van dennen-bier, dat het volk om den anderen dag kreeg, volkomen uitgeroeid.

Wij bekwamen ook overvloed van visch, in het eerst meest zalm, versch en gedroogd, die de

de inboorlingen ons bragten. Enige van de versche zalm was allerbest, maar daar was eene foort, die wij krom-neuzen noemden, naar de gedaante van den kop, die maar tamelijk goed was. Wij trokken den zegen verscheiden reizen in het diepst van de baal en vongen een goed deel zalm-forellen, en eens eene heilbot, die twee honderd vier en vijftig ponden woog. Toen het vischen met netten mislukte, namen wij onze toevlugt tot hoeken en lijnen. Alle morgen wierd 'er eene sloep uitgezonden, die zelden terug kwam zonder agt of tien heilbotten, dat meer dan genoeg was voor al ons volk. De heilbotten waren uitmuntende, en daar waren 'er weinige, die dezelve niet boven zalm verkoozen. Dus kreegen wij niet alleen eenen voorraad van visch om dadelijk te verteeren, maar ook nog enige om mede naar zee te neemen. Dit stelde ons in staat om onze proviand aanmerklijk te bezuinigen, dat voor ons van geen gering belang was.

Den agtsten ontvong ik uit handen van eenen man van *Oonalashka*, DERRAMOUSHK genaamd, een zeer zonderling geschenk, de plaats in aanmerking genoomen zijnde. Het was een rogge-brood, of liever eene pastij in de gedaante van een brood, want daar was wat zalm in, sterk met peper aangezet. Deze man had een diergelijk geschenk voor Kapitein CLERKE en
voor

voor elk onzer een briefjen, geschreven met letteren, welke niemand van ons leezen kon. Het was natuurlijk te onderstellen dat dit een geschenk ware van enige Rusfen, die zig nu in onze nabuurschap bevonden, waarom wij door dezelfde hand aan deeze onze onbekende vrienden enige fleschen rum, wijn en Engelsch bier zonden, hetgeen wij meenden dat zoo aangenaam zoude zijn als iets dat wij hadden, en wij kwamen weldra te weten dat wij ons hier in niet bedroogen hadden. Ik zond ook den Corporaal van de soldaaten LEDIARD, een verstandig man, met DERRAMOUSHK mede, om enige verdere kondschap in te winnen, met bevel dat hij, zoo hij enige Rusfen mogt ontmoeten, zoude tragen hun te verstaan te geeven dat wij Engelschen waren, vrienden en bondgenooten van hunne natie.

Den tienden keerde LEDIARD terug met drie Russische matroozen of pelterij-handelaars, die met enige andere te *Egouchshac* woonden, daar zij een woonhuis, enige pakhuizen en eene sloep van omtrent dertig tonnen lasts hadden. Een van hun was of schipper of stuurman van dat vaartuig; een ander hunner schreef eene zeer goede hand, en kon cijferen, en zij waren alle drie ordentelijke verstandige lieden, en zeer gereed om mij alle onderrigting te geeven, die ik verlangen konde; doch bij gebrek van eenen tolk hadden wij enige moeite om elkanderen te

verstaan. Zij scheenen eene volkoomen kennis te hebben van de poogingen, door hunne landsmeden gedaan om de ijs-zee te bevaaren, en van de ontdekkingen, die 'er gedaan waren van *Kamschatka* door BEERING, TSCHERIKOFF en SPANGBERG; maar van den Luitenant SYNDG (*) of SYND scheenen zij niet meer te weeten dan zijnen naam. Ook hadden zij geen het minste denkbeeld, tot welk gedeelte van de waereld de kaart van STEHLIN betrekking had, toen zij hun voorgelegd wierd. Toen ik op *Kamschatka* en enige andere bekende plaatsen op die kaart wees, vroegen zij of ik de eilanden, die daar getekend waren gezien hadd' en toen ik ontkennder wijze daarop antwoordde, zettede een hunner zijnen vinger op eene plaats van de kaart, daar veele eilanden getekend staan, en zeide dat hij aldaar gekruisd had om land te zoeken, maar dat hij geen land had kunnen vinden. Toen legde ik hun mijne eigen kaart voor, en bevond dat alle deelen van de Amerikaansche kust hun vreemd waren, uitgezonderd dat het geen regt over dit eiland ligt. Een van deeze mannen zeide dat hij bij BEERING geweest was op zijne Amerikaansche reis; maar toen moet hij

(*) Ziet het weinige dat van SYND's reize bekend is, met eene kaart 'er bij in de *Russische ontdekkingen* van COXE, p. 300. Eng. Uitg.

hij nog zeer jong geweest zijn, want hij scheen nu, zeven en dertig jaaren daarna, nog niet zeer oud te zijn. Nooit wierd 'er grooter eerbied aan de nagedachtenis van een' beroemd man bewezen dan door deeze lieden aan die van BEE-KIWO. De handel, dien zij drijven, is zeer voordeelig, en het onderneemen en uitstrekken van dien handel ten Oosten van *Kamschaska* was een onmiddelijk gevolg van de tweede reis van dien kundigen scheepvaarer, wiens rampen voor bijzondere personen de bron van veel voordeel, en voor de Russische natie van groot algemeen nut geweest zijn. En egter, zoo zijne ongelukken hem niet toevallig op het eiland, dat zijn' naam draagt, gevoerd hadden, om daar te sterven, van waar het ellendig overschot van zijn scheepsvolk genoeg monsters van kostbaare pelterijen medebragten, zouden de Rusfen waarschijnlijk nooit reizen ondernoomen hebben, die hen tot ontdekkingen in deeze zee, naar de kust van Amerika, konden brengen. De Regeering schijnt indedaad, na zijnen tijd, zig daar minder aan te hebben laten gelegen leggen, en de ontdekkingen, die zedert gedaan zijn, is men voornamelijk verschuldigd aan den onderneemenden geest van bijzondere handelaars, die egter door de zorg en het oppertoezicht van het Hof van Petersburg aangemoedigd wierden. De drie Rusfen, den geheelen nacht bij mij aan

Y 2

boord

boord geweest zijnde, bezogten den volgenden morgen Kapitein CLERKE en verlieten ons toen, ten hoogsten voldaan over het onthaal, dat zij genoten hadden, beloovende binnen weinige dagen terug te zullen koomen, en eene kaart mede te brengen van de eilanden, tusfchen *Oonalaska* en *Kamschatka* liggende.

Den veertienden, in den avond, terwijl de Heer WEBBER en ik op een dorp waren nies verre van *Samganoodha*, landde aldaar een Rus, die, naar ik vernam, de voornaamste perfoonaadjen onder zijne landslieden op dit en de nabuurige eilanden was. Zijn naam was ERASIM GREGORIOFF SIN ISMYLOFF. Hij kwam in een vaartuig, voerende drie perfoonen, verzeld van twintig of dertig andere kanos elke door eenen enkelen man gevoerd. Ik merkte op dat het eerst dat zij deden, toen zij landden, was eene kleine tent voor ISMYLOFF te maaken van bouwstoffen, die zij medegebragt hadden, en toen maakten zij andere voor zig van hunne kanos en riemen, die zij met gras bedekten, zoo dat het volk van het dorp geene moeite behoeften te doen om huisvesting voor hun te zoeken. ISMYLOFF, ons in zijne tent genodigd hebbende, zettede ons gedroogde zalm en bezieën voor, dat ik overtuigd was het beste te zijn dat hij had. Hij scheen een verftandig man te zijn, en het fpeet mij niet weinig niet in staat

te zijn met hem te spreken, dan door tekenen, geholpen door afbeeldingen, en andere karakters, die ons egter zeer veel hielpen. Ik verzocht hem tegens den volgenden dag aan boord, en hij kwam met zijn gantsche gevolg; ook was hij naar onze nabuurschap verhuisd, met het opzettelijk voorneemen van ons een bezoek te geven.

Ik hoopte door hem de kaart te zullen krijgen, welke zijne drie landslieden mij beloofd hadden; maar ik wierd daar in te leur gesteld. Hij verzeekerde mij egter dat ik die hebben zoude, en hij hield zijn woord. Ik bevond dat hij zeer wel bekend was met deeze strecken en met alle de ontdekkingen, die 'er door de Rusfen in gedaan waren. De nieuwere kaarten ziende, wees hij terstond derzelve gebreken aan. Hij zeide mij dat hij Luitenant SYNDO of SYND, gelijk hij hem noemde, op zijnen togt noordwaarts verzeld had, en, volgens zijn zeggen, waren zij niet verder geweest dan de *Tschukotskoi Nos* of liever dan de *Baai van St. Laurens*, want hij wees op onze kaart op dezelfde plaats, daar ik geland was. Van daar waren zij, zoo hij zeide, naar een eiland gevaaren, op 63° Breedte liggende, waarop zij niet geland waren, en waarvan hij mij den naam niet kon zeggen; ik gis dat het hetzelfde is, aan hetwelk ik den naam van *Clerkes-Eiland* gegeven heb. Wer-

waarts SYND daarna gegaan ware, of hoe hij de twee jaaren besteed hadd', dien, gelijk ISMYLOFF zeide, zijne naspeuringen geduurd hadden, kon of wilde hij ons niet zeggen; misschien begreep hij onze vraagen daar omtrent niet, en egter konden wij ons in bijna alle andere zaaken door hem doen verstaan. Dit deed ons vermoeden dat hij niet bij deezen rogt geweest was, alſchoon hij zulks verzeekerde.

ISMYLOFF zoo wel als de andere verzeekerden dat zij niets wisten van het vaste land van Amerika naar het Noorden, en dat noch Luitenant SYND, noch enige andere der Rusſen het zedert enigen tijd gezien hadden. Zij noemen het met denzelfden naam, dien de Heer STÆHLIN aan zijn groot eiland geeft, dat is *Alaschka*. *Stachian Nitada*, gelijk het in de nieuwere kaarten genoemd wordt, is een naam, die bij dit volk geheel onbekend is, zoo wel bij de inboorlingen der eilanden als bij de Rusſen, maar beiden kennen het bij den naam van Amerika. Volgens hetgeen wij konden opmaaken uit hetgeen ISMYLOFF en zijne landslieden zeiden, hebben de Rusſen verſcheiden poogingen gedaan om voet te krijgeu op dat gedeelte van dat vast land, dat bij *Oonalashka* en de nabuurige eilanden ligt, maar zij zijn altijd door de inboorlingen terug gedreven, die zij als een zeer bedrieglijk

lijk volk beschrijven. Zij noemden twee of drie kapiteins of opperhoofden, die door hen vermoord waren, en sommige van de Rusfen toonden ons wonden, welke zij zeiden aldaar ontvangen te hebben.

Wij ontvongen nog enig ander naricht van ISMYLOFF, dat, hetzij het waar of valsch is, waardig is vermeld te worden. Hij zeide ons dat 'er in het jaar 1773 een togt gedaan was op de ijs-zee in sleden over het ijs naar drie groote eilanden, die over den mond van de rivier *Kovyma* liggen. Wij twijfelden of hij niet denzelfden togt meende, van welken MULLER bericht geeft (*), en egter schreef hij het jaar op en tekende de eilanden op de kaart. Maar eene reis, die hij zelf gedaan had, hield onze aandacht meer be-

(*) De laatste togt van deezen aart, van welken MULLER gewag maakt, was in het jaar 1724. Doch, om den Heer ISMYLOFF recht te doen, moet ik aanmerken (en ik doe het op gezag van een handschrift, door den Heer PENNANT medegedeeld, welks inhoud door den Heer COXE is algemeen gemaakt) dat de Gouverneur van Siberie, zoo laat als het jaar 1768, drie jonge Officieren in sleden over het ijs gezonden had naar de eilanden, over den mond van de *Kovyma* liggende. Daar schijnt geene reden om niet te onderstellen dat 'er nog een volgende togt van dien aart hebbe plaats gehad in het jaar 1773. De Heer COXE plaatst op p. 324. den togt met sleden in het jaar 1764; maar op het handschrift van den Heer PENNANT kan men staat maaken.

bezig dan enige andere. Hij zeide dat hij op den twaalfden Meij 1771 van *Bolscheretzsk* gezeild was in een Russisch schip naar een van de *Kurilische Eilanden*, *Marcekan* genaamd, op de Breedte van 47° , daar eene haven en eene Russische post is. Van dit eiland gong hij naar *Japan*, daar hij maar korten tijd schijnt geweest te zijn; want toen de Japanners te weeten kwamen dat hij en zijne reisgenooten Christenen waren, gaven zij hun tekenen dat zij heen moesten gaan, maar, zoo verre wij verstonden, deden zij hun goene belediging of geweld. Van *Japan* gong hij naar *Canton*, en van daar in een Fransch schip naar Frankrijk. Uit Frankrijk reisde hij naar *Petersburg* en wierd daarna wederom naar *Kamschatka* gezonden. Wat er van het schip geworden zij, waar mede hij eerst uitvoer, konden wij niet verneemen, even zoo min als wat het voornaamst doelwit van de reis geweest ware. Dat hij geen woord Fransch kon spreken maakte deeze historie een weinig verdagt. Hij kende zelfs de naamen niet van de gemeenste dingen, die alle dag, in gebruik moeten geweest zijn terwijl hij aan boord en in Frankrijk was. En egter schein hij juist omtrent den tijd van zijne aankomst op verschillende plaatsen en van zijn vertrek van dezelve, dien hij in schrift ter neder stelde (*).

Den

(*) Of *ISMYYLOFF* is zelf een reisgenoot van den berug-

Den volgenden morgen wilde hij mij gaerne een geschenk gedaan hebben van een zee-otter vel, dat, zeide hij, in *Kamschatka* tagtig roebels waardig was. Ik vond egter goed het te weigeren; maar ik nam een weinig gedroogden visch aan en verscheiden manden van de *Lelie-* of *Saranna*-wortel, die in de historie van *Kamschatka* in het breede beschreven wordt. In den agtermiddag verliet ons de Heer ISMYLOFF met al zijn gevolg, na met Kapitein CLERKE het middagmaal gehouden te hebben, beloovende binnen weinige dagen terug te zullen koomen. Hij gaf ons dan op den negen en twintigsten wederom een bezoek en bragt de bovengenoemde kaarten met zig, welke hij mij toestond te laten natekenen, en welker inhoud de volgende aanmerkingen doen geboren worden.

Daar waren 'er twee, beiden getekend, en alle blijken van echtheid draagende. De eerste bevattede de *Penschinskiaansche Zee*, de kust van *Tartarije* tot 40° Breedte, de *Kurilische Eilanden* en het schier-eiland van *Kamschatka*. Zedert deeze kaart gemaakt is, heeft WAW-SEELEE IRKEECHOFF, Kapitein van de vloot, in

rugten BENIOWSKY geweest, of hij heeft slechts de zondertinge rels van dien man naar Frankrijk verhaald. Het eerste schijnt het waarschijnlijkst.

G. FORSTER. ;

in het jaar 1758 de kust van Tartarije van *Okotsh*, en de rivier *Amur* tot *Japan* of 48° Breedte onderzocht. De Heer ISMYLOFF zeide ons ook dat een groot gedeelte van de zee-kust van het schier-eiland van *Kamschatka* door hemzelf verbeterd was, en beschreef het werktuig, waarvan hij gebruik had gemaakt, dat een *theodoliet* moet geweest zijn. Hij berichtte ons ook dat 'er slechts twee havenen waren goed voor schepen op de geheele oost-kust van *Kamschatka*, namelijk de baai van *Awatska* en de rivier *Olutora* in het diepst van de Golf van dien naam, dat 'er geene enkele haven op de west-kust was, en dat *Yamsk* de eenigste was aan de geheele west-zijde van de *Penshinskiaansche Zee*, uitgezonderd *Okotsh*, tot men aan de rivier *Amur* kooft. De *Kurilische Eilanden* hebben slechts eene enkele haven, en die is op de noord-oost-zijde van *Mareekan*, op de Breedte van 47½°, daar de Rusfen, gelijk ik reeds gezegd heb, een post hebben.

De tweedé kaart was voor mij de belangrijkste; want zij behelsde alle de ontdekkingen, door de Rusfen gedaan ten Oosten van *Kamschatka* naar de kust van Amerika, dat, als men de reis van BEERING en TSCHERIKOFF uitzondert, op weinig of niets zal uitkoomen. Het gedeelte van de Amerikaansche kust, daar de laatste dezelfde naderde, is op deeze kaart getekend tuschen

fchen 58° en 58½° Breedte en 75° Lengte van *Okotsk* of 218½° van *Greenwich*, en de plaats, daar de eerste ankerde, op 59½° Breedte en op 63½° Lengte van *Okotsk* of 207° van *Greenwich*. Om niets te zeggen van de Lengte, die uit veele oorzaken gebrekkig kan zijn, verschilt de Breedte van de kust, door deeze twee reizigers ontdekt, bijzonderlijk het gedeelte door *TSCHERIKOFF* gevonden, aanmerklijk van het bericht, door den Heer *MÜLLER* uitgegeeven, en van zijne kaart. Of de kaart van *MÜLLER* of deeze, welke nu door den Heer *ISMYLOFF* wierd te voorschijn gebragt, in dit opzigt gebrekkiger ware, zou moeilijk te bepaalen zijn, schoon het nu niet der moeite waerdig is om 'er over te spreken. Maar de eilanden, die tusfchen 59° en 55° Breedte verspreid liggen, en de ruimte tusfchen *Kamschaska* en Amerika verdienen enige aanmerking. Volgens het bericht van den Heer *ISMYLOFF* is noch het getal, noch de ligging van deeze eilanden wel bepaald. Hij fchrapte omtrent een derde van dezelve door, mij verzeekerende dat zij niet bestonden, en hij veranderde de ligging van de andere aanmerklijk, hetgeen, zeide hij, noodzaaklijk was, volgens zijne eigen waarneemingen; en daar was geene reden om hier aan te twifelen. Alzoo deeze eilanden alle ten naastenbij onder dezelve poolhoogte liggen, kunnen de reizigers,

door

door hunne verschillende rekeningen misleid; gemakkelijk het een eiland of de eene groep van eilanden voor de andere neemen, en denken dat zij eene nieuwe ontdekking gemaakt hebben, wanneer zij slechts oude gevonden hadden op eene andere plaats dan die derzelve voorige bezoekers aan dezelve hadden toegewezen.

De *Eilanden van St. Macarius, St. Steven, St. Theodorus, St. Abraham, Verleiding-Eiland* en enige andere, die op MULLERS kaart staan, wierden op deeze niet gevonden; ja en de Heer ISMYLOFF en de andere verzeekerden mij dat men 'er verscheiden maalen te vergeefsch naar gezocht had. Het is egter moeilijk te gelooven hoe de Heer MULLER, van welke volgende kaarten - makers dezelve hebben overgenoomen, die op zijne kaart konde plaatsfen, zonder 'er enig gezag voor te hebben. Ik heb dezelve egter, op het getuigenis van deeze lieden vertrouwende, die ik voor bevoegde getuigen aanzag, op mijne kaart uitgelaaten, en onder de andere eilanden zoodaanige verbeteringen gemaakt als men mij zeide noodzaaklijk te zijn. Ik bevond dat 'er nog eene andere verbetering vereischt wierd; want het verschil van Lengte tusschen de *Baai van Awatska* en de *Haven van Samganoodha* is, volgens sterrekundige waarneemingen, op deeze twee plaatsfen gedaan, 51° graaden grooter dan op de kaart.

Dée-

Deze dwaaling heb ik onderfeld door de geheele kaart te heerschen, schoon het indedaad niet zoodanig mag zijn. Daar was ook eene dwaaling in de Breedte van sommige plaatsen, maar deeze gong nauwlijks een vierde graad te boven.

Nu zal ik enige beschrijving van de eilanden geeven, beginnende met die, welke naast aan *Kamschaska* liggen, en de Lengte rekenende van de haven van *Petropaulowska* en de *Baai van Awatska*. Het eerste is *Beerings-Eiland* op 55° Breedte en op 6° Lengte. Tien mijlen van het zuidlijk eind van dit, in de streek van O. ten Z., of O. Z. O., ligt *Maiden's Ostroff* of het *Koper-Eiland*. Het naaste eiland is *Aiakou*, op 52° 45' Breedte en op 15° of 16° Lengte geplaatst. Dit eiland heeft omtrent agttien mijlen uitgestrektheid in de streek van O. en W., en schijnt hetzelfde land te zijn, dat *BEERING* ontmoetede, en *St. Jans Berg* noemde. Maar daar liggen geene eilanden daar omtrent dan twee kleine, drie of vier mijlen van het oostlijk eind gelegen in de streek van O. N. O.

Vervolgens koomen wij tot eene groep, uit zes of meer eilanden bestaande, van welke twee, *Aighka* en *Amluk*, vrij groot zijn, en aan elk derzelve is eene goede haven. Het midden van deeze groep ligt op 52° 30' en op 28° Lengte van *Awatska*, en derzelve uitgestrektheid, Oost

en West, is vier graaden. Deeze zijn de eilanden, welke de Heer ISMYLOFF zeide dat vier graaden meer Oostlijk moesten geplaatst worden, dat hier geschied is. En op de plaats, die zij in mijne kaart befaan, was eene groep, bestaande uit tien kleine eilandjens, die men mij zeide dat geheel uitgeveegd moesten worden, en ook twee eilanden, tusſchen dezelve en de groep, waar toe *Oonalashka* behoort, liggende. In de plaats van deeze twee was een eiland gebragt, *Amoghia* genoemd, dat op de kaart op 51° 45' Breedte en op 4° Lengte naar het Westen ligt.

Daar behoest niets meer gezegd te worden om te toonen hoe verkeerd de ligging van veele van deeze eilanden kan zijn, waarvoor ik in generleie wijze verantwoordlijk ben; maar de ligging van de grootſte groep, van welke *Oonalashka* een van de voornaamſte eilanden is, en het eenigst, waarin eene haven is, is zoodanige dwaaling niet onderworpen. De meeste van deeze eilanden zijn door ons gezien, en bij gevolg zijn derzelyver Breedte en Lengte vrij naauwkeurig bepaald, bijzonderlijk de haven van *Samganoodha* in *Oonalashka*, dat als een vast punt moet aangezien worden. Deeze groep eilanden kan gezegd worden zig uitteſtrekken tot de *Heilbot-Eilanden*, die veertig mijlen O. N. O. van *Oonalashka* liggen. Binnen deeze eilanden was
op

op ISMYLOFFS kaart een doortogt getekend, die met *Bristol-Baai* gemeenschap had, hetwelk omtrent vijftien mijlen van de kust, die ik ondersfeld had tot het vast land te behooren, in een eiland hervormt, dat met den naam van *Oonemak* wordt onderscheiden. Deze doortogt kon ons gemakkelijk ontgaan zijn, alzoo wij vernamen dat het zeer smal en ondiep is en alleen met sloepen en zeer kleine vaartuigen kan bevaaren worden.

Het bleek uit de kaart, zoo wel als uit het getuigenis van ISMYLOFF en de andere Rusfen, dat dit zoo verre is als hunne landslieden enige ontdekkingen gedaan of zig uitgebreid hebben zedert BEERINGOS tijd. Zij zeiden alle dat 'er geene Rusfen zig zoo verre Oostwaarts hebben ter neder gezet als de plaats, daar de inboorlingen het geschrift aan Kapitein CLERKE overgaven, hetwelk de Heer ISMYLOFF, wien ik het overgaf, en die het las, zeide dat te *Oomnak* geschreven was. Het was egter van hem dat wij den naam van *Kodiak* (*) hadden, dat het

(*) Daar was een Kussisch schip te *Kodiak* geweest in het jaar 1776, gelijk blijkt uit een handschrift, door den Heer PENNANT medegedeeld (*).

(*) Denklijk wordt hier de reis van DMITRI BRAGIN bedoeld, waarvan PALLAS in het IIde Deel der *Neuen Nordischen Beyträge* een uittreksel heeft uitgegeeven.

het grootste van de *Schumagin-Eilanden* is; want het had geen naam op de kaart, die hij vermoende. De naamen van alle de andere eilanden wierden daaruit genoomen, en wij schreeven die neder, gelijk hij die uitsprak. Hij zeide dat zij zoodanig waren als waarmede de Inboorlingen zelve die benoemden; maar, als dit waar is, schijnen sommige van de naamen zonderling veranderd te zijn. Het is aanmerkingswaardig dat 'er geene naamen bij die eilanden gezet waren, welke *ISMYLOFF* ons zeide dat uit de kaart uitgeveegd moesten worden, en dit beschouwde ik als enige bevestiging dat zij niet bestaan.

Ik heb reeds aangemerkt dat het vaste land van Amerika hier door de Rusfen zoo wel als bij de eilanders *Alaschka* genoemd wordt, welke naam, schoon hij eigenlijk slechts dat land toebehoort dat aan *Ooneemak* grenst, door hen gebruikt wordt, als zij van het vaste land van Amerika in het algemeen spreken, hetwelk zij zeer wel weten een groot land te zijn.

Deeze zijn alle de berichten, welke ik van dit volk ontvong betreklijk de kennis van dit gedeelte van de waereld, en ik heb reden om te gelooven dat dit ook alle de onderrigting was die zij in staat waren mij te geeven; want zij verzeekerden mij herhaalde reizen, dat zij van geene andere eilanden wisten dan die, welke op deeze kaart geplaatst waren, en dat geen
Rus

Rus ooit enig gedeelte van Amerika ten Noorden gezien had dan dat, hetwelk over het land der Tschutskis ligt.

Zoo STEHLIN niet grovellijk misleid was, wat kon hem dan bewoogen hebben om eene kaart uittegeeven, die zoo zonderling verkeerd was, en op welke veele van deeze eilanden in eene regelmaatige verwarring te zaamen geflansd zijn, zonder de minste achting voor de waarheid? En egter behaagt het hem dezelve *een zeer naauwkeurig kaarten* te noemen (*). Het is eene kaart, waaronder de onweetendste van zijne onweetende zeevaarende landslieden zig zoude schamen zijnen naam te zetten.

De Heer ISMYLOFF bleef bij ons tot den een en twintigsten, in den avond, wanneer hij zijn laatste afscheid nam. Ik beval eenen brief aan de Heeren Commisfariſen van de Admiraliteit zijner zorge aan, waarin eene kaart gefloten was van alle de Noordlijke kusten, die ik bezogt had. Hij zeide dat 'er in de volgende lente gelegenheid zoude zijn, om denzelven naar *Kamschatka* of *Okotsk* te zenden, en dat hij den volgenden winter te Petersburg zoude zijn. Hij gaf mij een' brief voor den Major ВЕИМ, Gouverneur van *Kamschatka*, die zijn verblijf te *Bolscheretzk* houdt, en eenen anderen voor den bevel

(*) STEHLIN *New Northern Archipelags*, p. 15.

vel voerenden Officier te *Petropaulowska*. De Heer ISMYLOFF scheen bekwaamheden te bezitten, die hem aanspraak zouden kunnen geeven op eenen hooger en levensstand dan die, waarin wij hem vonden. Hij was vrij wel bedreven in de sterrekunde en in de nuttigste vakken der wiskundige wetenschappen. Ik gaf hem een octant van HADLEY ten geschenk, en, schoon hij waarschijnlijk nooit voorheen zulk een werktuig gezien had, leerde hij in zeer korten tijd de meeste gebruiken, waartoe het kan worden aangewend.

In den morgen van den twee en twintigsten deden wij eene poging om in zee te loopen, met eenen Zuid-Oosten wind, die mislukte. Den volgenden agtermiddag ontvingen wij een bezoek van eenen JACOB IVANOVITSCH SOPOSNICOFF, eenen Rus, die op eene sloep of een klein vaartuig te *Oomanak* het bevel voerde. Deeze man had veel zedigheit, en wilde geenen sterken drank drinken, op welken de overige zijner landslieden, die wij hier ontmoet hadden, onmatig verzoet waren. Hij scheen naauwkeuriger te weten welken voorraad 'er in de haven van *Petropaulowska* te krijgen ware, en den prijs van de verschillende dingen dan de Heer ISMYLOFF. Doch volgens al hetgeen wij vernamen, was alles wat wij op die plaats nodig zouden hebben zeer schaarsch en zeer duur.

Bloem.

Bloem-meel bij voorbeeld, koste van drie tot vijf roebels de *pood* (*) en een rendler even zoo veel. Deze man, zeide ons dat hij in de toekomende maand Mey te *Petropaulowska* zoude zijn en, naar ik verstond, zou hij mijnen brief medeneemen. Hij scheen zeer begeerig te zijn om enig teken van mij te hebben dat hij den Major ВЕИМ brengen konde, en, om hem hier in te voldoen, zond ik hem eenen kleinen verrekijker.

Toen wij met deeze Rusfen bekend geworden waren, bezogten enige van onze Heeren, op onderscheiden tijden, hunne wooningen op het eiland, daar zij altoos hartlijk verwelkoomd wierden. Deeze post bestond uit een woonhuis en twee pakhuizen. En behalven de Rusfen, waren 'er ook enige Kamschatdalen, en inboorlingen, die dienstboden of slaaven van de eerste waren. Daar woonden op dezelfde plaats enige andere der inboorlingen, die onafhankelijk van de Rusfen scheenen. Die den Rusfen toebehoorden waren alle van het manlijk geslacht, en zij worden, als zij nog jong zijn, van hunne ouders gecomomen, of mischien gekogt. Daar waren 'er thans omtrent twintig, die niet anders konden beschouwd worden dan als kinderen. Zij woonen alle in hetzelfde huis; de Rusfen aan het boven-

eind;

(*) 36 Engelsche of 40 Russische ponden.

eind, de Kamschardalen in het midden, en de inboorlingen aan het neder-eind, daar een groote ketel staat om hun eeten in te kookken, dat voornamelijk uit voortbrengzelen van de zee bestaat, met bijvoeging van wilde wortelen en bezieën. Daar is weinig onderscheid tusfchen de tafel van de eerste en die van de laatste dan dat het eeten van de eerste beter klaar gemaakt is, wijl de Russen de konst verstaan van slegte dingen smaaklijk te maaken. Ik heb walvisch vleesch gegeeten, dat door hen klaar gemaakt was, dat mij zeer wel smaakte, en zij maakten eene soort van schotel-pastei van kuit van zalm, fijn gewreven, en gebakken, die niet kwalijk in plaats van brood kan gebruikt worden. Zij mogen nu en dan waar brood proeven of eenen schotel hebben, waarin meel koomt, maar dat kan slechts eene lekkernij bij bijzondere gelegenheden zijn. Als men het sap van de bezieën uitzondert, dat zij bij hunne maaltijden slobberen, hebben zij geenen anderen drank dan zuiver water, en het schijnt zeer gelukkig voor hun te zijn dat zij niets sterkers hebben.

Gelijk het eiland hen van voedsel voorziet, zoo voorziet het hen ook grootendeels van klederen. Deeze bestaan voornamelijk uit vellen, en zijn misfchien de beste, die zij zouden kunnen hebben. Hun opperkleed is gemaakt als de kielen van onze voerlieden en koomt hun tot de knieën.

Be-

Behalven deeze draagen zij een kamizool of twee, een broek, eene bonte muts en een paar laerzen, waarvan de zoolen en het boven-leder van Russisch leder, maar de beenen van eene soort van sterke darmen gemaakt zijn. Hunne twee opperhoofden ISMYLOFF en IVANOVITCH droegen elk een katoenen rok, en zij, zoo wel als enige andere, hadden hemden, die van zijde waren. Deeze waren misfchien de eenigste stukken van hunne kleeding, die niet onder hen gemaakt waren.

Daar zijn Rusfen gezeten op alle de voornaamste eilanden tusfchen *Oonalashka* en *Kamfchatka*, alleen om pelterijen te verzamelen. Zij zoeken voornamelijk die van den zee-otter. Nooit hoorde ik hen naar enig ander dier vragen, fchoon die, welker vellen van mindere waarde zijn, ook een gedeelte van hunne ladingen uitmaaken. Ik vergat hen te vragen hoe lang zij een post op *Oonalashka* en de nabuurige eilanden gehad hadden; maar aan de groote onderwerping, waarin de inboorlingen zijn, te oordeelen, kan dit niet kort zijn (*). Alle deeze pelterij-handelaars worden van tijd tot tijd door andere afgelost. Die, welke wij ontmoeteden, kwamen hier van *Okotsk* in
het

(*) De Rusfen begonnen op *Oonalashka* te verkeeren in 1762, ziet COXE. *Ontdekkingen der Rusfen.*

het jaar 1776, en zullen in 1781 terugkeeren, zoo dat zij ten minsten vier jaaren op het eiland zullen blijven.

Het is nu tijd om enig bericht van de natuurlijke inwooneren te geeven. Volgens allen schijn zijn zij het vreedzaamst, onschadelijkst volk dat ik immer ontmoetede. En in eerlijkheid kunnen zij tot voorbeelden dienen voor de beschaafdste natiëen op den aardbol. Doch uit hetgeen ik van hunne nabuuren zag, met welke de Rusfen geen omgang hebben, twijfel ik of dit hun oorspronkelijke aart zij, en geloof eer dat het een gevolg is van hunnen tegenswoordigen staat van onderwerping. Ja, zoo enige van onze heeren de Rusfen niet kwalijk verstonden, waren zij genoodzaakt geweest gestrengere voorbeelden te stellen (*), voor zij de eilanders in orde hadden kunnen brengen. Zoo 'er in het eerst gestrengere straffen geoeffend zijn, kan men die best daardoor verontschuldigen dat zij de gelukkigste gevolgen gehad hebben, en thans heerscht 'er de beste eensgezindheid tuschen de twee natiëen. De inboorlingen hebben op elk eiland hunne eigen opperhoofden, en schijnen vrijheid en eigendom ongeschonden te genieten. Doch of zij den Rusfen schatting moeten opbrengen konden wij nooit te weeten koo-

men.

(*) Zie de bijzonderheden van de vijandlijkheden tuschen de Rusfen en inboorlingen bij COXE.

en,
land

uur-
hijn
dat
nen
idste
van
een'
ng-
g is
ver-
fen
nakt
(*),
en-
oe-
nul-
eb-
nd-
gen
en,
te
oe-
oo-
en.
tus-

EXP

HOEDEN E

men. Wij hadden enige reden om te denken van ja.

Dit volk is klein van gestalte, maar dik en vet, en wel gemaakt, met wat korte halzen, zwartachtige of verbrande bolle aangezichten, zwarte oogen, kleine baarden en lang, zwart, sluijk hair, dat de mannen van agteren los draagen en van vooren affnijden, maar de vrouwen draagen het in eene bos gebonden.

Ik heb reeds hier en daar van hunne kledij gesproken. Beiden sexen draagen hetzelfde fatsoen van klederen, het eenigst verschil is in de stoffen. Het wambuis van de vrouwen is van robben-vel gemaakt, en dat van de mannen van vogelen-vellen, beiden reiken zij tot onder de knieën. Dit is de geheele kledij der vrouwen; maar de mannen draagen over het wambuis nog een van darmen, dat ondoordringbaar voor het water is, en waaraan eene kap is, die over het hoofd getrokken wordt. Sommige draagen laerzen, en alle hebben eene soort van eironde vooruitsteekende muts van hout gemaakt, bestaande uit eenen rand, die om het hoofd sluit. Deeze mutsen zijn met groen en andere kleuren geverwd, en boven om den rand steeken de lange borstels van het een of ander zee dier, waaraan glazen koraalen zijn gestooken, en vooraan is een beeldjen of twee van been gemaakt.

Zij gebruiken geen blanketzel; maar de vrou-

HOEDEN DER INWONERS VAN OOST-INDIË

en.
108

HEE VAN OONALASHKA.

wen beprikken haare aangezigten een weinig, en zoo wel mannen als vrouwen doorbooren de onderlip, waarin zij stukken been steeken. Maar het is zoo ongemeen te *Oonalashka* eenen man met dit versierzel als eene vrouw zonder hetzelfde te zien. Sommige maaken koraalen aan de bovenlip vast, onder de neusgaten, en alle hangen zij versierfelen in hunne ooren.

Hun voedsel bestaat uit visch, zee-dieren, vogelen, wortelen en bezieën, en zelfs zee-wier. Zij droogen veel visch in den zomer, die zij in kleine hutjens opleggen, om in den winter te gebruiken, en waarschijnlijk bewaaren zij wortelen en bezieën voor denzelfden tijd van schaarscheit. Zij eeten bijna alles raauw; Kookten en braaden waren de eenigste middelen die ik hen zag gebruiken om hun eeten klaar te maaken; en het eerste hadden zij waarschijnlijk van de Rusfen geleerd. Sommige hebben kleine koperen kerels, en zij, die 'er geene hebben, maaken 'er eenen van eenen platten steen, met randen van klei, niet ongelijk aan eene staande pastei.

Ik was 'er eens bij tegenswoordig toen het opperhoofd van *Oonalashka* zijnen maaltijd deed met den raauwen kop van eene groote heilbot, die pas gevangen was. Voor men 'er iets van aan het opperhoofd gaf, aten twee van zijne dienstboden de kieuwen, zonder die anders klaar

te maaken dan 'er de slijm uit te schudden. Dit gedaan zijnde, sneed een van hun den visch den kop af, bragt dien naar de zee en waschte denzelven, en kwam toen bij het opperhoofd nederzitten; hij plukte enig gras, legde den kop op een gedeelte van hetzelfde en strooide het overige voor het opperhoofd. Toen sneed hij groote stukken ter zijde van den kop af en legde die binnen het bereik van den grooten man, die dezelve met zoo veel smaak opslurpte als wij rauwe oesters. Toen hij gegeten had, wierd het overschot van den kop in stukken gesueeden, en aan de bedienden gegeven, die 'er het vleesch met hunne tanden afscheurden en de graaten kaauwden als honden.

Alzoo dit volk zig niet beschildert, zijn zij niet zoo morsig op hun lighaam als de wilden, die zig aldus besmeeren, maar zij zijn egter even morsig en vol ongedierte in hunne huizen. Hunne wijze van bouwen is als volgt. Zij graaven eenen langwerpig vierkanten kuil in den grond, welkers lengte zelden vijftig voeten te boven gaat, en de breedte twintig; maar gemeenlijk is hij kleiner. Over deeze uitholing maaken zij het dak van hout, dat door de zee wordt opgeworpen. Dit dak wordt eerst met gras gedekt, en dan met aarde, zoo dat het het uiterlijk voorkoomen van eene mist-hoop heeft. In het midden van het dak, aan elk eind, wordt eene

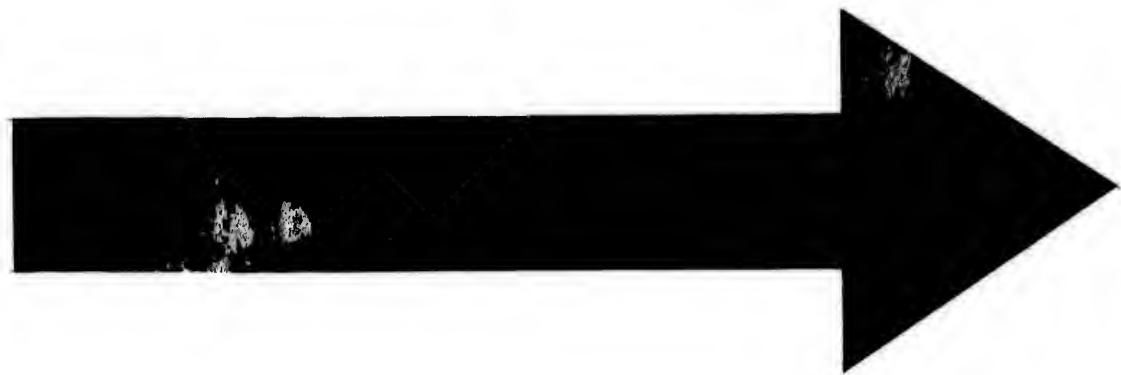
vierkante opening gelaaten, waardoor het licht inkomt; eene deezer gaten dient alleen tot dit einde, en het ander wordt ook gebruikt om uit en in te gaan, door hulp van een ladder, of liever eene paal, waarin trapjens gekapt zijn (*). In sommige huizen is nog een andere ingang beneden, maar dit is niet gemeen. Rondom tegens de wanden ter zijde en aan de einden der hutten hebben de huisgezinnen (want daar wonen verscheiden bij elkanderen) hunne afzonderlijke vertrekken, daar zij slaapen en zitten te werken, niet op banken, maar in eene soort van uitgeholde grep, die binnen in het huis rondom tegens de wanden uitgegraaven, en met matten bedekt is, zoo dat deeze plaats vrij ordentlijk gehouden wordt; maar met het middenste van het huis, dat allen den huisgezinnen gemeen is, is het geheel anders gesteld; want schoon het met droog gras bedekt is; is het een riool van allerlei vuiligheid en de plaats van de pis-bak, welker stank niet verminderd wordt door de raauwe huiden of leder, die 'er bijna altoos in te we-

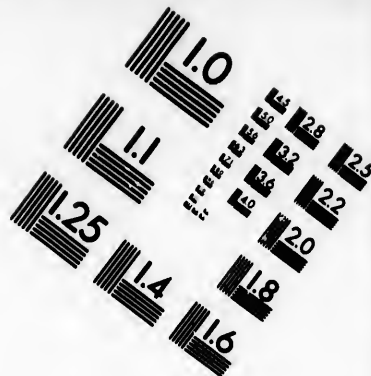
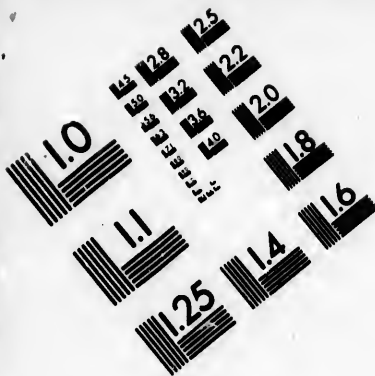
(*) De beschrijving van COXE van de woningen der inboorlingen van *Oonalashka* en de andere *Vosfen-Eilanden* in het algemeen, koopt met die van Kapitein COOK overeen. Zie zijne *Ontdekkingen der Rusfen*, Eng. uitg. p. 149. Zie ook *Histoire des differens peuples soumis à la domination des Russes*, par M. LEVESQUE, T. I. p. 40, 41.

licht
n tot
bruikt
n lad-
ns ge-
g een
meen.
aan de
(want
hunne
en zit-
n eene
et huis
en met
vrij or-
ddenste
gemeen
pon het
ol van
s-bak,
e raau-
s in te
wee-

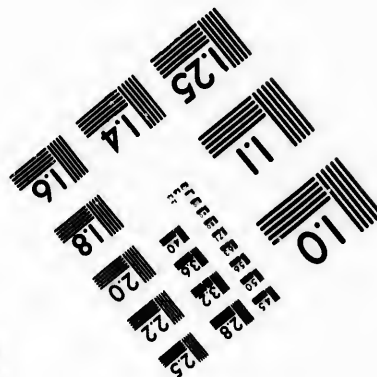
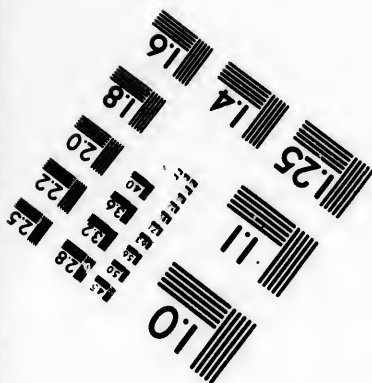
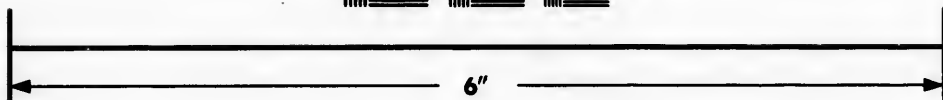
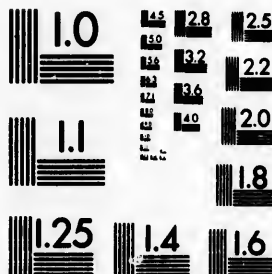
gen der
Eilanden
ok over-
. p. 149.
domina
, 41.

L A A

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

1.5
1.8
2.0
2.2
2.5
2.8
3.2
3.6
4.0

10
1.5
1.8
2.0
2.2
2.5
2.8
3.2
3.6
4.0

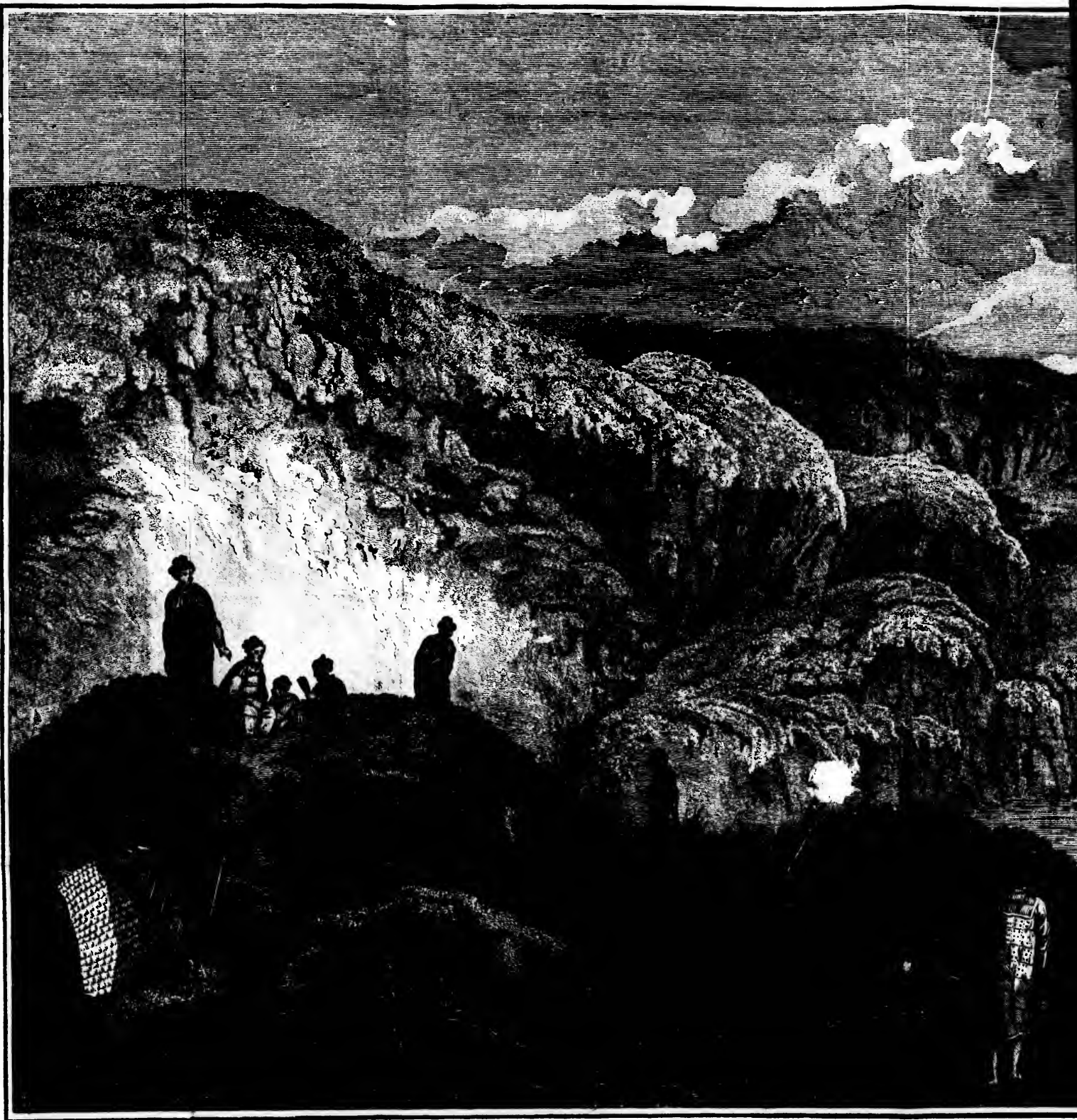

v
l
t
l
P
n
v
e
z
r
d
s
p
M
e
W

weeken liggen. Agter en over de grep zijn de weinige goederen geplaatst, die zij bezitten, gelijk hunne klederen, matten en vellen.

Hun huisraad bestaat uit bakken, lepels, emmers, kannen, gevlogten manden en mischien eenen Russischen ketel of pot. Al' dit huisraad is zeer net gemaakt en van een goed fatsoen, en egter zagen wij geen ander gereedschap in hunne handen dan mesfen en bijlen, dat is een klein plat stuk ijzer als eene bijl gemaakt en in een krom houten handvatzel gezet. Deeze waren de eenigste werktuigen van ijzer, die wij 'er vonden; want schoon de Rusfen onder hen leever, vonden wij veel minder van dat metaal bij hen dan wij bij andere volkeren op het vast land van Amerika gevonden hadden, die nooit Rusfen gezien, en mischien nooit gemeenschap met hun gehad hadden. Waarschijnlijk kan alles wat zij uit spaaren kunnen voor enige koraalen, een weinig tobak en snuif gekogt worden. Daar zijn weinige of geene onder hen die geen tobak rooken, kaauwen en snuiven, eene weelde, waardoor 'er kans is dat zij altijd arm blijven.

Zij scheenen niet meer ijzer te wenschen noch andere werktuigen nodig te hebben dan naalpaalden, zijnde de hunne van been gemaakt. Met deeze naalen zij niet alleen hunne kanos, en hunne klederen, maar ook zeer aardig borduurwerk. In plaats van draaden, gebruiken zij de

INBOORLINGEN EN VERBLIJFPLAATSEN

49.
116-

LAATSEN VAN OONALASHKA.

vezelen der zenuwen , welke zij splijten tot de dikte, welke elke soort van werk vereischt. Al het naai-werk wordt door de vrouwen verrigt. Zij zijn kledermaakers, schoenmaakers en scheepstimmerlieden ; of liever zij maaken het overtrekzel van de booten , want de mannen bouwen allerwaarschijnlijkst het houten geraamte , waarover de vellen genaaid worden. Zij maaken maten en mandjens van gras , die fraai en sterk zijn , en daar is indedaad eene netheid en volmaakteheid in hun meeste werk , die bewijst dat hun noch schrandrheid noch geduld ontbreekt.

In geen hunner huizen zag ik eenen haard. Zij worden door lampen verlicht en verwarmd ; deeze lampen zijn eenvoudig , doch beantwoorden egter zeer wel aan het oogmerk. Zij zijn gemaakt van eenen platten steen , op de eene zijde uitgehold als een schotel , en omtrent van dezelfde grootte of wat grooter. In het hol gedeelte doen zij de olie , met wat droog gras gemengd , dat voor eene pit dient. De mannen zoo wel als de vrouwen warmen dikwijls hunne lighaamen over deeze lampen , door eenen derzelve tuschen hunne beenen onder hunne klederen te plaatsen , en 'er dan enige minuten over te zitten.

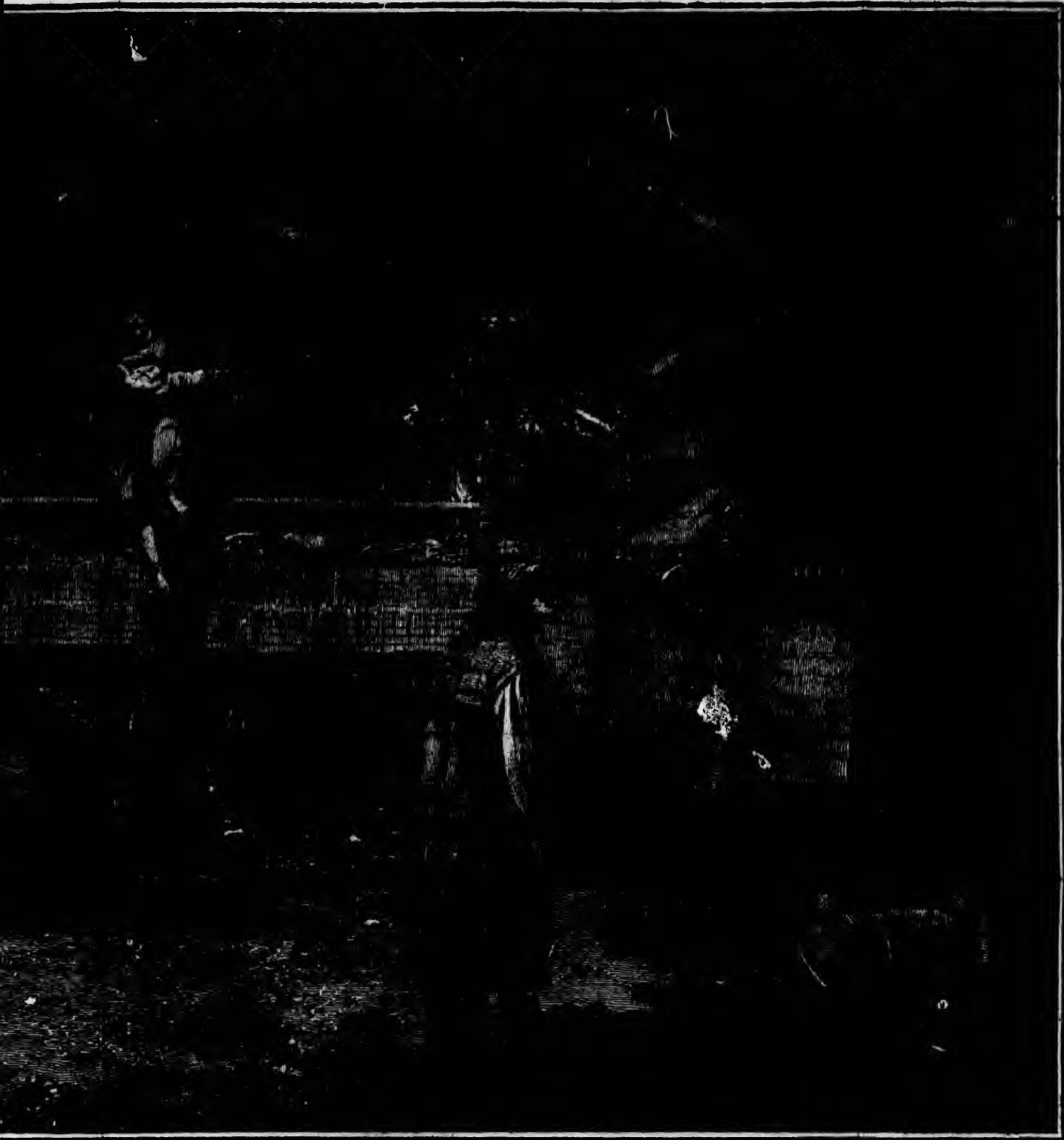
Zij maaken vuur door slaan en wrijven ; op de eerste wijze door twee steenen tegens elkan deren te slaan , na dat zij 'er alvorens een goed
deel

87
da
ge
he

BINNENSTE VAN EEN HUI

N EEN HUIS VAN OONALASHKA.

de
w
ee
he
va
ro
nij
ve
wo
vo
bij
wa
heb
in
dat
zijn
ge
rech
gevo
ten
wijze
gevo
beel
W
lask
gend
dat d
gevo
hen

EEI

deel zwavel op zijn gewreven hebben. De laatste wijze is met twee stukjens hout, van welke het een een stok van omtrent agttien duimen lengte, en het ander plat is. Zij drukken het puntig eind van den stok op het plat stuk en doen het snel rond draaien als een drill, waarmede zij in weinige minuten vuur maaken. Deeze wijze is in veele deelen van de waereld in gebruik. Zij wordt gebruikt door de Kamschatdalen, bij dit volk, bij de Groenlanders, bij de Braziliaanen, bij de Otahitiers, bij de Nieuw Hollanders, en waarschijnlijk bij veele andere natieën. Egter hebben sommige geleerde en schrandere mannen in deeze gewoonte een bewijs willen vinden dat deeze en die natie van dezelfde afkomst zijn. Doch toevallige overeenkomsten, in enige weinige bijzondere gevallen, kunnen geen recht geeven tot zulk eene gevolgtrekking; bij gevolg kan een verschil in zeden of gewoonten tuschen twee verschillende natieën niet bewijzen dat zij van verschillende afkomst zijn. Dit gevoelen zou ik met nog veele andere voorbeelden dan dit kunnen bewijzen.

Wij zagen onder de inboorlingen van *Oonalashka* niets dat naar een aanvallend of verdedigend wapen geleek. Men kan niet onderstellen dat de Rusfen hen in zulk eenen weerloozen staat gevonden hebben; het is waarschijnlijker dat zij hen eigen veiligheidshalve ontwapend hebben.

Her

Het kunnen ook staatkundige redenen zijn die de Rusfen genoopt hebben deezen eilanderen niet toe te laten groote vaartuigen te hebben; want het is moeijelijk te gelooven dat zij die oorspronglijk niet hadden, alzoo wij zoodanige bij alle hunne nabuuren vonden; wij zagen 'er ondertusfchen hier geene dan eene of twee, die den Rusfen toebehoorden. De kanos, welke de inboorlingen gebruikten; waren de kleinste, die wij ergens op de Amerikaansche kust gezien hadden, schoon op de eigen wijze gebouwd, met een klein verschil in de wijze van bouwen. De spiegel van deeze is wat stomp; de voorsteven is gevorkt, de bovenste punt van de vork steekt verder uit dan de onderste, die met de oppervlakte van het water gelijk is. Waarom zij die zoo bouwen, is moeijelijk te begrijpen, want de vork is geschikt om aan alles wat in den weg kooft te haaken, en, om dit voortekoomen, maaken zij een stokjen van de eene punt tot de andere vast. In andere opzigten zijn hunne kanos gebouwd op de wijze van die, welke door de Groenlanders en Esquimaux gebruikt worden, het geraamte van dunne latten en het overtrekzel van robben-vellen. Zij zijn omtrent twaalf voeten lang, anderhalven voet breed in het midden, en twaalf of veertien duimen diep. Zij kunnen bij gelegenheid twee perfoonen voeren, van welke de een plat in de kano uitgestrekt ligt;

terf.

terv
gat
die
aan
dere
vast
geop
deez
zijn
den
sche
De
vuil
om
wor
geh
tot
wel
man
opne
blad
word
eene
aan
word
eene
van
den

terwijl de ander in den zetel of het ronde gat zit, dat omtrent in het midden is. Om dit gat is een rand of hoepel van hout, waaraan darmen-vliezen genaaid zijn, die met lederen riemen, die aan den buitensten rand vast zijn, als eene beurs zaamengetrokken, of geopend kunnen worden. De man zet zig in deeze plaats, trekt het vel dicht om zijn lijf over zijn wambuis van darmen toe, en brengt de einden van de riemen of beurs-koorden over den schouder, om haar op haare plaats te houden. De mouwen van zijn wambuis worden om zijne vuisten vast gebonden, en alzoo hetzelfde dicht om zijnen hals vast is, en zijne muts op zijn hoofd wordt gezet, daar zij door zijn kap wordt vast gehouden, kan het water naauwlijks doordringen tot zijn lighaam of in de kano. Zoo 'er evenwel wat water mogt doorsijpelen, heeft de bootman een stuk spons bij zig, waarmede hij het opneemt. Hij gebruikr de roel-spaan met twee bladen, die met beiden handen in het midden wordt vastgehouden, terwijl hij het water met eene snelle regelmaatige beweging slaat, eerst aan de eene zijde en dan aan de andere. Dus wordt de kano zeer snel voortgedreven en in eene rigting zoo regt als eene lijn. Toen wij van *Egouchshac* naar *Samganoodha* zeilden, hielden twee of drie kanos het schip bij, schoon
het

het met eene snelheid van zeven Engelsche mijlen in een uur voortliep.

Hun visch- en jagt-tuig lag gereed op de kanos, onder strooken leder, die 'er tot dat einde op vast gemaakt waren. Het is in groote volmaaktheid vervaerdigd van hout en been, en verschilt zeer weinig van die, welke door de Groenlanders gemaakt zijn, gelijk die bij CRANTZ beschreven zijn. Het eenigst verschil is in de punt van den harpoen, die aan sommige, die wij hier zagen, niet boven een duim lang is, daar CRANTZ zegt dat die van de Groenlanders anderhalven voet lengte hebben. Deeze harpoenen, gelijk ook enige andere van hunne werktuigen, zijn zoo merkwaardig, dat zij wel eene bijzondere beschrijving verdienen; dan, alzoo wij 'er veele met de schepen medegebragt hebben, kan dit altoos geschieden, als men het nodig acht. Dit volk is zeer bedreven in het harpoenen van visch, zoo in de zee als in rivieren. Zij gebruiken ook hoeken en lijnen, netten en fuiken. De hoeken zijn van been, en de lijnen van zenuwen gemaakt.

De vischen, die in andere Noordlijke Zeeën gemeen zijn, worden hier ook gevonden, gelijk als walvischen, Noord-kapers, bruinvischen, de zwaardvisch, heilbot, kabeljauw, zalm, forellen, tongen en andere plat-yisphen, en verschei-

fo
da
w
en
de
za
fo
wi
ka
on
da

zij
zee
'er
be
sch
en
vo
zijn
bij
ner
fo
da
een
don
koe
I
wat
X

scheiden andere soorten van kleine vischen, en daar kunnen nog veele andere geweest zijn, welke wij geene gelegenheid hadden te zien. Heilbot en zalm schijnen 'er overvloedigst te zijn, en de inwooners van deeze eilanden leeven 'er hoofdzaaklijk van; deeze waren ten minsten de eenigste soorten van visch, die wij zagen dat zij voor winter-voorraad oplegden, uitgezonderd enige kabeljaauw. Ten Noorden van 60° is de zee, om zoo te spreken, zonder kleine visch, maar dan zijn 'er zoo veel te meer walvischen.

Robben en andere zee-dieren van dat geslacht zijn 'er niet zoo talrijk als in veele andere zeeën, en dit is niet te verwonderen, naardien 'er nauwlijks een gedeelte van de kust is, op beiden de vaste landen en op de eilanden, tusschen dezelve liggende, dat niet bewoond is, en welks inwooneren niet op deeze dieren jaagen voor hun voedsel en hunne kleeding. Walrusfen zijn 'er, wel is waar, in verbaazende troepen bij het ijs, en de zee-otter wordt, geloof ik, nergens gevonden dan in deeze zee. Wij zagen somtijds een dier met een' kop als een robbe, dat blies als een walvisch. Het was grooter dan een robbe en deszelfs kleur was wit met enige donkere vlekken. Waarschijnlijk was dit de zee-koe of manati.

Ik meen te kunnen verzeekeren dat de zee- en water-vogelen 'er noch in zulk groot aantal,

noch in zulke verscheidenheid zijn als bij ons in de Noorder deelen van den Atlantischen Oceaan. Daar zijn egter hier enige, die ik mij niet herinner ergens anders gezien te hebben, bijzonderlijk de *alca monochroa* van STELLER (*), waarvan boven reeds is gewag gemaakt, en een zwarte en witte eend, die mij voorkomt verschillende te zijn van den steen-eend, door KRASCHENINIKOFF beschreven (†). Alle de andere vogelen, die wij zagen, worden door dien schrijver genoemd, uitgezonderd enige, die wij bij het ijs ontmoeteden, en de meeste, zoo niet alle, zijn beschreven door MARTENS, in zijne reis naar Groenland. Het is enigzints bijzonder dat de pinguins, die in veele deelen van de wereld gemeen zijn, in deeze zee niet gevonden worden. De albatrosfen zijn 'er ook zoo schaarsch, dat ik mij niet onthouden kan van te denken dat deeze hunne eigenlijke luchtstreek niet is.

De weinige land-vogelen, die wij 'er ontmoeteden, zijn dezelfde als die in Europa; maar daar kunnen veele andere zijn, welke wij de gelegenheid niet hadden te leeren kennen. Daar wierd een zeer fraaie vogel in de boschen van *Norton-Kanaal* geschoten, die men mij gezegd heeft

(*) *Alca cirrhata* VAN PALLAS.

(†) *Historie van Kamschatka, Eng. Vert. p. 160.*

heeft dat somtijds in Engeland gevonden wordt en bekend is bij den naam van *chatterer* of *snateraar* (*). Ons volk vond aldaar nog andere kleine vogeltjens, maar in geene groote verscheidenheid of overvloed, gelijk als de specht, de goudvink, de geelvink, en een kleine mees.

Alzoo onze togtjens en onze waarneemingen gantschlijk tot de zee-kust bepaald waren, is het niet te verwagten dat wij veel van de dieren of gewassen van dat land zouden kennen. Behalven muskiten, zijn 'er weinige andere insekten, en ik heb 'er geene kruipende dieren gezien dan hagedisfen. Daar zijn geene rendieren op *Oonalashka* of op enige andere dier eilanden. Ook hebben zij geene huis-dieren, zelfs geene honden. Vossen en wezels waren de eenigste viervoetige dieren, die wij zagen; maar zij zelden ons dat zij ook haazen hadden en de marmeldieren, van welke KRASCHENINICOFF spreekt. Hieruit blijkt dat de zee en de rivieren den inwooneren het grootste deel van hun voedzel verschaffen. Zij zijn de zee ook al het hout verschuldigd, dat zij tot bouwen en ander noodzaaklijk werk gebruiken; want daar groeit geen tak op een van de eilanden, noeh op de nabij gelegen kust van het vast land.

Do

(*) De Beemer, *Ampelis garrulus* LINN.

VERTAALER.

De geleerden zeggen ons dat de zaaden van planten door verschillende middelen van het een gedeelte van de waereld naar het ander worden overgebracht, zelfs naar eilanden in het midden van groote Oceaanen, en verre verwijderd van alle ander land. Hoe komt het dan dat 'er geene boomen op dit gedeelte van het vast land, noch op enige van de eilanden, die omtrent hetzelfde liggen, gevonden worden? Zij zijn voorzeker zoo wel gelegen om zaaden te ontvangen op alle de verschillende wijzen, van welke ik gehoord heb, als eene van de kusten, die overvloedig hout hebben. Kan de natuur enigen gronden niet het vermogen geweigerd hebben van boomen te doen groeijen zonder hulp van de kunst? Wat het drijf-hout op de kusten van de eilanden betreft, ik twijfel niet of het komt van Amerika; want schoon 'er geen hout op de nabuurige kust is, kan 'er evenwel genoeg verder in het land groeijen, welk afvallende stroomen in de lente kunnen losbreeken en naar zee voeren. En daar kan niet weinig aangevoerd worden van de boschrijke kusten, schoon zij op eenen grooten afstand daarvandaan liggen.

Daar is eene groote verscheidenheid van planten op *Oonalashka*, en de meeste waren in het laatst van Junij in bloei. Verscheiden zijn van zulke soorten als men in Europa en in andere deelen van Amerika, voornamelijk in *Newfoundland*,

land, vindt, en andere die ook in *Kamschaska* gevonden, en daar, en hier, door de inboorlingen gegeten worden. Van deze heeft ons KRASCHENINICOFF beschrijvingen gegeven. De voornaamste is de *saranne* of lelie-wortel, die omtrent van de grootte van eene knoflookwortel en rond is, en uit verscheiden kleine klaauwtjens en korreltjens als grutten bestaat. Als hij gekookt is, gelijkt hij enigzints naar salep. De smaak is niet onaangenaam, en wij vonden middel om 'er enige goede schotels van te maaken. Hij schijnt niet in grooten overvloed te zijn; want wij kreegen 'er niet meer van dan dat ISMYLOFF ons gaf.

Onder het voedsel van de inboorlingen moeten wij ook nog enige andere wilde wortelen rekenen, de steel van eene plant, naar *angelica* gelijkende, en bezieën van verscheiden soorten, als braam-bezieën, stekelige of Amerikaansche braamen, vosfen-bezieën, heide-bezieën, eene kleine rooden bezie, die op *Newfoundland* patrijzen-bezie genoemd wordt, en eene andere bruine bezie, die ons onbekend was. Deze heeft wel iets van de smaak van een' sleet-pruim, maar verschilt 'er in alle andere opzigten van. Zij is zeer zaamentrekkende, als zij in enige hoeveelheid gegeten wordt. Men zou 'er brandewijn uit kunnen stooken. Kapitein CLERKE beproefde om 'er enige van te bewaaren; maar

zij begonnen te gisten en wierden zoo sterk, als of zij in geestrijke vogten gedoopt waren. Daar waren nog enige andere planten, die wij eetbaar vonden, maar van welke noch de Rusfen noch de inboorlingen gebruik maaken, als wilde porcelein, erwten-spruiten, eene soort van lepelblad, kers en enige andere. Alle deeze vonden wij zeer smaaklijk, hetzij in sop of als salade. Op de laage gronden en in de valleïën is overvloed van gras, dat zeer dik en zeer hoog groeit. Ik ben van gedagten dat hoornvee het geheel jaar door op *Oonatashka* zoude kunnen leven, zonder op stal gezet te worden, en de grond schein op veele plaatsen geschikt om graanen, wortelen en groenten voort te brengen; maar tot nog toe schijnen de Russische handelaars en de inboorlingen voldaan met hetgeen de natuur voortbrengt.

Wij vonden natuurlijken zwavel onder de inboorlingen des eilands, maar ik had geene gelegenheid om te weetē te koomen van waar zij die gekregen hadden. Wij vonden ook oker, eenen steen, die eene purperen kleur heeft, en eenen anderen, die eene zeer goede groene kleur afgeeft. Het is twijfelachtig of deeze laatste bekend zij. In zijnen natuurlijken staat is hij van eene graauwe groene kleur, grof en zwaar. Hij smelt gemakkelijk in olie; maar in het water gelegd zijnde, verliest hij zijne eigenschappen geheel en

en al. Hij scheen op *Oonalashka* schaarsch te zijn; maar men zeide ons dat hij in grooter' overvloed was op het eiland *Oonemak*. Wat de steenen aan de stranden en bergen belangt, in deeze zag ik niets ongewoons.

Het volk van *Oonalashka* begraaft zijne dooden op de toppen der bergen en werpt een heuveltjen op het graf op. Bij eene wandeling in het land wees een van de inboorlingen, die mij verzelde, mij verscheiden van deeze wooningen der dooden. Daar was 'er eene, ter zijde van den weg, die van de haven naar het dorp liep, waarop een hoop steenen opgestapeld was. Wij merkten op dat elk die 'er voorbij gong 'er nog eenen bij deed. Ik zag in het land verscheiden steenen heuvelen, die door konst scheenen opgeworpen te zijn. Veele scheenen zeer oud te wezen.

Welke hunne denkbeelden van de Godheid en van eenen toekomstigen staat zijn, weet ik niet. Hunne tijdkortingen zijn mij even onbekend, alzoó wij niets gezien hebben dat ons 'er enig denkbeeld van konde geeven.

Zij zijn zeer vriendlijk en vrolijk onder elkanderen, en gedroegen zig jegens ons altijd met veel beleefdheid. De Russen zeiden ons dat zij nooit gemeenschap met hunne vrouwen hadden, omdat zij geene Christinnen waren. Ons volk was zoó naauwgezet niet, en sommige hunner

hadden reden om het zig te beklagen dat de vrouwen van *Oonalashka* hunne aanzoeken zonder enige weêrhouding aangemoedigd hadden, want hunne gezondheid had geleden door een ongemak, dat hier niet onbekend is. De inboorlingen van dit eiland zijn ook aan de kanker onderhevig of een ongemak, dat 'er naar gelijkt, welk degeene, die 'er van aangetast zijn, zeer zorgvuldig verbergen. Zij schijnen geenen hoogen ouderdom te bereiken. Ik zag nergens iemand, hetzij man of vrouw, dien ik voor zestig jaaren oud konde aanzien, en maar zeer weinige, die boven de vijftig scheenen. Waarschijnlijk zal hunne harde levenswijze hunne dagen verkorten.

Ik heb, zedert onze aankomst in *Prins Willems Kanaal*, dikwijls gelegenheid gehad te zeggen hoe aanmerklijk de inboorlingen aan deeze Noord-West-zijde van Amerika naar de Groenlanders en Esquimaux gelijken in verscheiden bijzonderheden van hunne personen, kleeding, wapenen, kanos en diergelijke. Ik was egter minder hier door getroffen dan door de gelijkenis, welke wij vonden tusschen de tongvallen van de Groenlanders en Esquimaux en die van *Norton-Kanaal* en *Oonalashka*. Dit zal blijken uit eene tafel van overeenkomstige woorden, welke ik heb opgemaakt en die agter dit werk zal geplaatst worden. Ik moet egter aanmerken met opzigt

tot

tot de woorden, welke wij aan deze zijde van Amerika verzamelden, dat men niet te veel vertrouwen moet dat zij naauwkeurig geschreven zijn; want, na den dood van den Heer ANDERSON hadden wij weinige, die zig veel moeite gaven om diergelijke dingen, en ik heb dikwijls bevonden dat dezelfde woorden, door twee of meer perfoonen uit den mond van denzelfden inboorling opgeschreven, bij vergelijking niet weinig verschilden. Maar daar is evenwel nog genoeg zeeikers om het oordeel te rechtvaardigen dat 'er veel reden is om te gelooven dat alle deeze natiën van dezelfde afkomst zijn, en zoo dat waar is, kan 'er weinig twijfel zijn of daar is eene Noordlijke gemeenschap van den eenen of anderen aart ter zee tuschen deezen West-kant van Amerika en den Oost-kant van *Baffins-Baai*, welke gemeenschap egter voor schepen kan gesloten zijn door ijs of andere beletzelen. Zoodanig was ten minsten mijn gevoelen op diez tijd.

Ik zal nu deze Noordlijke strecken vaarwel zeggen met enige weinige bijzonderheden betrekkelijk de getijen en stroomen op de kust, en met opzigt tot de sterrekundige waarneemingen, door ons in *Samganoodha-Haven* gedaan.

Het getij is nergens aanmerklijk dan in de groote rivier (nu *Cooks-Rivier*). De vloed komt uit het Z. of Z. O., overal de strekking

van de kust Noord-Westwaarts volgende. Tusschen *Norton-Kanaal* en *Prins van Wales Kaap* vonden wij eenen stroom, naar het N. W. loopende, bijzonderlijk op de hoogte van de Kaap en binnen *Sleds-Eiland*. Maar deeze stroom strekte zig slechts tot op eenen kleinen afstand van de kust uit, en hij was niet vast, noch eenvormig. Ten Noorden van *Prins van Wales Kaap* vonden wij noch getij, noch stroom, noch op de Amerikaansche, noch op de Asiatische kust, schoon wij 'er verscheiden maalen naar zогten. Dit gaf gelegenheid tot een gevoelen, door sommige aan boord van onze schepen gekoesterd, dat de twee kusten aan malkanderen vast waren, hetzij door land, hetzij door ijs, welk gevoelen enige kracht ontvong door dat wij nooit enige holle zee uit het Noorden hadden, en dat wij bijna van de eene kust tot de andere overal ijs zagen.

De volgende zijn de uitkomsten van de verscheidene waarneemingen, aan wal gedaan, gedurende ons verblijf in de Haven van *Samganoodha*.

De Breedte door middel van verscheiden waargenoomen middag-hoogten van de zon 53° 5' 0"

De Lengte door middel van twintig reeksen waarneemingen op de maan, met de zon ten Oosten van de maan 193 47 45
De

De Lengte door middel van
veertien reekfen met de zon en
ftarren ten Westen van de Maan 193 11 45

Gemiddelde van deeze . 193 29 45
Aangenoomen Lengte . 193 30 0

Door middel van gelijke hoog-
ten van de zon, op den twaalf-
den, veertlienden, zeventlienden
en een en twintigften gedaan, be-
vonden wij dat de tijd-wijzer el-
ken dag 8", 8 op den middel-
baaren tijd verloor, en op den
laaftten van deeze dagen 13" 46^m
43", 98 op den middelbaaren tijd
agter was. Dus moet de tijd-
wijzer den vierden, den dag on-
zer aankomst, 13" 44^m 26", 62
agter geweest zijn, en de Lengte
zal, volgens den gang te *Green-*
wich, zijn . . . 200 58 27

Volgens den gang in *Koning*
Georges- of Nootka-Kanaal 12"
56' 40", 4 . . . 194 10 6

Den dertigften Junij gaf de
tijd-wijzer, volgens denzelfden
gang, . . . 193 12 0

De miswijzing van den tijd-
wijzer was op dien tijd . . . 0 18 0 W.
Op

380 [Okt. 1778.] REIZE NAAR DEN

Op deezen tijd was deszelfs
miswijzing 0 40 6 O.

De miswijzing van den tijd-
wijzer tusfchen den tijd toen wij
Samganoodha verlieten en toen
wij 'er weder terug kwamen,
was 0 58 6

Den twaalfden October was de
afwijking van de kompas-naald
volgens het gemiddelde met drie
kompasfen, V. M. 20 17 2

Namiddag 19 41 27

Gemiddeld 19 59 15 O.

Duiking van de naald met het
ongetekend eind, het duikend
eind naar het Oosten 68 45 0

Met het duikend eind naar het
Westen 69 30 0

Duiking van de naald met het
getekend eind, het duikend eind
naar het Oosten 69 55 0

Met het duikend eind naar het
Westen 69 17 0

Gemiddeld van de duiking van
het Noordlijk eind van de naald . 69 21 45

TWAALF-

Op
in de

TWAALFDE HOOFDSTUK.

Vertrek van Oonalashka en verdere voorneemens.

Het Eiland Amoghta. Ligging van eene aanmerkenswaardige klip. De schepen vaaren de Straat tusfchen Oonalashka en Oonella weder door. Vaart Zuidwaarts. Ongelukkig voorval aan boord van de Ontdekking. Moewee, een van de Sandwich-Eilanden ontdekt. Omgang met de inboorlingen. Bezoek van Terreoboo. Een ander Eiland, Owhyhee genaamd, ontdekt. De schepen laveeren tegens den wind om hetzelfde om te zeilen. Maan-eclips waargenoomen. Het volk weigert fuiker-ries-bier te drinken. Het wand wordt onsterk bevonden. Lof van de inboorlingen van Owhyhee. De Resolutie koomt te loefwaart van het eiland. Zij vaart de Zuid-Oostlijke kust langs. Gezigten van het land en bezoeken van de inboorlingen. De Ontdekking koomt bij de Resolutie. Traage vordering Westwaarts. De Karakakooa-Baai door den Heer BLIGH opgenoomen. Groote toeloop van inboorlingen. De schepen ankeren in de baai.

Op Maandag den zes en twintigsten October, in den morgen, staken wij uit Samganoodha-
Ha-

Haven in zee , en stevenden , alzo de wind Zuidlijk was , Westwaarts aan.

Mijn voorneemen was nu naar de *Sandwich-Eilanden* te stevenen , aldaar enige van de wintermaanden doortebrengen , in geval wij 'er de nodige ververschingen zouden vinden , en dan den steven naar *Kamschatka* te wenden , om te tragten aldaar , den volgenden zomer , tegens het midden van Meij te wezen . Ingevolge van dit besluit gaf ik Kapitein CLERKE bevelen hoe hij doen moest , in gevalle wij gescheiden wierden , de *Sandwich-Eilanden* tot eerste verzamel-plaats bepalende , en de Haven van *Petropaulowska* in *Kamschatka* voor de tweede .

Kort na dat wij de haven uit waren , liep de wind Z. O. en O. Z. O. en bragt ons in den avond tot het Westlijk gedeelte van *Oonalashka* , daar wij den wind uit het Zuiden kreegen . Met deezen wind stevenden wij Westwaarts tot den volgenden morgen ten zeven uren , wanneer wij wendden en naar het Oosten stuurden . De wind was nu zoo sterk toegenoomen , dat wij niet meer dan onze drie onder-zeilen konden voeren . Hij woei met zeer sterke rukwinden , van regen , hagel en sneeuw verzeld .

In den morgen van den agt en twintigsten , ten negen uren , lag het eiland *Oonalashka* vier mijlen in het Z. O. van ons . Toen wendden wij voor den wind , en stuurden Westwaarts . De sterke wind

wi
de
na
ble
zee
stu
het
We
I
zev
van
het
zien
zeile
gelo
op O
den
ik n
zelve
Toer
het l
den
volge
53° 3
liggin
kaart
innero
Heer
waren

wind was nu voorbij en tegens den avond liep de weinige wind, die 'er woei, ongevoelig om naar het Westen, daar hij naar eenen korten tijd bleef staan, wanneer hij N. O. liep en tot eenen zeer sterken stooker aangrocide met regen. Eerst stuurde ik Zuidwaarts, en, alzoo de wind naar het N. en N. W. liep, stuurde ik meer naar het Westen.

Den negen en twintigsten, 'smorgens ten half zeven uren, zagen wij land, zig uitstreckende van O. ten Z. tot Z. ten W. dat wij onderfelden het eiland *Amoghta* te zijn. Ten agt uren, ziende dat wij het eiland niet te boven konden zeilen, alzoo de wind nu naar het Westen was geloopen, hield ik op met laveeren, en stuurde op *Oonalashka* aan, met oogmerk om ten Noorden en Oosten van dat eiland te zeilen, terwijl ik niet durfde onderneemen ten Z. O. van hetzelfde te stevenen met zulk eenen harden wind. Toen wij het voor den wind lieten loopen, strekte het land van O. ten Z. $\frac{1}{2}$ Z. tot Z. Z. W., op den afstand van vier mijlen. De Lengte was, volgens het uurwerk, $191^{\circ} 17'$ en de Breedte $59^{\circ} 38'$. Dit zal dit eiland eene geheel andere ligging geeven dan hetzelfde op de Russische kaart is toegewezen. Maar men moet zig herinneren dat dit een van de eilanden is, welke de Heer ISMYLOFF zeide dat verkeerd geplaatst waren. Ook is het twijfelachtig of dit niet

Amoghta zij (*); want na dat ISMYLOFF het verbeterd had, vertoonde zig geen land op de kaart op deeze Breedte; maar, gelijk ik reeds gezegd heb, wij moeten geene nauwkeurigheid in deeze kaart zoeken.

Ten elf uren, terwijl wij Noord-Oostwaarts stuurden, ontdekten wij eene hooge klip als een toren, vier mijlen in het N. N. O. ½ O. Zij ligt op de Breedte van 53° 57' en op de Lengte van 191° 2', en was op de Rusfische kaart niet te zien (†). Wij moeten haar in den nacht zeer dicht zijn voorbij gezeild. Wij konden over haare steilheid oordeelen uit deeze omstandigheid dat de zee, die nu zeer hol stond, nergens brak dan

(*) Op de kaart van de reizen van KRENITZ en LEVASHEFF in 1768 en 1769, die men in het werk van den Heer COXE vindt, ligt een eiland, *Amuckta* genaamd, niet verre van de plaats, welke door Kapitein COOK aan *Amoghta* gegeven wordt.

(†) Schoon deeze klip niet getekend stond op de Rusfische kaart van ISMYLOFF, vindt men dezelve egter op de kaart van de reizen van KRENITZ en LEVASHEFF, hier boven genoemd. Die kaart stemt ook met die van Kapitein COOK overeen omtrent de algemeene ligging van deeze groep eilanden. De zonderling uit- en inlopende kusten van het eiland *Oonalashka* zijn op beiden de kaarten omtrent eveneens getekend. Deeze omstandigheden zijn waerdig aangemerkt te worden, alzoo de nieuwere Rusfische kaarten van deezen Archipel zoo wonderbaarlijk gebrekkig zijn.

teg
mid
geh
gee
doo
mer
voor
reef
stool
van
in h
en G
eene
na d
van
twee
den
zeilen
W. I
weder
Op
wind
eenen
bijlegg
scheid
doch z
den.
gezig
genden
XI.

tegens de klip. Ten drie uren in den agtermiddag, na dat wij *Oonalashka* in het gezigt gehad hadden, minderden wij zeil en loefden op, geen tijd hebbende om voor den avond door den doortogt te geraaken. Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, liepen wij voor den wind af met onze onder-zeilen en gereefde top-zeilen, hebbende eenen zeer sterken stooker uit het W. N. W. met zwaare rukwinden, van sneeuw verzeld. Op den middag waren wij in het midden van de Straat tuschen *Oonalashka* en *Oonella*, terwijl de Haven van *Samganoodha* eenen mijl in het Z. Z. O. lag. Ten drie uren na den middag, door de Straat zijnde, en vrij van de eilanden, terwijl *Voorzienigheid-Kaap* twee of drie mijlen in het W. Z. W. lag, stuurden wij Zuidwaarts met dubbeld gereefde topzeilen en onder-zeilen, met den wind uit het W. N. W., eenen sterken stooker en mooi weder.

Op maandag den tweeden November liep de wind Zuidwaarts, en woei, voor het nacht was, eenen hevigen storm, die ons noodzaakte een bijlegger te maaken. *De Ontdekking* deed verscheiden schooten, welke wij beantwoordden, doch zonder te weten waarom zij gedaan wierden. Ten agt uren verlooren wij haar uit het gezigt en zagen haar niet weder voor den volgenden morgen ten agt uren. Ten tien uren

kwam zij weder bij ons, en, alzoo het sterkste van den stroom nu over was, en de wind naar het W. N. W. was terug gekeerd, haalden wij de zeilen weder bij en hervatteden onze koers Zuidwaarts.

Den zesden, in den avond, wanneer wij op 42° 12' Breedte en op 201° 26' Lengte waren, was de afwijking van de kompas-naald 17° 15' O. Des anderendaags 's morgens, op 41° 20' Breedte en op 202° Lengte, vloog 'er een water-raaf verscheiden maalen om het schip. Alzoo deeze vogelen zelden of nooit verre uit het gezigt van het land vliegen, oordeelde ik dat 'er niet verre van ons land zoude liggen; wij konden egter geen land zien. In den agtermiddag, wanneer 'er maar weinig wind was, kwam Kapitein CLERKE bij mij aan boord en verhaalde mij een droevig ongeluk, dat bij hem aan boord gebeurd was den tweeden nacht na wij *Samganoodha* verlaaten hadden. De groote schoot was gebrooken, en door den val was een man gedood en de bootsman en twee of drie andere gekwetst. Bij dat ongeluk kwam nog dat zijn wand en zeilen in den avond van den tweeden aanmerklijke schade hadden bekoomen, en ik vernam dat de schooten, die hij gedaan had, het sein waren geweest om bij te leggen.

Den agtsten was de wind Noord, eene labber koelte met helder weder. Op den negenden, op

39
wie
we
zoo
den
zeil
geb
bre
L
op
ten,
op
naar
keer
wij
Den
daar
midd
en w
het M
26' B
De
stooke
dubbe
wij he
reef in
het lij
op ve
eerst

391° Breedte, hadden wij agt uren kalmte. Deze werd gevolgd door eenen Zuiden wind, van fraai weder verzeld. Wij maakten 'er gebruik van, en zoo veele van ons volk als met de naald konden omgaan wierden aan het werk gezet om de zeilen te herstellen, terwijl de timmerlieden gebruikt wierden om de sloepen in orde te brengen.

Den twaalfden, op den middag, wanneer wij op 38° 14' Breedte en op 206° 17' Lengte waren, liep de wind weder naar het Noorden, en, op den vijftienden, op 33° 30' Breedte, liep hij naar het Oosten. Op deezen tijd zagen wij eenen keekring-vogel en eenen dolphijn, de eerste, dien wij geduurende deezen overtocht gezien hadden. Den zeventienden liep de wind naar het Zuiden, daar hij tot den negen en twintigsten in den agtermiddag bleef staan, wanneer eene bui van regen en wind denzelven in eens door het Westen naar het Noorden deed omlooopen. Dit was op 32° 26' Breedte en op 207° 30' Lengte.

De wind nam nu toe tot eenen zeer sterken stooker, van regen verzeld, zoo dat wij onder dubbeld gereefde top-zeilen geraakten. Terwijl wij het groot bram-zeil nederlieten, om 'er de reef in te leggen, rukte de wind het geheel van het lijk (of onderste touw) los en het scheurde op verscheiden andere plaatsen. Het zeil was eerst den voorigen dag aan de raa aangeslaagen

geworden, na verfteld te zijn geweest. Den volgenden morgen floegen wij een ander bram-zell aan de raaf. Deeze harde wind bleek de voorlooper van den pasfaat-wind te zijn, die op 25° naar het Oosten en O. Z. O. liep.

Ik bleef Zuidwaarts ftuuren tot den vijf en twintigften 's morgens bij den dageraaf, wanneer wij op 20 55' Breedte waren. Nu deed ik de fchepen verre uit elkanderen zeilen en ftuurde Westwaarts. In den avond naderden wij elkanderen weder, en te middernacht legden wij bij. Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, zagen wij land, zig uitftrekkende van Z. Z. O. tot W. Wij haalden de zeilen bij en ftuurdens 'er op aan. Ten agt uren ftrekte het van Z. O. 4 Z. tot W., het naaste gedeelte twee mijlen van ons. Wij meenden het eind van het land in het Oosten te zien, maar niet in het Westen. Wij waren nu overtuigd dat de groep van de *Sandwich - Eilanden* slechts onvolkoomen was ontdekt geweest, alzo die, welk wij in onze vaart naar het Noorden bezogt hadden, alle aan lij liggen van de plaats, daar wij ons tegenswoordig bevonden.

In het land was een hooge zadelvormige berg, welkers top tot boven de wolken reikte. Van deezen berg liep het land met eene zagte fchuinte af en eindigde in eene steile klipachtige kust, tegens welke de zee met eene vreeslijke
bram-

ell
or-
op
en
eer
he-
est-
ren
Den
den
Z.
uur-
van
mij-
land
sten.
de
was
onze
aan
ens-
nige
ikte.
agte
nige
lijke
ran-

GEZIGT DER SAN

Gezigt van het N.O. gedeelte van MOWEE, wanneer de Landengele blijft op 4 Mylen W.Z.W.

Gezigt van de Inkerplaats te ATOOI.

Gezigt van het Eiland ATOOI, wanneer de Scheepel

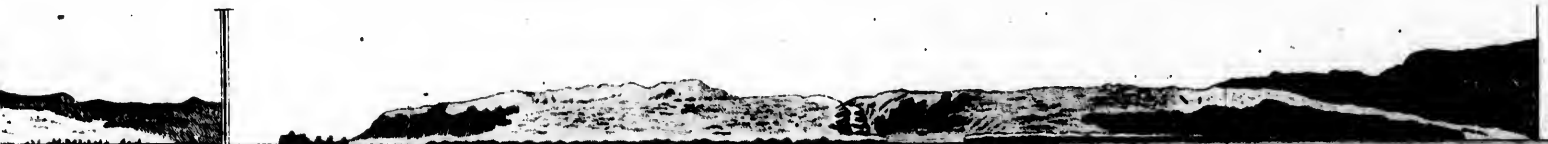
Gezigt van de West-kant van ONEEHOW, zoo als die zigt

ER SANDWICH'S EILANDEN.

4 Mylen W.Z.W.

Gezigt van de Z.O. kust van OWYHEE, wanneer de oostlyke uithoek byst op 4 Mylen N° 1/4 N.W.

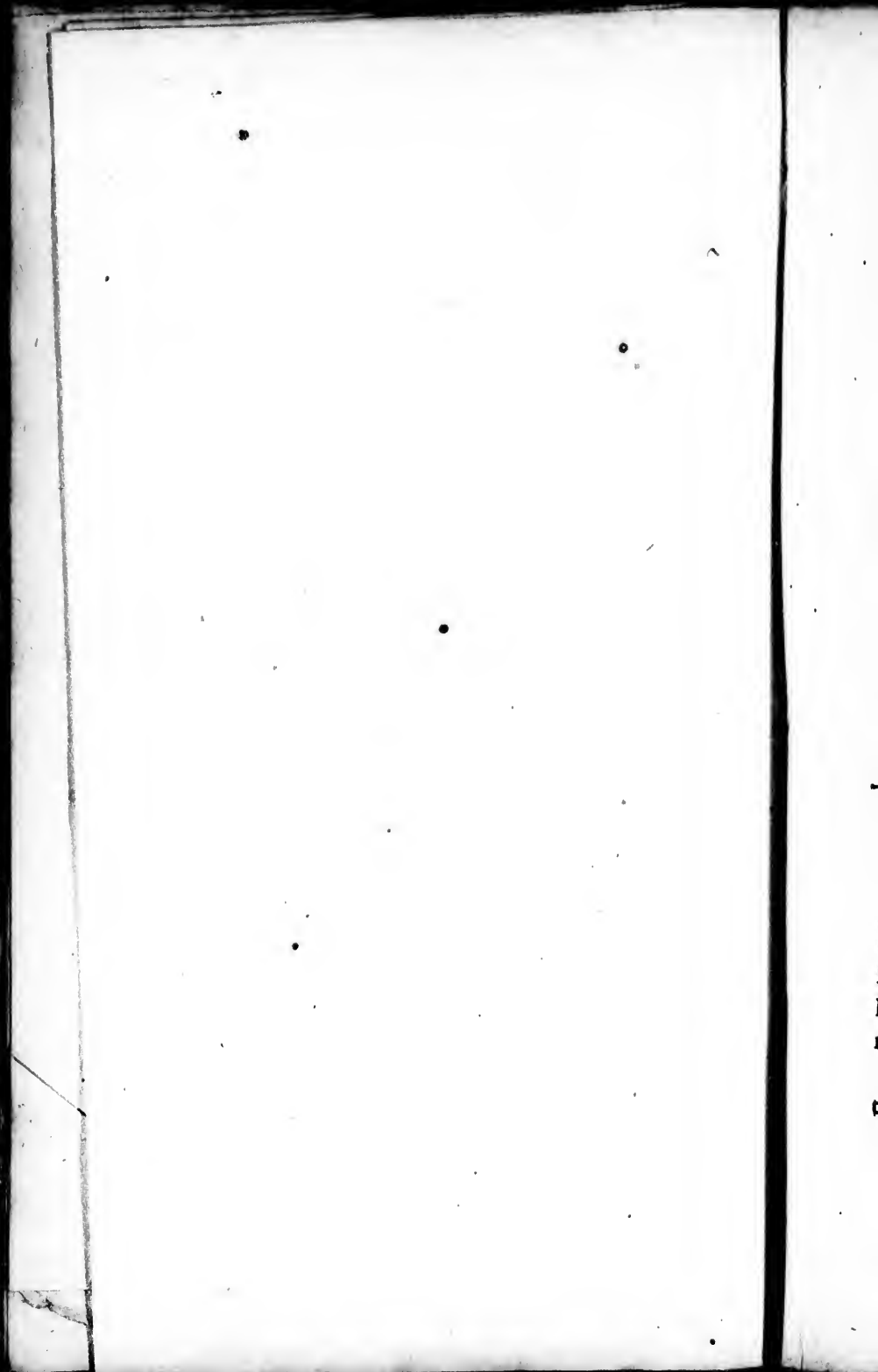
Gezigt van de Ankerplaats te WOAHOO.

wanneer de Scheepel recht op en neder byst op 4 Mylen N° 1/4 N.W.

W.zee als die zigt naar ons vertoont, wanneer wy ten anker lagen.

branding brak. Ziende dat wij het eiland niet konden te boven zeilen, lieten wij het afvallen en stevenden langs de kust naar het Westen. Het duurde niet lang of wij zagen op verscheiden plaatsen van de kust volk, en enige huizen en plantagiën. Het land schein wel bewaterd, en met hout bezet te zijn; en wij zagen op verscheiden plaatsen beeken, die in de zee afstorteden.

Alzo het van het uiterst gewigt was dat wij op deeze eilanden eenen voorraad van proviand opdeden, en de ondervinding mij geleerd had dat 'er geene kans was om hierin wel te slaagen, als ik een vrijen koophandel met de inboorlingen toeliet, dat is, zoo het aan ieders willekeur wierde overgelaaten om te koopen wat hem goed dagt, en hoe hij goed vond, deed ik een bevel uitgaan, waarbij het aan eenen ieder wierd verboden koophandel te drijven, behalven degeenen, die daartoe door mij en Kapitein CLERKE zouden worden aangesteld, en zelfs die kreegen last enkel proviand en verferschingen in te koopen. Daar wierd ook verboden vrouwen in de schepen toe te laten, dan onder zekere bepalingen; doch ik bevond weldra dat het kwaad, hetwelk ik daardoor meende voor te koomen, reeds bij hen was ingesloopen.

Op den middag strekte de kust van Z. 81° O. tot N. 56° W.; in het Z. 42° W. lag een laag

plat land als eene land-tong; het naaste land was drie of vier Engelsche mijlen van ons; de Breedte was $20^{\circ} 59'$ en de Lengte $203^{\circ} 50'$. Enige kanos naar ons toe ziende koomen, legde ik bij. Zoo dra zij tegens het schip gekoomen waren, klommen veele van het volk, dat 'er in was, over in het schip, zonder zig in het minst te bedenken. Wij bevonden dat zij van dezelfde natie waren met de inwooneren van de eilanden meer onder den wind, die wij reeds bezogt hadden, en, zoo wij hen niet kwalijk begreepen, wisten zij dat wij daar geweest waren; het was ook maar al te baarblijkelijk, want dit volk was met de venus-ziekte besmet, en ik wist nog niet hoe zij daar aan zouden kunnen gekoomen zijn dan door omgang met hunne nabuuren, zedert wij hen verlaaten hadden.

Wij kogten van onze bezoekers enige zee-katten voor spijkers en stukken ijzer. Zij bragten zeer weinige vrugten en wortelen mede; maar zeiden ons dat zij 'er overvloed van op hun eiland hadden, gelijk ook van varkens en hoenderen. In den avond den horizont in het Westen helder zijnde, oordeelden wij dat het westlijkst land in het gezigt een eiland was, afgescheiden van dat, bij het welk wij ons nu bevonden. Niet twijfelende of het volk zou den volgenden dag met de voortbrengzelen van hun land terug keeren, bleef ik den geheelen nacht van land laveeren en hield
in

In den morgen weder op het land aan. In het eerst kwamen 'er egter maar weinige Inboorlingen; maar omtrent den middag hadden wij een groot deel van hun aan boord, die broodvrugt, pataten, tarro of arons-wortelen, enige platanen en kleine biggen medebragten, die zij alle vermangelden voor spijkers en ijzer gereedschap. Wij hadden ook niets anders om hun te geeven. Wij bleeven met hun handelen tot des agtermiddags ten vier uuren, wanneer zij hunne geheele ladingen verkogt hadden, en vermits zij niet genegen scheenen om meer te haalen, maakten wij zeil en hielden van land.

Terwijl wij bijlagen, merkte ik dat de scheepen, schoon de wind fris woel, naar het Oosten dreeven. Daar moet dan een stroom geweest zijn, welke in die streek loopt. Dit moedigde mij aan om tegens den wind op te laveeren, met inzicht om het oostlijk eind van het eiland om te koomen, en de geheele lij-zijde voor ons te hebben. Den dertigsten, in den agtermiddag, over het noord-oostlijk eind van het eiland zijnde, kwamen 'er verscheiden kanos af naar de scheepen. De meeste kwamen een Opperhoofd toe, TERREEOBOO genaamd, die in eene van dezelve mede kwam. Hij schonk mij twee of drie kleine biggen, en wij kreegen van het ander volk bij mangeling enige weinige vrugten. Na omtrent twee uuren bij ons gebleven te zijn

verlieten, zij ons alle, uitgezonderd zes of agt van hun gezelschap, die verkoozen aan boord te blijven. Kort daarop kwam 'er eene dubbele zeilende kano om op hen te wägen, die wij den geheelen nacht agter aan sleepten. In den avond ontdekten wij een ander eiland te loefwaart, dat de inboorlingen *Owhyhee* noemen. De naam van dat, bij hetwelk wij nu enige dagen geweest waren, zeide men ons *Mowee* te zijn.

Den eersten December, ten agt uren in den morgen, strekte *Owhyhee* van Z. 22° O. tot Z. 12° W. en *Mowee* van N. 41° tot N. 83° W. Bevindende dat wij *Owhyhee* konden bezeilen, hield ik 'er naar toe, en onze bezoekers van *Mowee*, die niet verkoozen ons te verzellen, stapten in hunne kano en voeren naar land. Des avonds ten zeven uren waren wij dicht voor de Noord-zijde van *Owhyhee*, daar wij den nacht doorbragten met af en aan te zeilen.

In den morgen van den tweeden waren wij verwonderd de toppen der bergen van *Owhyhee* met sneeuw bedekt te zien. Zij scheenen egter van geene buitengemeene hoogte te zijn, en egter scheen de sneeuw op sommige plaatsen tot eene aanmerklijke diepte te liggen, en 'er enigen tijd gelegen te hebben. Toen wij dicht aan het land naderden, kwamen 'er enige van de inboorlingen naar ons toe. In het eerst waren zij wat schuw;

schuuw; maar weldra lokten wij enige van hun aan boord, en overreedden hen ten laatste naar het eiland terug te keeren en mede te brengen hetgeen wij behoefden. Kort na dat deeze het land bereikten, hadden wij gezelschap genoeg, en, alzoo weinige met ledige handen kwamen, kreegen wij eenen tamelijken toevoer van kleine biggen, vrugten en wortelen. Wij bleeven met hun handel drijven tot des avonds ten zes uren, wanneer wij zeil maakten en af hielden, met voorneemen om het eiland om te laveeren.

In den avond van den vierden namen wij eene maan-verduistering waar. De Heer KING maakte gebruik van eenen nacht-teleskoop, waarin eene cirkelronde opening aan het eind naar het voorwerp geplaatst was, dat omtrent een derde van de grootte van de gewoone opening was. Ik nam waar met den teleskoop van een van RAMSDENS sextanten, dat, meen ik, zoo goed voldoet als enig ander. De volgende tijden zijn de gemiddelde van onzer beider waarneemingen:

Het begin van de eclips ten 6^u

3' 25" geeft voor de Lengte . 204° 40' 45"

Het eind van de eclips ten 8^u

27' 25" geeft voor de Lengte 204 25 15

Gemiddeld 204 35 0

De halve schaduw was ten minsten tien minuten

voor het begin en na het eind van de eclips zichtbaar. Ik mat het onverduisterd gedeelte van de maan met een van RAMSDENS sextanten, verscheiden reizen voor, geduurende, en na het midden van de eclips, maar kreeg den tijd van het midden niet zoo nabij als door deeze handelwijze zoude hebben kunnen bekoomen worden. Deeze waarneemingen wierden ook slechts gedaan als eene proeve, zonder op eene grootte juistheid te doelen. Ik mat ook meest naar eenen weg, daar ik de teruggekaatste en regtstreeksche beelden beurtelings naar verscheiden zijden, met opzigt tot elkanderen, moest gebragt hebben, de getallen van het quadrant in het eene geval naar de linker zijde van het begin der verdeelingen, en in het ander geval naar de regter hand derzelve lezende. Het is klaar dat de helft van de som van deeze twee getallen de waare maat moest zijn, behalven de miswijzing van het quadrant, en deeze is de handelwijze, die ik zoude aanbeveelen.

Doch ik ben verzeekerd dat het nog veel nader zoude hebben kunnen waargenoomen worden, en dat deeze handelwijze nuttig kan zijn als noch het begin, noch het eind eener eclips kan waargenoomen worden, dat dikwijls gebeuren kan.

Onmiddelijk na het einde van de eclips namen wij den afstand van elken rand van de maan van

Pej.

Pollux en *α Arietis* waar, zijnde de eene ten Oosten en de andere ten Westen. Zelden komt 'er eene gelegenheid voor om onder alle deeze omftandigheden waarteneemen; maar als zij voorkomt, moet men die niet verzuimen, alzo in dit geval de plaatslijke dwaalingen, waaraan deeze waarneemingen onderhevig zijn, elk-anderen vernietigen, dat, in alle andere gevallen, de waarneemingen van eene geheele maan zoude vereifchen. De uitkomst van deeze waarneemingen zijn als volgt:

Door COOK met <i>α Arietis</i>	. .	204 ^o	22'	07"
met <i>Pollux</i>	. .	204	20	4
Gemiddeld	. . .	204	21	5
Door KING met <i>α Arietis</i>	. .	204	27	45
met <i>Pollux</i>	. .	204	9	12
Gemiddeld	. . .	204	18	29
Gemiddeld van de twee gemiddelde		204	19	47
Het uurwerk gaf ten 4 ^u 30', tot welken tijd alle de waarneemingen op de maan zijn gebragt	. . .	204	04	45

De stroom, die ik zeide dat naar het Oosten trok, was nu opgehouden; want wij wonnen maar weinig met laveeren. Den zesden, in den avond, omtrent vijf mijlen verder op de kust, en digt aan land zijnde, dreeven wij enigen handel met de inboorlingen. Doch, alzo wij 'er zeer
wei-

weinig door bekoomen hadden, hield ik den volgenden morgen weder naar land, wanneer wij een aanmerkelijk aantal bezoekers hadden, en wij legden bij, met hun handelende tot twee uren in den agtermiddag. Op deezen tijd hadden wij genoeg spek, vrugten en wortelen voor vier of vijf dagen bekoomen. Toen haalden wij de zeilen bij en vervolgden tegens den wind te laveeren.

Veel suiker-riet bekoomen hebbende, en bij eene proeve, weinige dagen te vooren genoomen, bevonden hebbende dat een sterk afkookzel van hetzelfde zeer lekker bier opleverde, beval ik dat men voor algemeen gebruik van dat bier zoude brouwen. Maar toen het vat wierd ontflooken, wilde niemand van het volk 'er van proeven. Alzoo mijne eenigste beweegreden met deezen drank te laten maaken, was om onze sterke dranken voor eene kouder luchtstreek te bewaaren, gaf ik mij geene moeite, noch door mijn gezag te oefenen, noch door middelen van overreeding, om hen overtehaalen het te drinken, naardien ik wist dat 'er geen gevaar van scheurbuik was, zoo lang wij eenen overvloedigen toevoer van groenten konden bekoomen. Doch, om niet in mijne oogmerken te leur gesteld te worden, gaf ik bevel dat in geen van de schepen sterke drank uitgedeeld zoude worden. Ik en de officiers bleeven het suiker-riet-bier drinken, als wij slechts suiker-riet konden krij-

krijgen om het te brouwen. Een weinig hop, waarvan wij wat aan boord hadden, verbeterde het nog sterk. Het had de smaak van versch mout bier, en niemand zal, denk ik, twijffelen of het was zeer gezond. En egter beweerde mijn onbedagt volk dat het der gezondheid nadeelig was.

Zij hadden geene betere reden gehad voor het besluit, dat zij bij onze eerste aankomst in *Koning Georges Kanaal* genoomen hadden, om van het dennen-bier, dat wij daar maakten, niet te drinken. Doch, hetzij uit aanmerking dat het de eerste reis niet was dat men hen vergde dien drank te drinken, of om eene andere reden, zij poogden hun voorneemen niet wezenlijk ter uitvoer te brengen, en ik had 'er nooit van gehoord tot nu toe, wanneer zij hunnen dommen tegenstand tegens mijne beste poogingen om hun goed te doen, vernieuwden. Alle nieuwigheden aan boord van een schip, hoe zeer tot voordeel van de matroozen, zullen altoos hunne hoogste afkeuring hebben. En soepkoekjens en zuur kool wierden in het begin veroordeeld als tuig, dat voor geen menschen eetaar was. Weinige kapiteins hebben meer nieuwigheden, als nuttige afwisselingen van spijs en drank, op hunne schepen ingevoerd dan ik; ook hebben weinige kapiteins dezelfde gelegenheden gehad als ik om zulke proeven te neemen, of zijn tot dezelfde noodzaaklijkheid gebragt geweest van die middelen te beproeven. Het is egter grootlijks
aan

aan verscheidene kleine afwijkingen van vaste gewoonten toeteschrijven geweest, dat ik in staat geweest ben mijn volk, over het algemeen gesproken, te behoeden voor dat vreeslijk ongemak, den scheurbuik, dat misfchien meer van onze matroozen op hunne reizen in vredes-tijd heeft weggesleept dan 'er door den vijand in oorlogs-togten gefneuveld zijn.

Ik hield mij op enigen afstand van de kust tot den dertienden, wanneer ik 'er weder naar toe hield, zes mijlen verder te loefwaart dan wij nog bij dezelve geweest waren, en, na wij enigen handel met de inboorlingen, die ons bezogten; gedreven hadden, keerden wij weder naar zee. Ik zou op den vijftienden de kust weder genaderd zijn om toevoer van vrugten of wortelen te bekoomen, doch den wind in het Z. O. ten Z. en Z. Z. O. zijnde, dagt het mij eene goede gelegenheid te zijn om oostwaarts te stevenen, ten einde om het eiland te koomen, of ten minsten het zuid-oostlijk eind van hetzelfde in het gezigt te krijgen. De wind bleef het grootst gedeelte van den zestienden in het Z. O. ten Z. Den zeventienden was hij veranderlijk tusfchen Zuid en Oost en den agttienden liep hij geduurig van de eene streek naar de andere, somtijds met harde rukwinden waaiende, en op andere tijden was het stil met donder, weêrlicht en regen. In den agtermiddag hadden wij den wind enige uren westlijk; maar in den avond
liep

liep hij naar het O. ten Z. en wij stuurden zuidwaarts, dicht bij den wind, met klein zeil, alzoo *de Ontdekking* wat agter uit was. Op déezentijd lag de zuid-oostlijke punt van het eiland omtrent vijf mijlen in het Z. W. ten Z. en ik twijfelde niet of ik zoude in staat zijn om het te boven te zeilen, maar den volgenden morgen ten een uur, wierd het stil, en wij wierden aan de genade van eene Noord-Oostlijke zee overgelaaten, die ons sterk naar land dreef, zoo dat wij, lang voor het aanbreeken van den dag, licht aan den wal zagen, die niet meer dan eene mijl van ons af was. De nacht was donker met donder, weérlicht en regen.

Ten drie uren wierd de stilte gevolgd van eene koelte uit het Z. O. ten O. met rukwinden en regen. Wij stuurden naar het N. O. denkende dat wij over deeze boeg best vrij van de kust zouden kunnen geraaken, maar zoo het dag geweest ware, zouden wij den anderen boeg gekozen hebben. Bij het aanbreeken van den dag zagen wij de kust zig uitstrekkende van N. ten W. tot Z. W. ten W. terwijl 'er eene vreeslijke branding op het strand brak, dat niet meer dan eene halve mijl van ons af was. Het was klaar dat wij in het grootst gevaar geweest waren, en nog waren wij niet veilig, alzoo de wind nog oostlijker liep, zoo dat wij enigen tijd maar even van de kust konden blijven. Dat onzen toestand nog hachlijker maakte,

was

was dat het lijk van het groot top-zeil brak, dat oorzaak was dat het zeil in twee gescheurd wierd, en twee bram-zeilen scheurden op dezelfde wijze, schoon zij niet half versleten waren; wij namen eenē gunstige gelegenheid waar om andere aan de raas te slaan, en toen hielden wij van land af. *De Ontdekking* was op enigen afstand naar het Noorden en verviel dus niet zoo dicht aan het land; en wij zagen haar niet dan ten agt uren.

Bij deeze gelegenheid kan ik niet nalaaten aantemerken dat ik altoos bevonden heb dat de zoomtouwten van onze zeilen niet van genoegzaame sterkte of van goede zelfstandigheid geweest zijn. Dit is, op onderscheiden tijden, de bron van oneindig veel moeite en kwelling geweest en van eene groote verspilling van zeildoek, dat door het breeken van dezelve verscheurd is. Ik wenschte dan geene reden te hebben om aantemerken dat de touwen en het zeildoek, gelijk ook alle andere scheeps-behoefsten, die in den zee-dienst gebruikt worden, niet zoo goed zijn als die, welke gewoonlijk in den koopvaardij-dienst worden gebezigd.

Het schijnt een heerschend denkbeeld onder de zee-officieren van alle rangen te zijn, dat de scheepsbehoefsten voor 's Konings zee-dienst beter zijn dan andere, en dat geene schepen zoo wel uitgerust worden als de schepen in dien dienst. Zij hebben wel gelijk omtrent de hoeveelheid,

maar

maar niet, vrees ik, omtrent de hoedanigheid van de scheeps-behoefden. Deeze worden ook zelden op de proef gesteld, want als de dingen half sleet zijn, worden zij gemeenlijk verworpen of tot een ander gebruik geschikt. Het is alleen op zulke reizen als de onze dat men gelegenheid heeft om de proef te neemen, alzoo onze toestand ons noodzaakte alles tot het laatst af te slijten (*).

Zoo dra het dag-licht aankwam, lieten de inboorlingen aan land eene witte vlag waaien, dat wij aanzagen voor een sein van vrede en vriendschap. Sommige waagden het om af te koomen en ons agter na te zeilen; dan alzoo de wind aanwakkerde, en het niet veilig was te wagten, lieten wij hen weldra verre agter ons.

In den agtermiddag nog eene pooging doende om het oostlijk eind te boven te zeilen, die mij mislukte, gaf ik het op en liep naar *de Ontdekking*. Het was ook van geen belang dat wij het ei-

(*) Mischien heeft Kapitein COOK hier gedeeltelijk gelijk als hij sommig touw-werk, in 's Konings dienst gebruikt, vergelijkt met dat, hetwelk voor de koopvaardij gebruikt wordt, vooral in tijden van oorlog, wanneer een gedeelte van het touw-werk, dat tot den zee-dienst nodig is, uit noodzaaklijkheid, bij aanbesteding geleverd wordt; maar het is wel bekend dat 'er geen beter touw-werk is dan dat, hetwelk op 's Konings werven gemaakt wordt.

eiland om zouden zeilen, want wij hadden deszelfs uitgestrektheid naar het Z. O. gezien, dat ik eigenlijk bedoelde; en, volgens de narichten, die wij van de inboorlingen bekoomen hadden, is 'er geen ander eiland te loefwaart dan dit. Naardien wij egter zoo dicht bij het zuid-oostlijk eind waren en de minste verandering van den wind in ons voordeel ons zoude kunnen dienen om het rond te zeilen, gaf ik het denkbeeld om het te boven te koomen nog niet op, en bleef daarom laveeren.

Den twintigsten, op den middag, lag deeze zuid-oost punt drie mijlen in het zuiden; de besneeuwde bergen W. N. W. en wij waren omtrent vier Engelsche mijlen van den naasten wal. In den agtermiddag kwamen enige van de inboorlingen af in hunne kanos, enige biggen en plataanen met zig brengende. De laatste waren ons zeer aangenaam, alzoo wij in enige dagen geene vrugten gehad hadden; maar de toevoer, dien wij nu ontvongen, was zoo gering, zijnde enkel genoegzaam voor eenen dag, dat ik den volgenden morgen weder naar land toe hield tot binnen drie of vier Engelsche mijlen van den wal, daar wij outmoet wierden van een aantal kanos, met levensmiddelen gelaaden. Wij legden bij en bleven met het volk, dat 'er in was, handelen tot vier uren na den middag, wanneer wij, een vrij goeden

den toevoer gekregen hebbende, zeil maakten en Noordwaarts van land af stevenden.

Nooit had ik een zoo vrij en onërgdenkend gedrag in mijnen omgang met de wilde volkeren ontmoet, als wij van het volk van dit eiland ondervonden. Zij zonden zeer dikwijls de verschillende dingen, die zij te koop bragten, op in het schip, en kwamen dan daarna zelve over en maakten hunne koop op het half dek; Het volk van *Otahiti* durvde, zelfs na onze herhaalde bezoeken, zoo veel vertrouwen niet in ons stellen. Hier uit besluit ik dat die van *Owhyhee* eerlijker in hunne handelingen met elkanderen moeten zijn dan de inwoners van *Otahiti*; want, zoo 'er bij hen niet veel goede trouw onder elkanderen was, zouden zij zoo gereed niet zijn om vreemdelingen te vertrouwen. Ik moet ook tot hunne eer zeggen dat zij nooit getragt hadden ons in ruilingen te bedriegen of een diefstal te begaan. Zij verstaan den handel zoo wel als de meeste volkeren, en scheenen klaar te begrijpen waarom wij op de kust bleeven laveeren; want, schoon zij eenen grooten voorraad van levensmiddelen bragten, voornamelijk biggen, hielden zij egter derzelver prijs op, en namen die liever weder mede naar land dan die voor minderen prijs te geeven dan zij dagten dat zij waardig waren.

Den twee en twintigsten, des morgens ten agt

uuren wendden wij Zuidwaarts met eene friske koelte uit het O. ten N. Op den middag was onze breedte $20^{\circ} 28' 30''$, en de befneeuwde berg lag in het Z. W. $\frac{1}{2}$ Z. Wij hadden denzelfden den vorigen dag zeer goed in het gezigt gehad, en de hoeveelheid sneeuw scheen aangegroeid te zijn en zig laager den berg af uittestrekken. Ik stevende Zuid-Oostwaarts tot middernacht, wendde toen naar het Noorden tot vier uuren in den morgen, wanneer wij het weder over den Z. O. boeg wendden, en, alzoo de wind uit het N. O. ten O. was, hoop hadden het eiland te boven te zeilen. Het zou ons ook gelukt zijn, als de wind niet ware gaan leggen, en ons hadde overgelaaten aan de genade van eene zeer holle zee, die ons sterk naar land dreef, dat geene twee mijlen van ons af was. Eindelijk kwamen wij boven de punt, en enige ligte zugjens wind, die met regen-buien aankwamen, bragten ons buiten gevaar. Terwijl wij, als het ware, van stilte dreeven, kwamen 'er verscheiden van de eilanders af met varkens, hoenders, vrugten en wortelen. Uit eene kano kreegen wij een' gans, die omtrent van de grootte van een' muscovischen eend was. Zijne vederen waren donker graauw, en de snavel en pooten waren zwart.

Ten vier uuren na den middag, na alles gekogt te hebben, dat de inboorlingen aangebragt hadden;

den, dat zoo veel was als wij nodig hadden, haalden wij de zeilen bij, en stevenden noordwaarts met den wind O. N. O. Te middernacht wendden wij en stuurden Z. O. Onderstellende dat *de Ontdekking* ons zoude zien wenden, deeden wij het sein niet; maar zij zag het niet, gelijk wij naderhand bevonden, en bleef noordwaarts stuurden, want, den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, was zij niet in het gezigt. Het weder was dampig, zoo dat wij niet verre zien konden, waarom het mogelijk was dat *de Ontdekking* ons volgde, en het Noord Oostlijk gedeelte van het eiland voorbij zijnde, was ik in verzoeking voort te stevenen tot wij, door het omloopen van den wind naar het N. O., het land over den anderen boeg niet konden te boveñ zeilen. Wij konden gevolglijk niet Noordwaarts stevenen, om bij *de Ontdekking* te koomen of naar haar te zien. Wij waren op den middag, volgens waarneeming, op $19^{\circ} 55'$ Breedte en op $205^{\circ} 3'$ Lengte; de Zuid-Oostlijke punt van het eiland lag zes mijlen Z. ten O. $\frac{1}{4}$ O.; het ander eind lag N. 60° W. en wij waren twee mijlen van den naasten wal. Ten zes uren 'savonds lag het zuidlijkst eind van het eiland Z. W. en het naaste land zeven of agt Engelsche mijlen van ons, zoo dat het ons nu gelukt was te loefwaart van het eiland te koomen, waarop wij

het met zoo veel standvastigheid haddentoegelegd.

De Ontdekking was egter nog niet te zien; doch de wind, zoo als wij dien nu hadden, voor haar zeer gunstig zijnde om ons te volgen, besloot ik dat het niet lang zoude dueren of zij zoude bij ons wezen. Ik bleef dan omtrent deeze zuid oostlijke punt van het eiland, die op $19^{\circ} 34'$ Breedte en op $205^{\circ} 6'$ Lengte ligt, kruisfen tot ik overtuigd was dat kapitein CLERKE hier niet bij mij konde koomen. Nu giste ik dat hij niet in staat geweest ware de Noord-Oostlijke punt van het eiland te boven te zeilen, en dat hij onder den wind gegaan ware, om mij op dien weg te ontmoeten.

Alzoo ik gemeenlijk van vijf tot tien mijlen van land bleef, kwam 'er maar eene kano naar ons toe tot den agtentwintigsten, wanneer wij door een dozijn of veertien stuks bezogt wierden. Het volk dat 'er in was bragt, als naar gewoonte, voortbrengzelen van het eiland mede. Het speet mij dat zij de moeite genoomen hadden zoo verre te koomen; want wij konden niet van hun koopen, alzoo onze oude voorraad nog niet verteerd was, en wij hadden zedert kort ondervonden dat de varkens niet veele dagen in het leven konden gehouden, noch de wortelen voor verrotting bewaard worden. Ik besloot egter dit gedeelte van het eiland niet

te verlaaten voor ik eenen voorraad zoude ontvangen hebben, alzoo het mij niet gemakkelijk zoude vallen 'er weder naar toe te koömen, als het nodig mogt gevonden worden.

Op den dertigsten begonnen wij gebrek te krijgen, en ik zou naar land gestevend hebben, doch wierd hierin belet door eene stilte; doch te middernacht een koeltjen uit het Zuiden en Z. W. opkoomende, waren wij in staat met het aanbreeken van den dag het land te naderen. Ten tien uren in den morgen wierden wij door de eilanders ontmoet met vrugten en wortelen, maar in alle de kanos waren slechts drie kleine biggen. Waarschijnlijk was deeze aanvoer zoo spaarzaam, om reden dat wij die, welke laatst aangebragt waren, niet gekogt hadden. Wij legden bij om te kunnen mangelen; doch kort daarop wierd onze handel afgebrooken door eenen zeer sterken regen; ook waren wij wat te verre van wal, en ik durfde denzelven niet meer naderen; want ik kon geen staat maaken dat de wind eene minuut zou blijven staan daar hij stond, terwijl de zee ook hol was en schuinsch naar het strand sloeg, tegens welk zij met eene vreeslijke branding brak. In den avond wierd het beter weder; de nacht was helder en wierd doorgebragt met korte gangen te doen.

Den eersten Januarij 1779, voor het aanbree-

ken van den dag, was de lucht weder met zwaare wolken beladen, en het nieuw jaar zettede zig in met zeer zwaaren regen, die met tuschenpoozen bleef aanhouden tot na tien uren. De wind was Zuidlijk, een ligt koeltjen met enige kalmten. Toen de regen ophield, helderde de lucht op en wakkerde de wind aan. Op deezentijd omtrent vijf Engelsche mijlen van land zijnde, kwamen 'er verscheiden kanos met vruchten en wortelen, en eindelijk wierden 'er enige varkens aangebragt. Wij legden bij en bleeven met hun handelen tot drie uren na den middag, wanneer wij, eenen tamelijken toevoer gekregen hebbende, zeil maakten, met inzicht om Noord-Westwaarts of naar lij van het eiland te zeilen, om naar *de Ontdekking* te zoeken. Het was egter, vermits de wind Zuidlijk was, nodig eerst Oostwaarts te stevenen tot middernacht, wanneer de wind voordeeliger wierd, en wij het over den anderen boeg wendden. Wind en weder was zedert enige dagen zeer ongestadig geweest en daar was een groot deel regen gevallen.

De drie volgende dagen wierden besteed met langs de zuid-oost-zijde van het eiland te stevenen; want, gedurende de nachten, hielden wij af en aan, en wij besteadden een gedeelte van elken dag met bij te leggen, om den inboorlingen gelegenheid te geeven om met ons handel

te drijven. Zij kwamen fomtijds bij ons aan boord terwijl wij vijf mijlen van land waren; doch dan bragten zij niet veel mede, hetzij uit vrees van hun goed in de zee te verliezen, hetzij om de onzekerheid of zij zouden kunnen verkoopen. Het voornaamste artikel, dat wij bekwamen, was zout, dat zeer goed was.

Den vijfden in den morgen voeren wij voorbij de zuidlijke punt van het eiland, die op $18^{\circ} 54'$ Breedte ligt, en wij vonden dat agter dezelve de kust N. 60° W. week. Op deeze punt staat een vrij groot dorp, welks bewooneren in menigte naar de schepen kwamen met varkens en vrouwen. Het was niet mogelijk de laatste te beletten aan boord te koomen, en ik heb nooit vrouwen ontmoet die minder ingetogen waren. Het kwam mij zelfs voor dat zij ons met geen ander inzicht bezogten dan om haare perfoonnen ten besten te geeven. Alzoo ik nu eene zekere hoeveelheid zout bekoomen had, kogt ik geene varkens dan die goed waren om ingezouten te worden, terwijl ik alle die onder die grootte waren van de hand wees. Wij konden 'er egter zelden krijgen boven vijftig of zestig ponden zwaar. Het was gelukkig voor ons dat wij nog enige vrugten aan boord hadden, want wij bekwamen 'er nu weinig, en dat gedeelte

van het land had ook het voorkoomen niet van zoodanige voortbrengzelen opteleveren. Overal vertoonden zig spooren dat het door de uitbarsting van eenen brandenden berg verwoest was, en schoon wij op het eiland nog niets gezien hadden dat daar naar geleek, was egter de verwoesting, welke hij in zijne nabuurschap aangeregt had, voor het bloot oog zichtbaar.

Dit gedeelte van de kust is voor de heerschende winden beschut; maar wij konden geen grond vinden om in te ankeren, want wij peilden geen grond met eene lijn van honderd zestig vademen binnen den afstand van eene halve Engelsche mijl van land. Naardien de eilanders ons tegens den avond, alle verlaaten hadden, liepen wij enige weinige Engelsche mijlen langs de kust en besteedden toen den nacht met af en aan te houden.

Den volgenden morgen bezogten de inboorlingen ons wederom, dezelfde handel-waaren met zig brengende als te vooren. Nu digt bij land zijnde, zond ik den Heer BLIGH, onzen Stuurman, met eene sloep, om langs de kust te peilen, met bevel van te landen en naar zoet water te zoeken. Hij berichtte bij zijne terugkomst dat hij, twee kabels lengten van den wal, geen grond gevonden had met eene lijn van honderd zestig vademen, dat hij, toen hij landde,
geen

geene beek of bron gevonden had , maar alleen regen-water in gaten op de klippen , maar dat dat zelfs brak was van het spatten van de zee , en dat de oppervlakte van het land geheel uit flakken en aſch beftond , met hier en daar enige planten tuſſchen beiden. Tuſſchen tien en elf unren hadden wij het genoeg *de Ontdekking* om de zuid-punt van het eiland te zien koomen , en ten een uur na den middag was zij bij ons. Kapitein CLERKE kwam bij mij aan boord en berichtede mij dat hij vier of vijf dagen was blijven kruifen ter plaatſe daar wij van elkanderen geſcheiden waren , en dat hij toen de oost-zijde van het eiland om gelaveerd was ; maar dat hij , ongunſtige winden ontmoetende , tot op enigen aſtand van de kust gedreven was. Hij had geduurende deezen geheelen tijd eenen van de eilanders aan boord gehad , die uit eigen keuze aan boord was gebleven en geweigerd had het ſchip te verlaaten , ſchoon 'er zig gelegenheden toe opgedaan hadden.

Den nacht doorgebracht hebbende met af en aan te houden , hielden wij den volgenden morgen wederom naar land , en toen wij omtrent eene mijl van het land waren , kreegen wij een bezoek van veele inboorlingen. Op den middag namen wij de Breedte waar van $19^{\circ} 1'$ en de Lengte was volgens het uurwerk $203^{\circ} 26'$, ter-
wyl

wij het eiland zig uitstreckte van Z. 74° O. tot N. 13° W. , het naaste gedeelte op den afstand van twee mijlen.

Den agtsten bevonden wij met den dageraat dat de stroomen ons gedurende den nacht, dien wij met laveeren doorgebracht hadden, aanmerklijk te loefwaart gedreven hadden, zoo dat wij nu op de hoogte van de zuid-west-punt van het eiland waren. Daar legden wij bij, om den inboorlingen gelegenheid te geeven van met ons te handelen. Op den middag was onze waargenoomen Breedte $19^{\circ} 1'$ en onze Lengte, volgens het uurwerk, $203^{\circ} 13'$, liggende de zuid-west-punt van het eiland N. 30° O., op den afstand van twee Engelsche mijlen.

Wij bragten den nacht, als naar gewoonte, door met af en aan te zeilen. Het geviel juist dat vier mannen en tien vrouwen, die den vorigen dag aan boord gekoomen waren, nog bij ons waren gebleven. Alzoo ik niet op het gezelschap van de laatste gesteld was, hield ik tegens den middag naar land, voornamelijk met oogmerk om haar uit het schip te krijgen, en, enige kanos naar ons afkoomende, nam ik die gelegenheid waar om onze gasten weg te zenden.

Wij hadden ligte zugtjens uit het N. W. en Z.W. en stiltten tot elf uren in den morgen van den

den tienden , wanneer de wind opwakkerde uit het W. N. W. , dat met eenen sterken stroom , die naar het Z. O. liep , ons zoo zeer vertraagde , dat , in den avond , tusfchen zeven en agt uren , het zuidlijk eind van het eiland vier mijlen N. 104° W. van ons was . De zuidlijke befneeuwde berg lag nu 1. 14° oost van ons .

Den elfden , ten vier uren in den morgen , den wind zig in het Westen gezet hebbende , hield ik op het land aan , om enige ververfchingen te bekoomen . Toen wij het land naderden , begonnen de inboorlingen af te koomen . Wij legden bij , of hielden af en aan , den geheelen dag met hun handelende ; maar kreegten eindelijk maar eenen zeer geringen toevoer . Veele kanos bezogten ons , welker volk niets te vermangelen had , hetgeen ons overtuigde dat dit gedeelte van het eiland zeer arm moest zijn , en dat wij reeds alles hadden ingekogt wat zij te misfen hadden . Wij besteedden den twaalfden met af en aan te houden met eene frife koelte uit het Westen . Eene Engelsche mijl van land en ten N. O van de zuidlijke punt van het eiland beproefd hebbende te peilen , vonden wij grond op vijf en vijftig vadem diepte , en eenen grond van fijn zand . Des avonds ten vijf uren stuurden wij Z. W. met den wind uit het W. N. W. , en kort na middernacht hadden wij stilte .

Den

Den volgenden morgen ten agt uren een klein koeltjen uit het Z. Z. O. gekregen hebbende, stuurden wij N. N. W. naar het land. Kort daarop kwamen 'er enige kanos aan het schip met enige varkens, doch zonder vrugten, die wij juist meest nodig hadden. Wij waren nu enigzints gevorderd, want op den middag lag de zuidlijke punt van het eiland Z. $86\frac{1}{2}^{\circ}$ O., de zuid-westlijke punt N. 13° W.; de naaste wal twee mijlen van ons; de Breedte was bij waarneeming $18^{\circ} 56'$, en onze Lengte, volgens het uurwerk, $203^{\circ} 40'$. In den avond bereikten wij de zuid-westlijke punt van het eiland; maar den wind nu naar het Westen en Noorden loopende, verlooren wij in den nacht weder al wat wij gewonnen hadden. Den volgenden morgen, wanneer wij nog op de hoogte van de zuid-west punt van het eiland waren, kwamen 'er enige kanos af, maar zij bragten niets dat wij nodig hadden. Wij hadden nu noch vrugten noch wortelen, en waren in de noodzaaklijkheid om van enige van onze scheeps-proviand gebruik te maaken. Eindelijk bragten enige kanos uit het Noorden ons een kleinen toevoer van varkens en wortelen.

Wij hadden veranderlijke ligte zugtjens en bijna stilte den volgenden dag, tot vijf uren in den agtermiddag, wanneer 'er een klein koeltjen
 ui

uit het O. N. O. opkwam, en wij eindelijk in staat geraakten Noordwaarts langs de kust te stuuren. Het weder fraai zijnde, hadden wij deezen dag veel gezelschap, en overvloed van alles. Veele van onze gasten bleeven den geheelen nacht bij ons aan boord en wij sleepten hunne kanos agter na.

Den zestienden, met het aanbreeken van den dag, den schijn van eene baai ziende, zond ik den Heer B L I G H met eene sloep van elk schip, om dezelve opteneemen, zijnde toen drie mijlen van land. Daar begonnen nu van alle kanten kanos aan te koomen, zoo dat 'er voor tien uren niet minder dan duizend om de twee schepen waren, de meeste vol volk en wel beladen met varkens en andere voortbrengzelen van het eiland. Wij hadden de overtuigendste blijken van hunne vriendschappelijke geneigdheden; want wij zagen geen eenen hunner, die enigerlei wapen bij zig had. De nieuwsgierigheid en de begeerte om handel met ons te drijven waren alleen de beweegredenen van hunne komst. Het is geen wonder dat, onder zulk een groot aantal als wij bij tijden aan boord hadden, sommige waren, die eenen diefachtigen aart verrieden. Een van onze bezoekers nam het roer van eene sloep uit het schip. Hij wierd ontdekt, maar te laat om het roer terug te krijgen. Ik meende zulks eene
goe-

goede gelegenheid te zijn om dit volk het gebruik van schiet-geweer te toonen, en liet twee of drie snaphaanen en even zoo veele vierponders afvuuren over de kano, die het roer wegvoerde. Alzoo het mijn oogmerk niet was dat een van deeze schooten raaken zoude, scheen de omringende menigte van inboorlingen eerder verwonderd dan verschrikt.

In den avond kwam de Heer Blich terug en berichtte dat hij eene baai gevonden had, waarin goede anker-grond was en zoet water op eene plaats, vrij gemakkelijk om 'er bij te koomen. Ik besloot de schepen in deeze baai te brengen, om dezelve daar te herstellen en ons van alle verferschingen te voorzien, welke de plaats konde opleveren. Alzoo de avond viel, begaf het grootst gedeelte van onze gasten zig naar land, maar een groot aantal verzogt verlof om aan boord te mogen slaapen. De nieuwsgierigheid was egter niet hunne eenigste beweegreden, ten minsten bij sommige; want des anderen daags 's morgens wierden 'er verscheiden dingen gemist, hetgeen mij deed besluiten 'er den volgenden nacht niet zoo veele aan boord te houden.

Ten elf uren voor den middag ankerden wij in de baai (die bij de inboorlingen *Karakakooa* genoemd wordt) op dertien vademen water, in

ee-

eenen zandigen grond en omtrent een vierde van eene Engelsche mijl van den noord-ooster wal. In deeze ligging was de zuidlijke punt van de baai Z. ten W. en de noordlijke punt W. 4 N. Wij vertuiden met het stroom-anker en het kabel, naar het Noorden, sloegen de zeilen af en streeken de raas en stengen. De schepen bleeven opgepropt met inboorlingen en waren van eene menigte kanos omringd. Ik had nergens, in den loop mijner reizen, zoo een groot aantal volks op eene plaats verzameld gezien; want behalven die, welke in kanos naar ons toe gekoomen waren, was geheel het strand van de baai met aanbouwers bedekt, en veele honderden zwommen om de schepen als scholen vischen. Dit zonderling toneel moest ons ten hoogsten treffen, en daar waren mischien weinige aan boord, die het zig nu beklaagden dat wij ons in onze poogingen, om een Noorder doortogt naar het vaderland te vinden, laatstleden zomer bedrogen gevonden hadden. Aan deeze mislukking waren wij het verschuldigd dat wij het in onze macht hadden de *Sandwich-Eilanden* andermaal te bezoeken, en onze reis met eene ontdekking te verrijken, die, schoon de laatste, in veele opzigten, de gewigtigste schijnt te zijn, die tot hier toe door Europeaanen in

418 [Jan. 1779.] REIZE WAAR DEN ENZ.

de uitgestrektheid van den Stillen Oceaan ge-
daan is.

*NB. Hier eindigt het dagverhaal van Kapi-
tein COOK. Het vervolg van de reis is
door Kapitein KING in de twee volgende
deelen te boek gesteld.*

EINDE VAN HET ELFDE DEEL.

ENZ.

n ge-

Kapi-
reis is
lgende

D E

PLAATEN EN KAARTEN

kunnen aldus ingevoegd worden

IN HET E L F D E D E E L.

Plaat XCVII**.	Een zee-otter.	bladz.	40
— XCVIII**.	Man uit <i>Nootka-Kanaal</i> .		51
— XCIX**.	Vrouw uit <i>Nootka-Kanaal</i> .		59
— C**.	Verskillende dingen door de inwooneren van <i>Nootka-Kanaal</i> vervaerdigd.		53

N°. 1. Een vogel van hout, hol, met steenen 'er in, waarmede zij ratelen, als zij dansen.

2. Kop van eene robbe van hout, dien zij op hunne hoofden draagen.

3. Kop van een vogel, van hout met vederen 'er op, dien zij op hunne hoofden draagen.

4. Een ander tot hetzelfde einde dienende, met groene talk versierd.

Plaat

Plaat CI**.	Gezigt van de Wooningen in <i>Nootka-Kanaal.</i>	67
— CII**.	Een Huis in <i>Nootka-Kanaal</i> van binnen.	73
— CIII**.	Gezigt van de digten hoek- bogt in <i>Prins Willems Kanaal.</i>	140
— CIV**.	Man van <i>Prins Willems Ka- naal.</i>	148
— CV.	Vrouw van <i>Prins Willems Kanaal.</i>	149
— CVI**.	Man van <i>Oonalashka.</i>	230
— CVII**.	Vrouw van <i>Oonalashka.</i>	230
— CVIII**.	Kanos van <i>Oonalashka.</i>	231
— CIX**.	De Tschutski en hunne Woon- ningen.	264
— CX**.	Walrusfen.	280
— CXI**.	Inwooners van <i>Norton-Ka- naal</i> en hunne Wooningen.	320
— CXII**.	Mutsen van de Inboorlingen van <i>Oonalashka.</i>	359
— CXIII**.	Inboorlingen van <i>Oonalashka</i> en hunne Wooningen.	363
— CXIV**.	Een Huis op <i>Oonalashka</i> van binnen.	364

	Kaart N ^o . XXXVIII**.	Kaart van de Noord- West-kust van Noord- Amerika en de Noord- Oost-kust van <i>Asia</i> . bladz. 1	
	— N ^o . XXXIX**.	<i>Nootka-Kanaal</i> . . .	14
	— N ^o . XL**.	Kaart van Cooks-Ri- vier in het Noord-West- lijk gedeelte van Ame- rika. . . .	128
	— N ^o . XLI**.	Gezigten van het land op de West-kust van <i>Amerika</i> ten Westen van Cooks-Rivier. . .	210
	— N ^o . XLII**.	Kaart van de Haven Samganoodha aan het Eiland Oonalashka. . .	234
	— N ^o . XLIII**.	Kaart van Norton-Ka- naal en BEERINGS Straat, die gevormd wordt door de Oost- punt van <i>Asia</i> en de West-punt van Ame- rika. . . .	294
	— N ^o . XLIV**.	Gezigten op de kust van <i>Asia</i>	300
	— N ^o . XLV**.	Gezigten van de Sand- wich-Eilanden . . .	388

